Comhairle Chontae na Gaillimhe
Galway County Council

CUNTAS BUISÉADACHTA 2020

DRÉACHTBHUISÉAD 2020

CLÁR *LEATHANACH*

Tuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh	**1**
Tuarascálacha na Rannóg lena n-áirítear Tuarascáil Bhliantúil ar an Dul chun Cinn maidir le Plean Corparáideach Chomhairle Chontae na Gaillimhe 2015 – 2019	**16**
An tAonadh Seirbhísí Tithíochta	**17**
An tAonad Bonneagair agus Oibríochtaí	**36**
An tAaonad Airgeadais agus ICT	**52**
An tAonad Forbartha Eacnamaíochta, Tuaithe agus Pobail agus Seirbhísí Corparáideacha	**59**
An Aonad Pleanála, Comhshaoil agus Seirbhísí Éigeandála	**115**
An Clár Caipitil 3 Bliana 2020 – 2022	**157**
Táblaí Reachtúla (A go dtí F)	**170**
Aguisín 1 - Achoimre ar Mhuirear na Lárbainistíochta	34
Aguisín 2 - Achoimre ar Leithroinnt na Cánach Maoine Áitiúla	35
Deimhniú Glactha	36

DRÉACHTBHUISÉAD DON BHLIAIN AIRGEADAIS
DAR CRÍOCH an 31 NOLLAIG 2020

Chuig: **Cathaoirleach agus Comhaltaí uile Chomhairle Chontae na Gaillimhe**
Maidir le: **Dréachtbhuiséad don bhliain airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2020**

Arna chur faoi bhráid i gcomhréir le hAlt 103, an tAcht Rialtais Áitiúil 2001 (arna leasú)

A Chomhalta, a chara,

Cuirtear chugat faoi iamh, le tabhairt faoi do mheas, an Dréachtbhuiséad don bhliain 2020, mar aon le tuarascáil ina dtugtar tuairisc mhion ar na príomhfhorálacha a leagtar amach sa dréacht den bhuiséad agus tuairisc achoimre ó Stiúrthóirí na Seirbhíse i ndáil le bearta ina réimsí feidhme féin a chuirtear faoi bhráid mar thuarascáil bhliantúil ar an dul chun cinn maidir leis an bPlean Corparáide.

Ag teacht lena n-éilítear faoin reachtaíocht, rinneadh ceisteanna maidir le hullmhú an Dréachtbhuiséid a mheas ag cruinnithe de chuid an Ghrúpa Beartais Corparáide a tionóladh an 16 Meán Fómhair 2019 agus an 12 Samhain 2019.

Rinne an Chomhairle an cheist maidir le coigeartú i ndáil le Cáin Mhaoine Áitiúil a mheas ag cruinniú an 23 Meán Fómhair 2019, chomh maith le cinneadh a dhéanamh ina leith, agus rinneadh an Plean Buiséid maidir le gach ceann de na Limistéir Bhardasacha a phlé ag cruinnithe de chuid na Limistéir Bhardasacha éagsúla a tionóladh idir an 22 Deireadh Fómhair 2019 agus an 24 Deireadh Fómhair 2019.

Is féidir leis an gComhairle an Dréachtbhuiséad a leasú trí rún a rith ach glacfar leis an Dréachtbhuiséad, ar a leasú nó gan a leasú, agus deimhneofar, i gcomhréir leis an mBuiséad a nglacfar leis ar an gcaoi sin, an ráta bliantúil luachála a ghearrfar agus beidh aird, nuair is cuí sin, ar an gcoigeartú bonnbhliana – arna dheimhniú i gcomhréir le hAlt 29 den Acht um Athchóiriú Rialtais Áitiúil 2014.

Tá ceangailte ar an gComhairle an próiseas reachtúil a thabhairt chun críche laistigh de thréimhse 14 lá. Is féidir, dá réir sin, an cruinniú reachtúil atá leagtha amach a thionól ar an 25 Samhain 2019 a chur ar atráth más gá ar chuntar go dtugtar an próiseas chun críche faoin 9 Nollaig 2019.

Ginearálta

Tuigeann na Comhaltaí gur costais neamhroghnacha atá i gceist le cuid mhór den bhuiséad gach bliain, mar shampla muirir iasachta, pá-rolla, éileamh reachtúil, árachas, pinsean etc. nó gur caiteachas atá i gceist atá curtha i leith sheirbhísí shonracha a chur ar fáil. Tá staid airgeadais na Comhairle pléite go mion ag an gCoiste Airgeadais, ag an nGrúpa Beartais Chorparáidigh agus ag an gComhairle Iomlán agus is saincheist chriticiúil i gcónaí an maoiniú ioncaim atá ar fáil do Chomhairle Chontae na Gaillimhe. Tá gá le maoiniú breise maidir le beagnach gach réimse beartaíochta de chuid na comhairle, tithíocht agus cothabháil maoine, cothabháil bóithre, athsholáthar feithiclí, glanadh sráide, cóiriú cholbhaí, soilse poiblí, forbairt eacnamaíochta agus turasóireachta, Forbairt ICT san áireamh chomh maith leis an ngá atá le lucht foirne breise i ndáil le réimsí príomhthábhachta agus cláir nua. Ní mór do gach aonad leanúint de mhonatóireacht chúramach a dhéanamh ar feadh na bliana le fanacht laistigh de bhuiséad 2020 agus níl aon soláthar déanta do theagmhais i mbuiséad na bliana 2020.

Tá roinnt gnéithe i mBuiséad 2020 atá cosúil leo sin a tugadh ar aird maidir le 2019

- Costais bhreise a eascraíonn ón bpá-rolla/ón gComhaontú Náisiúnta Pá (€300,000 glan)
- Costais níos airde i ndáil le seirbhísí tithíochta lena n-áirítear seirbhísí do dhaoine gan dídean agus cothabháil tithíochta (€275,000 glan)
- Luachálacha inrátaithe níos airde (€1,300,000)
- Páirt-fhritháireamh leanúnach ar chostais árachais a bhain le dáileadh cistí coinnithe IPB (€500,000).
- Deontais Rialtais níos mó do Bhóithre (€4,300,000)

Cé go dtaispeánann ollchaiteachas iomlán an bhuiséid ardú de €9.5m ar an iomlán is ionann an glan-ardú thar tháirgeacht mheasta don bhliain 2019 mar atá leagtha amach i dTábla A agus €3.12m (leathanach 1 de na Táblaí Reachtúla).

Cáin Mhaoine Áitiúil

Tá fáltas ón gCáin Mhaoine Áitiúil / ón Asbhaint i ndáil le Cúrsaí Pinsin tagtha in áit an airgid a thagadh ón gCiste Rialtais Áitiúil. Meastar an maoiniú bonnlíne ón bhfoinse seo sa bhliain 2020 a bheith ar aon dul a bheag nó a mhór lena bhfuarthas gach bliain ón mbliain 2014 anuas.

Meastar go gcuirfidh an maoiniú ón gCáin Mhaoine Áitiúil/Asbhaint a bhaineann le Pinsean ioncam de €14.5m ar fáil sa bhliain 2020.

	2015	2020
LPT a Cruinníodh i gContae na Gaillimhe	14,967,018	14,683,412
20% don Chiste Comhionannaithe	2,993,404	2,936,682
80% Coinnithe	11,973,614	11,746,730
Faighte ón gCiste Comhionannaithe	532,767	2,771,161
LPT iomlán a Fuarthas	12,506,381	14,517,890
PRD de réir AFS	1,985,695	
LPT Iomlán móide PRD	14,492,076	14,517,890

(Tá PRD san áireamh mar chuid de LPT 2018 bunaithe ar PRD iarbhír a fuarthas sa bhliain 2014).

Rátaí Tráchtála

Mar a leagadh amach roimhe seo, ní féidir an ráta tráchtála maidir le Contae na Gaillimhe a ardú go mbíonn an ráta maidir le seanlimistéir Chomhairle Baile Bhéal Átha na Sluaighe ar aon dul le ráta an Chontae. Is ionann ráta an Chontae faoi láthair agus €66.59, ráta atá gan athrú ón mbliain 2009 agus is ionann ráta Bhéal Átha na Sluaighe sa bhliain 2019 agus €64.00, ráta atá á chomhcheangal ón mbliain 2016 nach bhfuil aon athrú tagtha air ón mbliain 2008. Déantar comparáid sa tábla thíos maidir leis an ráta ar luacháil le hÚdaráis Áitiúla eile sa réigiún in 2018/2019 a léirítear sa ioncam níos ísle ó rátaí tráchtála Chontae na Gaillimhe.

Béal Átha na Sluaighe (2019)	€64.00
Comhairle Chontae na Gaillimhe (2019)	€66.59
Ros Comáin (2018)	€71.44
Maigh Eo (2019)	€76.88
An Clár (2018)	72.99

Tá an buiséad dréachtaithe agam ar an mbunús gur coigeartú 6% rátaí a bheidh ann ach tá Scéim Dreasachta Íocaíochtaí Rátaí chomhlántach tugtha isteach agam chun cuidiú le gnóthaí beaga. Rinneadh plé ar an tsaincheist maidir le hathchistiú 100% a dhéanamh ar na rátaí tráchtála ar áitribh atá folamh agus measadh gur míbhuntáiste i leith úsáid gheilleagrach áitribh den sórt sin a bheadh ann. Déanann Alt 31 den Acht Rialtais Áitiúil

2014 foráil go bhféadfaidh údarás áitiúil cinneadh a dhéanamh maidir le cion aisíocaíochta na rátaí tráchtála ar áitribh atá folamh a mbeadh baint aige le gach aon toghcheantar. Níl aon fhoráil déanta d'ioncam as an athrú seo i dtaca leis an dréachtbhuiséad do 2020 ar feitheamh tuilleadh breithniúcháin faoin mbealach is fearr le tabhairt faoi ionaid folmha inár mbailte agus inár sráidbhailte agus tá foráil bhuiséadach déanta agam chuige sin.

An Scéim Dreasachta Íocaíochta Rátaí

Mar a luadh thuas, tá sé i gceist Scéim Dreasachta Íocaíochta Rátaí a thabhairt isteach a bheidh dírithe ar ghnóthaí beaga (seachas ar áitribh atá folamh) arb ionann an éileamh rátaí atá orthu faoi láthair agus níos lú ná €10,000. Chuirfí tacaíocht airgeadais ar fáil d'áitritheoirí áitreabh tráchtála i nGaillimh ag leibhéal 6% d'éileamh rátaí 2020 faoin scéim. Bheadh na nithe seo a leanas i measc na dtéarmaí a bheadh i gceist faoin scéim

- Ní mór d'éileamh rátaí tráchtála 2019 a bheith cothrom le €10,000 ar a mhéad
- Baineann an scéim leis an áitritheoir rátáilte
- Ní mór na rátaí tráchtála do 2020 agus gach riaráiste ar rátaí tráchtála a bheith íoctha ina n-iomláine faoin 31 Iúil 2020 seachas
- Más trí dhochar díreach a dhéantar an íocaíocht, ní mór socraithe a bheith déanta chun an cuntas rátaí tráchtála a bheith íoctha ina iomláine (riaráistí san áireamh) faoin 31 Nollaig 2020
- Ní mór an fhoirm iarratas chomhlánaithe iomlán a chur ar aghaidh tráth nach déanaí ná an 31 Iúil 2020

Dá bhrí sin, má bhí éileamh rátaí €5,000 ag gnó in 2019, ardóidh an t-éileamh go dtí €5,300 i ndiaidh don Ráta níos 6% atá beartaithe a chur i bhfeidhm. Ach má íoctar na rátaí iomlána i gcomhréir leis an scéim, bheadh an t-áitritheoir i dteideal lascaine 6% ar €5,300 nó €318.00 ar fad. Bheadh €18.00 níos lú le híoc ag an íocóir rátaí in 2020 seachas mar a bhí le híoc in 2019 agus is ionann sin agus laghdú ar an éileamh rátaí atá acu.

Tá sé i gceist go ndéanfaí an ráta tacaíochta a choigeartú síos i dtograí dréachtbhuiséid sa todhchaí agus in 2021 beidh an athluacháil ghinearálta i bhfeidhm.

Coigeartuithe Buiséid

Seo a leanas liosta de chuid de na príomhathruithe agus na forálacha sonracha/breise atá sa dréachtbhuiséad do 2020 i gcomparáid leis an mbuiséad coigeartaithe do 2019 agus ina n-áirítear an ghníomhaíocht bhreise is féidir a dhéanamh de bharr an athraithe atá molta ar rátaí.

Laghdú a Chostais Árachais	(50,000)
Méadú ar Luacháil Rátaí	€1,300,000
Comhaontú Náisiúnta Pá /Costas Párolla	€300,000 (glan)
Costas breise - Gan Dídean	€25,000 glan (90% forchúitithe)
Méadú ar Rátaí (Glan)	€1,000,000
Soláthar do Reiligí	€75,000 (méadú)
Tionscnaimh do Láithreáin Folmha/Thearcúsáidte	€75,000
Tionscnaimh na mBailte Slachtmhara	€150,000
Cothabháil Tithíochta	€250,000 (méadú)
Eastáit nach bhfuil Críochnaithe	€100,000 (tugtha ar ais)
Pleananna um Bainistiú Tráchta	€100,000 (méadú €80,000)
Athrú Aeráide	€125,000 (méadú €65,000)
Cumarsáidí/Seirbhís do Chustaiméara/ICT	€75,000
Oifigeach Turasóireachta agus Tionscnamh	€175,000 (méadú €75,000)
Ciste na Leabhar Leabharlainne	€25,000 (méadú)
Cothabháil Bóithre	€250,000 (méadú)
Bainistíocht Flít	€50,000 (méadú)
Ealaín/ Cultúr	€50,000 (méadú)
Soilsiú Poiblí	€150,000 (méadú)

Maoiniú Breise

Leanadh de bheith ag brú an cháis do mhaoiniú breise do Comhairle Chontae na Gaillimhe i rith 2019. Ar an 11ú Deireadh Fómhair, thug an tAire John Paul Phelan cuairt ar ár gcomhairle agus chuir sé suim de €1m ar fáil. Bhí na comhráití roimhe sin leis an Roinn lárnaithe ar a thábhachtaí atá sé go mbeadh struchtúr láidir de cheantar bardasach i bhfeidhm agus cuireadh cás chuig an Roinn ag lorg maoinithe le tús a chur le próiseas chun tabhairt faoi roinnt cásanna a bhaineann le ceantair bhardasacha. Cé go bhfáiltítear roimhe, tá sé tábhachtach go gcuirfí an maoiniú teoranta seo i bhfeidhm go straitéiseach chun tionchar dearfach a imirt ar gach ceantar bardasach agus molaim go ndéanfaidh an Grúpa Beartais Chorparáidigh (a dhéanann ionadaíocht ar gach Ceantar Bardasach) breithniúchán sa chéad dul síos ar an gcur chuige is ceart a thógáil chun spriocanna an

leithdháilte a bhaint amach agus tús a chur le próiseas chun na Ceantair Bhardasacha a neartú. Tuigtear go mbeidh tuairimíocht éagsúil ann chomh maith le héilimh iomaíocha ach tá sé tábhachtach go mbainfí leas as an maoiniú seo chun feidhmiú na gceantar bardasach a chinntiú agus seirbhísí a sholáthar amach anseo seachas é a bheith dírithe ar thionscadail agus chomh maith leis sin lena chinntiú go bhfuil an cumas againn dul i gcomórtas do thionscnaimh maoinithe náisiúnta agus iad a sholáthar. Tabharfaidh tuilleadh gníomhaíochtaí, ar nós breis feidhmeanna a dhéanamh ag leibhéal Ceantair Bhardasaigh, tacaíocht don phróiseas seo. Tá an aighneacht a cuireadh chuig an Roinn á meas faoi láthair agus meastar go mbeidh tuilleadh comhfhreagrais agus plé i gceist ann sula nglacfar leis an gcur chuige.

Clár Oibre

De bhreis ar an ngnáthsheachadadh seirbhísí, tá nó beidh Comhairle Chontae na Gaillimhe ag déanamh ceannródaíochta ar a lán tionscadal, nó beidh sí gafa leo ar bhealaí eile. Áirítear orthu sin réiteach a fháil ar na fadhbanna tuilte i nDeisceart na Gaillimhe, Béal Átha na Sluaighe agus áiteanna eile, forbairt na céibhe in Inis Oírr agus tionscadail eile mar é, comhoibriú leis an bhfeidhmiú céimneach ar Leathanbhanda, feidhmiú Pholasaí an Rialtais agus tionscadail i dtaca le seachadadh agus cothabháil Tithíochta, seachadadh Chuarbhóthar Chathair na Gaillimhe, tógáil Scéim Feabhsúcháin Bhaile Bhéal Átha na Sluaighe, oibriú agus leigheasachán Láithreán Líonadh Talún Ghaillimh Thoir, tógáil an Mhoil Nuálaigh BIA i mBaile Átha an Rí, feabhsúchán ar an N59 agus seachbhóthar Mhaigh Cuilinn, cur chun cinn na dtograí Glasbhealaí, ullmhú Máistirphleananna d'iar-láthair Aerfort na Gaillimhe agus na tailte atá le hais an stáisiúin iarnróid ag an nGarrán, feidhmiú ár Straitéis Athraithe Aeráide, cur chun cinn tionscnamh maidir le Turasóireacht, forbairt Straitéise Digití, forbairt agus seachadadh tionscadal faoi RRDF/ URDF agus a lán tionscadal eile ar fud na heagraíochta.

Maoiniú faoi Scéimeanna Náisiúnta Deontais

Lean Comhairle Chontae na Gaillimhe de leas a bhaint as deiseanna le dul in iomaíocht do shruthanna maoinithe náisiúnta. Beidh a fhios ag na Comhaltaí go bhfuarthas iomlán de €2,646,048 faoin gCiste Forbartha Fiontraíochta Réigiúnaí agus an Ciste um Athghiniúint agus Forbairt Tuaithe don fhorbairt ar Mhol Nuálaíochta Bia ag campas Theagasc i mBaile Átha an Rí agus tá tús le cur leis an tógáil go luath. Bronnadh breis maoinithe €3,554,435 faoi RRDF do Bhaile Átha an Rí atá bainteach leis an gcampas Nuálaí Bia agus obair fheabhsúcháin ar lár an bhaile.

Bronnadh maoiniú de shuimeanna €969,909, €175,000 agus €124,781 faoi RRDF maidir le tionscadail sa Dún Mór, Tuaim agus Cinn Mhara faoi seach.

Le gairid, fuarthas suim €1,628,879 faoin RRDF maidir leis an athfhorbairt ar Halla Bhaile Locha Riach.

Fuarthas breis agus €750,000 do 7 dtionscadal faoi Scéim Athnuachana na mBailte & na Sráidbhailte 2019, rud atá iontach tábhachtach dár mbailte agus dár sráidbhailte, agus

fuarthas €265,000 faoi bheart 1 den scéim CLÁR do bhearta sábháilteachta scoileanna agus pobail.

Leithdháileadh suim €165,652 ar LCDC Chontae na Gaillimhe faoin gClár Feabhsúcháin Pobail 2019, agus de sin cuireadh €22,251 i leataobh do Bhotháin na bhFear ar fud an Chontae. Leithdháileadh €38,401 ar an iomlán ar dheontais mhionscála do threalamh agus tionscadail pobail, agus leithdháileadh €105,000 ar dheontais mheánscála chun athchóiriú a dhéanamh ar shaoráidí pobail agus feabhas a chur ar chomhcheangailteacht taobh istigh de phobail.

Leithdháileadh €255,730 ar an iomlán faoi na Scéimeanna Tacaíochta Pobail do 2019, do réimse leathan imeachtaí agus tionscadail eacnamaíocha, pobail agus cultúrtha, rud a chuaigh chun tairbhe don phobal i gcoitinne agus cuireadh iad leis na cláir mhaoinithe eile atá againn chun díriú ar fhorbairt eacnamaíoch, tuaithe agus pobail a chur chun cinn.

Fuair Comhairle Chontae na Gaillimhe leithroinnt €856,959 ón Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail faoin Scéim Feabhsúcháin Áitiúil i mí Feabhra 2019, a chuir ar chumas na Comhairle dul ar aghaidh le hoibreacha ar 36 scéim a bhí críochnaithe faoi Lúnasa 2019.

Lena chois sin fuair an Chomhairle leithdháileadh €546,040 faoin Scéim Páirtíochta Pobail in Oibreacha Bóthair ón Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt i mí Feabhra 2019 a d'éascaigh bailchríoch a chur ar oibreacha ar 55 tionscadal faoin CIS2018/2019. Cuireadh tograí don CIS2020/2021 chuig an DTTS i Meán Fómhair inar áiríodh sonraí faoi 85 tionscadal. Beidh cead maoinithe do 2020 le haghaidh CIS ina chuid den leithdháileadh don Deontas Bóithre Réigiúnach & Áitiúla a fhógrófar i bhFeabhra 2020.

Cé go gcuirtear fáilte mhór roimh na deontais agus na tionscnaimh seo ar fad, leo sin bítear ag súil le torthaí agus bíonn riachtanais ag baint leo atá deacair a bhaint amach leis na hacmhainní reatha agus tá sé dodhéanta ag Comhairle Chontae na Gaillimhe a bheith rannpháirteach iontu ar fad.

Bailte Slachtmhara

Bíonn ról suntasach ag grúpaí Bailte Slachtmhara chun ár mbailte agus ár sráidbhailte a dhéanamh níos taitneamhaí mar áiteanna chun cónaí iontu nó cuairt a thabhairt orthu. Taispeánann na torthaí a bhí ann le gairid go bhfuil feabhas leanúnach á dhéanamh thar líon bailte agus thar líon iontrálaithe nua. Tá 14 ghrúpa Bailte Slachtmhara ag Comhairle Chontae na Gaillimhe anois a bhfuil breis agus 300 marc bainte amach acu agus 8 gcinn eile gar don mharc sin. Ta méadú 15 mharc nó níos mó bainte amach ag ocht gcinn déag dár ngrúpaí le dhá bhliain anuas. I gcuid de na catagóirí, bhronn na moltóirí marcanna níos airde ar bhailte i nGaillimh ná mar a fuair an buaiteoir náisiúnta. Leanfaidh Comhairle Chontae na Gaillimhe de bheith ag obair go dlúth leis na grúpaí Bailte Slachtmhara agus scrúdófar cúinsí a sonraíodh i dtuarascálacha na moltóirí a bhféadfadh gá a bheith le hionchur agus tacaíocht ó Chomhairle Chontae na Gaillimhe ina leith. Dá réir sin, molaim go gcuirfí €150,000 ar fáil don chuspóir sin.

Láithreáin Tearcúsáidte / Folmha

Ardaítear cás na láithreán folamh agus tearcúsáidte inár mbailte agus inár sráidbhailte ar bhonn rialta agus le gairid ardaíodh an cheist i riar de na haighneachtaí ar an bPlean Corparáideach. Cé nach iondúil go mbíonn aon rogha ann láithreáin den chineál sin a cheannach seachas meicníocht mhaoinithe a bheith ar fáil, tá bearta ann is féidir a thóraíocht faoin Acht um Láithreáin Thréigthe, reachtaíocht Láithreán Folamh agus Scéim Dreasachta Rátaí, agus freisin cuideoidh gníomhaíochtaí níos leithne faoin Scéim Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte agus Athghiniúint na Tuaithe le húinéirí maoine a spreagadh chun a n-ionaid a thabhairt isteach in úsáid thráchtála agus/nó cónaithe. Chun cuidiú le breis gníomhaíochta chuige sin, molaim soláthar sonrach €75,000 a dhéanamh.

Turasóireacht

Tá bailchríoch curtha ar phróiseas earcaíochta d'Oifigeach Turasóireachta agus beidh an t-iarrthóir ar éirigh leis ag glacadh lena ról nua go gairid. Tá sé beartaithe go gcabhródh an duine sin le hiarratais ar mhaoiniú turasóireachta a fhorbairt chomh maith le tionscnaimh áitiúla a fhorbairt chun tacú le turasóireachta i nGaillimh agus is léiriú sin ar an tacaíocht a thugann an chomhairle do thionscal na turasóireachta. Tá méadú curtha ar an soláthar go dtí €175,000 agus tabharfaidh an tOifigeach Turasóireachta faoi thionscnaimh shonracha chun an turasóireacht a fhorbairt in oirthear agus i dtuaisceart an chontae, áiteanna atá níos laige ó thaobh na turasóireachta de.

Bainistíocht Flít

Tá flít feithiclí na Comhairle atá ag dul in aois tarraingthe anuas cheana agam agus an gá atá le cur chuige comhordaithe i leith nithe mar fruiliú, léasú, ceannach, cothabháil feithiclí, brandáil agus saincheisteanna bainteacha eile agus tá soláthar déanta agam chun tabhairt faoi athbhreithniú ar fhlít na Comhairle le súil is straitéis a fhorbairt i dtaobh oibriú an fhlít a bhainistiú amach anseo.

Cumarsáid / Láithreán Gréasáin

Tá srian curtha ar ár n-infheistíocht in ICT le blianta beaga anuas agus a lán den fhócas curtha ar shlándáil agus ar sheasmhacht agus ar shábháil costais trí chuíchóiriú ar chrua-earraí agus ar chomhaontuithe ceadúnas. Agus sin ag dul ar aghaidh trí ré ina bhfuil ceannasaíocht ag an teicneolaíocht, soláthar straitéise digití san áireamh, caithfimid athbhreithniú a dhéanamh ar ár ngníomhaíochtaí agus ar an úsáid a bhainimid as an teicneolaíocht chun idirghníomhú lenár gcustaiméirí agus lenár mbaill tofa agus iad a choinneáil ar an eolas. Ní mór breithniúchán a dhéanamh ar an tábhacht atá le suíomh gréasáin atá daingean agus éasca a úsáid, úsáid a bhaint as na meáin shóisialta agus na féidearthachtaí a bhaineann le Córas Bainistíochta don Chaidreamh le Custaiméirí a thabhairt isteach. Táimid ag leanúint den fhorbairt ar theicneolaíochtaí mar an córas MapAlerter agus ní mór dúinn leanúint de bheith ag forbairt bealaí nua le caidreamh a dhéanamh go furasta leis an bpobal ar bhealach tráthúil. Freisin, ní mór dúinn

modheolaíochtaí nua a fhorbairt chun ár ngníomhaíochtaí agus ár ngnóthachtálacha a chur in iúl.

Chuige sin, tá soláthar déanta agam chun tacú le tionscnaimh a fhorbairt, trí theicneolaíocht san áireamh, d'fhonn tacú le cumarsáid níos fearr agus seirbhísí custaiméirí. Tá soláthar €75,000 déanta agam maidir leis an tionscnamh sin.

Athrú Aeráide

Cuireadh €60,000 ar fáil i mBuiséad 2019 maidir lenár Straitéis Athraithe Aeráide. Cé go bhfuil gá le gníomh maidir le hathrú aeráide ar fud na n-aonad go léir agus go bhfuil tionscnaimh faoi bhealach cheana féin, tá mé comhfhiosach go gcaithfear é sin a chomhordú agus níos mó feasachta a chruthú. Lena chois sin, d'fhéadfadh roinnt gníomhaíochtaí a theacht ón gCoiste um Athrú Aeráide agus Polasaí Straitéiseach Bithéagsúlachta a bhunaigh na Comhaltaí. Dá bhrí sin, tá an soláthar don Athrú Aeráide méadaithe agam go dtí €125,000.

Soláthar Foirne

Tá ár n-acmhainn foirne ar cheann de na cinn is ísle de réir líon na ndaoine i gcomhthéacs ár n-údarás áitiúil comparadóra agus tá tionchar aige sin ar ár gcumas seirbhísí a sheachadadh ar an leibhéal agus ar an gcaighdeán atá inmhianaithe. 860 an líon daoine a bhí fostaithe sa Chomhairle (ón 30 Meán Fómhair, 2019) lena n-áirítear 45 Garda Tarrthála Trá (séasúr breisithe) agus riar post a líonadh in áiteanna tosaíochta. Déantar go leor de na poist bhreise seo a mhaoiniú go hiomlán nó i bpáirt ó fhoinsí seachtracha. Leanadh leis na deiseanna nua fostaíochta agus le haistriú foirne ar fud na hearnála i rith 2019 agus mar thoradh air sin i gcomhar le 17 duine a chuaigh ar scor tháinig méadú breise ar an ngníomhaíocht earcaíochta. Tá 48 comórtas earcaíochta reáchtáilte go dtí seo chun poist nua agus folúntais atá tagtha chun cinn a líonadh.

Tá dul chun cinn maith déanta le riar de cheapacháin Riaracháin, Teicniúla agus Gairmiúla foirne, lena n-áirítear Foireann Athghiniúna Tuaithe a bhunú agus Oifigeach Turasóireachta a cheapadh. Lena chois sin, tá riar de chomórtais earcaíochta ar siúl chun poist Riarthóra Seirbhísí, Príomhoifigeach Dóiteáin, Leabharlannaí Contae, Oibrí Sóisialta Sinsearach agus Ceannasaí Tionscadail Córas Faisnéise a líonadh, i measc cinn eile. Tá foráil bhreise déanta do chostais earcaíochta foirne agus d'fheidhmiú polasaithe san ionad oibre.

Tithíocht

D’fhreagair Comhairle Chontae na Gaillimhe don tosaíocht maidir le seachadadh tithíochta agus tá tionscnaimh éagsúla Rialtais, a tugadh isteach le haghaidh a thabhairt ar an tsaincheist seo, á gcur i bhfeidhm againn. Chomh maith le haonaid tithíochta nua a sheachadadh, tá tionscnaimh agus freagrachtaí eile ann, lena n-áirítear, tabhairt isteach íoschaighdeáin, tástáil leictreachais agus cláir chothabhála atá beartaithe chomh maith le haonaid atá folamh a líonadh go tapa. Téann costais seachadta na gceanglas seo i bhfad níos faide ná acmhainneacht airgeadais an bhuiséid ioncaim agus dá bhrí sin, is é an cur chuige atá againn ná soláthar níos mó a dhéanamh sa bhuiséad ioncaim chomh fada agus

is féidir linn agus úsáid Fáltais Chaipitiúla Inmheánacha (ICRnna) a bhreithniú mar fhoinse ioncaim. Tá sé tábhachtach go mbeifí ar an eolas, áfach, go bhfuil leibhéal ICRnna teoranta agus go bhfuil roinnt éileamh air mar mheicníocht maoinithe/cómhaoinithe agus go dteastaíonn cead na Roinne freisin. Tá méadú déanta agam arís eile ar an soláthar maidir le cothabháil tithíochta a úsáidfear do chothabháil ghinearálta nó maidir leis an gcothabháil atá pleanáilte ar aisíocaíochtaí iasachta de réir mar is gá. Bhí roinnt cruinnithe ag Tascfhórsa Tithíochta na Gaillimhe i rith 2019.

Forbairt Pobail agus Gheilleagrach

Leanann an Chomhairle ag tacú le pobail agus ag cur forbairt gheilleagrach an Chontae chun cinn in ainneoin na n-acmhainní teoranta atá ar fáil le tamall anuas. Tá an ghné thacaíochta airgeadais roinnt de na tionscadail seo níos suntasaí ná roinnt eile ach tá sé ríthábhachtach go mbeidh sé ar ár gcumas an ról a shamhlaítear linn ó thaobh forbairt gheilleagrach agus pobail araon a chur i gcrích faoi Athchóiriú an Rialtais Áitiúil 2014.

Leanfaidh Comhairle Chontae na Gaillimhe le maoiniú a chur ar fáil do ghrúpaí agus do chomhlachtaí éagsúla. Tagann maoiniú san áireamh leis sin faoi cheannteidil mar seo a leanas: Féilte, Forbairt Eacnamaíochta, Áiseanna Pobail, Bailte Slachtmhara, Cuimsiú Sóisialta, an Óige, Spórt, Ealaín, Oidhreacht agus an Ghaeilge.

Cuireann an cúnamh seo ó Chomhairle Chontae na Gaillimhe go mór leis na hiarrachtaí a dhéanann an pobal agus eagraíochtaí éagsúla tionscnaimh agus bearta feabhais a thabhairt i gcrích ina gceantar féin.

Cé go raibh sé mar chleachtas athbhreithniú a dhéanamh ar bhonn leanúnach ar an gcaiteachas seo, déanfar breithniú cúramach breise ar an mbealach leis an maoiniú atá ar fáil a dhíriú ar an áit is mó a dteastaíonn sé leis na torthaí is fearr is féidir a bhaint amach agus aon choigeartú a aithnítear agus a bhfuil gá leo a dhéanamh. Leanfaidh an tAonad Pobail & Fiontair den a chinntiú go bhfuiltear ag leanúint a mhéid agus is féidir le cuspóirí Chomhairle Chontae na Gaillimhe agus le cláir chomhlántacha mar ECOG agus EROG agus ag an am céanna go nglactar san áireamh cláir mhaoinithe náisiúnta nach raibh ar fáil roimhe seo.

Gaillimh Príomhchathair Chultúir na hEorpa 2020

Tá bailchríoch curtha ag Comhairle Chontae na Gaillimhe ar a ionchur i bPríomhchathair Chultúir na hEorpa agus tá an clár atá forbartha go dtí seo foilsithe agus é clár suntasach curtha le chéile go dtí seo i gceantar ar chontae. Beidh riar bailte páirteach sa searmanas oscailte agus tá idir thionscadail mhionscála agus mhórscála scaipthe ar fud an chontae agus ar feadh na bliana. Tá plé leanúnach ar siúl idir fhoireann Chomhairle Chontae na Gaillimhe agus foireann Ghaillimh 2020 faoi shocruithe ábhartha lena n-áirítear ceadúnú chomh maith le socruithe praiticiúla ar nós dúnadh bóithre, srl. Chun bliain rathúil d'imeachtaí a sheachadadh beidh gá le tacaíocht ó riar d'aonaid Chomhairle Chontae na Gaillimhe ar bhealach praiticiúil agus caithfear tosaíocht a thabhairt don tacaíocht sin ag na hamanna cuí. Tá leithdháileadh sonrach €50,000 áirithe agam do 2020 chun a chur ar

chumas ár nOifigeach Ealaíon gníomhaíocht chomhlántach a chur san áireamh inár bpobail i rith na bliana.

Maoiniú do Bhóithre

Tá méadú le roinnt blianta ó €28.6M sa bhliain 2015 go €38.9M sa bhliain 2020 ar an leibhéal acmhainní do chothabháil agus d'fheabhsú bóithre. Tá €250,000 breise i ndréachtbhuiséad 2020 do chothabháil bóithre. Lena chois sin, tá soláthar €100,000 áirithe d'ullmhú Pleananna Bainistíochta Tráchta. Lena chois sin, tá méadú curtha ar an soláthar do shoilse poiblí in iarracht lenár soláthar a thabhairt go dtí an leibhéal is gá chun aisíoc a dhéanamh ar an iasacht a fuarthas d'athsholáthar na soilse poiblí go léir le soilse LED, rud a chuirfear i gcrích mar chuid de straitéis soláthair náisiúnta.

Treocht Buiséid

Leagtar amach sa tábla seo a leanas an treocht buiséid maidir le Comhairle Chontae na Gaillimhe le blianta beaga anuas.

2008 – Buiséad Faofa	€160 M
2014 – Buiséad Faofa	€122 M
2015 – Buiséad Faofa	€105.2 M
2017 – Buiséad Faofa	€105.3M
2018 – Buiséad Faofa	€112 M
2019 – Buiséad Faofa	€120.36 M
2020 - Dréachtbhuiséad	€129.9M

Tograí caiteachais

Leagtar amach sna táblaí seo a leanas an briseadh síos ar an gcaiteachas agus ar an teacht isteach beartaithe i leith na bliana 2020:

Caiteachas de réir Ghrúpaí Cláir	**2019 Buiséad**	**2019 Toradh Measta**	**2020 Dréacht-Bhuiséad Measta**
	€	**€**	**€**
Tithíocht agus Foirgníocht	15,480,893	15,082,708	16,171,622
Iompar & Sábháilteacht ar Bhóithre	39,491,467	42,592,669	43,879,461

Seirbhísí Uisce	12,958,471	12,951,064	12,947,744
Bainistíocht i ndáil le Forbairt	9,140,417	10,661,037	12,492,303
Seirbhísí Comhshaoil	18,098,033	18,194,867	18,865,742
Áineas & Taitneamhacht	8,833,238	8,801,535	8,880,883
Talmhaíocht, Oideachas, Sláinte & Leas	2,726,649	2,691,495	2,477,791
Seirbhísí Ilghnéitheacha	13,637,574	13,215,891	14,188,866
Iomlán	120,366,742	124,191,266	129,904,412

Sa Dréacht den Bhuiséad, tá Teacht Isteach Ioncaim mar seo a leanas á thuar: -

An Teacht Isteach Measta	**2019**		**2020**	
	€	**%**	**€**	**%**
Cáin Mhaoine Áitiúil/Pinsean Asbhaint Bainteach	14,517,890	12	14,517,890	11
NPPR	450,000	0	300,000	0
Deontais & Fóirdheontais Stáit	41,584,152	35	48,500,620	37
Ioncam ó Uisce Éireann	9,046,000	8	8,842,000	7
Ioncam a Shocraítear go hÁitiúil	37,399,471	31	41,054,666	32
Ioncam Eile	16,369,229	14	16,689,236	13
	120,366,742	100	129,904,412	100

Focal Scoir

Bhí dúshlán mór ag baint leis an Dréacht den Bhuiséad Bliantúil le roinnt blianta. Is infheistíocht shuntasach airgid maidir le forbairt an Chontae agus seirbhísí a chur ar fáil ar fud an Chontae an caiteachas €129.9M atá á bheartú agus an caiteachas caipitil ar luach measta €105M.

Is mian liom mo bhuíochas a chur in iúl do na baill thofa as a gcomhoibriú agus as a dtacaíocht i rith na bliana 2019. Is mian liom an meas atá agam ar an gCathaoirleach, an Comhairleoir Jimmy McClearn, agus ar an Iar-Chathaoirleach, an Comhairleoir Seán Ó Tuairisg a chur in iúl mar gheall ar a gcuid dúthrachta i mbun chúraimí speisialta na hoifige sin agus as ucht na cúirtéise agus na comhoibre i mbun ghnó na Comhairle. Is mian liom aitheantas a thabhairt don Choiste Airgeadas agus don Ghrúpa Beartais Chorparáidigh as a gcúnamh leis an bplé a rinneadh ar an dréachtbhuiséad agus maidir le cúrsaí airgeadais foriomlána Chomhairle Chontae na Gaillimhe.

Is mian liom buíochas a ghabháil freisin le foireann na Comhairle as a bheith díograiseach sochomhairle i mbun an chúraim i rith na bliana 2019 agus na mblianta roimhe sin, is é a gcuid oibre a chinntigh leanúnachas seirbhísí nuair nach raibh cúinsí go maith.

Is mian liom buíochas a ghlacadh le Stiúrthóirí Seirbhíse na Comhairle agus lena gcuid foirne as dianscrúdú géar a dhéanamh ar mhíreanna an bhuiséid don bhliain 2020. Is mian liom go háirithe an obair a rinne Ger Mullarkey Uasal, Michael McGovern Uasal, John Moore Uasal, Sara McDermott Uasal agus foireann an Aonaid Airgeadais a thréaslú leo agus buíochas a ghabháil le gach duine a raibh páirt acu sa dréacht den bhuiséad a chur ar fáil.

Is cinnte go gcuirfear deacrachtaí agus athruithe eile roimh Chomhairle Chontae na Gaillimhe le sárú i rith na bliana 2020 ach tá misneach agam go mbeifear in ann, le cúnamh na gComhaltaí, an lucht Bainistíochta agus mo chuid comhghleacaithe, seirbhísí fiúntacha a chur ar fáil i rith na bliana 2020 chun freastal ar ghéar-riachtanais mhuintir na Gaillimhe.

Molaim an Dréacht den Bhuiséad seo le haontú agaibh.

Is mise le meas,

____

Kevin Kelly,
Príomhfheidhmeannach (Eatramhach)

Tuarascálacha na Rannóg lena n-áirítear Tuarascáil Bhliantúil ar an Dul chun Cinn maidir le Plean Corparáideach Chomhairle Chontae na Gaillimhe 2015 – 2019

AN RANNÓG SEIRBHÍSÍ TITHÍOCHTA

Seachadadh Tithe ∞ Tógáil Pobal

Phlean Gníomhaíochta Atógáil Éireann do Thithíocht agus Easpa Dídine

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

Tá an tAonad Tithíochta, faoi Phlean Gníomhaíochta Atógáil Éireann, ag cur réimse de thionscadail tithíochta tógtha go díreach chun cinn go leanúnach tríd an bpróiseas faofa 4 chéim de dhearadh, pleanáil, tairiscintí agus tógáil. Go dtí seo, tá maoiniú thart ar €55m ceadaithe ag an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil chun 246 aonad tógtha go díreach a chur chun cinn. Lena chois sin, táthar ag ullmhú tograí do 79 n-aonad breise ar chostas €17m nó tá siad ag an Roinn lena gceadú. Cuireadh na tionscadail seo a leanas chun cinn tríd na céimeanna éagsúla go dtí seo:

Suíomh	**# Aonaid**	**Céim DHPLG**
Céide Gharbhaile, Béal Átha na Sluaighe	10	Céim 4 – Tógáil / críochnaithe den chuid is mó
Esker Fields, Béal Átha na Sluaighe	2	Céim 4 – Tógáil / críochnaithe den chuid is mó
áitreabh tuaithe aonair	6	Céim 4 – Tógáil / críochnaithe
Gilmartin Rd., Tuaim	61	Céim 4 – Tógáil / críochnaithe den chuid is mó
An Cheathrú Rua	4	Céim 4 - Tógáil
Faiche an Aonaigh, Cloch na Rón	14	Céim 4 - Tógáil
An Cartrún, Cinn Mhara	6	Céim 1 - Leagan Amach
Caisleán Raithlín, Ard Raithin	12	Céim 2 - Pleanáil
Sráid na Beairice, Baile Locha Riach	5	Céim 3 – Tairiscint
An Clár Mór, Maigh Cuilinn	(13) 0	Céim 2 – Pleanáil (Eitithe)
Gort Uí Lochlainn, Maigh Cuilinn	31	Céim 2 - Pleanáil
St. Josephs, An Clochán	26	Céim 3 – Tairiscint
Cúirt an Droichid, Áth Eascrach	18	Céim 2 - Pleanáil
Tír an Bhuí, Tuaim	51	Céim 2 - Pleanáil

Iomlán	**246**	

Tar éis ceadú do Chéim 4 ón Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil bronnadh conarthaí in 2019 do thógáil:

- 14 aonad i gCloch na Rón, Co. na Gaillimhe;
- 4 aonad ar an gCeathrú Rua, Co. na Gaillimhe;

Níos suntasaí fós, chuaigh na Tionscadail seo a leanas chun cinn tríd an gcéim tógála go dtí a bheith críochnaithe nó críochnaithe den chuid is mó:

- 40 aonad ag Cúil Ghréine agus Gort an Chláir, Tuaim;
- 5 aonad ag Br. Gilmartin / Ascaill Naomh Éanna, Tuaim (Oibreacha athchóirithe);
- 10 n-aonad ag Céide an Gharbhaile, Béal Átha na Sluaighe;
- 2 aonad ag Esker Fields, Béal Átha na Sluaighe;
- 1 Teach Tuaithe aonair ag Tom na hUla, Cor an Dola.

Sealbhú Tithíochta in 2019:

Tá trí mheicníocht phríomha ar fáil chun tithíocht a shealbhú agus is iad sin Sealbhú Díreach, Oibleagáid Forbróirí faoi Chuid V agus próisis Lándéanta.

- **Sealbhú Díreach do 2019:**

Déanann Comhairle Chontae na Gaillimhe athbhreithniú leanúnach ar an margadh in iarracht chun freastal ar an riachtanas tithíochta atá ina cheantar feidhmiúcháin. Déantar measúnú ar aonaid phríobháideacha bunaithe ar an riachtanas tithíochta sa chomharsanacht sula gcuirfear bailchríoch ar thuarascálacha innealtóireachta agus measúnú dlíthiúil. Tá iomlán de 12 aonad faighte ag Comhairle Chontae na Gaillimhe agus tá 28 Aonad breise ag na céimeanna deiridh sealbhaithe ar chostas measta €4.78m in 2019.

- **Próiseas Lándéanta:**

Go dtí seo, táthar tagtha ar chomhaontú faoi shealbhú 68 Aonad atá lonnaithe ag Tullahill Baile Locha Riach. Tá an fhorbairt seo á seachadadh ar bhonn céimneach agus aonaid ag teacht chun cinn in 2020 agus 2021. Tá togra Lándéanta eile chun 49 aonad a fháil ag Coill Bhruachláin, Maigh Cuilinn, ag na céimeanna deiridh agus beidh fáil ar na haonaid sin in 2020.

- **Oibleagáidí Forbróirí faoi Chuid V:**

Faoi réir Chuid V den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2001, agus a leasuithe, tá an Rannóg Tithíocht ag leanúint de bheith ag fáil seilbhe ar aonaid mar chuid d'oibleagáidí Forbróirí faoin acht seo. In 2019, tá seilbh faighte ag Comhairle Chontae na Gaillimhe ar 13 aonad faoi

oibleagáidí Chuid V le Maoiniú Roinne €2.34m. Tá 21 aonad breise ar luach measta €6.5m sa phróiseas comhaontaithe i láthair na huaire.

Tograí do 2020:

- Beidh sruth tógála an Údaráis Áitiúil fós ina phríomhthosaíocht in 2020 agus fócas soiléir á choinneáil ar thionscadail tógála díreach an údaráis áitiúil a chur chun cinn tríd na céimeanna deartha, pleanála, tairisceana agus tógála.
- Beidh aithint breis láithreán ionchasach forbartha ar aon dul leis na riachtanais tithíochta do cheantair éagsúla ina thosaíocht i gcónaí chun feabhas a chur ar an ionchas do chlár tógála díreach tar éis 2021.
- Ar aon dul le ciorcláin na Roinne Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil, beidh Comhairle Chontae na Gaillimhe ag fógairt próisis lándéanta nua ag lorg léirithe spéise breise do shealbhú tithíochta sóisialta ag an gcéim phleanála.
- Leanfaidh an Chomhairle dá caidreamh le tógálaithe d'fhonn seachadadh aonad faoi Chuid V a chur chun cinn.
- Déanfaidh clár éadála sprioctha éascú don údarás áitiúil chun ionaid a shealbhú mar fhreagra ar riachtanais tithíochta sonracha agus chun tacú le meascán sóisialta a bhaint amach a thabharfaidh buntacú do phobail inmharthana.

Plean Straitéiseach Bainistíochta agus Forbartha do Thailte Tithíochta

Is cuid de raon gníomhaíochtaí é bainistíocht ghníomhach an bhunachair thalamh tithíochta atá á ndéanamh faoi Atógáil Éireann a ceapadh leis an aschur tithíochta a mhéadú agus a ghéarú.

Gníomhaíochtaí Táscacha 2019

- Leanfaidh sé air ag tiomáint cur chun feidhme na bPleananna Bainistíochta agus Forbartha Straitéiseacha chun láithreáin a chur ar aghaidh go dtí an chéim fhorbartha a luaithe agus is féidir.
- Bhí an rath ar iarratas faoin gCiste um Láithreán Seirbhísithe (SSF) do mhaoiniú ón Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil chun fóirdheonú a dhéanamh ar chostas na láithreán ag an Ráithín, Baile Átha an Rí.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh an tAonad Tithíochta de bheith ag brú chun cinn le scéimeanna tithíochta sóisialta ardcháilíochta inmharthana, faoi réir cead pleanála, ar choda éagsúla oiriúnacha den bhunachar talún atá fágtha aige. Cuirfear na scéimeanna sin chun cinn i gcomhar leis an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil agus cuirfidh siad pobail inmharthana ar fáil don todhchaí.
- Cuirfidh an Chomhairle chun cinn an fhorbairt ar láithreáin ag an Ráithín, Baile Átha an Rí. faoi gCiste um Láithreán Seirbhísithe. Aithneofar tuilleadh láithreán agus cuirfear tuilleadh tograí chun cinn chun aighneacht a cheadú mar fhreagra ar ghlao breise ar iarratais faoin gCiste um Láithreán Seirbhísithe in 2020.

- Tá an Chomhairle tiomanta d'ionchas an bhunachair talún a uasmhéadú chun tacú le riachtanas tithíochta, lena n-áirítear roghanna tithíochta inacmhainne agus cíosa, faoi réir tabhairt isteach scéimeanna cuí agus sruthanna maoinithe ag an Roinn Tithíochta, Pleanála & Rialtais Áitiúil.
- Fiosróidh an tAonad Tithíochta roghanna ar a bhunachar talún i dtaca le soláthar tithíochta inacmhainne má thagann a leithéid de scéim chun cinn, mar atáthar ag súil leis in 2020, faoi réir pleanála agus faoi réir chead na Roinne Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil.
- Lorgóidh an tAonad Tithíochta deiseanna nua chun tailte straitéiseacha a shealbhú a bheidh oiriúnach do sheachadadh tithíochta sóisialta ardchaighdeáin agus/nó tithíocht inacmhainne, in ionaid ina mbeidh éileamh láidir ar thithíocht sóisialta, chun cloí lena spriocanna tithíochta sa todhchaí (níos faide anonn ná Clár Atógála na hÉireann).

Tithíocht Dheonach

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

Tá an Chomhairle ag leanúint den obair i gcomhar leis an earnáil dheonach an líon aonad is mó is féidir a chur ar fáil trí na scéimeanna maoiniúcháin CAS (An Scéim Chúnaimh Chaipitil) agus CALF (Saoráid Airleacain Caipitil & Léasaithe).

An Scéim Cúnaimh Caipitil (CAS)

An Roinn a chuireann an ciste don Scéim Cúnaimh Caipitil ar fáil tríd an Údarás Áitiúil i ndáil le soláthar tithíochta.

Tugadh tionscadal, le maoiniú CAS, chun críche i rith na bliana 2019:

- Ionad Cúram Lae Bhaile Chláir & an Cheantair, An Chreig Bhuí – 14 aonad (Tógáil)
- Cumann Tithíochta Respond, Arda Faiche an Aonaigh, Tuaim – 1 aonad amháin(Fáil)

Tionscadail eile CAS Projects atá ag dul chun cinn:

- Tearmann Éanna Teo, Sean-Oifig an Phoist, Indreabhán – 4 aonad(Fáil)
- Cumann Tithíochta an Chreagáin, An Creagán – 5 aonad(Tógáil)
- Cumann Tithíochta Chlúid, Cnoc Dhún Leo, Béal Átha na Sluaighe – 18 aonad (Tógáil)
- Tearmann Éanna Teo, Teachíní Ros an Mhíl – 8 n-aonad (Fáil)
- Cumann Tithíochta Peter Treist, Caheroyan - 1 aonad amháin (Fáil & Tógáil)
- Cumann Tithíochta Peter Treist, Springfield, Béal Átha na Sluaighe – aonad amháin (Tógáil)
- Cumann Tithíochta Chlúid, Leitir Fraic (Céim 2) – 11 aonad (Tógáil)
- Tithíocht na Carraige Duibhe, Bóthar na Sionainne, Port Omna – 5 aonad, (Tógáil)
- Tithíocht Inis, Tubber Road, An Gort - 11 aonad (Tógáil)

Áis Léasaithe agus Airleacain Chaipitil (CALF) & Morgáiste go Cíos (MTR)

Cuireann an Áis Léasaithe agus Airleacain Chaipitil agus an Scéim Morgáiste go Cíos tithíocht shóisialta ar fáil trí chaiteachas reatha lasmuigh den chlár comhardaithe.

Seachadadh na haonaid seo a leanas in 2019

- 9 nAonad ar Shráid Dhún Leo, Béal Átha na Sluaighe le Comharthithíocht Éireann (CHI)
- 1 aonad i gCúirt na hAbhainn, Baile Chláir le Cumann Tithíochta Tuath
- Tá 8 n-aonad á ndéanamh faoi láthair faoi Scéim Cíosa in Ionad Morgáiste (MTR) a chuireann ar chumas úinéirí tithe a bhfuil deacrachtaí morgáiste acu athrú óna dtithe a bheith in úinéireacht acu go dtí a dtithe a fháil ar cíos mar thionóntaí tithíochta sóisialta.

Tograí do 2020:

- Tá beartaithe go leanfaidh an Chomhairle den obair fhorghníomhach leis na Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta ionas go soirbhítear d'aonaid bhreise a aimsiú i ndáil le tithíocht shóisialta a sholáthar faoin tsamhail maoinithe seo.
- Scrúdóidh an tAonad Tithíochta an acmhainne do AHBanna aonaid tithíochta bhreise a sheachadadh ar thailte leis an gComhairle.

An Scéim um Léasú Fadtéarmach

Tugadh isteach Léasú Fadtéarmach chun seachadadh Tithíochta Sóisialta a éascú faoi Philéar 2 d'Atógáil Éireann. Is é an tÚdarás Áitiúil nó an AHB an tiarna talún don tionónta agus ní bhíonn aon chaidreamh díreach ag an úinéir maoine leis an tionónta. Bíonn an cíos a íoctar leis an tiarna talún lascainithe go míosúil de 15-20% de Luach Cíosa an Mhargaidh Oscailte.

- Bíonn an téarma Leasa idir 10 agus 25 bliain, agus i rith an achair ama sin ag an Údarás Áitiúil agus an tionónta, beidh cíos deimhnithe ag an Tiarna Talún fiú nuair a bheidh an t-ionad folamh
- Ní bheidh aon fhreagracht ar an tiarna talún maidir le cothabháil ó lá go lá a dhéanamh faoi shocruithe léasa fadtéarmacha

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Fógraíocht rialta a dhéanamh ar an Scéim Fhadtéarmach trí na meáin chlóite agus ar na meáin shóisialta.
- A bheith i dteagmháil le Tiarnaí Talún agus úinéirí Maoine mar aon le doiciméadú agus comhairle a chur ar fáil.
- In 2019 fuair Comhairle Chontae na Gaillimhe 45 Iarratas ar Léas Fadtéarmach – agus tá 23 acu sin ceadaithe agus ag dul chun cinn.

Tograí don bhliain 2020

- Leanúint den fhógraíocht ar an scéim go démhíosúil.
- Dul i dteagmháil go gníomhach le hInfheisteoirí, Forbróirí agus tiarnaí talún agus faisnéis agus doiciméadú a chur ar fáil nuair is gá.

Scéim Léasúcháin Feabhsaithe

Oibreoidh an Scéim seo i gcomhar le réimse de bhearta eile faoi Atógáil Éireann: Plean Gníomhaíochta um Thithíocht agus Easpa Dídine an Rialtais. Is é an príomhsprioc atá ag an Scéim seo ná díriú ar Fhorbróirí agus Infheisteoirí atá in ann Tithíocht a chur ar fáil ar scála réasúnach chomh maith le freagrachtaí bainistíochta agus cothabhála a chomhlíonadh.

25 Bliain is ea an Téarma Léasa. Caithfidh iarratais faoin Scéim a bheith i dtaca le 20 Aonad ar a laghad. Tá an Scéim dírithe ar ionaid réadmhaoine nuathógtha nó cinn atá fós le tógáil.

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith na bliana 2019:

- Tá 39 Aonad ceadaithe agus le bheith seachadta in 2019 faoin scéim seo.

Tograí do 2020:

- Leanúint den chaidreamh le hInfheisteoirí agus Forbróirí chun Tithíocht Shóisialta a chur chun cinn faoin Scéim seo.
- Leanúint de bheith ag oibriú go dlúth leis an nGníomhaireacht um Thithíocht chun an Scéim seo a chur chun cinn.

Tithe Cónaithe Folmha

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

Ceapadh Oifigeach Tithe Cónaithe Folmha i gComhairle Chontae na Gaillimhe in 2018. Is é an ról atá ag an Oifigeach Tithe Cónaithe Folmha ná gníomhaíochtaí a thiomáint agus a chomhordú ag leibhéal áitiúil, chun spriocanna na Straitéise Náisiúnta um Thithe Folmha a

Athúsáid a bhaint amach, bailiú agus anailísiú sonraí san áireamh. I nDaonáireamh 2016, aithníodh 8,532 ionad réadmhaoine a bhí folamh i gContae na Gaillimhe. Aithníodh 183,312 teach cónaithe a bhí folamh go náisiúnta i ndaonáireamh 2016, gan tithe saoire a chur san áireamh.

- Tugadh faoi shuirbhé píolótach ar Thithe Cónaithe Folmha ar riar de cheantair bheaga (sainithe ag CSO agus Logeolaire) i dTuaim, Béal Átha na Sluaighe, Baile Locha Riach. Is é an cuspóir atá leis an suirbhé seo ná torthaí an daonáirimh a chomhdhlúthú.
- Rinne Maoir Phobail suirbhé ar iomlán de 1,629 ionad réadmhaoine in 2019.
- Ní bhfuarthas ach 85 Ionad Réadmhaoine a bhí folamh.
- Má fhaightear teach cónaithe folamh ionchasach a mheastar a bheith inghnóthaithe le n-úsáid, déanfaimid iarracht dul i dteagmháil le húinéir an tí chun réimse de na roghanna atá ar fáil a chur faoina mbráid i dtaca lena dteach a thabhairt ar ais sa stoc tithíochta cónaithe.

Tograí do 2020:

- Bailchríoch a chur ar an Suirbhé Píolótach ar Thithe Cónaithe Folmha agus fiosrú a dhéanamh faoin ionchas chun na tithe folmha a chur ar ais in úsáid.
- Fiosrú a dhéanamh faoi na hionaid fholmha atá uaslódáilte ar www.vacanthomes.ie chun a dhéanamh amach an bhfuil aon chuid acu oiriúnach le tabhairt ar ais i mbun úsáide.
- Gníomhaíochtaí atá aitheanta sa Straitéis Athúsáide a chur i bhfeidhm ag leibhéal áitiúil agus bearta a thabhairt chun cinn chun a chinntiú, an oiread agus is féidir, go dtabharfar ionaid réadmhaoine folmha nó tearcúsáidte atá faoi úinéireacht phríobháideach a thabhairt ar ais i mbun úsáide.
- Leanúint den fhógraíocht ar na scéimeanna ábhartha go léir sna meáin áitiúla agus ar na meáin shóisialta.
- Leibhéil chruinne cothrom le dáta de thithe cónaithe folmha a chinntiú i gContae na Gaillimhe go háirithe i gceantair uirbeacha ina bhfuil an t-éileamh is mó ar thithíocht.

An Scéim Deisiúcháin agus Léasúcháin

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

Forbraíodh an Scéim Deisiúcháin agus Léasúcháin faoi Ghníomhaíocht 5.7 d'Atógáil Éireann chun cuidiú le húinéirí maoine príobháideacha agus AHBanna úsáid a bhaint as an stoc de thithe cónaithe folmha atá ar fud na tíre.

Ceadaíonn an RLS don úinéir réadmhaoine comhaontú léasaithe a shíniú d'fhad ama atá nasctha le luach na ndeisiúchán, faoi réir 5 bliana ar a laghad. Ansin, déanfar fritháireamh go hincriminteach ar luach na nDeisiúchán in aghaidh an luach cíosa aontaithe thar thréimhse sainithe taobh istigh den léas.

- Déantar fógraíocht ar na Scéimeanna go démhíosúil i nuachtáin áitiúla agus gach ré seachtain ar Facebook**.**

- Comhpháirteachas leanúnach le húinéirí réadmhaoine, gníomhairí eastáit agus dlíodóirí in iarracht chun léirithe spéise a mhealladh chuig an scéim.
- In 2019, fuarthas 38 léiriú spéise ó úinéirí réadmhaoine, tá 8 gcomhad ag dul ar aghaidh faoi láthair agus 2 ag fanacht le faomhadh.

Tograí don bhliain 2020

- Leanfar den fhógraíocht ar an Scéim Deisiúcháin agus Léasúcháin ar bhonn rialta sna meáin áitiúla agus sna meáin shóisialta.
- Rachfar i dteagmháil le húinéirí réadmhaoine a dhéanann fiosrúcháin agus tabharfar an t-eolas ar fad is gá dóibh a luaithe agus is féidir.
- Rachaidh Comhairle Chontae na Gaillimhe i dteagmháil le AHBanna nuair is cuí i bhfeidhmiú na scéime.

Deontais Tithíochta

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Is ionann líon na n-iarratas ar Chúnamh Tithíochta do Dhaoine Scothaosta a ndearnadh íocaíocht ina leith ó thús na bliana 2019 agus 188 agus líon na n-iarratas bhí i ndáil le Deontais d'Áiseanna Soghluaisteachta & Deontais Chúnaimh Tithíochta agus 159 (51 HAGs agus 108 MAGs).
- Cuireadh maoiniú Roinne €2,655,162 ar fáil do 2018. Caithfidh Comhairle Chontae na Gaillimhe cómhaoiniú 20% a chur ar fáil agus ceadaíodh €531,032 ó acmhainní na Comhairle féin.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh an Chomhairle de riaradh an Chúnaimh Tithíochta do Dhaoine Scothaosta, Deontais na nÁiseanna Soghluaisteachta, agus Deontais Chúnaimh Tithíochta ag baint leas as maoiniú deontais ón Roinn Tithíochta, Pleanála & Rialtais Áitiúil chomh fada agus a cheadaíonn cómhaoiniú a chuireann an Chomhairle ar fáil.

Iasachtaí do Cheannach Tí (Iasachtaí Ceannaigh Príobháideacha & Tionónta)

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

Cuireann Comhairle Chontae na Gaillimhe cúnamh airgeadais ar fáil chun cuidiú le ceannaitheoirí céaduaire teach a cheannach tríd an scéim cheannaigh ag tionóntaí nó ar an margadh príobháideach.

- Ag an Aonad Tithíochta faoi láthair, tá 32 (22 príobháideach, 10 ceannach tionónta) Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann ceadaithe i bprionsabail agus idir lámha ar luach €4.5 milliún.
- Go dtí seo i mbliana, tá 28 iasacht tí príobháideach luach €3,754,475 agus 4 iasacht ceannacháin tionónta luach €183,305 íoctha amach.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh Comhairle Chontae na Gaillimhe den mheasúnú agus den phróiseáil ar gach iarratas iasachta tithíochta ar bhealach tráthúil de réir théarmaí agus coinníollacha Iasacht Tithíochta Atógáil Éireann.

Caighdeáin Léasúcháin

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

Tháinig feidhm leis na Rialacháin Tithíochta do Thithe ar Cíos 2017 - Ionstraim Reachtúil 137 de 2019 ar an $1^{ú}$ Bealtaine 2019 a tháinig i ndiaidh Ionstraim Reachtúil 17 de 2017.

Tá an Chigireacht freagrach as gach Iniúchadh Reachtúil ar Theaghaisí Cónaithe ar Cíos taobh istigh de cheantar feidhmiúcháin Chomhairle Chontae na Gaillimhe.

- 950 an Sprioc Iniúchta do Comhairle Chontae na Gaillimhe do dheireadh R4 2019. Ar an $04^{ú}$ Deireadh Fómhair 2019, ba é líon na nIniúchtaí ar Chaighdeáin Ionaid Chónaithe ná 484 Iniúchadh. Tá sé i gceist dlús a chur leis an bPróiseas Iniúchta go dtí deireadh R4 2019.

Tograí do 2020:

- 1,267 Iniúchadh an sprioc iniúchta do Comhairle Chontae na Gaillimhe in 2020.

Riachtanas Tithíocht Shóisialta

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Tugadh Measúnú ar Riachtanais Tithíochta chun críche in 2019 agus tá thart ar 3,650 iarratasóir faoi láthair ar thaifead na dteaghlach cáilithe.
- I rith na tréimhse Eanáir – Deireadh Fómhair 2019, rinneadh 274 tairiscint in iomlán d'iarratasóirí ar thaifead na dteaghlach cáilithe do thithíocht shóisialta. Rinneadh 25 ainmniúchán do thithíocht dheonach á cur ar fáil ag Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta le tacaíocht na Comhairle.
- I rith 2019, rinne an tAonad Tithíochta fógraíocht freisin ar 19 dteach ar an scéim Rogha Tithíochta.

Tograí don bhliain 2020

- Leanfaidh an Chomhairle lena dul chun cinn i soláthar tacaíochtaí tithíochta sóisialta do dhaoine ar thaifead na dteaghlach cáilithe.
- Leanfaidh an Chomhairle ag oibriú i gcomhpháirtíocht le Comhlachtaí Tithíochta Faofa chun iarratasóirí a ainmniú do thithíocht dheonach.
- Leanfaidh an Chomhairle d'fheidhmiú na scéime Rogha Tithíochta (CBL) mar bhealach chun rannpháirtíocht iarratasóir tithíochta a éascú. Tá sé i gceist leathnú a dhéanamh ar an CBL chun ainmniúcháin do thithíocht a chur san áireamh.
- Déanfar athbhreithniú agus leasú ar an Scéim Leithdháilte Tithíochta chun freagairt do na riachtanais atá ag teacht chun cinn.

An Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta (HAP)

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Aistríodh 1,450 iarratasóir go dtí scéim HAP faoi dheireadh mí Deireadh Fómhair 2019.

Tá easpa soláthair maidir le háitribh oiriúnacha ina dheacracht shuntasach fós ag an lucht iarratais HAP.

- Tá an méadú ar chíosanna ar fud Chontae na Gaillimhe ina chás mór freisin d'iarratasóirí mar nach bhfuil an t-údarás áitiúil in ann ach uasráta cíosa a íoc ag brath ar mhéid an teaghlaigh.

Tograí don bhliain 2020

- Leanúint d'aistriú dhaoine atá ag fáil forlíonadh cíosa go fadtéarmach ón Roinn Coimirce Sóisialaí go dtí córas HAP, i gcomhthéacs na n-acmhainní a bheidh ar fáil. Is tuairim is 450 duine atá ag fáil íocaíochtaí forlíonta cíosa go fadtéarmach.
- Próiseáil a dhéanamh ar na hiarratais tithíochta nua ar fad i ndáil le scéim HAP.
- Leanúint leis an bPróiseas cigireachta maidir leis na háitribh ar fad a thagann faoi scéim HAP.

An Scéim maidir le Cóiríocht ar Cíos (RAS) & Léasú

Tá maoiniú leithdháilte ag an Rialtas do na húdaráis áitiúla agus do chomhlachtaí ceadaithe tithíochta chun áitribh phríobháideacha a thógáil ar léas nó ar cíos i gcás iarratasóirí atá ar an liosta tithíochta. Bíonn an scéim RAS dírithe ar dhaoine a bhfuil forlíonadh cíosa á fháil acu le tréimhse is faide ná 18 mí. Ón 1 Aibreán 2011 ar aghaidh, meastar go bhfuil an riachtanas tithíochta comhlíonta i leith aon iarratasóir ar thithíocht a bhfuil cónaí orthu i gcóiríocht de chineál RAS.

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Tá cóiríocht á chur ar fáil do 231 teaghlach faoi láthair tríd an Scéim RAS agus an Scéim um Léasú Gearrthéarmach.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh an Chomhairle den riarachán ar an Scéim RAS chomh maith le hoibriú ar roghanna soláthair faoi Phlean Gnímh Atógáil Éireann.

Daoine gan Dídean

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Nótáladh méadú breise san éileamh ar sheirbhísí do dhaoine gan dídean in 2019, lena n-áirítear líon na dteaghlach a bhí ag teacht chun cinn agus méadú suntasach níos deireanaí ná sin ar líon na ndaoine aonair a bhí ag teacht chun cinn mar dhaoine gan dídean i rith 2019.
- Ghlac an Chomhairle le Creatphlean Gníomhaíochta do Dhaoine Gan Dídean i rith 2017 agus fónann sé chun gníomhaíochtaí na Comhairle a threorú agus iad ag freagairt d'iliomad dúshlán na heaspa dídine.
- Léirigh infhaighteacht theoranta cóiríochta éigeandála príobháidí iliomad dúshlán ag freagairt don easpa dídine agus leag éilimh shuntasacha ar acmhainní teoranta an Aonaid Tithíochta.
- Tá an-deacracht ag teaghlaigh móra tithe a fháil san earnáil phríobháideach ach go háirithe. Níl ach líon teoranta de thithe 4/5 seomra leapa i stoc Tithíochta na Comhairle.

Tograí do 2020:

- Meastar go leanfaidh an t-éileamh méadaithe ar sheirbhísí do dhaoine gan dídean a chonacthas le 3 bliana anuas ar aghaidh in 2020 mar gheall ar sholáthar teoranta tithíochta agus go háirithe an infhaighteacht theoranta tithíochta san earnáil ar cíos phríobháideach.
- Táthar ag súil go mbeidh tionchar leanúnach dearfach ag an Aimsitheoir Áite HAP agus ag an Oifigeach Tithe Cónaithe Folmha, sa chéad áit trí chuidiú le daoine gan a ndídean a chailleadh trí luath-idirghabháil agus trí laghdú a dhéanamh ar an bhfad ama a chaitheann daoine i seirbhísí do Dhaoine Gan Dídean.
- Leanfaidh Comhairle Chontae na Gaillimhe de bheith ag cur comhoibrithe chun cinn leis an gComhairle Cathrach agus leis na seirbhísí ar fad do dhaoine Gan Dídean, an Fhreagairt Éigeandála Drochaimsire san áireamh, do chur chuige idirghníomhaireachta le haghaidh daoine gan dídean.
- Leanfaidh Comhairle Chontae na Gaillimhe den obair i gcomhar agus i bpáirtíocht leis an earnáil Dheonach, COPE na Gaillimhe, Pobal Shíomóin na Gaillimhe agus Threshold ach go háirithe, le sprioc comhpháirteach chun cóiríocht éigeandála a chur ar fáil dóibh sin a bhfuil gá acu leis agus tacaíocht a thabhairt dóibh gluaiseacht ar aghaidh mar is cuí do gach duine aonair.
- Cur chuige treoraithe ag Tithíocht a chur chun cinn le gach cineál tithíochta sóisialta lena n-áirítear cóiríocht idirthréimhseach do theaghlaigh i gcomhar le Cumann Shíomóin na Gaillimhe, COPE na Gaillimhe agus Comhlachtaí Tithíochta Faofa le tacaíochtaí a bheidh oiriúnaithe do na riachtanais.
- Cóiríocht laghdú tacaíochta/eatramhach a chur chun cinn maidir le daoine aonair a bhfuil gá acu le bearta taca, i gcomhar le Comhlachtaí Tithíochta Ceadaithe agus le bearta tacaíochta atá cóirithe maidir leis na riachtanais.
- Oibriú le comhlachtaí Deonacha & Reachtúla chun Easpa Dídine a chosc (m.sh. Threshold, Tusla etc.) agus béim ar leith ar chosaint agus ar inbhuanaitheacht tionóntachta.
- Leanúint den bhainistiú cásanna agus béim á leagan ar ghluaiseacht ar aghaidh chuig cóiríocht chuí.

- Leanúint de chóiríocht fhadtéarmach, lena ngabhann na bearta tacaíochta riachtanacha go léir a chur ar fáil do theaghlaigh gan dídean agus d'iarratasóirí aonair araon.

Seirbhís Faighte Ionaid do Dhaoine Gan Dídean HAP

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

Tugadh isteach Seirbhís Faighte Ionaid HAP i gComhairle Chontae na Gaillimhe i mí na Samhna 2018. Tá an tSeirbhís curtha i bhfeidhm ar bhonn céimneach d'Údaráis Áitiúla chun cuidiú le teaghlaigh gan dídean cóiríocht a fháil nuair a bhíonn an margadh léasúcháin iontach dúshlánach de bharr éilimh ard agus leibhéil ísle soláthair.

- Fuair 52 teaghlach gan dídean cabhair ó sheirbhís Faighte Ionaid do Dhaoine Gan Dídean HAP idir mhí na Samhna go dtí seo.
- Tá comhpháirteachas leanúnach ar siúl le húinéirí réadmhaoine agus gníomhairí eastáit in iarracht le haonaid chóiríochta a fhoinsiú.

Tograí do 2020:

- Athbhreithniú ar na príomhchásanna de dhaoine gan dídean agus na hionaid réadmhaoine atá ar fáil ar cíos i gContae na Gaillimhe.
- Comhpháirteachas leanúnach le húinéirí réadmhaoine agus gníomhairí eastáit in iarracht leis na haonaid chóiríochta ar fad atá ar fáil a fhoinsiú.

Straitéis Tithíochta do Dhaoine faoi Mhíchumas

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

Is í príomhaidhm na Straitéise seo cothromaíocht rochtana a spreagadh agus a phríomhshruthú do dhaoine faoi mhíchumas ar an raon iomlán roghanna tithíochta atá ar fáil, oiriúnach do riachtanas aonair agus teaghlaigh..

- Leanadh den athbhreithniú ar an taifead de theaghlaigh cáilithe d'iarratasóirí faoi mhíchumais i gcomhar leis an Achoimre ar Mheasúnaithe Tithíochta Sóisialta 2019. Léiríonn bunachar sonraí na n-iarratas tithíochta go bhfuil 655 duine faoi mhíchumas ar an liosta Tithíochta - agus 293 acu sin le riocht Mheabhairshláinte, 236 le Míchumas Fisiciúil, 116 le Míchumas Intleachta agus 10 le Míchumais Chéadfacha.
- Tá riachtanas an-soiléir de dhaingneacht tionachta agus rochtain éasca ar sheirbhísí ag daoine a bhfuil riochtaí géara leanúnacha meabhairshláinte acu.

Tograí don bhliain 2020

- Leanúint de bheith ag obair le Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta agus soláthraithe seirbhíse míchumais chun cóiríocht oiriúnach a chur ar fáil i dtionóntachtaí aonair nó i gcóiríocht roinnte.
- Fanann CAS Call ar oscailt agus fáiltíonn an Chomhairle roimh iarratais ó Chomhlactaí Ceadaithe Tithíochta.
- Fiosrú a dhéanamh faoi "Thithíocht Inoiriúnaithe Fad Saoil" agus a chur san áireamh nach mór % de gach tithíocht nua na Comhairle a bheith deartha chun a bheith oiriúnach do chathaoireacha rothaí, agus nasctha leis an riachtanas tithíochta reatha atá ag daoine a bhfuil lagú soghluaisteachta acu chomh maith le deis a thabhairt do riachtanas a bheith ag teacht chun cinn.

Clár Cóiríochta don Lucht Siúil

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

Ullmhaíodh an Clár Cóiríochta don Lucht Siúil 2019 -2024 i gcomhar leis an gCoiste Comhairleach Áitiúil um Chóiríocht don Lucht Siúil, cuireadh ar taispeántas poiblí é agus ina dhiaidh sin rinneadh measúnú ar aighneachtaí a fuarthas agus rinneadh leasuithe ar an bplean mar ba chuí. Faomhadh agus glacadh leis an dréachtphlean deiridh ag cruinniú iomlánach den Chomhairle ar an 23ú Meán Fómhair 2019.

- Tá móroibreacha athchóirithe ar siúl go leanúnach ag an láithreán stad ag Ceapaigh Oighre agus beidh sé sin críochnaithe i mbliana.
- Tá oibreacha le tosú roimh dheireadh na bliana ar thógáil 6 theach agus 2 chlós ag Dún Coillín, Creachmhaoil, tar éis bailchríoch shásúil a bheith curtha ar chomhráite le húinéirí talún agus cónaitheoirí.
- Tosaíocht leanúnach is ea oiliúint sábháilteachta agus feasachta dóiteáin ag na láithreáin stad go léir atá sa Chontae – Tuaim, Creachmhaoil agus Ceapaigh Oighre.
- Cuireadh iarratais chuig an Roinn ar mhaoiniú d'oibreacha athchóirithe ag cóiríocht shonrach lucht siúil ag an gCreagán, Bóthar na Canála, Cluain Laighean, Gort Bride agus Páirc na Maighne. Fuarthas cead chun tús a chur le hobair ag an gCreagán, Páirc na Maighne agus Gort Bride. Cuirfear tús leis an obair ag formhór na láithreán sin roimh dheireadh na bliana, agus dáta críochnaithe in 2020.
- Tháinig an Coiste Comhairleach um Chóiríocht don Lucht Siúil le chéile 3 huaire, go dtí seo, in 2019 agus beidh an 4ú cruinniú ar siúl roimh dheireadh na bliana.

Tograí do 2020:

- Tá bailchríoch le cur ar thógáil 6 theach agus 2 chlós ag Páirc Dhún Coillín in 2020.
- Cuirfear breis oiliúna sábháilteachta dóiteáin ar fáil ag na láithreáin stad go léir.
- Tá bailchríoch le cur ar oibreacha athchóirithe ag an gcóiríocht shonrach lucht siúil seo a leanas, faoi réir fhaomhadh Roinne ar mhaoiniú:
  - Bóthar na Canálach, Béal Átha na Sluaighe
  - Gort Bríde, Baile Locha Riach
  - Cluain Laighean, Béal Átha Ghártha
  - Cluain Tuaiscirt, Béal Átha na Sluaighe
  - Baile Dháith, Baile Átha an Rí
  - Dabhach Uisce, Gaillimh
- Leanfaidh an Coiste Comhairleach um Chóiríocht don Lucht Siúil lena phríomhról i maoirseacht a dhéanamh ar chur chun feidhme an Chláir Chóiríochta don Lucht Siúil 2019 – 2024.

Bainistíocht ar Stoc Tithíochta Údaráis Áitiúil

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Cuireadh 110 aonad ar fáil le hathleasú chuig tionóntaí údarás áitiúil. Fuarthas maoiniú ón Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil do 28 de na tithe folmha sin.
- Fuarthas ceadú maoine ón Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil maidir leis an gcostas a bhain le 9 n-aonad fholmha a chur ar ais in úsáid tháirgiúil. Ba chóir go mbeadh na haonaid sin ar fáil le hathleasú in 2020.

- Seachadadh an clár cothabhála freagartha ar bhonn tosaíochta agus gá le fócas a dhíriú ar chothabháil bhunriachtanach, lena n-áirítear pluiméireacht agus obair leictreachais, chun oibriú taobh istigh de shriantachtaí na maoine a bhí ar fáil.
- Tá tús curtha leis an dul chun cinn ar athfheistiú fuinneoga agus doirse ar 94 teach cónaithe faoin gclár éifeachtúlachta fuinnimh, céim 2, agus tá sé le bheith críochnaithe in 2020.
- Bronnadh conradh chun suirbhé stoic a dhéanamh faoin gClár Cothabhála Pleanáilte chun cloí le ceanglais reachtúla agus íoschaighdeáin sa stoc tithíochta. Beidh 90% den suirbhé críochnaithe faoi dheireadh 2019 agus críochnófar an chuid eile den suirbhé go luath in 2020.
- Bronnadh conradh chun déileáil leis na heasnaimh leictreacha agus sábháilteachta dóiteáin i 54 teach cónaithe a aithníodh sa suirbhé stoic. Áirithe sna hoibreacha sin beidh suiteáil córais bhraite dóiteáin/aláraim dheataigh, aláraim aonocsaíde carbóin, pluideanna dóiteáin, deisiúcháin leictreachais agus teistiúchán agus seirbhís ar chórais choirí.
- Bronnadh conradh do 2 shíneadh le tithe údarás áitiúil le bheith críochnaithe faoi dheireadh 2019.

Tograí do 2020:

- Beidh cumas an aonaid tithíochta leanúint le haonaid tithíochta folmha a chasadh ar ais don áitíocht ag brath ar mhaoiniú ón Roinn Tithíochta, Pleanála & Rialtais Áitiúil faoin gClár Voids a bheith ag dul ar aghaidh.
- Dul ar aghaidh go dtí an bhailchríoch ar athchóiriú na 9 n-aonad fholamha a cheadaigh an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil faoi réir dóthain maoinithe a bheith ar fáil chun na hoibreacha a chríochnú.
- Dul ar aghaidh le hoibreacha breise faoi Chéim 2 den Chlár Aisfheistithe, um Éifeachtúlacht Fuinnimh nuair a bheidh maoiniú ar fáil.
- Clár cothabhála freagartha a sheachadadh ar bhonn tosaíochta taobh istigh de na sriantachtaí de mhaoiniú a bheith ar fáil.
- Bailchríoch a chur ar an suirbhé stoic faoin gClár Cothabhála Pleanáilte.
- Faoin gClár Cothabhála Pleanáilte, dul ar aghaidh le suiteáil na gcóras braite dóiteáin/aláraim dhóiteáin, aláraim aonocsaíde carbóin, pluideanna dóiteáin, deisiúcháin leictreachais agus clárúchán agus seirbhís ar chórais choirí mar atá aitheanta sa suirbhé stoic.

Bainistiú Eastát agus Tionóntachta

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Lean an tAonad Tithíochta de bheith ag obair le teaghlaigh leochaileacha ag cuidiú leo a dtionóntachtaí a chothabháil de réir na Straitéise Cothabhála Tionóntachta ar ghlac an Chomhairle léi i Márta 2017.
- Lean an tOifigeach Forfheidhmithe Tionóntachta den obair dhian i limistéir éagsúla ar fud an Chontae. Déantar sin i gcomhar leis na Gardaí agus le geallsealbhóirí Stáit lena mbaineann, chomh maith le ranna eile de chuid na Comhairle féin.
- Mar chuid de Straitéis na Comhairle maidir le Bainistiú Tionóntachtaí agus Eastáit, áirítear caidreamh/rannpháirtíocht ghníomhach ar bhonn leanúnach leis an bpobal ar an leibhéal áitiúil agus béim á leagan ar iompar frithshóisialta agus sárú ar chomhaontú tionóntachta a shainaithint go tráthluath. Lean an Chomhairle den chaidreamh leis na Gardaí agus bíonn cruinnithe rialta ag an Aonad chun plé a dhéanamh faoi limistéir lena mbaineann deacrachtaí agus faoi bhealaí inar féidir leis an dá eagraíocht oibriú i gcomhar chun aghaidh a thabhairt ar iompar frithshóisialta.
- Tá CCTV ag feidhmiú i seacht láithreán ag ionaid éagsúla ar fud an Chontae.
- Cuireadh an Straitéis um Iompraíocht Fhrithshóisialta 2018-2020 chun cinn i gcomhar leis an SPC agus páirtithe leasmhara ábhartha chun go bhfeadfaí measúnú a dhéanamh air agus glacadh leis.

Tograí do 2020:

- Mar chuid den chur chuige straitéiseach idir-ranna agus idirghníomhaireachtaí, tabharfaidh an tAonad Tithíochta eastáit áirithe chun suntais a ndíreofar orthu maidir le bearta dianbhainistíochta ginearálta i rith na bliana 2019.
- Leanfaidh foireann bainistíochta eastáit de bheith ag cuidiú le tionóntaí i gcothabháil a dtionóntachtaí de réir na Straitéise Cothabhála Tionóntachta.

An Scéim Cheannaigh ag Tionóntaí

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

Thug tabhairt isteach na Scéime Ceannaigh ag Tionóntaí Incrimintí in 2016 an deis do Thionóntaí Údaráis Áitiúil cáilithe a dtithe Údaráis Áitiúil a cheannach.

- Go dtí seo in 2019 fuair an tAonad Tithíochta 18 iarratas comhlánaithe, ceadaíodh 35 réadmhaoin le díol agus tá 7 réadmhaoin tugtha chun críche, arbh ionann an teacht isteach ó na díolacháin agus €361,850.

Tograí do 2020:

- Comhairle Chontae na Gaillimhe den phróiseáil ar gach iarratas ceannacháin tionónta ar bhealach tráthúil de réir na Scéim Cheannaigh Incrimintigh ag Tionóntaí 2016.

Cíosanna Tithíochta

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Tá bailchríoch curtha ar an Athbhreithniú Cíosa i gCeantair Bhardasacha Bhaile Átha an Rí, Bhéal Átha na Sluaighe, Bhaile Locha Riach agus Thuama agus tá sé á chríochnú faoi láthair i gCeantar Bardasach Chonamara.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh an Chomhairle d'fheidhmiú na Scéime Cíosanna Difreálacha agus cuirfidh sí athbhreithniú chun cinn ar théarmaí na Scéime i rith 2020.

Rialú Capall

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Lean an Chomhairle den phrótacal maidir le Rialú Capall a chur i bhfeidhm i gcomhar leis an nGarda Síochána.
- 67 capall san iomlán a bhí gafa faoi Dheireadh Fómhair 2019.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh Comhairle Chontae na Gaillimhe den obair i gcomhar leis na Gardaí chun dul i ngleic leis an gceist maidir le capaill a théann ar strae nó a thréigtear agus a bhíonn ar fán ar na bóithre poiblí.

Coistí um Beartas Straitéiseach

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Tháinig an SPC Tithíochta, Cultúir agus Áineasa le chéile 2 uair in 2019. Ar na réimsí a clúdaíodh i dtaca le Tithíocht bhí an Clár Caipitiúil Tithíochta, Atógáil Éireann, an Clár Cóiríochta don Lucht Siúil, an Clár Ionduchtaithe Tionóntachta, agus an Dréachtscéim den Chlár Tosaíochta do Cheannach Tithe Cónaithe Inacmhainne.

Tograí do 2020:

- In 2020, réamh-mheastar go ndéanfaidh an SPC Tithíochta nua, nuair a bhunófar é, scrúdú ar raon de réimsí breise polasaí maidir le Tithíocht, lena n-áirítear an Scéim Leithdháilte Tithíochta mar mhír thosaíochta.

AN tAONAD BONNEAGAIR AGUS OIBRÍOCHTAÍ
Rannóg B Bóithre, Iompar agus Sábháilteacht

B01 Bóthar NP – Cothabháil agus Feabhsúchán

B02 Bóthar NS – Cothabháil agus Feabhsúchán

B03 Bóthar Réigiúnach – Cothabháil agus Feabhsúchán

B04 Bóthar Áitiúil – Cothabháil agus Feabhsúchán

Níl aon fhógra faighte fós faoi dheontais do 2020 ó Bhonneagar Iompair Éireann (TII) ná ón Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt (DTTS). Dá bhrí sin, tá na figiúirí atá áirithe sa bhuiséad do 2020 ar aon dul le leithdháileadh deontais 2019. Roinntear leithdháilte deontais bóithre ar fud an Cheantair Bhardasaigh bunaithe ar an KM de bhóthar taobh istigh den cheantar agus ar aon dul leis an gClár Oibreacha Bóthair 3 bliana.

Tar éis na dToghchán Áitiúil i mBealtaine 2019, beidh sé mar thoradh ar na hathruithe teorann sna Ceantair Bhardasacha go mbeidh leithdháileadh difriúil i gceist, ach beidh siad ar bhunús an mhodha bunaithe dáiliúcháin, i.e. ar an KM de bhóthar taobh istigh den Cheantar Bardasach.

Faid bóthair in aghaidh an MD tar éis na dToghchán Áitiúil i mBealtaine 2019

Ceantar Bardasach:	Mótarbhealach	Príomhbhóthar Náisiúnta	Náisiúnta den Dara Grád	Réigiúnach	Áitiúil
Baile Átha an Rí/Órán Mór	33.94	0.00	28.68	86.22	550.27
Béal Átha na Sluaighe	16.85	0.00	30.12	218.36	1343.02
Conamara	0.00	0.00	109.62	229.83	1124.76
Baile Locha Riach	51.19	0.00	62.26	271.15	1637.00
Tuaim	14.10	20.99	61.04	94.43	921.73
Iomlán	**116.08**	**20.99**	**291.72**	**899.99**	**5576.78**

B01 – B02 Bóithre Náisiúnta Oibreacha Cothabhála agus Feabhsúcháin

Bóithre Náisiúnta - Gníomhaíochtaí Táscacha i rith na bliana 2019

Cuireadh maoiniú ar fáil i rith na bliana 2019 chun freastal do thabhairt chun cinn agus do thabhairt i gcrích ghné na mBealaí Móra Idiruirbeacha. Oifig Thionscadail na mBóithre Náisiúnta atá i mbun bainistíochta ar na mórthionscadail seo a leanas agus faightear ar ais iomlán an chostais a ghabhann leis an gclár oibre seo ó Bhonneagar Iompair Éireann.

Bóthar Náisiúnta Uimh.	Réimse Bóthair
M6	Cuarbhóthar Chathair na Gaillimhe
N59	An Clochán go hUachtar Ard
N59	Seachbhóthar Mhaigh Cuilinn
N67	Athailíniú Baile an Doirín go Cinn Mhara
M17/M18	An Gort go Tuaim
N59	An Teach Dóite/ Uachtar Ard
N84	Luimneach
N17	Ceathrú an Urláir/ Baile an Daighin
N63	Mainistir Chnoc Muaidhe/An tEanach
N63	Athailíniú na Leasa go dtí an Mhainistir

- Cuarbhóthar M6 Chathair na Gaillimhe - rinne an Bord Pleanála Iarratas ar Bhreis Eolais (RFI) in Aibreán 2019. Cuireadh isteach freagra ar an RFI ar an 30 Lúnasa 2019. Déanfaidh ABP measúnú ar an bhFreagra RFI seo anois. Bhí an freagra ar taispeáint d'iniúchadh agus d'aighneachtaí breise ón 20ú M Fómh go dtí an 25ú D Fómh 2019 agus táthar ag súil go mbeidh Éisteacht ó Bhéal ar siúl i R1 2020 .
- Athailíniú ar an N67 Baile an Doirín go Cinn Mhara – Cuireadh bailchríoch sásúil ar an bPróiseas Tairisceana do Chéim 2 den Athailíniú ar an N67 Baile an Doirín go Cinn Mhara agus bronnadh an conradh i R3 2019. Cuireadh tús leis na hoibreacha i R4 agus meastar gur 18 mí a bheidh sa tréimhse thógála.
- Tá cead pleanála tugtha maidir leis an bpíosa bóthair idir an Teach Dóite agus Uachtar Ard agus rachfar chun cinn leis in dhá chéim. Tá Céim 1 ag dul ón Teach Dóite go dtí Bun an Choill; tar éis próiseas tairisceana roghnaíodh conraitheoir i R4 2019 don phíosa 5 km seo. Tá Céim 2, Bun an Choill go dtí An Clár Mór ina ábhar plé agus cumarsáide go fóill leis an NPWS. Tá ráiteas modhanna aontaithe leis an NPWS do réamhchonradh fálaithe ó Bhun an Choill go dtí an Clár Mór. Táthar ag súil dul trí phróiseas tairisceana agus conraitheoir a cheapadh i R4 2019.
- Tá Cáipéisí Conartha á n-ullmhú maidir le scéim an N59 Seachbhóthar Mhaigh Cuilinn. Tá talamh á fáil faoi láthair. Tá sé i gceist an píosa seo a chur amach ar tairiscint in 2020

- N63 Mainistir Chnoc Muaidhe go dtí Eanach - a lán oibre críochnaithe i mí na Nollag 2018. Leanadh den obair ar nithe fabhtacha i rith 2019.
- Tugadh faoin gclár oibre bliantúil maidir le dromchla agus cothabháil ar na bealaí Náisiúnta i gcomhréir leis an mbuiséad d'Obair Chothabhála a chuir Bonneagar Iompair Éireann in iúl.
- Tugadh faoi chlár oibre iomlán maidir le Pábháil agus Oibreacha Beaga Feabhsúcháin ar Chóras na bPríomhbhóithre Náisiúnta agus na mBóithre Náisiúnta den Dara Grád i gcomhthéacs dheontas Bhonneagar Iompair Éireann don bhliain 2019.

Bóithre Náisiúnta - Tograí do 2020

- N59 Seachbhóthar Mhaigh Cuilinn - Tairiscint conartha do phríomhthógáil an tionscadail le fógairt in 2020.
- Athailíniú ar an N67 Baile an Doirín go Cinn Mhara – Leanfar de na hoibreacha tógála ar Athailíniú ar an N67 Baile an Doirín go Cinn Mhara i rith 2020.
- An Teach Dóite go Bun an Choill - Ceapfar conraitheoirí agus cuirfear tús leis an obair in 2020.
- Athailíniú ar an N63 ón Lios go dtí Mainistir Chnoc Muaidhe - déanfar tuilleadh chun cinn leis an mbealach is dealraithí a roghnófar i rith 2020.
- N63 Mainistir Chnoc Muaidhe go hEanach - Leanfar den dul chun cinn le socruithe talún i rith 2020.
- Tabharfar faoin gclár bliantúil maidir le dromchla nua ar bhóithre agus le hobair chothabhála, lena ngabhann gnáthobair chothabhála, obair bhliantúil maidir le dromchla nua, obair chothabhála maidir le haimsir geimhridh, obair chothabhála ar dhroichid agus obair chothabhála ar shoilse le bealaí tráchta, de réir an chiste a chuireann Bonneagar Iompair Éireann ar fáil.
- Anuas air sin, leanfar leis an gclár oibre maidir le Pábháil agus Oibreacha Beaga Feabhsúcháin ar Chóras na bPríomhbhóithre Náisiúnta agus na mBóithre Náisiúnta den Dara Grád i gcomhthéacs dheontas Bhonneagar Iompair Éireann don bhliain 2020.

B03 – B04 Bóithre Réigiúnacha agus Áitiúla Oibreacha Cothabhála agus Feabhsúcháin

I 2019 rinneadh an deontas iomlán **€28,830,430** maidir le Bóithre Réigiúnacha & Áitiúla a bhriseadh síos mar seo a leanas:

Oibreacha Athchóiriúcháin Feabhsúcháin (RI)	**€25,123,430**
Oibreacha Athchóiriúcháin Cothabhála (RM)	**€ 3,707,000**

Is féidir an leithroinnt deontais a rangú faoi na ceannteidil ghinearálta seo a leanas:

Catagóir Deontais	**Leithroinnt na**

	bliana 2019
Deontas Athchóiriúcháin Feabhsúcháin	€14,497,500
Deontas Cothabhála Athchóiriúcháin	€2,658,000
Cothabháil Athchóiriúcháin Forlíontach	€1,049,000
Deontas Cothabhála Roghnach	€5,607,500
Deontais Feabhsúcháin Shonracha – Clár Athchóiriú Droichid	€415,000
Deontais Feabhsúcháin Ísealchostais maidir le cúrsaí Sábháilteachta	€286,500
Deontais Fheabhsúcháin Shonracha	€1,204,920
Bóithre Straitéiseacha Réigiúnacha agus Áitiúla	€65,000
Luasteorainneacha – Eastáit Tithíochta	€25,970
Oiliúint	€95,000
Obair Dhraenála	€1,380,000
Scéimeanna Rannpháirtíochta Poiblí	€546,040
Iar-Bhóithre Náisiúnta	€1,000,000
FORIOMLÁN	€28,830,430

Athchóiriúchán Feabhsúcháin (RI) - Léiriú Gníomhaíochtaí in 2019

Rinne an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt leithdháileadh ar mhaoiniú €14,497,500 d'oibreacha atógála bóthair ar bhóithre neamhnáisiúnta in 2019. Rinneadh an maoiniú seo a leithdháileadh mar a leanas agus rinne sé éascú ar oibreacha feabhsúcháin ag 151 ionad ar fud an Chontae:

Athchóiriúchán Feabhsúchán 2019		
Ceantar Bardasach:	**Líon na nIonad**	**Leithroinnt**
Baile Átha an Rí/Órán Mór	15	€1,309,299
Béal Átha na Sluaighe	16	€2,806,920
Conamara	56	€3,037,340
Baile Locha Riach	28	€ 3,700,991
Tuaim	36	€3,645,950
Iomlán	**151**	**€14,497,500**

Athchóiriúchán Feabhsúcháin (RI) - Tograí do 2020

Cuirfear clár d'oibreacha athchóiriúcháin fheabhsúcháin i dtoll a chéile nuair a gheofar fógra faoin mhaoiniú 2020 agus sonrófar é sin sa Chlár Bóithre 2020.

Athchóiriúchán Cothabhála (RM) - *Léiriú Gníomhaíochtaí in 2019*

Rinne an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt leithdháileadh ar mhaoiniú €3,707,000 d'Athchóiriúchán Cothabhála (cóiriú dromchla). Leithdháileadh é mar seo a leanas agus d'éascaigh sé oibreacha cóirithe dromchla ag 134 ionad ar fud an chontae:

Cothabhála Athchóiriúcháin 2019		
Ceantar Bardasach:	**Líon na nIonad**	**Leithroinnt**
Baile Átha an Rí/Órán Mór	10	€334,787
Béal Átha na Sluaighe	24	€717,727
Conamara	33	€776,646
Baile Locha Riach	35	€946,340
Tuaim	32	€931,500
Iomlán	**134**	**€3,707,000**

Athchóiriúchán Cothabhála (RM) - Tograí do 2020

Cuirfear clár d'oibreacha athchóiriúcháin cothabhála i dtoll a chéile nuair a gheofar fógra faoi mhaoiniú 2020 agus sonrófar é sin sa Chlár Bóithre 2020.

Scéimeanna Rannpháirtíochta Poiblí

Lean an Chomhairle de bheith ag cur tionscadail CIS chun cinn i rith 2019 le leithdháileadh €546,040 chun bailchríoch a chur ar na tionscadail go léir a bhí curtha isteach faoi CIS 2018/2019.

Cuireadh aighneacht chuig an DTTS do CIS 2020/2021 i Meán Fómhair 2019 inar áiríodh sonraí do 85 tionscadal ar chostas measta €2.6 milliún. Fógrófar an maoiniú dó sin do 2020 i mí Feabhra 2020 mar chuid den Leithdháileadh Bóithre Réigiúnach agus Áitiúil. Cuirfear na tionscadail chun cinn in ord tosaíochta faoi réir acmhainní airgeadais a bheith ar fáil ón DTTS.

Deisiúcháin ar Bhóithre Treasacha (DG)

Leanadh ar aghaidh leis an infheistíocht i ndeisiúcháin ar Bhóithre Treasacha Áitiúla in 2019 agus tá leithdháileadh sonrach ón Deontas Lánroghnach (DG) le cur i leataobh do bhóithre den chineál sin. Leithdháileadh €900,000 go sonrach, rud a cheadaigh oibreacha athchóiriúcháin feabhsúcháin a dhéanamh ar 48 bóthar Treasach Áitiúil i gContae na Gaillimhe.

Tá sé i gceist leanúint leis an leithdháileadh ar sciar sonrach den Deontas Lánroghnach i dtreo oibreacha feabhsúcháin ar bhóithre treasacha. Déanfar clár oibreacha cothabhála agus feabhsúcháin a thiomsú nuair a fhaightear fógra faoi mhaoiniú 2020.

Athshlánúchán agus Deisiúcháin ar Dhroichid

Leithdháileadh maoiniú iomlán €415,000 do 8 ndroichead faoin gClár Athshlánúcháin Droichead in 2019. Tugadh oibreacha chun críche ar na 12 dhroichead seo a leanas, ar dáileadh maoiniú €360,500 orthu ón leithdháileadh do Chothabháil Lánroghnach.

Cheadaigh Ciorclán RW14 de 2019 méadú de 30% ar leithdháileadh 2019 maidir leis an gClár Athshlánúcháin Droichead do 2020. Cuireadh aighneacht chuig DTTS chun na droichid seo a leanas a chur san áireamh sa chlár athshlánúcháin, atá faoi réir chead an DTTS.

An Clár Athshlánúcháin Droichead atá Molta do 2020 **Faoi Réir Chead na Roinne*			
Tosaíocht	***UIMHIR AN BHÓTHAIR***	***Ainm agus Suíomh an Droichid***	***Caiteachas atá Beartaithe 2020 €***
1	R328	Richmond, Cluain Bheirn	€75,000.00
2	L-74011	Lios Gioba Thoir, Baile Mhic an Bhaird	€50,000.00
3	L-7321	Poll na Brón, Mionlach	€50,000.00
4	L-61603	Doirín, Mainistir Chnoc Muaidhe	€55,000.00
5	R336	An Choilleach Mhór, An Líonáin	€50,000.00
6	L-5377	Poll na Cloiche, Maigh Cuilinn	€60,000.00
7	L-85144	Droichead Coisithe an Doirín, An Gort	€60,000.00
8	L-12053	Dhoire Fhada Thoir, Sraith Salach	€80,000.00
9	L-82652	Baile an Gharraí, Cill Chríost	€50,000.00
Iomlán			***€530,000.00***

Tá soláthar déanta taobh istigh den bhuiséad chun €382,500 a chur i leataobh do dheisiúcháin ar dhroichid i 21 ionad, ón Deontas Lánroghnach do 2020. Tá sé sin ag brath ar an leibhéal maoinithe a bheidh leithdháilte ag DTTS. Beidh na sonraí iomlána faoi na hoibreacha faofa tugtha i gClár Bóithre 2020.

Deontais Fheabhsúcháin Shonracha (SIG)

Fuarthas leithdháileadh deontais fheabhsúcháin shonrach, ina raibh iomlán €1,204,920, do 4 thionscadal:

- Athailíniú ar an L3412 ag acomhal R348 (Crosaire Nutfield) **MD Bhéal Átha na Sluaighe**
- Bóthar Dhoire Fhatharta **MD Chonamara**
- Droichead Abhann Dhún Coillín **MD Bhaile Locha Riach**
- R332 Cill Bheanáin **MD Thuama**

Tá aighneachtaí déanta ag Comhairle Chontae na Gaillimhe chuig an Roinn do mhaoiniú le haghaidh scéimeanna oiriúnacha, lena n-áirítear fuílleach an mhaoinithe chun bailchríoch a chur ar oibreacha atá tosaithe cheana féin in 2019 ar bhóthar Dhoire Fhatharta agus an R332 ag Cill Bheanáin. Gheofar fógra ón RITS, i bhFeabhra 2020, faoi na scéimeanna atá le dul ar aghaidh mar aon leis an maoiniú ábhartha a bheidh le fáil.

Deontais Straitéiseacha do Bhóithre Réigiúnacha agus Áitiúla

Tá aighneachtaí déanta ag Comhairle Chontae na Gaillimhe chuig an Roinn do mhaoiniú le haghaidh scéimeanna oiriúnacha. Gheofar fógra ón RITS, i bhFeabhra 2020, faoi na scéimeanna atá le dul ar aghaidh, mar aon leis an maoiniú ábhartha a bheidh le fáil.

Scéimeanna Feabhsúcháin Áitiúla

Críochnaíodh 36 tionscadal faoin Scéim Feabhsúcháin Áitiúil as an leithdháileadh €856,959 do 2019 ón Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail (DRCD).

Tá sé i gceist an scéim seo a fhógairt in athuair, ag lorg aighneachtaí, i dtús 2020, d'fhonn oibreacha a dhéanamh ag tuilleadh suíomhanna, faoi réir maoiniú a bheith ar fáil ón DRCD.

Bóithre Neamhnáisiúnta - Ár nAcmhainní Féin

Mar thoradh ar an easnamh sa leithdháileadh buiséadach don chothabháil ar bhóithre áitiúla in imeacht ama tá laghdú suntasach tagtha ar an leibhéal cothabhála. Níl dóthain maoinithe déanta ar roinnt gnéithe bunriachtanacha cothabhála lena n-áirítear, bearradh ciumhaise agus athnuachan comharthaí agus marcanna. Faigheann cothabháil bóithre áitiúla maoiniú ó acmhainn na Comhairle féin agus ón Deontas Lánroghnach araon.

Is ionann an tsuim a cuireadh ar fáil as acmhainní na Comhairle sa bhliain 2019 agus €6,025,436, lena n-áirítear soláthar €1,200,000 maidir le soilse poiblí.

Cuirfear an leithdháileadh ar Bhuiséad na mBóithre Áitiúla 2020 faoi bhráid na Comhairle lena cheadú i gcomhthéacs Chlár na mBóithre 2020. Beidh srian ar an leibhéal roghnaithe a bheidh ag an gComhairle i ndáil le maoiniú a leithroinnt maidir le Bóithre Réigiúnacha agus Áitiúla i rith na bliana 2020 mar gheall ar na coinníollacha a ghabhann leis an Meamram faoi Dheontais do Bhóithre Réigiúnacha & do Bhóithre Áitiúla a d'eisigh an Roinn Iompair.

B05 Soilsiú Poiblí

Cuireadh suim €1,200,000 ar fáil, ó chistí na Comhairle féin, i mbuiséad 2019 chun an clár soilsithe poiblí a mhaoiniú i gContae na Gaillimhe, na costais chothabhála, fuinnimh agus uasghrádaithe san áireamh.

Mar thoradh ar an iarratas rathúil chuig TII faoin maoiniú d'Athfheistiú Soilse Poiblí atá Tíosach ar Fhuinneamh, fuarthas maoiniú €353,300 a d'éascaigh an t-athfheistiú ar 532 solas poiblí a bhí neamhéifeachtúil ar na Bóithre Náisiúnta le haonaid LED atá tíosach ar fhuinneamh. Rinneadh athfheistiú ar 339 solas poiblí neamhéifeachtúil eile ar Bhóithre Neamhnáisiúnta le haonaid LED atá tíosach ar fhuinneamh as acmhainní na Comhairle féin agus as maoiniú deontais ó Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI).

Tar éis teip na laindéar maisiúil agus an t-athbhreithniú a rinneadh ina dhiaidh sin, chuaigh Comhairle Chontae na Gaillimhe ar aghaidh le hathsholáthar práinneach ar 40 laindéar maisiúil in dhá shráidbhaile, An Spidéal agus Na Creaga, agus táthar le hathsholáthar a dhéanamh ar 30 laindéar maisiúil eile mar chuid den chlár seo in 2020.

Leanfaidh an Chomhairle de bheith ag obair le TII chun maoiniú riachtanach a fháil le hathsholáthar a dhéanamh ar na soilse poiblí neamhéifeachtúla go léir atá fanta ar Bhóithre Náisiúnta ar fud an Chontae agus rachfar i gcomhairle leis an SEAI chun aon mhaoiniú atá ar fáil a aimsiú d'oibreacha athfheistithe ar shoilse poiblí agus cuirfear oibreacha den chineál sin chun cinn i rith 2020 de réir mar is gá agus maoiniú a bheith ar fáil dóibh.

B06 Bainistíocht tráchta

B0601 - Bainistíocht tráchta

Tá méadú curtha ar an leithdháileadh buiséid do B0601 do chostas oibríochtúil agus athbhreithniú ar na bogearraí reatha bainistíochta tráchta atá le huasghrádú.

B0603 – Beartais Feabhsúcháin Tráchta

Tá suim €40,000, gan costais seirbhíse tacaíochta a chur san áireamh, curtha ar fáil sa bhuiséad chun Pleananna Bainistíochta Tráchta a chur chun cinn i gContae na Gaillimhe.

B07 Feabhsúchán ar Innealtóireacht Sábháilteachta ar Bhóithre

B0701 – Beartas Leigheasachán ar Chostas Íseal

Maidir leis na ceannteidil B01 – B04, níl aon fhógra faighte ag an gComhairle go fóill faoin leibhéal deontais a bheidh ar fáil d'oibreacha Feabhsúcháin Sábháilteachta ar Chostas Íseal. Cheadaigh leithdháileadh €286,500 ó DTTS in 2019 oibreacha a dhéanamh in ionaid éagsúla ar fud an Chontae. Tá soláthar déanta do €437,000, gan costais seirbhíse tacaíochta a chur san áireamh, faoi oibreacha Feabhsúcháin Sábháilteachta ar Chostas Íseal. Braithfidh

leibhéal na n-oibreacha a dhéanfar sa réimse seo ar an méid de dheontas maoinithe a chuirfidh TII/DTTS ar fáil.

Rinne Comhairle Chontae na Gaillimhe aighneacht de réir Chiorclán RW15 de 2019 ag imlíniú togra do 2020 in ord tosaíochta mar atá leagtha amach thíos ar chostas iomlán measta €437,000, atá faoi réir cheadú an DTTS.

Oibreacha Feabhsúcháin Sábháilteachta 2020:
**Faoi réir cead maoinithe ón Roinn*

LA Céim	UIMHIR AN BHÓTHAIR	Cur síos ar shuíomh na nOibreacha Feabhsúcháin Sábháilteachta	Cur síos ar an Scéim atá Beartaithe	Costas €
1	L3103/Bóthar na Scoile	Baile Átha an Rí	Trasnú rialaithe a chur ar fáil do leanaí chun dul trasna an bhóthair go sábháilte, mar aon le comharthaíocht bhreise agus marcanna bóthair.	€50,000
2	LP3404	An Baile Nua, An Chealtrach	Talamh a fháil chun an carrbhealach a leathnú agus spás sábháilte scoite a chur ar fáil d'fheithiclí atá ag teacht i do threo	€30,000
3	R343	An Cheathrú Rua	Trasnú rialaithe, comharthaíocht agus marcanna bóthair suiteáilte.	€50,000
4	Acomhal an R458 leis an R380	Acomhal Shráid Sheoirse, an Gort le bóthar Bhaile Locha Riach ag Teach Ósta Hennely - Baile an Ghoirt.	Rialú Comhartha Tráchta Coisithe ag Trasnú agus oibreacha lena mbaineann	€50,000

5	R942	Bóthar na Gaillimhe Tuaim	Trasnú rialaithe, comharthaíocht agus marcanna bóthair suiteáilte.	€50,000
6	Éagsúil Suíomh	Aiseolas Tiománaithe Iomlán 21	Comharthaí aiseolais tiománaithe	€105,000
7	R348	Baile Chill Tualach	Cosán nua ar Fáil	€30,000.00
8	L7112/L3101	Acomhal an L-7112 agus L-3101 Ballymacreg	Línte Radhairc a Fheabhsú	€15,000.00
9	L-7160	Caisleán Tuirbhin	Líne Radhairc a Fheabhsú	€15,000.00
10	R336	Tír na Cille	Bacainn Sábhála	€8,000
11	Acomhal an R380 agus L8529	Acomhal an mhionbhóthair L8529 Baile na bPoicí le príomhbhóthar Bhaile Locha Riach agus an Ghoirt R380	An léargas a fheabhsú ag acomhal	€10,000
12	L-2235	Casadh agus acomhal an Chladaigh	An léargas a fheabhsú ag acomhal ar chasadh tríd an gciumhais a bhrú siar	€16,000
13	L-6199	Baile Chláir	Castaí a Bhaint Amach	€8,000
				€437,000

B0702 – Feabhsúcháin Innealtóireachta Eile

Ag leanúint ar aghaidh ó ghlacadh Fhodhlíthe Chontae na Gaillimhe um Thrácht ar Bhóithre Luasteorainneacha Speisialta 2018, cuireadh bailchríoch in R1 de 2019 ar chlár oibreacha de shuiteáil agus nuashonrú comharthaíochta, de réir na bhfodhlíthe.

Tá beartaithe leanúint i rith na bliana 2020 leis an gclár oibre maidir le comharthaí CRIOS MALL a chur suas i ndáil le teorainneacha luais in eastáit tithíochta, ag brath ar an Roinn Iompair airgead a chur ar fáil chuige.

Leanfaidh an tAonad de Theorainneacha Luais a chur i bhfeidhm maidir le hOibreacha Bóthair i gcomhar leis na Gardaí agus le Bonneagar Iompair Éireann, de réir mar is gá d'fhonn freastal do chláir oibre éagsúla na Comhairle a thabhairt i gcrích.

B08 Cur Chun Cinn agus Oideachas Sábháilteachta ar Bhóithre

Tá roinnt costas tabhaithe faoin gceannteideal seo lena n-áirítear Scéim na Maor Scoile Sóisearach, feachtais bholscaireachta lena n-áirítear an tSeachtain Sábháilteachta ar

Bhóithre, Seachtain Réthaistil na hEorpa, an cúrsa *Drive for Life*, Traenáil Rothaíochta don Scoil Náisiúnta agus feasacht faoi chúinsí sábháilteachta ar bhóithre a chur chun cinn ar mhaithe leis an bpobal i gcoitinne agus an bhéim ar úsáideoirí leochaileacha bóithre.

Tá Coiste Sábháilteachta ar Bhóithre le Chéile Chomhairle Chontae na Gaillimhe comhdhéanta d'ionadaithe ón gComhairle Contae, Comhairle Chathair na Gaillimhe, An tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre, An Garda Síochána, Bonneagar Iompair Éireann, agus An Taisce. Tagann an Coiste le chéile ceithre huaire i rith na bliana agus le chéile scrúdaíonn siad na roghanna atá ar fáil chun feabhas a chur ar shábháilteacht ar bhóithre do choisithe, tiománaithe agus úsáideoirí bóithre i gcoitinne.

€128,325 an leithdháileadh atá faoin gceannteideal seo, costais seirbhísí tacaíochta san áireamh.

B09 Carrchlós

Tá soláthar buiséid €860,356 ar fáil, costais seirbhísí tacaíochta san áireamh, d'oibríocht agus cothabháil ar shaoráidí páirceála Sráide (6 ionad) agus Eas-sráide (6 ionad) araon atá ar fáil ar fud an Chontae, mar aon le costais d'fhorfheidhmiú na páirceála.

B10 Tacaíocht do Clár Caipitil na mBóithre

As an mbuiséad ioncaim a thagann na costais riaracháin (i.e. costais indíreacha) maidir leis an tacaíocht do Chlár Caipitiúil na mBóithre. Áiríonn an buiséad sin na costais foirne a bhaineann le tacaíocht a thabhairt don chlár, mar aon le sciar de chostais na seirbhísí tacaíochta.

B11 Seirbhísí Gníomhaireachta agus Seirbhísí is Féidir a Fhorchúiteamh

Tá cead ag an gComhairle ráta forchostais aontaithe a ghearradh ar na jabanna go léir a dhéanann a foireann. Íocann an t-ioncam a fhaightear as an muirear forchostais as costais pá saoire, pá breoiteachta agus costais árachais. Déantar gach iarratas ar cheadúnas chun an bóthar poiblí a oscailt a lóisteáil tríd an gcóras náisiúnta MRL atá a bhainistiú ag an Oifig Bainistithe Bóithre. Próiseálann rannóg bóithre na Comhairle na ceadúnais do Chontae na Gaillimhe agus as an gcóras MRL, agus cuireann sí coinníollacha agus táillí leis an gceadúnas. Tugtar cuntas ar an ioncam as Ceadúnais Oscailte Bóithre agus oibreacha a dhéantar do chomhlachtaí eile taobh istigh den cheannteideal buiséid seo.

D07 Eastáit Tithíochta atá gan Críochnú

Tá 10 n-eastát glactha ar láimh, agus 2 eastát breise tugtha go caighdeán glactha ar láimh d'Fhuascailt Bannaí, i rith 2019. Faoi láthair, tá an Chomhairle ag plé le breis agus 70 forbairt ag céimeanna éagsúla sa phróiseas Glacadh ar Láimh. Is féidir le Forbróir(í) an obair a dhéanamh ar na heastáit seo d'Fhuascailt Bannaí/Glacadh ar Láimh, nó is féidir leis an Rannóg Glacadh ar Láimh a dhéanamh tar éis airgead bannaí a fháil.

Bíonn an Rannóg Glacadh ar Láimh i dteagmháil go gníomhach le Sealbhóirí Bannaí chun airgead a scaoileadh le bailchríoch a chur ar oibreacha ar eastáit agus le Forbróirí agus/nó páirtithe leasmhara eile chun a chinntiú go gcríochnófar na heastáit ar an caighdeán ceart ar mhaithe le cách, na cónaitheoirí ach go háirithe.

Faightear na hacmhainní airgeadais atá ar fáil don Rannóg Glacadh ar Láimh trí Bhannaí atá sannta go sonrach d'fhorbairtí agus/nó maoiniú a fhaightear trí Réiteach Suímh le hUisce Éireann.

Rialaíonn an maoiniú atá ar fáil dul chun cinn na n-oibreacha ar eastáit, an comhpháirteachas le tríú páirtithe agus castacht na hoibre a bhíonn i gceist ina bhféadfadh comhaontuithe do chead slí a bheith i gceist.

Leanfaidh an rannóg Glacadh ar Láimh de bheith ag measúnú agus ag próiseáil iarratas ar ghlacadh ar láimh do 2020. Ag cur san áireamh na n-acmhainní atá ar fáil, déanfar gach iarracht a chinntiú go gcríochnófar forbairtí de réir an chead pleanála a tugadh agus ar an gcaighdeán atá dlite don ghlacadh ar láimh.

F06 Seirbhísí Gníomhaireachta agus Seirbhísí is Féidir a Fhorchúiteamh

An Scéim Fostaíochta Pobail

I rith 2019, lean 5 Scéim Fostaíochta Pobail ar aghaidh ag obair. Bhain sráidbhailte agus bailte buntáiste as oibreacha mar cothabháil sráidbhailte; tírdhreachtú; gearradh féir agus tógáil ballaí cloiche. Mar seo a leanas atá na Scéimeanna CE: An Clochán/ Cloch na Rón; Maigh Cuilinn/ Uachtar Ard; An Gort agus na Purláin; An Baile Mór/ An Mhainistir agus Tuaim agus na Purláin. Leanfaidh na 5 Scéim Fostaíochta Pobail dá bhfeidhm agus cuirfidh siad fáil ar oibreacha mar chothabháil sráidbhailte; tírdhreachtú; gearradh féir agus tógáil ballaí cloiche.

G01 Costais Draenála Talún

G0101 Cothabháil ar Cheantair Draenála Talún

Draenáil Artaireach

Rinne an Chomhairle de réir na ndualgas a leagtar uirthi faoin reachtaíocht i ndáil le hobair chothabhála a dhéanamh ar chórais draenála sa Chontae tríd an Aonad Bóithre agus Iompair agus Oifigí Cheantair Bhardasacha na Comhairle. Tá dhá Cheantar Draenála déag faoi

chúram na Comhairle agus tá dhá Cheantar Draenála i gContae na Gaillimhe a leanann isteach i réimsí Chomhairle Chontae Ros Comáin agus Chomhairle Chontae an Chláir.

Tá leithdháileadh €175,000 curtha ar fáil as maoiniú na Comhairle féin in 2020 chun na hoibreacha cothabhála sin a dhéanamh.

Oibreacha agus Staidéir chun Tuilte a Laghdú

Lean Comhairle Chontae na Gaillimhe den obair i gcomhar le hOifig na nOibreacha Poiblí i rith na bliana 2019 d'fhonn oibreacha, a mhaolódh an baol ó thuilte san am atá romhainn, a shonrú agus a chur chun cinn. Críochnaíodh 22 mionscéim oibre i rith 2019 agus tosaíodh ar 10 dtionscadal eile atá le tabhairt ar aghaidh go dtí 2020.

Ar na tograí do 2020 tá críochnú oibreacha atá idir lámha ar gach miontionscadal laghdaithe tuilte atá ar siúl faoi láthair agus Comhairle Chontae na Gaillimhe le dul i gcomhairle leis an OPW faoi mhionscéimeanna oibre atáthar a mheas don todhchaí d'fhonn maoiniú a fháil do na scéimeanna sin.

Tá soláthar €450,000 déanta faoin gceannteideal seo chun na hoibreacha sin a dhéanamh.

G02 Oibriú agus Cothabháil Céibheanna agus Calafoirt

G0201 - G0203 – Oibriú Céibheanna agus Calafoirt

Cuireadh leithdháileadh de €150,000 ar fáil ó acmhainní na Comhairle féin in 2019 don chlár leanúnach cothabhála mara i dtaca le 162 caladh i gContae na Gaillimhe atá aitheanta mar áiteanna atá faoi chúram Chomhairle Chontae na Gaillimhe. Tá oibreacha éagsúla i gceist anseo lena n-áirítear nuashonrú céimeanna agus ráillí rochtana agus feabhsúcháin ar fhánáin, lena n-áirítear baint fás algaí ar chéanna i gContae na Gaillimhe.

I rith 2019, tá obair fheabhsúcháin críochnaithe ar na céibheanna ag Oirbhealach, An tOileán Mór agus Ceannúir. Beidh na deisiúcháin ar an gcéibh i gCloch na Rón críochnaithe faoi dheireadh na bliana. Tá soilse loingseoireachta curtha ar fáil ag Céibh Rinn Mhíl, Órán Mór agus Inis Bó Finne. Tá síolta agus bacainní eile tógtha amach as áiteanna in aice leis na fánáin ag an Spidéal agus Rinn Mhíl.

Tá soláthar €150,000, gan costais seirbhísí tacaíochta a chur san áireamh, déanta arís do 2020 chun leanúint den obair chothabhála ar chéibheanna agus calafoirt.

Tá thart ar 60 múráil do chuairteoirí lonnaithe i suíomhanna éagsúla ar nós Chill Rónáin, an Caoláire Rua, Cuan an Chlocháin agus an Sruthán, agus caitear slabhraí agus seaicil a athrú iontu gach 2 bhliain. Tá soláthar €20,000 déanta freisin faoi gceannteideal seo chun leanúint den chothabháil ar mhúráilte luamh.

Seirbhísí Uisce

Clár Infheistíochta Caipitil

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- **Ón 1 Eanáir 2014, tá an Clár Caipitiúil á chur i bhfeidhm ag an gComhairle mar ghníomhaire d'Uisce Éireann. Is é Uisce Éireann a dhéanann cinntí maidir le hinfheistíocht agus tráthú infheistíochta agus déantar amhlaidh ar bhonn cásanna gnó agus bíonn gá le ceadú an Choimisiúin um Rialáil Fuinnimh ina leith. Tá Clár Infheistíochta Caipitiúla Uisce Éireann ann anois in ionad an Chláir Infheistíochta maidir le Seirbhísí Uisce a bhí ann tráth. In 2019, faoin gClár Bonneagair, críochnaíodh an t-uasghrádú ar Ionad Cóireála Fuíolluisce Bhaile Átha an Rí (WWTP), agus rinne an tAire Eoghan Murphy an oscailt oifigiúil ar an 8ú Iúil 2019. Táthar ag leanúint den uasghrádú an bpríomhlíonra uisce agus ar na píopaí bailithe fuíolluisce taobh istigh de Bhéal Átha na Sluaighe roimh na hoibreacha feabhsúcháin sráide faoi Chonradh 2 Bhéal Átha na Sluaighe agus beidh an chuid is mó críochnaithe faoi dheireadh na bliana. Tá tús curtha leis an tógáil, agus beidh cuid mhór de críochnaithe, ar an WWTP nua ag Gleann na Madadh agus tá tús le cur leis an síneadh ar Scéim Soláthair Uisce Réigiúnach ó Thuaim go Baile Locha Riach. Tá uasghrádú leanúnach á dhéanamh ar WWTP Thuama, agus ar Ionaid Chóireála Uisce an Ghoirt agus an Spidéil faoin gClár Caipitiúil Oibreacha.**

Tograí do 2020:

- Faoi láthair, tá an Coimisiún um Rialáil Fóntas (CRU) ag déanamh measúnú ar chaiteachas Uisce Éireann mar chuid de Rialáil Ioncaim Uisce Éireann 3 (2020 – 2024). Tabharfaidh toradh an phróisis sin treoir do na leibhéil chaiteachais d'Uisce Éireann in Opex agus Capex araon. Tá a Phlean Infheistíochta Caipitil foilsithe ag Uisce Éireann don tréimhse seo chun go ndéanfaidh an CRU measúnú air agus tá cuid den infheistíocht phleanáilte leagtha amach ina dhiaidh seo. In 2020, faoin gClár Bonneagair, tá sé i gceist go gcuirfidh WWTPanna nua tús le tógáil ag an gCreagán, an Spidéal agus Áth Eascrach. Críochnófar an síneadh ar RWSS Thuama go Baile Locha Riach. Pleanáil agus dearadh do WWTPanna nua ag Cloch na Rón, an Cheathrú Rua agus Béal Átha Ghártha. Cuirfear chun cinn an t-uasghrádú ar an líonra séarachais do Bhaile Átha an Rí , d'fhonn tús a chur leis an tógáil roimh dheireadh na bliana. Táthar ag súil go gcuirfear tús leis an tógáil ar thaiscumair nua do WSS Leitir Fraic, WSS Thír an Fhia, WSS an Ghoirt agus RWSS Chill Choirín/Mhaigh Locha faoin gClár Caipitiúil Oibreacha.

Bainistiú agus cothabháil Scéimeanna Uisce agus Dramhuisce

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Leanann an Chomhairle de na scéimeanna uisce agus dramhuisce a oibriú mar ghníomhaire d'Uisce Éireann faoi na téarmaí atá leagtha amach sa Chomhaontú Leibhéil Seirbhíse agus sa phlean seirbhíse bliantúil. Ina cáil mar ghníomhaire d'Uisce Éireann, tá an Chomhairle ag oibriú i dtimpeallacht rialáilte anois agus is é is éifeacht phraiticiúil dó sin ná béim i bhfad níos mó ar ghníomhaíochtaí a thuairisciú agus ar fheidhmíocht a thomhas. Glacadh le cleachtais nua agus le teicneolaíocht nua mar thoradh air sin. Cuidíonn formhór na teicneolaíochta nua leis na sonraí atá riachtanach a bhailiú le leibhéil ghníomhaíochta agus feidhmíochta a thuairisciú don CRU. Leantar de bhéim a leagan ar Shláinte agus ar Shábháilteacht agus ar chomhlíonadh ó thaobh caighdeán de. Tá feidhmiú teicneolaíochta agus próisis nua dúshlánach i dtimpeallacht rialaithe, áit a n-éilítear éifeachtúlachtaí seasmhacha ó thaobh acmhainní a ionchur agus ardú ag teacht ar an éileamh ag an am céanna ar aschur agus ar chaighdeáin.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh an Chomhairle den Chomhaontú Leibhéil Seirbhíse a oibriú agus gníomhóidh sí de réir na bparaiméadar atá leagtha amach sa Phlean Seirbhíse Bliantúil. Táthar ag súil go mbeidh tionscnaimh bhreise bunathraithe á leathadh amach chomh maith le dul chun cinn maidir le Creat Oibriúcháin Thionscail an Uisce (WIOF) agus ba chóir go dtabharfaidh sé seo soiléiriú maidir leis an méid atá amach roimh an tionscal ina iomláine ach tá sé soiléir gur samhail fóntais phoiblí amháin atá mar aidhm ag Uisce Éireann. Cé nach dóigh go mbainfear amach é seo sa bhliain 2020, beidh bainistíocht agus pleanáil chúramach na n-údarás áitiúil go léir riachtanach lena bhaint amach ar deireadh.

Caomhnú Uisce

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- **Tá aghaidh á thabhairt ar oibreacha laghdaithe sceitheadh ar fud an Chontae faoin Chlár an Líonra Uisce (WNP). Tá Conraitheoir an WNP agus criúnna na nÚdarás Áitiúil ag tabhairt faoina gníomhaíochtaí oibre seo ar fud líon gnéithe éagsúla, lena n-áirítear an méid seo a leanas: Athnuachan Príomhlíonraí Uisce (Athshlánú Príomhlíonraí), Aimsigh agus Deisigh, Athsoláthar Luaidhe, Bunú DMA, an Chéad Dheisiú, Bainistiú ar Mhéadrú agus ar Bhrú. Tá athsholáthar déanta faoin gclár seo go dáta ar níos mó ná 20km príomhlíonra agus ar Chomhlaí agus ar fheistithe gaolmhara go léir ag suíomhanna éagsúla ar phríomhlíonraí roghnaithe. Sa bhreis air sin, suiteáladh agus rinneadh coimisiúnú ar 19 Comhla Bhrúlaghdaithe**

(PRV'nna) ar fud an Chontae agus tá siad sin ag feidhmiú anois agus ag cur spáráil mhór ar fáil ó thaobh uisce sna ceantair seo. Leantar ag díriú ar ligean Custaiméara faoi Chlár an Chéad Dheisiú ar fud an Chontae.

Tograí do 2020:

- Chun 'Uisce gan Tásc' a laghdú tuilleadh ar fud an Chontae le linn na bliana 2020, leanfar le hacmhainní a chur ar fáil chun díriú ar gach ligean poiblí agus príobháideach sa líonra faoin gclár laghdaithe sceitheadh. Tá tosaíocht le tabhairt do cheantair eile faoina hoibreacha athshlánaithe príomhlíonra, méadrú agus laghdú brú ar fud an Chontae lena mbeidh rannpháirtíocht ár gcriúnna oibre féin agus na gConraitheoirí i gceist.

An Clár Uisce Tuaithe

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

Cuireadh tús le Clár Uisce Tuaithe Ilbhliantúil (2019 -2021) nua i rith na bliana seo agus cuireadh aighneachtaí maidir leis an gClár faoi bhráid na Roinne an 13/3/2019. Deimhníodh na leithdháiltí deiridh don tréimhse an 14 Meán Fómhair 2019 agus idir an dá linn lean Comhairle Chontae na Gaillimhe lena cuid gníomhaíochta ó thaobh an Chláir 2016-2018 (MARWP) a chur i bhfeidhm. De réir treo beartais na Roinne, thiomáin an bhéim mar is iondúil ar aithint agus ar fheidhmiú na roghanna is indéanta agus is inbhuanaithe ó thaobh an gheilleagair de, le huisce óil oiriúnach a chinntiú, an cur chuige mar aon le liosta an RAL atá foilsithe ag an Roinn. Lean an Chomhairle ag cuidiú le scéimeanna ina cuid oibríochtaí ó lá go lá tríd an scéim Fóirdheontais ceadaithe a fheidhmiú agus íocadh airgead suntasach amach. Ba chóir a thabhairt ar aird, gur chuir an Roinn ardú 65% ar an fhóirdheontas chun deis a thabhairt do ghrúpscéimeanna le huisce a chur ar fáil do chríocha úsáid an teaghlaigh saor in aisce ar aon dul leis an gcás le huisce poiblí.

Tograí do 2020:

Oibreoidh an Chomhairle leis na scéimeanna rathúla go léir ar mhaithe lena chinntiú go gcuireann an t-airgead atá á chur ar fáil agus á chaitheadh faoin gClár Uisce Tuaithe Ilbhliantúil feabhas ar an gcaighdeán uisce laistigh d'earnáil na ngrúpscéimeanna uisce.

AN tAONAD AIRGEADAIS AGUS ICT

Cúrsaí Airgid

Luach ar Airgead, Seirbhísí Comhroinnte agus Soláthar Poiblí:

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Baineann Comhairle Chontae na Gaillimhe úsáid as an ardán soláthair www.supplygov.ie atá á chur ar fáil ag Ionad Soláthair Oibríochta an Rialtais Áitiúil (LGOPC) maidir le hearraí, oibreacha agus seirbhísí a sholáthar ó sholáthróirí (lena n-áirítear, conraitheoirí agus soláthróirí seirbhíse). Tá forbairt déanta ag Ionad Soláthair Oibríochta an Rialtais Áitiúil (LGOPC) ar an láithreán gréasáin www.supplygov.ie leis an bpróiseas soláthair a dhéanamh níos éifeachtaí. Feidhmítear dhá mhodúl ar an láithreán gréasáin le hearraí, oibreacha agus seirbhísí a sholáthar trí Iarratais ar Thairiscintí (RFT'nna) agus Iarratais ar Mheastacháin (RFQ'nna). Chruthaigh Comhairle Chontae na Gaillimhe 173 Iarratas ar Thairiscint (RFT) agus 71 Iarratas ar Mheastachán (RFQ) ar www.supplygov.ie. le linn na bliana 2019.

- Is é www.etenders.gov.ie an t-ardán tairisceana leictreonach atá á riaradh ag an Oifig um Sholáthair an Rialtais. Is saoráid lárnach atá san ardán seo do gach údarás conraitheoireachta de chuid na hearnála poiblí le fógraíocht a dhéanamh ar dheiseanna soláthair agus le fógraí a bhronnadh. Rinne Comhairle Chontae na Gaillimhe próiseáil ar 22 tairiscint ar an ardán seo go dtí seo i mbliana.

- Cártaí Ceannaithe: Baineann an Chomhairle úsáid as Lighthouse Portal (Ascendas) le próiseáil a dhéanamh ar idirbhearta chuig Agresso agus tá 240 cárta gníomhach ann i láthair na huaire agus caiteachas de €988,087 agus tá próiseáil déanta ag an gComhairle ar 6,645 idirbheart go dtí seo.

- Cártaí Dochair Breosla: Tá 238 cárta breosla gníomhach againn faoi láthair le caiteachas bliantúil go dtí seo in 2019 de €624,000 atá déanta suas de 9,004 idirbheart ar fud 66 Garáiste.

- Déanfaidh an tOifigeach Soláthair monatóireacht ar chomhlíonadh foréileamh trí chóid táirge do cheadú soláthair tar éis dóibh a bheith éilithe a chasadh air agus úsáid á bhaint as an uirlis seiceála soláthair in MS4 Agresso. Leanfaidh líon na gcód

táirge atá á gcasadh air lena seiceáil ag méadú de réir mar réir mar a théann an ról maidir le comhlíonadh i méid.

Tograí do 2020:

- Tuilleadh forbartha a dhéanamh ar úsáid ardáin www.supplygov.ie agus www.etenders.gov.ie ar fud na heagraíochta trí;
    - chur le feasacht ar sholáthar agus trí aghaidh a thabhairt ar riachtanais oiliúna,
    - úsáid a bhaint as na creataí atá cruthaithe ag an LGOPC agus an OGP ar fud na heagraíochta,
    - Monatóireacht a dhéanamh ar www.etenders.gov.ie agus ar www.supplygov.ie lena chinntiú go dtugtar próisis chomórtais chun críche ag teacht le Treoracha agus le Treoirlínte AE.
    - Anailís a dhéanamh ar phróifíl caiteachais 2019 le súil le tionscnaimh ionchasacha sábhála costais a d'fhéadfadh a bheith ann a aithint ag teacht le Meastacháin Creataí agus Conarthaí OGP agus SupplyGov.
    - Dul i dteagmháil leis an LGOPC agus leis an OGP agus a chinntiú go bhfuil gach Ciorclán agus Treoir á scaipeadh agus á gcur i bhfeidhm.

- An Plean Soláthair Corparáideach (2019-2021) agus an Beartas Soláthar Corparáideach (2019-2022) a thabhairt cothrom le dáta chun cur leis an bpróifíl soláthair trí láithreán gréasáin na Comhairle.

- Rochtain níos fearr ar rannpháirtíocht Fiontair Bheaga agus Mheánmhéide (SME) i soláthar maidir le Ciorclán 10/14 a spreagadh

- Mionsonraí maidir leis na creataí agus conarthaí náisiúnta nua a fhoilsiú ar inlíon na Comhairle agus Córas Logála/Monatóireachta Conarthaí atá níos simplí a thabhairt isteach.

- Córas Anailíse ar Shonraí Caiteachais a chur chun feidhme agus feidhm an tSoláthair a leathnú trí Agresso MS4.

- Soláthar Glas a chur i bhfeidhm mar chritéir i ndoiciméid tairisceana nuair is féidir.

- Leanúint le monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar an gcóras Cárta Ceannaigh.

Urscaoileadh Íocaíochtaí

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Leanadh le modhanna/uasghrádaithe íocaíochtaí leictreonacha a chur i bhfeidhm le comhlíonadh Ríomhíocaíochtaí a chinntiú
- Rinneadh athbhreithniú agus leanadh le feidhmiú sárchleachtas laistigh d'fheidhmeanna Cuntais Iníoctha agus Párolla araon
- Leanadh le cur i bhfeidhm na dTreoracha a bhí eisithe ag na Coimisinéirí Ioncaim
- A chinntiú go gcomhlíonann feidhm na gCuntas ceanglais BPI

Tograí do 2020:

- Comhoibriú ar chur i bhfeidhm Ríomhshonrascadh.
- leictreonacha ar nós ríomh-Imréiteach Cánach
- Leanúint le ceanglais párolla "Fíor-ama" ; ePSWT a chomhlíonadh nuair a dhéantar iad a leathadh amach

Córais Bhainistíochta Airgeadais

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Éifeachtúlachtaí breise bainte amach i ndáil le: Córas dréachtaithe buiséid (Buiséadú /Réamhaisnéis /Tuairisciú) agus rannpháirtíocht iomlán leis an soláthróir bogearraí.
- Éifeachtúlachtaí breise bainte amach maidir le: córas éileamh ar thaisteal agus cothabháil agus laghdú déanta ar chórais éilimh/fóntais atá mall.
- Nótaí beartais a forbraíodh do Chuntais Iníoctha lena n-áirítear ráitis soláthraithe/ cosc ar chalaois.

Tograí do 2020:

- Athbhreithniú leanúnach ar nós imeachta/sárchleachtas don fheidhm iníoctha Cuntais iomlán agus na doiciméid ghaolmhara.
- Fiosrú a dhéanamh ar mhodhanna feabhsaithe/malartacha uathoibríocha chun gnéithe de thimthriall BUISÉID a bhaint amach. Athbhreithniú feabhsúcháin ar Mhodúil Bhuiséadacha CCAS agus cur chun fheidhme iomlán feidhmiúlachta.
- Athbhreithniú a dhéanamh ar shaineolas Cánach laistigh den Aonad Airgeadais agus feabhas a chur ar scileanna ó thaobh bearnaí eolais agus saineolais.

Bailiú Ioncaim

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Athbhreithniú leanúnach na feidhme bailithe Ioncaim – lena chinntiú go bhfuil sárchleachtas a bhaint amach agus go n-ionchorpraítear go héifeachtúil aon sruth nua ioncaim eile.
- Úsáid leanúnach córas ASCENDAS i ndáil le bainistiú sruthanna ioncaim mar rátaí, cíosanna agus tobhaigh forbartha.
- Úsáid leanúnach phróiseas MARPS i ndáil le iasachtaí tithíochta.
- Caidreamh leis an nGníomhaire Dlí i ndáil le riaradh an chórais um Rabhadh Tionóntachta maidir le riaráistí cíosa agus Iarratais Cuid 12 ar Shealbhú faoi théarmaí an Achta Tithíochta (Forálacha Ilghnéitheacha) 2014.
- Billpay, Buiséad Teaghlaigh, EFT, saoráid íocaíochta ar líne, srl., le héascaíocht a dhéanamh do chustaiméirí.
- Tús foirmiúil a chur le REVAL 2021 i gcomhar leis an Oifig Luachála a dhéanfaidh soláthar d’athluacháil iomlán ar an réadmhaoin tráchtála agus tionsclaíoch go léir maidir le rátaí i gContae na Gaillimhe le timpeallacht gnó comhaimseartha a léiriú. Shínigh an Coimisinéir Luachála an tOrdú Luachála an 1-11-2019.

Tograí do 2020:

- Cuirfidh feidhmiú leanúnach REVAL 2021 i gcomhar leis an Oifig Luachála soláthar ar fáil d’athluacháil iomlán ar an réadmhaoin tráchtála agus tionsclaíoch go léir maidir le rátaí i gContae na Gaillimhe le timpeallacht gnó comhaimseartha a léiriú. Is é atá mar chuspóir leis an athluacháil, trédhearcacht agus cothromas a thabhairt chun an chórais rátála agus caidreamh níos dlúithe agus níos comhionainne a chur ar fáil idir na luachanna cíosa bliantúla reatha réadmhaoin tráchtála agus a ndliteanas rátaí tráchtála. Cuid den Chlár Athluachála Náisiúnta atá anseo agus is é an spriocdháta do Liosta Luachála nua a chur ar fáil ná an 15-9-2021. Beidh éifeacht leis na luachálacha nua an 1-1-2022.

- Monatóireacht a dhéanamh air agus an fheidhm bailithe Ioncaim a thabhairt cothrom le dáta ó thaobh sárchleachtas
- Leanúint d'athbhreithniú nósanna imeachta bailithe fiach lena n-áirítear bearta forfheidhmithe dlíthiúla leis an nGníomhaire Dlí.
- Leanfaidh an t-aonad le rogha Bill Pay a chur ar fáil i leith Cíosa, Iasachtaí, RAS agus Rátaí custaiméirí.
- Oiliúint chuí a chur ar fáil don fhoireann ar nósanna imeachta bailithe fiach.

Córais Mótarchánach agus Ceadúnais Tiomána

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

Leagtar amach thíos líon agus luach na n-idirbheart **mótarchánach** go deireadh mí Meán Fómhair 2019:

Líon idirbhearta ar líne	**Líon idirbhearta Oifigí Mótar Chánach na Gaillimhe**	**Iomlán**
160,760 - €30.4M	**51,684- €10.8M**	**212,444 -€41.2**

- Tugadh faoi thart ar 75% den líon iomlán idirbhearta mótar chánach do cheantar na Gaillimhe go deireadh mí Meán Fómhair 2019 ar líne. Tá an oifig mótarchánach fós ag déileáil le hiarratas ar an bhfón maidir le cáin feithiclí ar líne.
- Eisíonn na hoifigí mótarchánach dioscaí cánach d'fheithiclí príobháideacha agus tráchtála, do tharracóirí, hacnaithe, tacsaithe agus d'fheithiclí móra seirbhíse poiblí. Eisítear plátaí trádála, ceadúnais leantóirí agus doiciméid athsholáthair freisin agus déantar próiseáil ar fhiosrúcháin óna Gardaí agus ó Údaráis Áitiúla eile, m.sh. S103'nna agus CT53'nna.

Tograí do 2020:

- Leanfar leis an obair ar thaifid mhótarchánacha i stóráil fhadtéarmach a fháil ar ais agus a dhigitiú d'fhonn innéacs inrochtana gach taifead clárúcháin feithicle seanré a chruthú.
- Leanfaidh na hOifigí Mótarchánach ar an gCeathrú Rua, i mBéal Átha na Sluaighe agus i nGaillimh leis na beartais agus nósanna imeachta mótarchánach go léir a chur i bhfeidhm, agus cuirfidh siad comhairle agus tacaíocht ar fáil do mhuintir an phobail, lena n-áirítear custaiméirí na seirbhíse mótarchánach ar líne.

Córais Teicneolaíochta Faisnéise

Gníomhaíochtaí Táscacha do 2019:

- Tá an tairiscint maidir leis an Líonra Limistéir Stórála tugtha chun críche agus tá tús le cur leis an tionscadal suiteála agus ascnaimh agus le tabhairt chun críche roimh dheireadh na bliana
- Tá an t-uasghrádú chuig Néal-Líonra Rialtais (GCN) tugtha chun críche d'Oifigí Réigiúnacha Thuama, Bhaile Locha Riach agus Bhéal Átha na Sluaighe
- Seirbhísí Líonra Wifi Rialtais don 8 n-oifig is mó chun rochtain slán na gComhaltaí, na Foirne agus Aíonna a éascú
- Athsholáthar leathan déanta ar ríomhairí glúine agus ar ríomhairí pearsanta atá níos éifeachtúla ó thaobh fuinnimh agus tá ullmhúchán ar siúl le Windows 10 a sholáthar
- Ionad Sonraí uasghrádaithe nua agus ardán athshlánaithe bogearraí agus crua-earraí le seirbhísí liostála srathach agus toirte a chur i bhfeidhm.
- Uasdátú Cuarbhóthar N6 Chathair na Gaillimhe le dáta freagartha chuig an mBord Pleanála
- Próiseáil sreafa oibre uathoibríoch feabhsaithe ar mhaithe le seirbhís níos fearr agus níos iontaofa a chur ar fáil don fhoireann agus don phobal araon
- Anailísíocht Tuairiscithe Gnó agus Feabhsú an Phróisis Aiseolais/Ceisteanna maidir le Saoráil Faisnéise, agallamh tionóntaí HLO, cigireacht cíosa, gearáin maidir le cíos, speicis ionrach
- Oiliúint maidir le saoráid coimeádáin luchtaithe Ríomhaire Glúine Móibíleach a sholáthar don fhoireann
- Léarscáiliú láithreach agus bailiúchán sonraí móibíleacha d'Éilimh maidir le Díobháil Phearsanta, Clóis Súgartha, Ceapa Reilige, Láithreacha Ardbhrú Wifi, Ionaid Athchúrsála
- Feabhsúcháin na gCóras Pleanála do réamhphleanáil agus d'fhógraí maidir le hiarratais

Tograí don bhliain 2020

- Forbairt Cás Gnó do Bhainistíocht na Seirbhíse do Chustaiméirí
- Glacadh agus feidhmiú Córais Faisnéise Slándála agus Beartais Úsáide óna Córais agus óna Beartais Earnála Náisiúnta atá comhaontaithe
- Feabhas a chur ar chumas an Chórais Néal-Athshlánaithe le seirbhísí tacaíochta Néal-Óstála a éascú i gcás go dteipeann an tseirbhís
- Straitéis agus socraitheoir uirlise a fhorbairt chun catalógú agus aicmiú a dhéanamh ar Thaifid Leictreonacha agus iad a choimeád.
- Athsholáthar a dhéanamh ar chrua-earraí agus ar bhogearraí go léir an Freastalaí Fíorúil Óstála leis an gcumas le hualaí oibre ríofa a aistriú chuig/ó Néal Acmhainní
- Saoráid córais ilúsáideoirí Fís Chomhdhála lena húsáid do chruinnithe an Ionaid Náisiúnta Pleanála Éigeandála agus d'agallamh le haghaidh poist.

- Rannpháirtíocht i Straitéis Náisiúnta Sonraí Oscailte
- Leanúint le Córais Bainistíochta Drochaimsire a fhorbairt.

AN tAONAD FORBARTHA EACNAMAÍOCHTA, TUAITHE AGUS POBAIL AGUS SEIRBHÍSÍ CORPARÁIDEACHA

An tAonad Forbartha Eacnamaíochta, Tuaithe agus Pobail

Comhordú Gníomhaireachtaí a Chur Chun Cinn

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Thionóil an Coiste um Fhorbairt Pobail Áitiúil Chontae na Gaillimhe (LCDC) 5 chruinniú go dtí seo sa bhliain 2019 agus chomh maith leis sin, cruinnithe den Fhochoiste um Maoiniú a Chomhordú, an Fochoiste um Shláinte agus Folláine agus den Fhochoiste um Chuimsiú Sóisialta chun scrúdú mionsonraithe a dhéanamh ar chláir éagsúla an LCDC.
- Rinneadh éascú ar LCDC Chontae na Gaillimhe ó thaobh an Chláir um Chuimsiú Sóisialta agus Gníomhachtú Pobail (SICAP) ar fiú €1.6 milliún é, a chur i bhfeidhm i gContae na Gaillimhe agus rinneadh monatóireacht ar thuairisciú airgeadais agus neamh-airgeadais an chláir ag teacht leis an gComhaontú maidir le Maoiniú.
- Cheadaigh an Roinn Sláinte an tríú babhta maoinithe do Chiste Éire Shláintiúil agus rinne LCDC Chontae na Gaillimhe comhordú agus chuir siad Clár Oibreacha faoi bhráid Phobal lena bhreithniú agus táthar ag fanacht leis an maoiniú a cheadú. Déanann an maoiniú soláthar do Chomhordaitheoir le bainistíocht a dhéanamh ar na scéimeanna agus tá an próiseas earcaíochta curtha ar siúl.
- Tugadh tacaíocht do ghrúpaí pobail le féilte agus imeachtaí a fhorbairt, lena n-áirítear, an méid atá le tairiscint ó thaobh Bia sa Turasóireacht, ag cur le hainmniú mar Réigiúin Eorpaigh Gastranamaíochta 2018.
- Tugadh tacaíocht d’fhéilte agus d’imeachtaí i dtéarmaí inbhuanaitheachta agus fás fadtéarmach na bhféilte. Tá an t-aonad ag obair le Fáilte Éireann agus le comhpháirtithe eile i láthair na huaire chun clár forbartha agus tacaíochta a chur i bhfeidhm.

- Seirbhís an Aonaid Comhordaithe Iompair (TCU) agus an t-ainm branda *Bealach na Gaillimhe* a chur chun cinn.

- Comhpháirtíocht le hIonad Scannán na Gaillimhe agus le páirtithe ábhartha eile ar chlár Cathair Scannánaíochta UNESCO 2019 agus leathadh amach Ciste WRAP. I mbun rannpháirtíochta le comhpháirtithe i láthair na huaire chun plean ilbhliantúil a fhorbairt chun cur an méid is fearr is féidir leis na deiseanna a chuireann an t-ainmniúchán ar fáil agus tuilleadh forbartha a dhéanamh ar an earnáil chlosamhairc agus scannán.

- Comhpháirtíocht le agus tacaíocht a thabhairt do Ghaillimh 2020 ó thaobh clár a fhorbairt agus a sheachadadh do Phríomhchathair Chultúir na hEorpa 2020. Oibriú le foireann 2020 lena chinntiú go gcuirtear an méid is fearr is féidir le deiseanna agus le torthaí ar an infheistíocht don Chontae, agus a chinntiú go bhfuiltear ag cur le hacmhainneacht ag leibhéal pobail, agus go mbaineann na bailte/sráidbhailte sa Chontae leas as an ainmniúchán agus go mbeidh a thorthaí le feiceáil an bhliain seo chugainn.

- Leanúint le comhpháirtíocht láidir a fhorbairt agus a chothú le LEO agus le Comhairle Cathrach na Gaillimhe i réimsí Forbartha Geilleagracha Fiontraíochta, lena chinntiú go bhfaigheann an Contae buntáiste as an raon tacaíochtaí atá ar fáil agus go ndéantar seirbhísí a oiriúnú chun freastal ar riachtanais sa Chontae, ag tabhairt tacaíochta do phoist agus do phobail.

- Leanúint le comhpháirtíocht níos láidre le LEO agus le Comhairle Cathrach na Gaillimhe i réimsí na Forbartha Eacnamaíochta a fhorbairt agus a chothú.

- Rannpháirtíocht agus leanadh ar aghaidh ag feidhmiú mar Leaschathaoirleach ar an CYPSC agus rinneadh éascú ar chur chuige comhordaithe leis an LCDC.

Tograí do 2020:

- Moltaí Athbhreithnithe na Roinne ar an LCDC a chur i bhfeidhm, ag cinntiú úsáid chuí struchtúir Fochoistí agus naisc le struchtúir agus le coistí oibríochta eile.
- Sceideal cruinnithe a chomhaontú le LCDC Chontae na Gaillimhe agus díriú ar an athbhreithniú ar an bPlean Áitiúil Eacnamaíochta agus Pobail.
- Cláir go léir LCDC Chontae na Gaillimhe a chur chun cinn laistigh de na spriocdhátaí agus ag teacht le ceanglais go léir na gclár agus an tuairiscithe.

- Tacú le grúpaí pobail ó thaobh forbairt a dhéanamh ar an méid atá á thairiscint acu ó thaobh Turasóireacht Bia. Tacú le féilte agus imeachtaí i dtéarmaí inbhuanaitheachta agus fás fadtéarmach.

- Seirbhís an Aonaid Comhordaithe Iompair (TCU) agus an t-ainm branda *Bealach na Gaillimhe* a chur chun cinn.
- Comhpháirtíocht le hIonad Scannán na Gaillimhe agus le páirtithe ábhartha eile ar chlár Cathair Scannánaíochta UNESCO 2019 agus tuilleadh forbartha a dhéanamh ar an earnáil chlosamhairc agus scannán go dtí deireadh na bliana 2019. Leanúint le tacaíocht a thabhairt do leathadh amach Ciste WRAP.
- Comhpháirtíocht le agus tacaíocht a thabhairt do Ghaillimh 2020 ó thaobh clár a fhorbairt agus a sheachadadh do Phríomhchathair Chultúir na hEorpa 2020. Oibriú le foireann 2020 lena chinntiú go gcuirtear an méid is fearr is féidir le deiseanna agus le torthaí ar an infheistíocht don Chontae, agus a chinntiú go bhfuiltear ag cur le hacmhainneacht ag leibhéal pobail, agus go mbaineann na bailte/sráidbhailte sa Chontae leas as an ainmniúchán agus go mbeidh a thorthaí le feiceáil an bhliain seo chugainn
- Leanúint le comhpháirtíocht láidir a fhorbairt agus a chothú le LEO agus le Comhairle Cathrach na Gaillimhe i réimsí Forbartha Geilleagracha Fiontraíochta, lena chinntiú go bhfaigheann an Contae buntáiste as an raon tacaíochtaí atá ar fáil agus go ndéantar seirbhísí a oiriúnú chun freastal ar riachtanais sa Chontae, ag tabhairt tacaíochta do phoist agus do phobail
- Leanúint ar aghaidh ag obair le comhpháirtithe ábhartha chun cuidiú le forbairt gheilleagrach, sóisialta agus pobail i gContae na Gaillimhe trí chur chuige comhordaithe agus forbartha i leith tionscadail a sheachadadh trí acmhainní comhroinnte agus trí mhaoiniú a fháil ó thairiscintí iomaíocha.
- Rannpháirtíocht agus leanadh ar aghaidh ag feidhmiú mar Leaschathaoirleach ar an CYPSC agus éascú ar chur chuige comhordaithe leis an LCDC.
- Leanúint ag comhoibriú le Coimisiún Forbartha an Iarthair trí thionscadail a bhaineann le Conair Eacnamaíochta an Atlantaigh. Mar shampla, Mol Oideachais agus Fiontraíochta Ghleann na Madadh trí thionscnamh Digiwest.

Ag Cur Fiontraíochta Chun Cinn agus ag Tacú le Forbairt Gheilleagrach

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Cuireadh forbairt Campas Nuálaíochta BIA, Bia Iarthar na hÉireann agus Mol Nuálaíochta Forbartha Tuaithe chun cinn i gcomhar leis na comhpháirtithe ábhartha. Rinneadh éascú ar fhorbairt do dhearadh mionsonraithe don champas, ar Chuid VIII atá leasaithe agus ar phróiseas soláthair do thógáil na forbartha. Ag oibriú le hAcmhainní Daonna, rinne an t-aonad éascú ar earcú an phoist do Bhainisteoir Ginearálta Champas Nuálaíochta BIA CLG. Leanadh le ceannasaíocht straitéiseach a sholáthar i gcáil chomhairleach ag leibhéal Stiúrthóra ar an mBord.
- Cuireadh chun cinn an obair a bhí déanta roimhe seo ar an Straitéis Turasóireachta do Ghaillimh agus táthar ag súil an obair sin a fhoilsiú go luath sa bhliain 2020.
- Rinneadh forbairt ar dheiseanna don Earnáil Agrathurasóireachta, ag cur leis an maoiniú a fuarthas tríd an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara a thacaigh le os cionn 40 táirgeoir i gContae na Gaillimhe tríd an tsraith Discover Galway.
- Cuireadh tús le hobair thosaigh scóipe ar Straitéis Bia do Ghaillimh a bhfuil na chéad chéimeanna eile agus an cur chuige le hoibriú amach agus cinneadh le déanamh ina leith.
- Rinneadh athbhreithniú ar raon tacaíochtaí táirgeora agus ar aon obair/ullmhúchán idirghabhála nach mór a bheith curtha i gcrích sula gcuirtear tús leis an tógáil ar an gCampas Nuálaíochta BIA
- Leanadh ag obair leis an GRD ar aon airgead agus ar aon tacaíochtaí atá ar fáil tríd an gCiste Ceardaí trí bliana.
- Forbairt tionscadail oidhreachta ERG ar nós sraith Discover Galway a bhfuiltear le leanúint léi tar éis na bliana 2019.
- Tacaíocht d'Fhéilte Forbartha Bia agus d'Fhéilte Pobail Áitiúla i nGaillimh agus cuidiú le Féilte atá ann cheana chun fás, cuidiú le féilte, imeachtaí agus taithí nua chun forbairt a dhéanamh.
- Éascú a dhéanamh ar fhorbairt agus ar fhás margaí nua sa Chontae trí fhóirdheontais a thabhairt do tháirgeoirí nua ag amanna áirithe agus margaí áitiúla a chur chun cinn trí mheáin éagsúla.
- Leanúint ar aghaidh ag obair le Teagasc maidir le tacaíocht agus forbairt a dhéanamh ar phríomhthionscadail a bhaineann leis na hearnálacha bia agus talmhaíochta chun cúnamh a thabhairt cur le breisluach táirgthe príomha i gContae na Gaillimhe.

- Tugadh tacaíocht d'fhorbairt turasóireachta sa Chontae, lena n-áirítear, raon féilte agus imeachtaí, d'fhorbairt taithí cuairteora, lena n-áirítear Glasbhealach Chonamara, rannpháirtíocht i Líonra Turasóireachta Chonamara agus Oileáin Árann (CAITN) ó thaobh Plean Forbartha Taithí Cuairteora Chonamara a leathadh amach, rannpháirtíocht agus cúnamh do Ghrúpa Margaíochta Loch Deirgeirt agus cuireadh tús le comhráite le líon príomhchomhpháirtithe náisiúnta agus áitiúla maidir le taithí ceann scríbe agus ó thaobh infheistíocht a dhéanamh i bhforbairt táirge agus i dtacaíocht gnó. Bhíothas ag obair le hAcmhainní Daonna le hearcú a dhéanamh ar an gcéad Oifigeach Turasóireachta de chuid na Comhairle agus tugadh tacaíocht do Chósta Gaelach Conamara agus Árann i gcomhpháirtíocht le CAITN, FLAG West agus Údarás na Gaeltachta le rannpháirtíocht an Oifigigh Turasóireachta agus leathadh amach tionscnaimh turasóireachta do Chonamara a chumasú.

- Leanadh le caidreamh oibre láidir a fhorbairt le Fáilte Éireann chun tacú le forbairt agus le leathadh amach brandaí ceann scríbe Croíthailte Ceilte na hÉireann agus Slí an Atlantaigh Fhiáin, lena n-áirítear, leathnú amach a dhéanamh ar na príomhdheiseanna d'Oirthear an Chontae do bhranda an IHH, arbh ionann é agus mír bhreise a gcuirtear fáilte mhór roimhe agus a chuirfidh infheistíocht agus fás ar fáil sa réigiún seo.

- Oibríodh leis an Oifigeach Leathanbhanda agus le páirtithe leasmhara eile ó thaobh ullmhú a dhéanamh do Straitéis Dhigiteach do Chontae na Gaillimhe agus rannpháirtíocht ó thaobh ullmhú do Thionscadal Náisiúnta Leathanbhanda Tuaithe.

- Ról leanúnach ó thaobh bainistíocht a dhéanamh ar an láithreán, lena n-áirítear, bainistíocht a dhéanamh ar líon léasanna/ceadúnais fadtéarmacha ar nós Club Eitleoireachta na Gaillimhe, féile ceoil Fever Pitch agus Féile Idirnáisiúnta Ealaíon na Gaillimhe. Oibríodh leis an Roinn Pleanála agus bhíothas rannpháirteach le líon páirtithe leasmhara maidir le roghanna forbartha fadtéarmacha d'iar-Láithreán Aerfort na Gaillimhe sa Charn Mór leis an mbuntáiste geilleagrach is fearr is féidir a bhaint amach do réigiún na Gaillimhe.

- Aerfort Iarthar na hÉireann – Soláthar leanúnach ábhar maidir le Cur Chun Cinn na Turasóireachta

- Tacaíocht a thabhairt do phobail chun maoiniú a fháil faoin gCiste Áineasa Allamuigh.

An Scéim Bonneagair agus Áineasa Allamuigh – (ORIS) 2019

- Rinneadh éascú ar chomórtas le Gradam Bailte Fiontraíochta Bhanc na hÉireann, ag oibriú le Tuaim, Órán Mór, Port Omna agus leis an gClochán.
- Rinneadh ábhar Bolscaireachta Turasóireachta a chur ar fáil ag Seóthaispeántas na Gaillimhe, ag Féile na hÉireann i Milwaukee, rinneadh ceangal le os cionn 100,000 den lucht freastail, a raibh ceangail cultúrtha, oidhreachta agus dúchasach acu le hÉirinn.

Tograí do 2020:

- Cuidíodh le forbairt agus le feidhmiú Straitéis Dhigiteach do Chontae na Gaillimhe.
- Cuireadh tionscadail an Chiste Forbartha agus Athghiniúna Tuaithe (RRDF) chun cinn i mBaile Átha an Rí, sa Dún Mór agus i dTuaim agus cuireadh Campas Nuálaíochta BIA, Tionscadal do Mhol Réigiúnach Bia chun cinn i mBaile Átha an Rí.
- Cuireadh iarratas faoi bhráid do ghairmeacha faoin RRDF (catagóirí 1 agus 2).
- Cuireadh gníomhartha ábhartha chun cinn don Phlean Réigiúnach Fiontraíochta don Iarthar 2020.
- Oibríoch leis an WDC agus le líonra Chonair Eacnamaíochta an Atlantaigh (AEC) ar thionscadail réigiúnacha, lena n-áirítear, moil fhorbartha feadh na AEC.
- Leanúint le tacaíocht a thabhairt do Phobail le maoiniú a fháil faoin Scéim Bonneagair agus Áineasa Allamuigh (ORIS) 2020.
- Leanúint le tacaíocht a thabhairt do Ghradam Bailte Náisiúnta Fiontraíochta Bhanc na hÉireann, trí thacú le hainmniúcháin bailte a thaispeánann agus a chuireann spiorad na fiontraíochta chun cinn ina gCeantar Áitiúil.
- Leanúint ag obair i gcomhpháirtíocht le Fáilte Éireann, le héascú a dhéanamh agus feabhas a chur ar an táirge turasóireacht ar fud Chontae na Gaillimhe, lena n-áirítear, Sraith Bia Discover Galway agus forbairt a dhéanamh ar Thurasóireacht Gnó.
- Leanúint ag obair leis na comhpháirtithe ceannais, le líonraí turasóireachta agus le gníomhaireachtaí stáit ó thaobh tacaíocht a thabhairt do bhranda an "WWW" Shlí an Atlantaigh Fhiáin, agus tacú le Plean Forbartha Taithí Cuairteora Chósta Chonamara agus Oileáin Árann, ag cinntiú cur chuige straitéiseach agus beartaithe le haghaidh a thabhairt ar riachtanais an réigiúin.
- Tacú le líonraí turasóireachta do bhranda "IHH" Croíthailte Ceilte na hÉireann.
- Leanúint ag obair i gcomhpháirtíocht le comhpháirtithe Ghrúpa Margaíochta Loch Deirgeirt, Comhairle Chontae Thiobraid Árann agus Comhairle Chontae an Chláir, Fáilte Éireann, Uiscebhealaí Éireann agus le Trádáil Turasóireachta le Ceantar Loch Deirgeirt a chur chun cinn.
- Leanúint le tacaíocht a thabhairt d'fhorbairt Phlean Gníomhaíochta agus Straitéis Ceann Scríbe Loch Deirgeirt, *chun cur chuige straitéiseach agus beartaithe a chinntiú chun cur an méid is fearr is féidir le deiseanna agus le haghaidh a thabhairt ar riachtanais Cheantar Loch Deirgeirt.*
- Iarratas le húsáid shealadach Láithreán Aerfort na Gaillimhe a éascú chun tacú le clár imeachtaí Gaillimh 2020 ar nós Féile Branar/Féile Ealaíon na Gaillimhe agus féile ceoil dhá lá 'Fever Pitch'.

Ag tabhairt tacaíochta do phobail inbhuanaithe

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Scéimeanna Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte 2018 curtha chun cinn agus Scéim 2019 curtha faoi bhráid.
- Ceadanna maoinithe leathnaithe amach faoin gCiste Forbartha agus Athghiniúna Tuaithe (RRDF)
- Tacaíocht tugtha do ghrúpaí na mBailte Slachtmhara le páirt a ghlacadh i gComórtas Náisiúnta na mBailte Slachtmhara sa bhliain 2019 trí thacaíocht a thabhairt ó thaobh maoiniú agus reáchtáladh 2 cheardlann chun comhairle a chur agus cuidiú leis na Grúpaí.
- Leanúint le tacaíocht agus forbairt a dhéanamh ar na Líonraí Rannpháirtíochta Pobail (PPN), lena n-áirítear leathadh amach cruinnithe iomlánacha Contae agus Ceantar Bardasach agus cúnamh a thabhairt do Rúnaíocht dheonach an líonra.
- Bhí dhá phobal (Na Creaga agus Maigh Cuilinn) páirteach sa chomórtas Mórtas Áite 2019, le tacaíocht ón Aonad.
- Rinneadh an Scéim Tacaíochta Pobail a sheachadadh sa bhliain 2019 agus reáchtáladh ceardlann maidir le maoiniú i ngach Ceantar Bardasach le comhairle agus cúnamh a thabhairt do Ghrúpaí Pobail agus Deonacha maidir le scéimeanna maoinithe na Comhairle, chomh maith le hionchur ó ghníomhaireachtaí eile.
- Tacaíocht a thabhairt do phobail chun maoiniú a fháil faoin gCiste Áineasa Allamuigh in 2019.
- Rinne LCDC Chontae na Gaillimhe an Clár Feabhsúcháin Pobail a riaradh sa bhliain 2019 agus tugadh tacaíocht do raon tionscadail le taitneamhachtaí agus saoráidí ar fud na bpobal a fheabhsú agus an úsáid is fearr is féidir a bhaint as acmhainní ar fud na ngníomhaireachtaí maoinithe go léir a chinntiú ag an am céanna.

Tograí do 2020:

- Agus aird á thabhairt ar straitéis 5 bliana Roinne chun tacú leis an Earnáil Pobail agus Deonach in Éirinn 2019-2024, leanúint ag obair le pobail chun iad a chumhachtú chun riachtanais a aithint agus le tionscadail faoi stiúir an phobail a aithint agus cur lena n-acmhainneacht trína Líonraí Rannpháirtíochta Pobail (PPN).
- Ceardlanna Maoinithe a chur ar fáil ar fud an Chontae, ag baint leas as eolas ar chláir nua agus ar roghanna maoinithe do ghníomhaíocht dheonach.
- Tacaíocht spriocdhírithe a sholáthar do Ghrúpaí na mBailte Slachtmhara ar fud an Chontae, lena n-áirítear, tionscnaimh chun tacú le cur i bhfeidhm Plean Uile-Éireann um Pailneoirí ag an gComhairle.
- Leanúint ag tabhairt tacaíochta don earnáil dheonach ar fud an Chontae ar bhealach spriocdhírithe trína Scéimeanna Tacaíochta Pobail agus cuidiú le grúpaí le maoiniú a tharraingt anuas ar bhonn bliantúil.
- Díriú ar chomhoibriú idirghníomhaireachta ó thaobh seachadadh a dhéanamh ar chláir maoinithe LCDC ar mhaithe lena chinntiú go mbaintear an úsáid is fearr is féidir as acmhainní ar fud na ngníomhaireachtaí maoinithe agus go gcuirtear an méid is fearr is féidir le deiseanna le maoiniú a ghiaráil.

- Cuidiú le pobail le tionscadail Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte 2019 a chur i bhfeidhm. Glacadh le léiriú spéise agus na hiarratais deiridh a chur faoi bhráid don Scéim Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte 2020.

Ag tabhairt tacaíochta don Uilechuimsitheacht Shóisialta

Gníomhaíochtaí Táscacha do 2019:

- Leanadh le seachadadh na Scéime Pobail um Aláram Deataigh a leathnú ag díriú ar dhaoine leochaileacha nach bhfuil aon aláram acu agus cuireadh tús le hathbhreithniú ar na daoine siúd a bhfuil an tréimhse saoil 10 mbliana bainte amach ag a gcuid aláram.
- Eagraíodh os cionn 40 imeacht don tSeachtain um Ionchuimsiú Sóisialta a bhí ar siúl ón 14 go 20 Deireadh Fómhair 2019 – Is ceiliúradh ar rannphháirtíocht, ar chomhionannas agus ar ionchuimsiú atá sa tSeachtain um Ionchuimsiú Sóisialta agus deis iontach don Chomhairle chun cur le feasacht ar an obair iontach atá ar siúl agus Grúpaí agus ag Eagraíochtaí áitiúla ar fud an Chontae.
- Is imeacht a mhaireann ar feadh míosa atá i bhFéile na Bealtaine a bhíonn ar siúl i mí na Bealtaine le ceiliúradh a dhéanamh ar chruthaitheacht i ndaoine breacaosta agus thionóil an Chomhairle 30 imeacht ar fud an Chontae i gcomhar le Grúpaí Gníomhaíochta Lucht Scoir agus le heagraíochtaí tacaíochta ábhartha.
- Rinne an tAonad comhordú ar 3 chruinniú leis an nGrúpa Idirghníomhaireachta don Lucht Siúil go dtí seo sa bhliain 2019 i gcomhar leis an Aonad Tithíochta le feidhmiú na Straitéise Náisiúnta um Chuimsiú na Romach agus an Lucht Siúil a phlé.
- Tionóladh Seisiún Eolais chun Comhairle Seanóirí a fhorbairt don Chathair agus don Chontae an 22 Deireadh Fómhair 2019 agus d'fhreastail os cionn 100 duine ar an imeacht. Tionóladh 3 chruinniú leis an gComhaontas Aoisbhá le linn na bliana 2019 go dtí seo, is comhchoiste atá anseo le maoirseacht a dhéanamh ar fheidhmiú Clár Comhaontais Aoisbhá Chathair agus Chontae na Gaillimhe.
- Leanadh le ciste forbartha Chomhairle na nÓg ón Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige (DYCA) a riaradh agus a bhainistiú chun críocha maoiniú a dhéanamh ar chlár gníomhaíochtaí agus ar thionscnaimh ar fud an Chontae.
- Eagraíodh Imeacht Náisiúnta Súgartha agus Áineasa i mí an Mheithimh 2019 i bPáirc Rinn Mhíl faoin Scéim Deontais Náisiúnta Súgartha agus Áineasa 2019.

Tograí do 2020:

- Laethanta d'Imeachtaí Náisiúnta a eagrú do ghníomhaíochtaí éagsúla maidir le hionchuimsiú sóisialta.
- Tús a chur le comhairliúcháin ar an Straitéis Aoisbhá 5 bliana atá le tosaigh sa bhliain 2020.

- Clár maoinithe a chomhaontú do Chomhairle na nÓg agus tacú lena gcuid príomhábhar trí scéimeanna maoinithe na Comhairle.
- Leanúint leis an dul chun cinn ar na doiciméid Straitéise i réimsí Éire Shláintiúil agus ar Chomhtháthú Imirceach do Chontae na Gaillimhe.
- Leanúint ag díriú ar dhaoine aonair, ar ghrúpaí agus ar phobail atá faoi mhíbhuntáiste trí chláir ar nós SICAP, an Clár Feabhsúcháin Pobail, na Scéimeanna Tacaíochta Pobail agus Chiste Éire Shláintiúil.

Ag tabhairt tacaíochta do cheantair RAPID - Tuaim & Béal Átha na Sluaighe

Gníomhaíochtaí Táscacha 2019

- Sa bhliain 2018, rinneadh RAPID (Athbheochan Ceantar trí Phleanáil agus Infheistíocht agus Forbairt) a cónascadh leis an Scéim Saoráidí Pobail agus rinneadh é a athbhrandáil mar an Clár Feabhsúcháin Pobail (CEP) chun saoráidí a fheabhsú i gceantair na n-údarás áitiúil. Ní do cheantair RAPID amháin an CEP níos mó, éilítear ar na LCDC'nna, áfach, bochtaineacht ceantair a thógáil san áireamh nuair atáthar ag leithdháileadh maoiniú ar fud cheantar riaracháin údarás áitiúil.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh LCDC Chontae na Gaillimhe leis na hiarratais go léir faoin CEP a chrostagairt le hInnéacs Bochtaineachta Pobal lena chinntiú go bhfuiltear ag díriú maoiniú ar thionscadail bheaga na cosmhuintire agus go bhfuiltear ag feabhsú saoráidí ar fud na gceantar go léir ar fud an chontae atá faoi mhíbhuntáiste.

Gníomhaíochtaí Ealaíon a Chur Chun Cinn agus a Fhorbairt

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Rinneadh dearadh agus riaradh ar Dheontais Ealaíona na bliana 2019
- Cuireadh tús le Cuireadh do Ghradam Comhoibrithe "Gníomhairí an Athraithe" réigiúnach ar scála mór, samhail táirgeora réigiúnach atá anseo i gcomhar le hInstitiúid Téatair na hÉireann, Drámaíocht in NUIG, le Comhairle Chontae na Gaillimhe agus le Comhairle Chontae Ros Comáin i gcomhpháirtíocht le Comhlacht Cultúir Bhaile Átha Cliath.
- Cuireadh seirbhís chomhairleach agus eolais ghairmiúil maidir leis na healaíona ar fáil do ghrúpaí pobail, d'ealaíontóirí aonair agus d'fhéilte sa chontae.
- Rinneadh Sparánachtaí d'Ealaíontóirí Aonair agus Sparánachtaí Ionad Tyrone Guthrie a riaradh. Fuair 18 ealaíontóir tacaíocht dhíreach trína sparánachtaí, agus astu seo fuair 3 ealaíontóir óga/atá ag teacht chun cinn tacaíocht ón Oifig Ealaíon den chéad uair.
- Fuair 3 léirmheastóir ghairmiúil ceoil ó Chontae na Gaillimhe tacaíocht le páirt a ghlacadh i Scéim Scríbhneoireachta Ceoil leis an Journal of Music.
- Rinneadh Plean Ealaíon 2020 – 2024 a dhréachtú le cur os comhair Chomhairle Contae na Gaillimhe i gcomhairle le healaíontóirí, le pobail agus le heagraíochtaí gairmiúla ealaíona.
- Rinneadh Clár Oideachais agus Ealaíon a chur ar fáil in 8 scoil sa chontae tríd an gClár Ealaíontóirí i Scoileanna.
- Cuireadh leathnú ar Fhéile Leabhar na Leanaí le cónaitheacht ghearr leis an scríbhneoir do dhéagóirí, Alan Durant a thabhairt san áireamh, ag leathnú an chláir le deiseanna a chur ar fáil do leanaí níos sine le páirt a ghlacadh. Tá sé seo cruthaithe i gcomhair leis an tseirbhís leabharlainne contae. Tá athbhrandáil go BOOK IT déanta anois ar Fhéile Leabhar na Leanaí 2019!
- Rinneadh forbairt ar Thionscnaimh Ealaíon do Dhaoine Óga le hEalaín Sráide/Sorcais agus Ceoil ar fud líon láithreacha i gcomhar le Macnas, Sorcas Pobail na Gaillimhe, Atmos Collective agus gníomhaireachtaí óige.
- Tacaíocht tugtha do thionscnamh Áiteanna Cruthaitheacha Thuama na Comhairle Ealaíon agus rinneadh comhairliúcháin phoiblí a stiúradh i gcomhair leis an gComhairle Ealaíon ar fiú €450,000 ar an iomlán é thar 3 bliana.
- Oibríodh go díreach le líon príomhfhéilte agus príomhealaíontóirí le tuilleadh tacaíochta a thabhairt do thionscadail sa phobal, lena n-áirítear: Féile Ealaíon Shorelines, Spás Ealaíon Bhéal Átha Ghártha, Láca Áth Cinn, Féile Ealaíon Órán Mór agus Traidphicnic.

- Tugadh tacaíocht do, Dig Where You Stand, scéim maoinithe clár faisnéise do dhéantóirí óga scannán.
- I gcomhpháirtíocht faoi láthair leis na heagraíochtaí ealaíon seo a leanas le seachadadh a dhéanamh ar obair sa chontae agus sa phobal: Sorcas Pobail na Gaillimhe, Cónaitheacht Ceoil na Gaillimhe, Macnas, Ionad Ealaíon na Gaillimhe, Ionad Scannán na Gaillimhe, Comhlacht Amharclainne Brú, TULCA, Babaró, Tionscadal Damhsa na Gaillimhe, Blue Teapot agus That’s Life.
- Tugadh tacaíocht do 2 Ealaíontóir i Socrúcháin Cónaitheacht Cúram Sláinte, in Ospidéal Portiuncula, Béal Átha na Sluaighe le Saolta Arts.
- Tugadh tacaíocht do Chlár Ealaíon agus Míchumais i gcomhar le Bráithre na Carthanachta agus le Ability West.
- Cuireadh tús le coimisiúnú ar obair nua d’Féile Ealaíon Chontae na Gaillimhe 2019. Cuireadh tacaíochtaí ó thaobh meáin shóisialta, caidreamh poiblí agus léiritheora ar fáil d’fhéilte.
- Tugadh tacaíocht agus rinneadh seachadadh ar fhorbairt/seimineáir ghairmiúla agus meantóireacht ghairmiúil duine le duine d’ealaíontóirí agus rinneadh seachadadh ar Oiliúint Feasachta Cosanta Leanaí d’ealaíontóirí.
- Bhíothas i mbun coimeádaíochta ar chlár mór imeachtaí ar fud an chontae don Oíche Chultúir 2019, ag comhoibriú le hionaid, grúpaí pobail agus ealaíontóirí ar fud an chontae.
- Tugadh tacaíocht do Screen Commission West, Cathair Scannán UNESCO agus an Wrap Fund.
- Tacaíocht a thabhairt d’Áras Éanna (Ionad Ealaíon ar Inis Oírr).
- Cruthaíodh cónaitheacht báúil na haoise nua, le damhsóir i mbun oibre le daoine breacaosta sa chontae.
- Rinneadh stiúradh ar Chlár Éire Chruthaitheach Comhairle Chontae na Gaillimhe 2019 agus cuireadh Cruinniú na nÓg 2019 (lá náisiúnta cruthaitheach do leanaí) i láthair. Is tionscnamh bliantúil é Cruinniú na nÓg a dhéanann ceiliúradh ar chumas cruthaitheachta leanaí agus daoine óga. Rinne Comhairle Chontae na Gaillimhe óstáil ar shraith imeachtaí iontacha ar fud an chontae an Satharn 15 Meitheamh, ag eascairt as rathúlacht imeacht tionscnaimh na bliana seo caite, €15,000 i gcomhair le hÉire Chruthaitheach.
- Rinneadh forbairt ar Dhréachtbheartas Ealaín Phoiblí lena bhreithniú ag an SPC.
- D'oibrigh i gcomhar le Gaillimh 2020 chun tacaíocht a thabhairt do sheachadadh clár laistigh den chontae.

- Tugadh tacaíocht a thabhairt don Chlár Giniúna Ceoil 2018-2021 i gContae na Gaillimhe.

Tograí do 2020:

- Riaradh a dhéanamh ar Dheontais Ealaíon, ar Sparánachtaí d'Ealaíontóirí Aonair agus ar Sparánachtaí Ionad Tyrone Guthrie

- Seachadadh Ghradam Comhoibrithe "Gníomhairí an Athraithe" réigiúnach ar scála mór, a thabhairt chun críche, samhail táirgeora réigiúnach atá anseo i gcomhar le hInstitiúid Téatair na hÉireann, Drámaíocht in NUIG, le Comhairle Chontae na Gaillimhe agus le Comhairle Chontae Ros Comáin agus na torthaí le cur i láthair ag Comhdháil Féilte na Comhairle Ealaíon 2020.

- Seirbhís eolais agus comhairle ghairmiúil maidir le healaín a chur ar fáil do ghrúpaí pobail, d'ealaíontóirí aonair agus d'fhéilte sa chontae.

- Plean Ealaíon 2020– 2024 a sheachadadh lena bhreithniú ag na comhaltaí tofa i mí na Nollag 2019.

- Clár Ealaíon agus Oideachais a sheachadadh do scoileanna sa Chontae.

- Tús a chur le hobair ar bhunachar sonraí/tairseach ealaíontóra leis na healaíontóirí sa chontae a nascadh agus le deiseanna oibre a chomhroinnt. Áireofar anseo, líon deiseanna gairmiúla líonraithe in áiteanna difriúla sa chontae. Tá deiseanna forbartha gairmiúla beartaithe i gcomhair leis an ITI, VAI, TULCA, ISACS.

- Leanúint le sparánachtaí a thairiscint d'ealaíontóirí agus d'ealaíontóirí cónaitheacha. Díreoidh cónaitheacht sa bhliain 2020 ar thacaíocht a thabhairt d'ealaíontóirí cónaitheacha agus d'ionaid áitiúla.

- Tús a chur le sraith oiliúna CPD le healaíontóirí ó thaobh obair a chruthú i gcomhthéacs Scoileanna, pobail agus socrúchán do dhaoine breacaosta a thógáil san áireamh.

- Tacaíocht a thabhairt agus forbairt a dhéanamh ar Fhéile Leabhar na Leanaí (Book It! 2020) i gcomhar le Seirbhís Leabharlainne na Gaillimhe le Scríbhneoir Cónaitheach leanaí a thabhairt san áireamh.

- Tionscnaimh Ealaíon do Dhaoine Óga a fhorbairt le hEalaín Sorcais/Sráide agus Ceoil ar fud líon áiteanna sa chontae a thabhairt san áireamh, i gcomhair le cleachtóirí gairmiúla agus gníomhaireachtaí obair óige.

- Tacaíocht a thabhairt do thionscnamh Áiteanna Cruthaitheacha Thuama na Comhairle Ealaíon, agus cóiríocht agus saineolas áitiúil a chur ar fáil.

- Úsáid seirbhísí comhroinnte agus comhoibriú ar fud grúpaí deonacha ealaíon a chur chun cinn
- Tacaíocht a thabhairt do rochtain chuig Scéim Taighde Caipiteal Cultúrtha atá curtha i bhfeidhm ag an Roinn Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta.
- Rannpháirtithe Chlár Gníomhairí an Athraithe le tacaíocht a thabhairt do ghrúpaí deonacha ealaíon atá ann cheana féin le cláir a fhorbairt agus le féachaint ar shamhlacha inbhuanaithe cleachtais sna healaíona laistigh de phobail.
- Plean chun díriú ar Ealaín do Sheanóirí don bhliain 2020, i gcomhair le Comhairle na Seanóirí, grúpaí gníomhaíochta lucht scoir agus comhghleacaithe sa Chomhairle le féachaint ar chur le rannpháirtíocht sna healaíona do ghrúpaí seanóirí agus d'ealaíontóirí níos sine agus fócas á chur ar Fhéile na Bealtaine.
- Tacú le Tionscadal Comhtháthaithe Daoine Óga atá faoi Mhíchumas i gcomhar le Blue Teapot agus le healaíontóirí a bhfuil aitheantas acu sa phobal.
- Coimeádaíocht a dhéanamh air agus clár imeachtaí ar ardchaighdeán ar fud an Chontae a chur ar fáil don Oíche Chultúir, ag comhoibriú le hionaid, grúpaí pobail agus le healaíontóirí ar fud an chontae.
- Tacaíocht tugtha do Screen Commission West, Cathair Scannáin UNESCO agus an Wrap Fund.
- Tacaíocht a thabhairt d'Áras Éanna (Ionad Ealaíon ar Inis Oírr).
- Tacaíocht tugtha do agus seachadadh déanta ar fhorbairt/seimineáir ghairmiúla agus ar meantóireacht ghairmiúil duine le duine d'ealaíontóirí.
- Clár Ealaíon Aoisbháúil a fhorbairt i gcomhair le hIonchuimsiú Sóisialta.
- Clár Éire Chruthaitheach 2020 Chomhairle Chontae na Gaillimhe a stiúradh agus Cruinniú na nÓg 2020 a chur i láthair.
- Forbairt déata ar Bheartas Ealaíon Poiblí agus ar ghrúpa oibre chun tacaíocht a thabhairt do sheachadadh Coimisiúin nua d'Ealaíon Poiblí.
- D'oibrigh i gcomhar le Gaillimh 2020 chun tacaíocht a thabhairt do sheachadadh clár laistigh den chontae.
- Tacaíocht a thabhairt don Chlár Giniúna Ceoil 2018-2021 i gContae na Gaillimhe.

An Chomhpháirtíocht Spórt Áitiúil

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith na bliana 2019:

- Fuarthas maoiniú leordhóthanach ó fhoinsí atá ar fáil – Spórt Éireann, na Cuntais Díomhaoin, Údaráis Áitiúla, an HSE agus Ranna Rialtais le maoiniú a dhéanamh ar Oibríochtaí Chomhpháirtíocht Spóirt na Gaillimhe sa bhliain 2019. Fuarthas maoiniú ó Spórt Éireann, Ciste na gCuntas Díomhaoin agus ón Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt leis na cláir go léir a reáchtáil sa bhliain 2019.
- Síneadh curtha leis an mol spóirt le Béal Átha na Sluaighe a thabhairt san áireamh, faoi réir ag maoiniú a bheith faighte ó Chiste na gCuntas Díomhaoin.
- Fuarthas maoiniú le maoirseacht a dhéanamh ar fheidhmiú Cláir Spóirt Éireann agus ar chláir eile inár bPlean Straitéiseach 2016 – 2020 cúig bliana, le béim faoi leith ar spriocghrúpaí GSP. Áireofar ar chláir, Imeachtaí Amuigh faoin Aer, Mná ar an Uisce, Clár do Dhaoine Óga atá i mBaol, Peil Éasca do Dhaoine Níos Sine, Senior Circuits, Buggy Buddies, Sacar sa Mheán Oíche, Meet and Train.
  Fuarthas maoiniú agus tá na cláir curtha i bhfeidhm. Tá roinnt acu tugtha chun críche, beidh obair ar siúl ar roinnt eile go deireadh na bliana.
  Athbhreithniú ar thionscnaimh Bailte Aclaí agus tá torthaí na tuarascála deiridh an Fhoghrúpa le cur i bhfeidhm agus tá athbhrandáil le déanamh ar an tionscnamh agus tá sé le seoladh arís sa bhliain 2019. Tá an t-athbhreithniú fós ar siúl. Tá an cinneadh deiridh maidir le todhchaí an tionscnaimh le déanamh go luath.
- Nascghrúpaí Spóirt le bunú i gcomhar le PPN an Chontae.
- Eagraíodh siúlóidí pobail mar chuid de Operation Transformation i gcomhar le pobail áitiúla ar fud na Gaillimhe. – Eagraíodh 11 siúlóid, ghlac 1574 duine ar fud na Gaillimhe páirt sa tsiúlóid.
- Cuireadh le rannpháirtíocht i ngníomhaíochtaí spóirt agus fisiciúla trí Chlár Maoinithe GSP. Cláir gníomhaíochta – Be Active Night, Mná ar an Uisce, Clár do Dhaoine Óga atá i mBaol, Senior circuits – tá siad go léir eagraithe, tá roinnt acu tugtha chun críche agus beidh cuid acu fós ar siúl go deireadh na bliana. Féach thíos faoi chláir maoinithe an HSE, cláir scoile agus cláir do Dhaoine faoi Mhíchumas.
- Rinneadh seachadadh ar Chláir Oiliúna – Cumhdach 1, 2 agus 3, Ceannaire Gníomhaíochta, Garchabhair, SAQ, Ceannaire Siúlóide, Oiliúint Rothair, Oiliúint do Dhaoine faoi Mhíchumas, Oiliúint maidir le Feasacht ar Mhíchumas, Ceardlanna Cóitseála do Leanaí, Gradam Ceannaire Spóirt do dhaltaí na hIdirbhliana. – Tá na Cláir Oideachais agus Oiliúna – Cumhdach 1, 2 agus 3, Garchabhair, Ceardlanna Cóitseála do Leanaí, Gradam Spóirt Leibhéal 1 agus Oiliúint maidir le Feasacht ar Mhíchumas go léir críochnaithe.
- Seachadadh déanta ar Chláir Cóitseála Pobail i gCathair na Gaillimhe agus i dTuaim. – Níl na cláir críochnaithe mar gheall ar dheacrachtaí le híocaíochtaí leasa shóisialaigh

agus an tionchar a bheadh aige seo ar fhaighteoirí. Beidh an cúrsa oscailte anois do rannpháirtithe eile sa bhliain 2020.

- Rinneadh seachadadh ar chláir shonracha Míchumais – boccia, peile éasca, foghlaim le rothaíocht, leadóg ID agus leadóg do lucht lagamhairc. Tá Boccia ag dul chun cinn go leanúnach agus tá réamhbhlaiseadh den seisiún peile agus duine ag siúl tugtha chun críche i nDún Doighre, tá an clár d'fhoghlaim le rothaíocht curtha ar fáil i Scoil Náisiúnta an Chladaigh agus táthar ag leanúint ar aghaidh leis an leadóg ID agus leadóg do lucht lagamhairc faoi láthair.
- Rinneadh seachadadh ar chláir siúlóide, cláir snámha, cláir Fir ag Gluaiseacht agus cláir ón tolg go 5K, ar fud na Gaillimhe. Táthar ag leanúint le cláir atá maoinithe ag an HSE, - cláir Fir ag Gluaiseacht agus cláir ón tolg go 5K, trí Buggy Buddies, clár Snámha do Dhaoine faoi Mhíchumas, i dtrí ionad – sa Rinn Mhór, i mBéal Átha na Sluaighe agus i dTuaim
- Rinneadh seachadadh ar Sportshall Athletics, (imeachtaí spóirt laistigh do leanaí), Bí Gníomhach tar éis na Scoile agus clár Siúil Míle do bhunscoileanna ar fud na Gaillimhe. Tá seachadadh déanta ar na trí chláir agus tá siad tugtha chun críche. Cruinnithe le Grúpa Stiúrtha GSP agus na grúpaí oibre ábhartha ar feadh na bliana 2019, a eagrú agus a éascú. Bhí ceithre chruinniú tugtha chun críche, aon chruinniú amháin breise (le Spórt Éireann) maidir le maoiniú agus acmhainneacht Chomhpháirtíocht Spóirt na Gaillimhe amach anseo. Beidh cruinniú Grúpa Oibre maidir le maoiniú d'Fhorbairt an Chlub ar siúl an 31 Deireadh Fómhair.
- Rinneadh iarratas agus fuarthas maoiniú ón Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt chun imeachtaí a chláir a chur ar fáil do Sheachtain na Rothar 2019. Rinneadh iarratas agus fuarthas maoiniú. Bhí 31 imeacht ar siúl, 13 imeacht sa chontae mar chuid de cheiliúradh Sheachtain na Rothar, lena raibh baint ag 605 duine ar an iomlán, bhí daoine fásta agus leanaí i gceist.
- Eagraíodh agus rinneadh seachadadh ar cláir gníomhaíochta fisiciúla do dhaoine níos sine mar chuid d'Fhéile na Bealtaine 2019. Rinneadh seachadadh ar chluichí Go4Life (Beir Beo ar an Saol) mar chuid de cheiliúradh na Bealtaine 2019.

Tograí do 2020:

- Iarratas a dhéanamh agus maoiniú CORE a fháil ó Spórt Éireann le maoiniú a dhéanamh ar oibríochtaí ginearálta Chomhpháirtíocht Spóirt na Gaillimhe don bhliain 2020.
- Iarratas déanta ar Chiste um Chuntas Díomhaoin le Mol Spóirt a bhunú i dTuaisceart Chonamara, chun maoiniú a dhéanamh air seo agus ar thrí chlár eile ar fud na Gaillimhe sa bhliain 2020 – Ceannaireacht Óige, oiliúint d'Oibrithe Deonacha agus gníomhaíocht Míchumais.

- Iarratas a dhéanamh agus maoiniú a fháil ón HSE agus cláir siúlóide, cláir snámha, cláir Fir ag Gluaiseacht agus cláir ón Tolg go 5K, a chur ar fáil ar fud na Gaillimhe.
- Leanúint ar aghaidh ag obair le Comhpháirtíocht Spóirt na Gaillimhe agus le príomhpháirtithe leasmhara, lena n-áirítear, Comhairle Spóirt na Gaillimhe agus Spórt Éireann, chun cur an méid is fearr is féidir le deiseanna agus le forbairt straitéiseach Comhpháirtíocht Spóirt na Gaillimhe.
- Maoiniú a fháil le maoirseacht a dhéanamh ar fheidhmiú Cláir Spóirt Éireann agus ar chláir eile inár bPlean Straitéiseach 2016 – 2020 cúig bliana, le béim faoi leith ar spriocghrúpaí GSP. Áireofar ar chláir, Ceardlanna Ceannaireacht Ghníomhach, Go4Life (Beir Beo ar an Saol), Éire ag Siúl, Cláir Éire Shláintiúil an HSE, Cláir Ionad Cara, Seachtaine Rothar na Gaillimhe, Seachtain Siúlóide na Gaillimhe, Rámhaíocht do na Fir Amháin, Foghlaim le Rothaíocht, Cláir Ionad Cara, Sacar do Dhaoine le Lagamharc.
- An tAthbhreithniú ar thionscnamh Bailte Aclaí a chríochnú.
- Nascghrúpaí Spóirt a bhunú trí PPN an Chontae.
- Cláir Oiliúna a sheachadadh –Cumhdach 1, 2 agus 3, Ceannaire Gníomhaíochta, Garchabhair, SAQ, Ceannaire Siúlóide, Oiliúint Rothair, Oiliúint do Dhaoine faoi Mhíchumas, Oiliúint maidir le Feasacht ar Mhíchumas, Ceardlanna Cóitseála do Leanaí, Gradam Ceannaire Spóirt do dhaltaí na hIdirbhliana. – Tá na Cláir Oideachais agus Oiliúna – Cumhdach 1, 2 agus 3, Garchabhair, Ceardlanna Cóitseála do Leanaí, Gradam Spóirt Leibhéal 1 agus Oiliúint maidir le Feasacht ar Mhíchumas go léir críochnaithe.
- Cláir Cóitseála Pobail leasaithe a sheachadadh i dTuaisceart Chonamara agus i gcathair na Gaillimhe
- Iarratas a dhéanamh agus maoiniú a fháil ón Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt chun imeachtaí agus cláir a sheachadadh do Sheachtain na Rothar 2020.
- Cláir ghníomhaíochta coirp do dhaoine níos sine mar chuid d’Fhéile na Bealtaine 2020.

Seirbhís don Chustaiméir

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Leanúint de roinn an Aonaid ar an láithreán gréasáin a athbhreithniú chun faisnéis úsáideach cothrom le dáta a sholáthar do phobail, do ghnóthaí agus do shaoránaigh agus, chomh maith leis sin, leanúint de thacaíocht a thabhairt do na láithreáin ghréasáin 'Déanta i nGaillimh' agus 'Gastranamaíocht na Gaillimhe'.
- Bearta comhaontaithe atá ann sa Phlean Gníomhaíochta maidir le Seirbhís don Chustaiméir agus sna Treoirlínte maidir leis an nGaeilge a chur i bhfeidhm.
- Teagmháil mhéadaithe leis an earnáil phobail agus ghnó ar ardáin Mheán Sóisialta.
- Reáchtáladh imeachtaí comhairliúcháin agus rannpháirtíochta pobail i gcomhar leis an Líonra Rannpháirtíochta Poiblí maidir le scéimeanna agus cláir mhaoinithe arna n-oibriú ag an aonad.
- Leanadh le cothabháil a dhéanamh ar www.galwaygastronomy.ie tar éis an ainmniúcháin mar Réigiúin Eorpach Gastranamaíochta.
- Leanadh le gníomhaíochtaí 'Gastranamaíochta na Gaillimhe' a léiriú agus a chur chun cinn, (na comhpháirtithe, geallsealbhóirí, comhaltaí de Chairt Bia na Gaillimhe, srl.,) ar fud na dtéamaí go léir ar Ríomhphost/Facebook/Instagram/Twitter agus ar sheirbhísí Caidreamh Poiblí.

Tograí do 2020:

- Leanúint le heolas a eisiúint ar na Grúpaí Pobail agus Deonacha go léir tríd an PPN agus eolas a chuir i dtoll a chéile maidir leis na foinsí deontais go léir atá ar fáil ar mhaithe le rochtain éasca.
- Leanúint lenár láithreán gréasáin a thabhairt cothrom le dáta agus leathanach tiomnaithe a sholáthar do Chiste Éire Shláintiúil le gníomhaíochtaí ar fud an Chontae a chur chun cinn.
- Seisiúin eolais ar fud a chontae a thionóil chun na Grúpaí Pobail agus Deonacha go léir a thabhairt cothrom le dáta maidir le foinsí maoinithe.
- Ceardlanna a eagrú chun cur le cumas spriocghrúpaí agus le riachtanais a aithint lena gcur isteach i gcláir agus i ngníomhaíochtaí maoinithe.

Clár Forbartha na Leabharlann

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Lean an borradh faoin úsáid as na leabharlanna i rith na bliana 2019. Tá Seirbhís Leabharlainne Chomhairle Chontae na Gaillimhe ar cheann de na seirbhísí is mó a mbaintear úsáid astu in Éirinn agus tá na leabharlanna seanbhunaithe mar ionaid shibhialta agus cultúir SAOR IN AISCE i measc mhuintir an cheantair.
- D'eisigh Leabharlanna na Gaillimhe 619,577 mír ar an iomlán sa bhliain 2019.
- Tugadh 621,524 cuairt ar an iomlán ar Leabharlanna na Gaillimhe sa bhliain 2019.
- Tá tóir mhór ar an gCóras Náisiúnta Dáilte. Tá tuairim an phobail i leith na seirbhíse seo thar a bheith dearfach mar gheall ar inrochtaineacht teidil atá as cló, fáil a bheith ar leabhair cúrsa agus rochtain ar theidil nua. Tá an leabharlann phobail mar áis oideachais atá tábhachtach anois ó thaobh ceantair sa chontae atá níos iargúlta agus tá curtha go mór le hábharthacht na leabharlainne a bheith ábalta leabhair a ordú ar líne agus iad a bhailiú.
- Leanadh le cláir dhigiteacha litearthachta, lena n-áirítear leanúint le ranganna IT sna leabharlanna brainse atá níos mó, éascaithe ag Aoisghníomhaíocht Éireann, *Digitse the Nation* agus ag an Comhaontas Tuaithe. Cuireadh oiliúint custaiméara ar fáil freisin maidir le raon acmhainní ar líne atá ar fáil anois. Rinneadh é sin i leabharlanna brainse agus trí chuairteanna ar ghrúpaí pobail.
- Fuarthas maoiniú de €280,706 ón Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail don ICT do na Leabharlanna Poiblí. Chuir Comhairle Chontae na Gaillimhe cómhaoiniú ar fáil a thug an tsuim go € 374,275.17.
    - Suiteáladh ríomhairí pearsanta sna brainsí leabharlainne go léir, a thugann rochtain ar an idirlíon do chách. Cuireadh le líon na ríomhairí pearsanta don phobal sna leabharlanna i mBaile Locha Riach agus sa Taobh Thiar.
    - Áiríodh ar réitigh IT faoi stiúir an chustaiméara, táibléid OPAC a thabharfaidh an deis don chustaiméir cuardach a dhéanamh trí Chatalóg Náisiúnta ina bhfuil 15 milliún mír stoic ar fáil lena bhfáil ar iasacht óna leabharlanna poiblí
    - Ceannaíodh trealamh digiteach, lena n-áirítear, táibléid Hublet do Leabharlann Thuama chomh maith le dáileoir ríomhaire glúine do Leabharlann Chathair na Gaillimhe. Cuireann an péire acu seo an deis ar fáil do chustaiméirí fearais leictreonacha a fháil ar iasacht saor in aisce laistigh den leabharlann.
    - Suiteáladh scáileáin le painéil idirghníomhacha i leabharlanna an Taoibh Thiar agus i gCathair na Gaillimhe. Cuireann na léiriúcháin scáileáin tadhaill seo go mór le comhoibriú grúpa, cuireann siad leathnú ar chumas léiriúcháin agus tá siad thar barr le haghaidh cruinnithe nó le haghaidh oiliúint do ghrúpaí/eagraíochtaí deonacha.
    - Tugadh Comharthaíocht Dhigiteach isteach i leabharlanna Bhaile Locha Riach, an Bhaile Bháin, an Chlocháin, na Ceathrún Rua, Phort Omna, an

Spidéil agus Thuama. Cuireann an trealamh seo ar chumas na Seirbhíse Leabharlainne imeachtaí agus seirbhísí a chur chun cinn.

- Ceannaíodh troscán comhoibríoch le túir chumhachta in-athluchtaithe a thugann solúbthacht níos fearr do chustaiméirí le hoibriú go neamhspleách nó i ngrúpaí leis an úsáid is fearr is féidir a bhaint as an spás leabharlainne.
- Ceannaíodh aonaid Tovertafel a chuireann gníomhaíocht fisiciúil, sóisialta agus cognaíoch chun cinn do chustaiméirí le néaltrú, uathachas nó atá faoi mhíchumas foghlama. Tá na haonaid suite i leabharlanna na Ceathrún Rua agus an Bhaile Bháin.

- Sa bhliain 2019 cuireadh Surfbox isteach i Leabharlann na Ceathrún Rua. Tugann an SurfBox deis do dhaoine den phobal ábhar atá le priontáil a sheoladh chuig an bprintéir ina leabharlann áitiúil. Is féidir an t-ábhar atá le priontáil a sheoladh ón mbaile, agus cuirtear ar fáil sa leabharlann é agus is féidir é a bhailiú sa leabharlann. Tá Surfbox ar fáil anois sna brainsí seo a leanas i gCathair na Gaillimhe, sa Bhaile Bán, in Órán Mór, i mBéal Átha na Sluaighe, sa Taobh Thiar, i dTuaim agus sa Chlochán.
- Tugadh isteach teicneolaíocht féinseirbhíse i roinnt brainsí leabharlainne sa bhliain 2019 agus tá fáil air anois sa Taobh Thiar, i mBéal Átha na Sluaighe, Órán Mór, Tuaim, sa Bhaile Bán, i mBaile Locha Riach, sa Chlochán, i bPort Omna, i mBaile Átha an Rí agus sa Cheathrú Rua.
- Baineadh amach creidiúnú ISO45001 don tSeirbhís Leabharlainne mar chuid den phróiseas creidiúnaithe foriomlán.

Tionscnaimh Leabharlainne:

- *Healthy Ireland @ your library:*

  Tuigtear don Roinn Sláinte an acmhainneacht a bhaineann le hoibriú le Leabharlanna Poiblí ar fud na hÉireann, le seachadadh a dhéanamh ar Éire Shláintiúil i Do Chlár Leabharlainne, a bhfuil sé mar aidhm leis leabharlanna a chur chun cinn mar fhoinse luachmhar d'eolas sláinte laistigh den phobal. Tugann Éire Shláintiúil i Do Chlár Leabharlainne aghaidh ar 6 phríomhréimse: **Óige Shláintiúil, Ithe go Sláintiúil agus Maireachtáil go Gníomhach, Folláine agus Meabhairshláinte, Aosú Dearfach, Alcól agus Tobac.**
- Cuireann an clár leis an eolas reatha ar shláinte i leabharlanna na Gaillimhe trí bhailiúchán cuimsitheach leabhair nua, ríomhleabhair, ríomh-chlosleabhair, ríomhirisí agus cúrsaí ar líne maidir le sláinte agus folláine a sholáthar. Tá comhlánú déanta ag sraitheanna cainte, díospóireachtaí agus ceardlanna le fócas ar shláinte fisiciúil, meabhairshláinte agus litearthacht shláinte ar Stoc Leabhair Éire Shláintiúil agus ar acmhainní ar líne agus táthar ag leanúint ar aghaidh leo seo.
- Bhí 128 imeacht ar siúil i Leabharlanna na Gaillimhe agus d'fhreastail os cionn 2210 orthu go dtí seo. Clúdaíodh Sláinte Croí, Feasacht ar Néaltrú, Aosú Dearfach, Folláine ar Feadh an tSaoil, Fás Ghlasraí agus Torthaí, sna na hábhair. Bhí seisiúin eolais ar

siúil freisin maidir le Cúram agus Cosc Ailse agus maidir leis an tSeirbhís Náisiúnta Scagthástála.

- Bhí Tionscnamh Oileáin Shláintiúla i gcomhar le Contae Sláintiúil na Gaillimhe ar siúl ar thrí Oileán Árann agus ar Inis Bó Finne.
- San áit a raibh comhoibriú oiriúnach ar siúl le Gaillimh Shláintiúil cuireadh le poiblíocht agus le freastal ar an imeacht.
- Leantar le céim 3 le teidil leabhair atá leasaithe le fócas ar an stoc leabhar do dhaoine óga agus do leanaí a fhorbairt.

Work Matters:

- Seirbhís le tacaíocht a thabhairt (mar aon le comhpháirtithe áitiúla) do dhaoine atá ag lorg fostaíochta, ag iarraidh cur lena gcuid scileanna nó gnólachtaí beaga a fhorbairt is ea *Work Matters*
  - Áirítear ann, spásanna brandáilte tiomnaithe le ríomhairí, leathanbhanda agus wi-fi, agus saoráidí priontála agus scanta.
  - Cnuasach leabhar agus acmhainní ar líne chun tacú le gníomhaíochtaí fostaíochta agus gnó
  - Saineolas fhoireann na leabharlainne a chuireann tacaíocht ar fáil trína hacmhainní ábhartha
  - Imeachtaí agus cláir ar ábhair a bhaineann le gnó agus le hobair.
- Tá forbairt déanta ar réimsí *Work Matters* sa Chlochán, i bPort Omna, san Órán Mór, Baile Locha Riach, Tuaim, Béal Átha na Sluaighe agus Cathair na Gaillimhe.

An Ceart chun Léitheoireachta

- **Imeachtaí do Leanaí** – rinneadh *Spring into Storytime* a chur ar fáil sna leabharlanna brainse i mí Aibreáin, tráth agus cuireadh am scéalaíochta ar fáil i mbrainsí ar fud an chontae.
- Tionóladh go rathúil ***Féile Leabhar na Leanaí*** i mí Deireadh Fómhair 2019 i gcomhar le hOifig Ealaíon Chomhairle Chontae na Gaillimhe. Bhain 2,300 leanbh taitneamh as 68 imeacht.
- Bhí **Dúshlán Léitheoireachta an tSamhraidh** ar siúl ar fud an chontae agus chláraigh 4,600 leanbh don dúshlán agus chríochnaigh 3,000 leanbh é. Bhí searmanais bronnta duaiseanna ar siúl i mbrainsí le linn mhíonna Meán Fómhair agus Deireadh Fómhair.
- Bronnadh an duais maidir leis an gCeart chun Léitheoireachta ar Sheirbhís Leabharlainne na Gaillimhe.

- **Áiríodh ar thionscadail Éire Chruthaitheach sa bhliain 2019:**
    - Soilse, Ceamara, Gníomh! Is tionscadail Ábhar Léitheoireachta Iontach agus Téigh Níos Faide ná an Domhan Seo iad seo, atá maoinithe ag Éire Ildánach.
    - Rinneadh ceiliúradh ar Chruinniú na nÓg an 15 Meitheamh agus bhí sé seo éascaithe ag Éire Chruthaitheach ar fud roinnt leabharlanna brainse ar fud na gCeantar Bardasach.
    - Rinneadh seachadadh ar Déan É i mbrainsí leabharlainne i mí na Samhna mar chuid de thiomantas na leabharlanna i leith STEAM.
    - Rannpháirtíocht ghníomhach i gCláir Éire Ildánach Chomhairle Cathrach agus Chomhairle Chontae na Gaillimhe, tionscnamh cúig bliana ó 2017-2020, a threorú le béim dhíreach ar Cholún 2 den chlár náisiúnta a sheachadadh – Bonn a Chur Faoin gCruthaitheacht i nGach Pobal.
    - Bhí Seirbhís Leabharlainne na Gaillimhe ag feidhmiú i gcomhar le Féile Ealaíon an Taoibh Thiar le seachadadh a dhéanamh ar chlár ealaíona don phobal a bhí ag díriú go sonrach ar leanaí agus ar theaghlaigh. Bhí Exploration Dome ar cheann de na buaicphointí a bhí maoinithe ag Éire Chruthaitheach agus bhain a raibh i láthair sásamh as.
    - D'oibrigh i gcomhar le Gaillimh 2020 chun tacaíocht a thabhairt do sheachadadh clár.

Imeachtaí do Dhaoine Fásta –

- Leanadh le clár Great Read na Gaillimhe a leathnú amach, tá an clár maoinithe ag Éire Ildánach. Taispeánadh *Caidéil, Céanna agus Sclaigeanna: 120 bliain den Rialtas Áitiúil:* sa bhliain 2019, déantar cíoradh anseo ar stair agus ar thábhacht an daonlathais áitiúil in Éirinn.
- Rinne Leabharlann an Taobh Thiar i gcomhar le comhpháirtithe pobail seachadadh ar Fhéile Ealaíon an Taoibh Thiar.
- Bhíothas páirteach san fhéile ealaíon áitiúil san Órán Mór
- Rinneadh éascú ar imeachtaí allamuigh agus ar imeacht de chuid an Chomhaontais Aoisbhá i nGleann na Madadh agus i Mionlach.
- Tacú le Oíche Chultúir 2019 do Chontae na Gaillimh i gcomhar leis an Oifig Ealaíon.
- Leanúint le tacaíocht a thabhairt do Chlár Chontae agus Cathrach Aoisbhách na Gaillimhe. Bhronn Gníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil (LGMA) Cairt Aoisbhá ar Ghaillimh.

- Áirítear ar imeachtaí rialta:
  - Taispeántais ealaíona, club leabhair, seoladh leabhair, rannpháirtíocht i gCúirt, Babaró, taispeántais ceoil agus tugadh tacaíocht d'Fhéilte Ealaíona éagsúla ar fud an chontae agus na cathrach;
  - Leanann ionaid Europe Direct i nGaillimh le héascú a dhéanamh ar líon imeachtaí bliantúla sna leabharlanna brainse agus go for-rochtana araon.
  - Rinneadh ceiliúradh ar Fhéile na Bealtaine i líon leabharlainne i mí na Bealtaine.
- Tugadh faoi oibreacha feabhsúcháin foirgnimh i roinnt leabharlanna brainse, lena n-áirítear, Cathair na Gaillimhe, an Taobh Thiar, Órán Mór, Béal Átha na Sluaighe agus Port Omna.
- Soláthraíodh Book drops don Spidéal, Órán Mór, Baile Átha an Rí agus Uachtar Ard.
- Leanadh leis an obair ar thionscadal MOL.
- Chuaigh leabharlanna an Bhaile Gearr agus na Gráige amach beo ar líne agus tá siad mar chuid anois den chóras náisiúnta bainistíochta leabharlainne.
- Tugadh tacaíocht don tSeachtain um Ionchuimsiú Sóisialta agus do Sheachtain Bród na Gaillimhe sna leabharlanna brainse.

Tograí do 2020:

- Leanfar leis an obair, ag brath ar mhaoiniú a bheith ar fáil, le cothabháil a dhéanamh agus le feabhas a chur, sa chás go bhfuil sé sin indéanta, ar Sheirbhísí Leabharlann na Gaillimhe de réir Chlár Forbartha Leabharlann na Gaillimhe 2016-2021.
- Leanfar leis an obair ó thaobh Leabharlann Pobail/Cultúrtha nua na Gaillimhe a chur chun cinn.
- Leanfar de na feachtais, Healthy Ireland, Work Matters agus an Ceart chun Léitheoireacht a leathadh amach ar fud líonra na mbrainsí leabharlainne, ag baint leasa as sruthanna maoinithe, agus é mar aidhm raon seirbhísí i mbrainsí tuaithe agus uirbeacha araon a chinntiú.
- Leanfar le hiarrachtaí le feabhas a chur ar úsáid na teicneolaíochta, lena n-áirítear teicneolaíochtaí féinseirbhíse, agus déanfar seachadadh ar thuilleadh dul chun cinn maidir leis an bpacáiste acmhainní ar líne.
- Leanfar le ríomhairiú a dhéanamh ar na leabharlanna brainse i seirbhís leabharlann na Gaillimhe, faoi réir ag leibhéil foirne agus ag acmhainní airgeadais a bheith ar fáil. Táthar ag súil go gcuirfear leabharlanna an Líonáin agus Leitir Frainc ar ríomhaire sa bhliain 2020 agus go gcuirfear an leabharlann taistil ar ríomhaire chomh maith.
- Leanfaidh Leabharlanna na Gaillimhe le forbairt a dhéanamh ar an gclár imeachtaí, ag déanamh teagmhála le daoine aonair agus le pobail trínár gcuid brainsí, ag baint leasa as deiseanna maoinithe náisiúnta, sa chás é sin a bheith indéanta, lena n-áirítear Éire Ildánach, ag oibriú ag an am céanna laistigh de na srianta maoinithe áitiúla.

Seirbhísí Comhairle Dlí

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Chuir an Rannóg seirbhísí dlí ar fáil maidir leis na réimsí cláir ar fad, ina measc ceannach agus díol réadmhaoine agus cásanna dlí a raibh ionchúiseamh sa Chúirt Dúiche, cásanna dlíthíochta sa Chúirt Chuarda, san Ard-Chúirt, sa Chúirt Achomhairc agus sa Chúirt Uachtarach, lena n-áirítear cásanna a raibh Athbhreithniú Breithiúnach i gceist leo. Bhí Dlíthíocht na Cúirte Dúiche (ionchúisimh maidir le Rátaí, Forfheidhmiú Pleanála agus Forfheidhmiú Comhshaoil) agus Athbhreithniú Breithiúnach, go háirithe, mar réimsí lenar bhain ualach oibre suntasach i dtéarmaí dlíthíochta go foriomlán. Bhí tabhairt chun críche fáil talún agus Ordú Ceannaigh Éigeantaigh (CPO) ar bhealaí idiruirbeacha agus fáil aonaid chónaitheacha, ina réimsí oibre suntasacha freisin don Aonad Gníomhaire Dlí.
- Táthar ag leanúint de leasú á dhéanamh go leanúnach ar an gCóras Bainistíochta Cásanna trínar féidir teimpléid a úsáid chun sruthanna oibre a chruthú ionas go gcuirtear seirbhísí dlí ar fáil ar bhealach níos éifeachtaí agus níos éifeachtúlaí ó thaobh costais. Tá an córas á chur i bhfeidhm i réimsí oibre nua freisin.
- Leanadh leis an obair ar bhainistíocht an Chláir Talún agus lena thabhairt suas chun dáta i gcomhair lenár gcomhpháirtithe ina aonaid eile, ar nós IT, Airgeadas agus Tithíocht.

Tograí do 2020:

- Díriú agus leanúint lenár gcuid iarrachtaí seirbhísí comhairleacha dlí atá éifeachtúil a sholáthair do gach réimse cláir ar fud na heagraíochta.
- Aon fhuílleach oibre a eascraíonn ón gCeannach Éigeantach maidir le bealaí idir ceantair uirbeacha níos sine a thabhairt chun críche. Tá an obair seo ag teannadh le deireadh agus ní mór líon iarratais ar chlárú a thabhairt chun críche.
- Bearta a chur i bhfeidhm chun freastal ar ár gceanglais i dtéarmaí na Rialacháin Cosanta Sonraí nua le Mapáil Sonraí agus Rialú Riosca a thabhairt san áireamh. Leanfaimis orainn le dul i gcomhairle agus le cúnamh a thabhairt d'Oifigeach Cosanta Sonraí na Comhairle maidir leis an ábhar seo.
- Leanfar de shruthanna oibre a chruthú maidir leis an gCóras Bainistíochta Cásanna, ionas go gcuirtear feabhas ar dhéanamh na hoibre agus ar an acmhainn oibre. Tabharfaimid chun críche bunú saoráide an chórais bainistíochta cáis le Leabhráin Chruthúnais dlíthíochta agus Mionteagasc na Comhairle agus Leabhráin Teidil tíolactha a chruthú go huathoibríoch a fhaigheann réidh, ar an mbealach sin leis an am a chaitear le riachtanais oibre den sórt sin agus cuirfear le héifeachtúlacht foriomlán na hoifige ag an am céanna.
- Leanúint lenár n-iarrachtaí oibriú lenár gcomhpháirtithe le cothabháil a dhéanamh air agus le Clár Talún na Comhairle a thabhairt suas chun dáta go hiomlán.
- A chinntiú go bhfreastalaíonn an fhoireann ar chúrsaí oiliúna agus ar mhodúil CPD, nuair is cuí, chun coinneáil suas chun dáta leis na forbairtí leanúnacha i nDlí Rialtais Áitiúil agus i mBainistíocht Oifige.
- Córais nua a chruthú go hinmheánach le bainistíocht a dhéanamh air agus chun déileáil le hiarratais GDPR agus FoI a thagann chun na heagraíochta.

Saoráidí Áineasa, Taitneamhachta & Súgartha/ Oibríochtaí Fóillíochta faoin Aer & Sábháilteacht san Uisce

Sábháilteacht san Uisce - Gníomhaíochtaí Táscacha i rith na bliana 2019:

- Earcaíodh 52 Garda Tarrthála oilte faoin gClár Sábháilteacht san Uisce 2019 chun seirbhísí a chur ar fáil ag 10 n-ionad ar fud an Chontae [cúig cinn de Thránna le Bratacha Gorma san áireamh] agus ag sé ionad sa Chathair, mar chuid den Chomhaontú Seirbhísí Comhroinnte le Comhairle Chathair na Gaillimhe.
- Tugadh faoi Oiliúint Ionduchtúcháin ar an 24 Bealtaine agus ar an 21 Meitheamh 2019.
- Cuireadh an tSeirbhís ar fáil ón 1 Meitheamh go dtí an 15 Meán Fómhair 2019
- Rinneadh forfheabhsú maidir le roinnt den soláthar trealaimh chomh maith le sceideal don obair ullmhúcháin, deisiúcháin agus cothabhála ar chrónna a aontú agus a thabhairt i gcrích. Suiteáladh bothán nua ar an Trá Mhór sa Chnoc, Indreabhán do shéasúr na bliana 2019.
- Tar éis don Chomhairle é a cheadú, cuireadh maoiniú €6,150 ar fáil do Shábháilteacht Uisce na hÉireann.

Tograí do 2020:

- Clár na nGardaí Tarrthála a chur i bhfeidhm, faoi réir maoiniú a bheith ar fáil, ar bhonn séasúrach, oiliúint ionduchtúcháin san áireamh.
- Clár na nGardaí Tarrthála a chur chun cinn trí láithreáin gréasáin, na meáin shóisialta agus na meáin chumarsáide áitiúla a úsáid.
- Leanúint, faoi réir maoiniú a bheith ar fáil agus aontú na Comhairle leis, den mhaoiniú airgid a thabhairt do Shábháilteacht Uisce na hÉireann.
- An chéad chéim eile de Chlár Athnuachana Baoi/Fáinne Tarrthála a leathadh amach, faoi réir ag maoiniú.

Páirceanna, Páirceanna Imeartha, Spásanna Oscailte agus Ionaid Súgartha:

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Déanann Comhairle Chontae na Gaillimhe bainistíocht ar Pháirc Rinn Mhíl, i Meáraí, Órán Mór, atá faoi chomhúinéireacht Chomhairle Chathair na Gaillimhe agus Chomhairle Chontae na Gaillimhe. Tá sí ar cheann de na hionaid ainmnithe ar Bhealach an Atlantaigh Fhiáin. Baineann muintir na háite, cuairteoirí agus eagraíochtaí áitiúla, mar shampla Grúpaí Gasógaíochta úsáid go forleathan aisti.

- Leanadh de Chlár Chothabháil na bPáirceanna a thabhairt i gcrích i gcomhar le grúpaí áitiúla. Déanann Comhairle Cathrach na Gaillimhe páirtmhaoiniú ar an gclár cothabhála.

- Leanadh leis an Lamháltas maidir le sólaistí a chur ar fáil i bPáirc Rinn Mhíl ó Márta go mí Dheireadh Fómhair.

- Fuair an Chomhairle maoiniú ón Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige (DCYA) d'oibreacha feabhsúcháin agus athchóirithe ar chlóis súgartha i bPáirc Rinn Mhíl agus i bhFearann an Pháláis, Tuaim. Agus ní mór don obair ar fad a bheith tugtha chun críche faoi dheireadh na bliana 2019.
- Fearann an Pháláis, Tuaim - Cuireadh an Clár Cothabhála do Pháirc Fhearann an Pháláis i dTuaim i bhfeidhm i gcomhar leis an Scéim CE a ndearna an Chomhairle urraíocht uirthi. Sa bhliain 2019, rinneadh forbairt ar Phlean Straitéiseach Bainistíochta Tírdhreacha d'Fhearann an Pháláis, Tuaim. Cuireann an Plean seo bunús láidir ar fáil do chur i bhfeidhm tionscadail amach anseo agus gníomhóidh mar threoir don fhoireann cothabhála atá ag obair ar an bpáirc i láthair na huaire ar mhaithe lena chinntiú go mbíonn an pháirc mar áit atá fáilteach, agus go gcuirtear feabhas ar threoshuíomh, aitheantas agus ar léirmhíniú san fhadtéarma. Beidh sé seo mar bhonn taca le haon mhapáil agus le comharthaíocht ghrafach nua.

- Béal Átha na Sluaighe – Leanadh den Chlár Cothabhála maidir le páirceanna agus spásanna oscailte i mBéal Átha na Sluaighe i rith na bliana 2019.

- Chuir an tAonad tacaíocht riaracháin agus comhairleach ar fáil do ghrúpaí pobail le tograí do shaoráidí áineasa a chur chun cinn ina gceantair faoi seach agus rochtain a thabhairt dóibh ar an maoiniú atá ar fáil faoi líon clár ar nós CLÁR agus an Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige (DCYA) . Fuarthas maoiniú do 4 thionscadal faoi na scéimeanna seo.

Ionaid Fóillíochta - Tuaim agus Béal Átha na Sluaighe

- Leanann Coral Leisure Ltd le ceadúnas bainistíochta, oibríochta agus cothabhála ceithre bliana a sheachadadh do na hIonaid Fhóillíochta i dTuaim agus i mBéal Átha na Sluaighe. Leanann Seirbhísí Corparáide de chathaoirleacht a dhéanamh ar Chomhchoiste Caidrimh i gcomhar le Coral Leisure d'fhonn athbhreithniú a dhéanamh ar oibriú an Chomhaontú Ceadúnais.
- Leanann Seirbhísí Corparáideacha le maoirseacht ar oibreacha feabhsúcháin a bhaineann le cothabháil agus sláinte agus sábháilteacht atá riachtanach sa dá ionad. Áiríodh ar oibreacha feabhsúcháin, tíliú in athuair, uasghrádú an tSeomra Allais, feabhsúcháin ar an ardaitheoir poiblí, deisiú an choire, athsholáthar caidéil sa linn snámha, athsholáthar an aerchóirithe agus suiteáil bealaí éalaithe dóiteáin.

Páirceanna Imeartha / Cúrsaí Reatha / Ionaid Fóillíochta agus Ionaid Snámha

- Tá Comhaontú Ceadúnais ar bun le Cumann Peile Cheiltigh Thuama maidir le Páirceanna Uile-Aimsire Chomhairle Chontae na Gaillimhe i dTuaim a rith. Tá Coiste Comhchaidrimh ar bun chun athbhreithniú a dhéanamh ar oibriú na saoráide.
- Bhí Páirc Caitheamh Aimsire Dhún Leo agus Raon Reatha Bhéal Átha na Sluaighe ag feidhmiú go hiomlán don bhliain. Cuirtear Sceideal ar fáil ar www.galway.ie ar a léirítear na huaireanta oscailte don phobal agus na hamanna atá in áirithe ag clubanna áitiúla. Suiteáladh, mar chuid de Chlár Caitheamh Aimsire agus Áineasa na Comhairle, trealamh giomnáisiam agus aclaíochta sa pháirc i mí na Nollag 2018. Tá an tsaoráid seo déanta suas de 11 stáisiún aclaíochta agus líon trealamh inrochtana d'úsáideoirí cathaoir rothaí. Seoladh an trealamh go hoifigiúil i mí Aibreáin 2019. Rinne an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt – Clár Caipitil Spóirt an Údaráis Áitiúil, cómhaoiniú ar an tionscadal seo.
- Leanadh le Lamháltais i rith na bliana 2019 d'fhonn cead a thabhairt d'iarratasóirí uachtar reoite agus deochanna boga a dhíol ag tránna ar fud an Chontae i rith an tsamhraidh. Eisíodh ceadúnas maidir le hoibriú ag ceithre cinn de thránna le hiarratasóir amháin.
- Ag teacht le gealltanais a tugadh roimhe seo faoin mBeartas Spraoi, tugadh cúnamh, ó thaobh ciste a chur ar fáil go díreach agus ó thaobh árachais, maidir le hionaid spraoi. Go dtí seo, tá forbairt déanta ar 71 ionad spraoi sa Chontae faoin mbeartas sin. Bhí an Polasaí maidir le hIonaid Spraoi Saor ó Thobac a seoladh sa bhliain 2013 i bhfeidhm i rith na bliana 2019. Rinneadh comharthaí nua, cosc ar thobac a dhearadh mar thoradh ar an maoiniú a fuarthas ó Éire Shláintiúil agus cuireadh ar fáil iad do ghrúpaí na gclós súgartha go léir sa bhliain 2019. Tá eolas faoi na láithreacha ar fad ar fáil le tarraingt anuas i dTreoir na Comhairle maidir le hIonaid Spraoi atá ar fáil ar www.galway.ie agus tá mapa idirghníomhaíochta ar fáil ar roinn na mapaí (Mapzone) ar an láithreán gréasáin.

- Cuireadh Oiliúint maidir le Cigireacht ar Ionaid Spraoi ar fáil i mí Meán Fómhair agus Deireadh Fómhair. Oifigeach ceadaithe de chuid ROSPA a chuireann an Cúrsa Oiliúna seo ar fáil. Cuirtear Teastas do thréimhse 3 bliana ar fáil do Mhaoir Phobail na Comhairle Contae agus d'ionadaí ó gach aon ghrúpa Clós Súgartha Pobail, nuair a bhíonn an Cúrsa críochnaithe go rathúil acu.
- Rinneadh bearta cigireachta ROSPA maidir leis an 15 Ionad Spraoi atá faoi úinéireacht na Comhairle i mí na Samhna.

Tograí do 2020:

- Déanfar cláir chothabhála páirce, lena n-áirítear gearradh féir, a fhorbairt agus cuirfear i bhfeidhm iad ag teacht le hacmhainní atá ar fáil do Pháirc Rinn Mhíl, Órán Mór, Palace Grounds, Tuaim, Páirc Dunlo, Béal Átha na Sluaighe agus do spásanna taitneamhachta agus oscailte eile, ar bhonn tosaíochta laistigh de na hacmhainní atá ar fáil do pháirceanna poiblí agus do limistéir oscailte.
- Cuirfidh forbairt Phlean Straitéiseach Bainistíochta Tírdhreacha d'Fhearann an Pháláis, Tuaim, eolas ar fáil do dhearadh aitheantas/branda/lógó uathúil don Pháirc le hábhar léirmhínithe agus mapála a thabhairt san áireamh ionas gur féidir cláir mhapála a shuiteáil.
- Leanfar den obair chothabhála is gá i ndáil le Páirc Rinn Mhíl faoin bPlean Coillearnaigh.
- Tabharfar faoi chothabháil ag teacht le hacmhainní, ar Áiteanna Súgartha atá faoi úinéireacht agus á bhfeidhmiú ag an gComhairle, lena n-áirítear deisiú agus/nó athsholáthar trealamh súgartha. Socrófar Cigireacht Bhliantúil ROSPA freisin, atá ar cheann de na coinníollacha a éilítear faoin gclúdach árachais, maidir leis an 15 Ionad Spraoi atá faoi úinéireacht na Comhairle.
- Leantar leis an iarracht tacaíocht riaracháin agus comhairleach a chur ar fáil do ghrúpaí pobail le tograí áineasa a chur chun cinn agus le rochtain a fháil ar mhaoiniú atá ar fáil, a mhéad is a cheadaíonn acmhainní foirne é sin.

Saoráidí Comhairle chun Tairbhe an Gheilleagair & an Phobail Áitiúil Oibríochtaí Saoráidí Oidhreachta/ Léirmhínithe

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Cuireadh maoiniú ar fáil maidir le hIonad Oidhreachta Bhaile Átha an Rí, atá suite i Séipéal Naomh Muire i lár Bhaile Átha an Rí, a rith. Faoi úinéireacht Chomhairle Chontae na Gaillimhe atá an tIonad a ligtear ar léas leis an gCumann Forbartha a dhéanann maoirseacht maidir le rith an Ionaid. Fostaítear Bainisteoir Ionaid agus baill eile foirne san Ionad faoi scéimeanna éagsúla. Baineadh tairbhe as an maoiniú maidir le bolscaireacht, imeachtaí agus cothabháil bhunúsach ar an tSócmhainn Stairiúil a tharraingíonn os cionn 3,000 cuairteoir.
- Is faoi úinéireacht agus faoi bhainistíocht Chomhairle Chontae na Gaillimhe atá Ionad Cuairteoirí Chath Eachroma 1691. Bhí an tIonad oscailte ar feadh an tséasúir ón 30 Bealtaine go dtí an 6 Meán Fómahair, 2019.
- Rinneadh óstáil, in Ionad Cuairteoirí Chath Eachroma 1691, ar shraith léachtaí ar 'Galway's Local Places–Local History' le linn mhíonna Iúil agus Lúnasa, ar Aointe a bhí roghnaithe ón 2pm-3pm. Cuireadh béim sna léachtaí ar 'Oidhreacht, Seandálaíocht agus Béaloideas roinnt de na Toibreacha Beannaithe in Oirthear na Gaillimhe' , 'Reporting on the Silent Century – Co. Galway News Items, 1900-1799, ar 'Ghnéithe d'Oidhreacht Oirthear na Gaillimhe mar a léirítear sna boinn i mbailiúcháin Mhúsaem Eachroma' agus 'Bás agus Adhlacadh in Aontas Dlí na mBocht in Éirinn'.
- 'Irelands-Game Changer' a bhí mar theideal ar imeacht Sheachtain Oidhreachta 2019 a reáchtáladh in Ionad Cuairteoirí Chath Eachroma an Satharn 24 Lúnasa. Is iad 'Grúpa Stairiúil Chath Eachroma 1691' a d'eagraigh an t-imeacht i gcomhar le Comhairle Chontae na Gaillimhe. D'éirigh thar barr leis an ócáid agus d'fhreastail os cionn 90 duine uirthi. Is é an t-éiteas a bhí taobh thiar den imeacht daoine a chur ar an eolas i dtús báire maidir leis an gcaibidil shuntasach seo i stair na hÉireann agus ar an dara dul síos Cath Eachroma 1691 a chur i láthair ar bhealach tarraingteach, ionchuimsitheach agus inrochtana do chách. Chomh maith le cuntas iomlán ar imeachtaí an 12 Iúil 1691 (Féilire Iúil), bhí cainteanna ann a d'fhiosraigh an béaloideas agus na traidisiúin a bhain leis an gCath, maidir leis an airtléire ar baineadh úsáid aisti agus an méid a bhí i ndán do shaighdiúirí an ama sin. Bhí ceol breá traidisiúnta ar fáil freisin, leis na ceoltóirí, Sean Igoe, Michael Tully, agus Valerie Seale, agus bhí a gcuid tallainne rí-shoiléir. Cuireadh críoch leis an imeacht le turas treoraithe ar roinnt de na láithreáin chatha.
- Bhain Ionad Cuairteoirí Chath Eachroma maoiniú amach go rathúil faoi Dheontas Taispeántais na Músaem Réigiúnach 2019. Is é a bhí mar chuspóir croíláir leis an maoiniú deontais seo cur le/forbairt a dhéanamh ar 'oideachas agus ar fhoghlaim' ar mhaithe leis an gcuairteoir a chur ar an eolas maidir le tábhacht Chath Eachroma agus leis an láithreán Catha atá ag síneadh leis. Chuir an tacaíocht maoinithe a cheadaíodh, an deis ar fáil le táirgeadh/forbairt a dhéanamh ar ábhar lena ndéanfar

iarracht feabhas a chur ar thuiscint an chuairteora ar Chath Eachroma agus comhthéacs an Chatha ar leibhéal Eorpach agus domhanda.

Tograí do 2020:

- Faoi réir ag maoiniú, leanfar leis an tacaíocht airgeadais a chuirtear ar fáil maidir le hIonad Oidhreachta Bhaile Átha an Rí agus Ionad Cuairteoirí Chath Eachroma a rith agus cur le líon na gcuairteoirí orthu agus cuirfear na limistéir sin chun cinn mar chuid d'infheistíocht ghinearálta na Comhairle maidir le cúrsaí turasóireachta agus le bonn faoin eacnamaíocht áitiúil.

Seirbhís na Maor Pobail

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Cuidíonn Seirbhísí Corparáideacha leis an gcomhordú ar Sheirbhís na Maor a chuireann réimse seirbhísí ar fáil thar ceann na Comhairle. Cuirtear pleananna oibre míosúla le chéile bunaithe ar na seirbhísí a mbíonn gá leo.
- Rinneadh Suirbhéanna maidir le Truailliú ó Bhruscar agus Suíomhanna Tréigthe agus lean na Maoir chomh maith le scrúdú cigireachta rialta a dhéanamh ar Ionaid Spraoi, Páirceanna, Eastáit Údarás Áitiúil, Láithreáin Stad, Céanna, Baoithe Tarrthála, Tránna, Bancanna Buidéal etc.
- Lean na Maoir ag cuidiú le páirceáil ar tháille a oibriú agus le pleananna bainistíochta tráchta a chur i bhfeidhm i roinnt bailte móra ar fud an Chontae.
- Lean Seirbhís na Maor den obair Fhorfheidhmiúcháin i gcúrsaí Timpeallachta, mar shampla fíneáil maidir le bruscar agus fógraí faoin Acht um Bainistiú Dramhaíola agus faoin Acht um Thruailliú Uisce a eisiúint.
- Leanadh de na feachtais maidir le Ceadúnais Madraí a scrúdú i rith na bliana.
- Lean na Maoir d'fhorálacha faoi Acht na mBóithre 1993 i ndáil le feithiclí tréigthe a chur i bhfeidhm agus rinneadh feithiclí a shonrú, tuairisc a thabhairt ina leith agus iad a thabhairt chun bealaigh i rith na bliana.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh an tAonad seo den chomhordú ar fheidhmeanna a chur i leith Sheirbhís na Maor Pobail agus den athbhreithniú ar an toradh a bhíonn ar na feidhmeanna sin a dhéanamh de réir na dtáscairí seirbhíse atá aontaithe.
- Leanfar den obair measúnachta maidir leis an dóigh is fearr a gcuideodh an tSeirbhís le cuspóirí na heagraíochta agus aidhmeanna tús áite an ghnó a bhaint amach.
- Déanfar Veaineanna na Maor Pobail a athrú de réir a chéile nuair a bhíonn acmhainní ar fáil chuige sin.

Gníomh maidir le Daoine faoi Mhíchumas

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith na bliana 2019:

- Leanadh den Phlean Gníomhaíochta maidir le Daoine faoi Mhíchumas a chur i gcrích.
- Cuidíodh leis an tionscnamh maidir le hÁisiúlacht Bhéal Átha na Sluaighe d'fhonn Béal Átha na Sluaighe a thabhairt chun cinn mar ionad áisiúil soicheallach.
- Is féidir Cathaoir Rothaí Trá a fháil ar dhá thrá, an Trá Mhór in Indreabhán agus trá Trácht, Cinn Mhara. Bhí an tionscadal faoi stiúir Rannóg na Seirbhísí Corparáideacha i gcomhar leis an Oifigeach Forbartha Sábháilteachta Uisce agus Club Spóirt Ghrúpa Speeders na Gaillimhe agus Ionad Dolman, Cinn Mhara.
- Suiteáladh, mar chuid de Chlár Caitheamh Aimsire agus Áineasa na Comhairle, trealamh giomnáisiam agus aclaíochta allamuigh, lena n-áirítear, líon trealamh inrochtana d'úsáideoirí cathaoir rothaí i bPáirc Dhún Leo, Béal Átha na Sluaighe agus in Ascaill an Chaisleáin, Port Omna. Rinne an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt – Clár Caipitil Spóirt an Údaráis Áitiúil, cómhaoiniú ar an tionscadal seo.

Tograí do 2020:

- Cuidiú leis an bPlean Gníomhaíochta Seirbhísí don Chustaiméir a chur i bhfeidhm ionas go gcuirtear feabhas go leanúnach ar an teacht atá ag daoine faoi mhíchumas ar sheirbhísí.
- Tacaíocht do Rochtain fheabhsaithe do Dhaoine faoi Mhíchumas ar Shaoráidí Áineasa agus Fóillíochta, faoi réir ag maoiniú a bheith ar fáil.

Cur Chun Cinn na Gaeilge

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Eagraíodh imeacht speisialta 'Lá na Gaeilge' i mí Mhárta le linn Seachtain na Gaeilge (1-17 Márta 2019), lena dtugtar deis do dhaoine óna pobail áitiúla, ó ghnólachtaí, grúpaí pobail agus mar sin de, a ritheann a ngnó trí Ghaeilge, lena gcuid oibre a thaispeáint don phobal i gcoitinne in Áras an Chontae ar an lá. Eagraíodh taispeántas ceoil ar an lá freisin agus chuir grúpa bunscoileanna ó Chontae na Gaillimhe taispeántas ceoil ar fáil don fhoireann agus don phobal i gcoitinne.
- Eagraíodh ranganna Gaeilge (leibhéil tosaitheora agus leibhéil idirmheánacha) d'fhoireann an údaráis áitiúil agus bhí ranganna Gaeilge ar fáil do na Comhairleoirí freisin.
- Chuir Comhairle Chontae na Gaillimhe Scoláireachtaí Gaeltachta Phádraig Mhic Phiarais 2018 / Pádraig Pearse Scholarships 2019 ar fáil arís i mbliana i gcomhar leis na Coláistí Samhraidh i gConamara. Cuireadh 12 scoláireacht ar an iomlán ar fáil do dhaltaí dara leibhéal i gContae na Gaillimhe chun freastal ar Chúrsaí Samhraidh Gaeltachta.
- Deontais Tacaíochta Pobail – Luadh an Ghaeilge mar chatagóir faoi leith faoin Scéim Tacaíochta Pobail 2018. Ceadaíodh deontais ar scála beag dar luach iomlán €8,000.00 maidir le tionscadail i Scoileanna, sa Phobal agus i measc Eagraíochtaí Deonacha maidir le húsáid na Gaeilge a chur chun cinn agus níos mó úsáide a bhaint aisti.
- Leanadh de Ghradam i leith na Gaeilge a bheith ar Ghradaim an Chathaoirligh do phobail agus do Scoileanna sa Ghaeltacht agus taobh amuigh den Ghaeltacht.
- Lean Comhairle Chontae na Gaillimhe ag tacú le cur chun cinn na Gaeilge i bpobail ar fud an Chontae, trí Dhuais Ghlór na nGael, a bronnadh ar Chomhlacht Forbartha Inis Meáin, Co. na Gaillimhe, i mí Feabhra 2019, agus trí chuidiú freisin le himeachtaí i nGaeilge a chur chun cinn, m.sh. Seachtain Náisiúnta na hOidhreachta, srl trí mheán na Gaeilge
- Lean Comhairle Chontae na Gaillimhe ag obair i gcomhpháirtíocht le heagraíochtaí eile, á gcur ar an eolas maidir lenár Scéim Teanga agus lena chinntiú gur feidhmíodh bearta na Scéime sa chás go raibh sé sin faoi smacht na Comhairle. Cuireadh tacaíocht agus comhairle ar fáil chomh maith le seirbhísí profála a sholáthar.
- Leanadh le heolas agus comhairle a sholáthar d'fhoireann Chomhairle Chontae na Gaillimhe maidir le dualgais, oibleagáidí agus reachtaíocht teanga.
- Táthar ag leanúint le nós imeachta ceadaithe ábhar láithreán gréasáin a chur i bhfeidhm i gcomhar le Seirbhísí don Chustaiméir agus IS, le dhátheangachas a chinntiú ar **Error! Hyperlink reference not valid.**, ag teacht lenár reachtaíocht agus lenár scéim teanga.
- Baineadh úsáid as an trealamh soghluaiste maidir le hAistriúchán Comhuaineach ag cruinnithe de chuid na Comhairle agus ag cruinnithe eile a raibh gá le haistriúchán acu.

- Tugadh an 3ú Scéim Teanga do Chomhairle Chontae na Gaillimhe chun críche agus cuireadh an Scéim i bhfeidhm.
- Lean an Chomhairle den chomhoibriú leis an gCoimisinéir Teanga, chun déileáil le fadhbanna a thug an pobal ar aird maidir le seirbhísí agus reachtaíocht i nGaeilge.

Tograí do 2020:

- Leanúint d'eolas a chur ar fáil do lucht foirne Chomhairle Chontae na Gaillimhe maidir le dualgais, cúraimí agus cúrsaí reachtaíochta i leith na teanga.
- Leanúint d'ábhar oiriúnach maidir le tuiscint ar chúrsaí teanga agus ábhar tacaíochta eile a chur ar fáil do lucht foirne Chomhairle Chontae na Gaillimhe, d'fhonn feabhas a chur ar an tseirbhís trí Ghaeilge.
- Leanúint den líon ranganna/cúrsaí Gaeilge a chuirtear ar fáil i rith na bliana don fhoireann agus do lucht foirne Chomhairle Chontae na Gaillimhe a sholáthar agus tógáil orthu, agus díriú go háirithe ar an nGaeilge labhartha agus ar thum-chúrsaí sa Ghaeltacht, bunaithe ar an maoiniú a bheith ar fáil.
- Tá sé mar aidhm leanúint le Scoláireachtaí Gaeltachta Phádraig Mhic Phiarais / Pádraig Pearse Scholarships i gcomhpháirtíocht leis na Coláistí Samhraidh sa chontae.
- Leanúint de chatagóir Gaeilge a chur chun cinn do Ghradam an Chathaoirligh agus deontais tacaíochta pobail a chur chun cinn ar bhonn thosaíochta.
- Leanúint den nós imeachta a chur i bhfeidhm maidir le hábhar don láithreán gréasáin a aontú i gcomhar le Seirbhís don Chustaiméir agus Seirbhísí Eolais.
- Rannpháirtíocht Chomhairle Chontae na Gaillimhe i ngníomhaíochtaí agus in imeachtaí do Sheachtain na Gaeilge a stiúradh agus leathnú a dhéanamh ar na himeachtaí seo do Mhárta na bliana 2020 sa chás é sin a bheith indéanta.

Bainistíocht Saoráidí – Áitribh na Comhairle / Sláinte & Sábháilteacht

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Lean Seirbhísí Corparáideacha de sheirbhísí feighleoireachta agus de Sheirbhísí Bainistíochta Saoráidí a chur ar fáil do chóras oifigí na Comhairle, na leabharlanna agus ócáidí cathartha.
- Lean an tAonad lena cheanglais a sheachadadh faoin gClár Bainistíochta Sábháilteachta i réimsí ar nós tástáil, tástáil feistiúcháin leictreachais, measúnuithe VDU ar bhonn tréimhsiúil.
- Leanann bainistíocht agus monatóireacht éifeachtúlacht fuinnimh de bheith mar fhócas tosaíochta in aonad na saoráidí. Tugadh Teastais Fuinnimh Taispeána chun críche agus cuireadh ar taispeáint iad in 18 n-oifig agus leabharlann atá os cionn 250 méadar cearnach.
- Rinneadh athbhreithniú leanúnach ar an ngá le hathchóiriú a dhéanamh ar fhoirgnimh oifige na Comhairle d'fhonn cóiríocht bhreise a sholáthar d'oifigí agus do sheomraí cruinnithe.
- Tá an tAonad ag tabhairt faoi phróisis soláthair do raon conarthaí a bhaineann le bainistíocht saoráidí i gcónaí, lena chinntiú go gcoimeádfar luach ar airgead agus ardchaighdeán seirbhísí.
- Tá pleananna ar bun chun gineadóir leictreachais cúltaca nua a shuiteáil.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh conarthaí cothabhála le bheith faoi réir ag athbhreithniú leanúnach agus é mar aidhm cothabháil a dhéanamh ar laghduithe i gcostais a bhaineadh amach le blianta beaga anuas agus tuilleadh laghduithe a dhéanamh ar chostais i réimsí teoranta sa chás é sin a bheith indéanta.
- D'fhéadfadh sé go mbeadh gá le teorannú a dhéanamh ar shaoráidí oifige agus leabharlainne ar mhaithe le hoibriú laistigh de na buiséid atá ar fáil chun díriú ar riachtanais sábháilteachta agus sláinte agus ar chórais oibriúcháin atá ríthábhachtach. Maidir le hÁras an Chontae, tá líon suntasach córais bhainistíochta agus chórais chothabhála gar do dheireadh ré agus tá an fhéidearthacht ann ó thaobh cliseadh córais agus costais chothabhála maidir leis na córais sin a chur ina gceart arís.
- Tá sé ag éirí níos dúshlánaí i gcónaí cóiríocht leordhóthanach a sholáthar ag Áras an Chontae. Tá an leibhéal áitíochta i roinnt áiteanna sa cheanncheathrú ag sárú an acmhainneacht atá ar fáil agus mar sin tá áiteanna amhail spás saotharlainne, seomraí cruinnithe, seomraí oiliúna, etc. á n-úsáid mar chóiríocht oifige don fhoireann. Ní mór athbhreithniú a dhéanamh ar riachtanais ghnó agus chustaiméara na heagraíochta sa mheántéarma agus san fhadtéarma le go mbeidh spás oifige leordhóthanach ar fáil chun na seirbhísí sin a sholáthar.
- Déanfaidh an tAonad iarracht laghdú breise a bhaint amach in úsáid fuinnimh ar fud oifigí agus leabharlanna. Leanfar le Teastais Fuinnimh Taispeána a chur ar taispeáint don phobal i ngach aon cheann dár gcuid oifigí agus dár gcuid leabharlanna.

- Déanfar forbairt ar Chlár Tuairiscithe agus Monatóireachta Legionella agus cuirfear tús leis sa chóiríocht oifige agus leabharlainne.
- Tá sé beartaithe oibreacha feabhsúcháin a dhéanamh ar Leabharlann an Spidéil (athsholáthar riachtanach an dín) agus oibreacha feabhsúcháin riachtanacha ó thaobh sábháilteachta dóiteáin a dhéanamh ar Oifig Cheantair an Chlocháin.

Bainistíocht ar Thaifid & Cartlannaíocht

Cinntíonn an Brainse Cartlannaíochta go ndéantar cúram d'ábhar cartlainne na Comhairle, go gcaomhnaítear é, go ndéantar an bhainistíocht ina leith agus go mbíonn teacht air. Is sócmhainn chultúir ardfhiúntais ábhar cartlainne nach mór aire de chineál speisialta ina leith, agus leis an mborradh faoin spéis sa stair, go háirithe i gcúrsaí ginealais, agus le Deich mBliana an Chuimhneacháin, tá tábhacht leis freisin don turasóireacht chultúir. Cuireann an Brainse comhairle freisin ar an gComhairle maidir le polasaithe i ndáil le cúram agus bainistíocht a dhéanamh ar thaifid na Comhairle.

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Leanadh de chroí-sheirbhísí cartlannaíochta a chur ar fáil, ó thaobh rochtain agus caomhnú de. Bhain sin le faisnéis ar ghabháltas cartlainne Chomhairle Chontae na Gaillimhe a chothabháil agus a thabhairt cothrom le dáta trí bhíthin na liostaí tuairisciúla agus an chatalóg ar líne agus trí bhíthin tairseacha cartlannaíochta éagsúla; seirbhísí a sholáthar do léitheoirí, amhail rochtain ar bhailiúcháin, agus comhairle agus treoir a thabhairt do thaighdeoirí; rinneadh monatóireacht ar riocht timpeallachta na gcartlann agus rinneadh iarracht a chinntiú go leanfaí dá gcosaint, dá gcaomhnú agus dá mbainistiú, d'ainneoin nach gcomhlíonann na háiseanna stórála na caighdeáin chaomhnaithe a nglactar leo go hidirnáisiúnta.
- Leanadh leis an gclár maidir le roinnt bailiúchán cartlannaíochta beag a phróiseáil agus/nó cur tuilleadh le bailiúcháin atá ann cheana féin[1].
- I ndiaidh tionscadal ollmhór chun taifid ó Thaifid Reilige na gCartlann a thrascríobh agus a innéacsú, cuireadh an bunachar sonraí a cruthaíodh dá bharr ar fáil ar líne saor in aisce, le cabhair ón rannóg TFC.
- Éascaíodh caomhnú roinnt eagrán ó bhailiúchán Aontas Dhlí na mBocht Bhaile Locha Riach.
- I measc na ngníomhaíochtaí for-rochtana bhí idirchaidreamh le Cartlannaithe Rialtais Áitiúil agus le Grúpa an Bhainisteora Taifead chun taighde agus coimeádaíocht a dhéanamh ar an taispeántas *Celebrating the History of Irish Local Government,* arna mhaoiniú ag an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil; coimeádaíocht agus léiriú ar thaispeántas ar líne dátheangach gearr chun 120 bliain ó tionóladh an chéad

[1]Amhail GP14 (eastát Martyn), GS19/01 agus /02, agus comhaid Rúnaí an Chontae GC/CC13/3/0011-013, GC/CSO13/3/0001; GC/CSO3/013-018; GC/CSO/2/éagsúla.

chruinniú de chuid Chomhairle Chontae na Gaillimhe a chomóradh, chomh maith le leabharmharc cuimhneacháin a chur amach. Chun an ócáid a cheiliúradh, eagraíodh sraith cainteanna agus seimineár, i gcomhar le comhghleacaithe leabharlainne i Samhain 2019 faoin teideal *Pumps, Piers and Potholes…. 120 years of Local Government*. Fuair an tionscadal sin maoiniú ó Éire Ildánach / Straitéis Chultúir agus Chruthaitheachta Chomhairle Chontae na Gaillimhe, 2018-2022.

- Rinneadh idirchaidreamh le Museum of the American Revolution i SAM chun an t-imleabhar *Survey and Maps of the Estate of St George of Headford*(GS01/5) atá mar chuid den taispeántas idirnáisiúnta cáiliúil, Cost of Revolution: The Life and Death of an Irish Soldier a fháil ar iasacht ar feadh sé mhí.

- Cuireadh comhairle agus cúnamh ar fáil do Bhrainsí de chuid Chomhairle Chontae na Gaillimhe maidir leis an sárchleachtas i ndáil leis an mbainistíocht ar thaifid, de réir mar a bhí gá leis sin.

  Leanadh de thaifid neamh-reatha a aistriú chuig stóráil agus d'aisghabháil agus tabhairt ar ais taifead a bhainistiú: próiseáladh 802 iarratas ar aisghairm ó mhí Eanáir go dtí an dáta seo (21/10/2019). Tá 122,314 thaifead faoin tráth seo ar bhunachar sonraí ArcLink maidir le bainistíocht taifead.

Tograí do 2020:

- Díreofar ar an bpróiseáil ar bhailiúcháin cartlainne breise an tráth céanna a leantar ag cur bailiúcháin agus comhairle ar fáil do lucht taighde.
- Leanfar den chlár oibre maidir le cóipeanna slándála agus athchóipeanna tagartha a chur ar fáil de na bailiúcháin. Leanfaidh Comhairle Chontae na Gaillimhe de leas a bhaint as stór tráchtála do na taifid neamhreatha agus den bhainistíocht i ndáil le haimsiú na dtaifead atá á stóráil in ionad seachtrach agus lena seoladh ar ais.
- Leanfar don chaidreamh le Brainsí d'fhonn rangú comhad agus sceideal coimeád comhad a thabhairt chun cinn agus a chur i bhfeidhm chomh maith le comhairle a chur ar fáil faoin sárchleachtas maidir leis an mbainistíocht ar thaifid.

Clár na dToghthóirí

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Foilsíodh Clár na dToghthóirí do 2019/2020 an 1 Feabhra 2019 agus tháinig sé i bhfeidhm an 15 Feabhra 2019.

  - Tugadh Forlíonadh do Chláir na dToghthóirí chun críche laistigh den chreat ama reachtúil roimh na Toghcháin Áitiúla 2019, a tionóladh an 24 Bealtaine 2019.

  - Foilsíodh Dréachtchlár na dToghthóirí do 2020/2021 an 1 Samhain 2019 agus cuireadh ar fáil don phobal é lena iniúchadh in Oifigí Poist, Stáisiúin na nGardaí, Leabharlanna Poiblí, in oifigí Chomhairle Chontae na Gaillimhe agus ar líne ag www.galway.ie ag cur ar chumas an uile

dhuine nach bhfuil a ainm/a hainm ar an Dréachtchlár aighneacht a chur faoi bhráid ar Fhoirm RFA1, chuig Comhairle Chontae na Gaillimhe tráth nach déanaí ná 25 Samhain 2019. Breithníonn an Cláraitheoir Contae na hÉilimh ag na Cúirteanna Athbhreithnithe a thionóltar i mí na Nollag gach aon bhliain.

Tograí do 2020:

- Foilseoidh an Chomhairle Clár na dToghthóirí do 2020/2021 faoin 1 Feabhra 2020.
- Foilseofar Dréachtchlár na dToghthóirí do 2021/2021 an 1 Samhain 2020, agus cuirfear ar fáil don phobal é lena iniúchadh agus tiocfaidh na Cúirteanna Athbhreithnithe ina dhiaidh sin.
- Cuirfear Forlíonadh do Chláir na dToghthóirí le chéile agus foilseofar é laistigh de chreata ama ábhartha i gcás Toghcháin nó Reifreann eile.

TOGHCHÁIN ÁITIÚLA 2019

Tionóladh Toghcháin Áitiúla 2019 an 24 Bealtaine, 2019.

Osclaíodh Ainmniúchán Iarrthóirí do na Toghcháin Áitiúla an 27 Aibreán agus dúnadh é an 4 Bealtaine 2019. Bhí 78 nIarrthóir san iomaíocht sna Toghcháin Áitiúla.

Comhaireadh na vótaí an 25 agus an 26 Bealtaine 2019 chun 39 gComhalta a thoghadh chun Comhairle Chontae na Gaillimhe i 7 dToghlimistéar Áitiúil: Baile Átha an Rí/Órán Mór; Béal Átha na Sluaighe; Tuaisceart Chonamara; Conamara Theas; An Gort-Cinn Mhara; Baile Locha Riach, Tuaim.

Pleanáil & Tacaíocht Chorparáideach / Ionadaíocht Áitiúil / Ceannaireacht Shibhialta

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Cuirtear seirbhísí riaracháin ar fáil don Phríomhfheidhmeannach, do Chathaoirleach na Comhairle, do na Comhaltaí Tofa, don Ghrúpa Polasaí Corparáide agus i ndáil le Cruinnithe na Comhairle.

- Rinne Seirbhísí Corparáideacha dul chun cinn ar an bPlean Corparáideach 2020-2024 a ullmhú i gcomhar leis na Comhaltaí Tofa, leis an nGrúpa Beartais Chorparáidigh, agus leis an bhfoireann agus lucht foirne Feidhmiúcháin. Áiríodh air sin ceardlann a

tionóladh leis na Comhaltaí Tofa agus leis an bhfoireann Feidhmiúcháin Dé Máirt an 5 Samhain 2019 i mBaile Cláir.

- Aiseolas ó shuirbhé ar líne a foilsíodh ar www.galway.ie agus a fógraíodh sa nuachtán áitiúil a bhí mar bhonn faisnéise don phlean. Scaipeadh an suirbhé go díreach ar na Comhaltaí Tofa, ar an lucht foirne agus ar chomhaltaí eagraíochtaí agus coistí, ina measc an Coiste um Fhorbairt Pobail Áitiúil (LCDC), an Comhchoiste Póilíneachta (JPC), Coiste Comhairleach Áitiúil um Chóiríocht don Lucht Siúil (LTACC), Líonra Rannpháirtíochta Pobail (PPN), Fiontraíocht Éireann, Fáilte Éireann, an Chomhpháirtíocht Spóirt etc. Táthar ag súil go mbreithneofar an dréachtPhlean Corparáideach ag Cruinniú Iomlánach na Comhairle i mí na Samhna.

<u>Fónamh a Rinneadh maidir le Cruinnithe Iomlánacha na Comhairle agus na Comhaltaí</u>

- Ullmhú Chlár na gCruinnithe maidir le Gnáthchruinnithe, Cruinnithe Speisialta, Cruinnithe Bliantúla agus Cruinnithe Buiséid don Chomhairle ina hIomlán, comhordú leis na Brainsí go léir maidir le míreanna ar Chlár Cruinnithe, éascú na gCruinnithe agus breacadh na Miontuairiscí.
- Foilsiú na gClár, na Miontuairiscí agus cáipéisí ag gabháil le Clár Cruinnithe ar an Eislíon
- Éascú maidir le Cruinnithe de chuid an Ghrúpa Polasaí Corparáide.
- Éascú maidir le Léiriú Spéise i ndáil le freastal ar Imeachtaí Oiliúna agus ar Chomhdhálacha.
- Tuairiscí don Chomhairle a thiomsú i gcomhréir leis an Acht Rialtais Áitiúil maidir le Freastal Chomhaltaí ar Imeachtaí Oiliúna agus ar Chomhdhálacha a Cheadú.
- Oiliúint inmheánach a shocrú i gcomhréir le Plean Oiliúna agus Forbartha Comhaontaithe Chomhairle Chontae na Gaillimhe do na Comhaltaí.
- Próiseáil ar éileamh na gComhaltaí maidir le Costas Taistil agus Cothabhála i ndáil le freastal ar chúrsaí Oiliúna agus ar Chomhdhálacha.
- Éascú maidir le cuntas Achoimre faoi Chomhdhálacha a ndearna Comhaltaí freastal orthu a chur faoi bhráid, ullmhú Tuairisce don Chlár Oibre agus Cuntais Achoimre a fhoilsiú ar an Láithreán Gréasáin.
- Cothabháil ar Bhunachar Sonraí Freastail na gComhaltaí do gach Comhalta den Chomhairle, lena n-áirítear cruinnithe Iomlánacha, SPC, Ceantar Bardasach, an

Comhchoiste Póilíneachta (JPC), Coiste Comhairliúcháin Náisiúnta um Chóiríocht don Lucht Siúil, Forbairt Pobail Áitiúil, agus an Comhchoiste um Shábháilteacht ar Bhóithre.

- Éascú maidir leis an gClár Poiblí i ndáil le Tinreamh agus Íocaíochtaí le Comhairleoirí a thiomsú.
- An Clár Eitice a choinneáil do na Comhairleoirí.
- Éascú maidir le Tuairisceáin na gComhaltaí faoin Deimhniú Deonacháin a chur ar fáil
- Tacaíonn an Fhoireann Chorparáideach le héascú maidir le Fáiltiú Cathartha mar fhreagra ar mholtaí ón gComhairle Iomlánach –

Tionóladh Fáiltiú Cathartha in Áras an Chontae an 28 Eanáir 2019, in onóir na ndaoine seo a leanas:

- Foireann mhionúir Bhaile Átha an Rí agus Foireann Chluiche Corr F15 na gCailíní, Buaiteoirí Uile-Éireann 2018.
- Foireann F14 an Turlaigh Mhóir, Buaiteoirí Uile-Éireann Fhéile 2018
- Club Cicdhornálaíochta Black Dragon/Gnóthachtálacha Giom 2018.

Tionóladh Fáiltiú Cathartha in Áras an Chontae an 22 Iúil 2019, in onóir na ndaoine agus na grúpaí seo a leanas:

- Adam Hession agus Aaliyah (ALEA) Butler, Club Dornálaíochta Mhuine Mheá 2018/2019
- Méaraí, Seaimpíní Cispheile na mBan 2018/201
- Méaraí Órán Mór, Seaimpíní Sinsear Uile-Éireann san Iománaíocht Club Idirmheánach 2018/2019
- Cora Finne, Seaimpíní Uile-Éireann sa Pheil Club 2017/2018 agus 2018/2019

Cruinnithe an Chomhchoiste Póilíneachta agus cruinnithe Chomhairle Cheantar Bardasach Bhaile Átha an Rí a éascú

- Oibríonn Comhairle Chontae na Gaillimhe Comhchoiste Póilíneachta (JPC) i gcomhar le bainistíocht an Gharda Síochána áitiúil. Is feidhm reachtúil sannta í oibríocht an Choiste seo, i gcomhréir le hAlt35(4) agus le hAlt 36(1) Acht an Gharda Síochána 2005 agus i gcomhréir na dTreoirlínte JPC Athbhreithnithe a eisíodh in 2014.
- Tá feidhm an Chomhchoiste Póilíneachta leagtha amach in Alt 36(2) d'Acht an Gharda Síochána, a deir: *“The joint policing committee’s function is to serve as a forum for consultations, discussions and recommendations on matters affecting the policing of the local authority’s administrative area”*.
- Tionóladh Cruinniú Poiblí an JPC an 4 Samhain 2019. Tionóladh Gnáthchruinnithe den JPC an 11 Feabhra, an 15 Aibreán, an 30 Meán Fómhair agus an 10 Nollaig.

Seirbhísí Corparáideacha a éascaíonn Cruinnithe Chomhairle Cheantar Bardasach Bhaile Átha an Rí. Tionóladh an chéad chruinniú de Chomhairle nua-thofa Cheantar Bardasach Bhaile Átha an Rí i ndiaidh na dToghchán Áitiúil a tionóladh i mBealtaine 2019, an 11 Meitheamh 2019. Tionóltar gnáthchruinnithe Chomhairle Cheantar Bardasach Bhaile Átha an Rí go démhíosuil agus tionóladh an Cruinniú Buiséid an 22 Deireadh Fómhair 2019.

<u>Seirbhísí a chuireann Seirbhísí Corparáide ar fáil don Eagraíocht</u>

- Coinnítear Clár Eitice do dhaoine den Fhoireann lena mbaineann.
- Cuireann Seirbhísí Corparáide cúnamh taca ar fáil maidir le Tairiscintí a Fháil, a Chlárú agus a Oscailt thar ceann na heagraíochta.
- Cuireadh Beartas nua i bhfeidhm i ndáil le glacadh le Tairiscintí a fhaightear go leictreonach tríd an gcóras eTenders, iad a oscailt agus iad a thaifeadadh.
- Coinnítear clár Ordaithe an Phríomhfheidhmeannaigh, déanann Seirbhísí Corparáide Uimhir a chur le gach Ordú do na Brainsí go léir.
- Lean Seirbhísí Corparáide ag feidhmiú mar aonad caidrimh ag Oifig an Ombudsman i ndáil le fiosrúcháin a dhéantar leis an Oifig sin faoi sheirbhís a chuireann Comhairle Chontae na Gaillimhe ar fáil.Déanann Seirbhísí Corparáide comhordú ar an gcomhfhreagras go léir agus tá córas traiceála ar bun.

Tograí don bhliain 2020:

- Leanfaidh Seirbhísí Corparáide den chúnamh taca a thugtar don Chathaoirleach, do na comhaltaí tofa agus maidir le Cruinnithe Iomlánacha na Comhairle a eagrú.
- Leasóidh an Chomhairle Clár Eitice na Foirne agus na gComhaltaí agus tabharfar cúnamh do na Comhaltaí tuairisceáin maidir le Deimhniú Deonacháin a chur ar fáil.
- Foilseoidh an tAonad mionsonraí faoi na hÍocaíochtaí ar fad le Comhaltaí Tofa, lena n-áirítear íocaíochtaí i ndáil le Comhaltaí Seachtracha dá bhfuil na Comhaltaí ainmnithe.
- Cuirfidh an tAonad cúnamh taca ar fáil go gníomhach maidir le ról an Ghrúpa Polasaí Corparáide.
- Leanfaidh an tAonad de Chruinnithe an Chomhchoiste Póilíneachta agus de Chomhairle Cheantar Bardasach Bhaile Átha an Rí a éascú.
- Leanfaidh an Chomhairle de na coinníollacha faoin reachtaíocht a chomhlíonadh i ndáil le Saoráil Faisnéise agus Teacht ar Eolas faoi chúrsaí Timpeallachta agus leanfar

den fhónamh ar son na heagraíochta maidir le fiosrúcháin a bhaineann leis an Ombudsman.

- Leanfaidh Seirbhísí Corparáideacha de ghlacadh, oscailt agus taifeadadh na dTairiscintí a fhaigheann an Chomhairle a éascú.

<u>Straitéis Chomórtha na Gaillimhe do Dheich mBliana na gCuimhneachán 2013 – 2023</u>

Leanadh le réimse imeachtaí agus tionscnamh, ar fud Aonaid éagsúla, faoi Straitéis Chomórtha na Gaillimhe do Dheich mBliana na gCuimhneachán 2013 – 2023.

- Tionscadal Chosán Comharthaíochta Oidhreachta (dátheangach) Éirí Amach na Cásca 1916 Chomhairle Chontae na Gaillimhe: Le cur leis an turas ar Chosán Oidhreachta Éirí Amach na Cásca 1916, tá tús curtha le tionscadal comharthaíochta léirmhínithí agus cuirfear comharthaí ar 12 láithreán roghnaithe Chosán Oidhreachta Éirí Amach na Cásca 1916 Chomhairle Chontae na Gaillimhe – Go Explore the Historic Sites and Monuments.
- Tá Oifig Oidhreachta Chomhairle Chontae na Gaillimhe agus Leabharlann Chontae na Gaillimhe ag obair i gcomhar le Grúpa Cuimhneacháin Bhaile Locha Riach ar chomhdháil dar teideal *"Democracy and the People"* atá le tionól i mBaile Locha Riach an 7 Samhain 2019. Pléifear na téamaí seo a leanas ag an gcomhdháil, *"Liam Mellows, Democrat or Demagogue: Personal Writings and Political Speeches"* leis an Dr Conor McNamara, *"Provincial talks for Military Service (1916-1923) Pensions Collection – Connacht"* le Robert McEvoy, *"What it said in the papers a century ago – Loughrea and County Galway in 1919"* le Steve Dolan, *"Stacking the coffins: the impact of the 1918-1919 influenza pandemic on Loughrea and Ireland"* leis an Dr Ida Milne agus *"The Mutiny of the 1st Battalion of the Connaught Rangers in 1920"* le Joe Loughnane, *'The majority have emigrated': Post-Civil War Cumann na mBan Emigration'* le Síobhra Aiken. Cuirfidh Dave Swift agus Claíomh ábhair agus déantúsáin ó thréimhse na réabhlóide ar taispeáint ar fud an lae.
- Leanadh d'fhorbairt bhreise ar an láithreán gréasáin dátheangach 'Gaillimh: Deich mBliana na gCuimhneachán' http://www.galwaydecadeofcommemoration.org/ agus dá thabhairt cothrom le dáta in 2019.
- Is éard atá i Léamh Mór na Gaillimhe sraith cainteanna, taibhithe, taispeántas agus léitheoireachtaí arna reáchtáil le linn na Samhna ar feadh na leabharlann ar fad sa chontae. I mí na Samhna, tá ceiliúradh á dhéanamh le Léamh Mór na Gaillimhe ar chomóradh 120 bliain den rialtas áitiúil daonlathach in Éirinn. Sraith imeachtaí a bheidh in *'Pumps, Piers and Potholes… 120 years of Local Government'*, téama 2019, agus táthar ag súil go gcuirfidh siad ar chumas an lucht éisteachta níos mó a fhoghlaim faoinár gcóras údaráis áitiúil agus sult a bhaint as na himeachtaí a chuirfear ar fáil faoin gclár, chomh maith le hiad a chruthú, a fhiosrú agus a bheith páirteach go gníomhach iontu. I measc na n-imeachtaí beidh roinnt cainteanna oíche

le staraithe mór le rá i leabharlanna brainse i mBéal Átha na Sluaighe, sa Chlochán, i dTuaim agus i mBaile Átha an Rí ar ábhair éagsúla.

Cosaint Sonraí, Saoráil Faisnéise, Teacht ar eolas faoin Timpeallacht, Fiosrúchán leis an Ombudsman

Tháinig éifeacht leis an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (GDPR) an 25 Bealtaine, 2018. An cuspóir atá leis, cur chuige aonfhoirmeach ar Chosaint Sonraí a ghlacadh i ngach Ballstát AE. Tá mar aidhm leis an GDPR daoine a spreagadh chun úsáid a bhaint as prionsabail phríobháideachta nua i ngach gné d'oibríochtaí gnó, amhail Príobháideacht de réir Réamhshocrú, Príobháideacht de réir Dearaidh, Cuntasacht agus Trédhearcacht. Tugadh deis don lucht foirne ar fad freastal ar sheisiúin oiliúna agus faisnéise faoi na hathruithe a chuireann an reachtaíocht nua ar Chomhairle Chontae na Gaillimhe. An tosaíocht is mó atá againn do 2020, leanúint d'oiliúint a chur ar an lucht foirne agus timpeallacht níos sláine a mbeidh muinín aisti a chruthú do na sonraí pearsanta ar fad atá faoinár smacht.

Tá an tOifigeach Cosanta Sonraí sannta ar Sheirbhísí Corparáideacha agus is é an point teagmhála é maidir le gach iarratas ar rochtain ó ábhair sonraí san eagraíocht agus in Oifig an Choimisiúin Cosanta Sonraí. Déantar gach Iarratas ar Rochtain ó Ábhair Sonraí a phróiseáil agus a rianú tríd an Oifigeacht Cosanta Sonraí.

Gníomhaíochtaí Táscacha maidir le Cosaint Sonraí in 2019:

- Tionóladh 2 lá oiliúna ar RGCS / ar Chosaint Sonraí maidir le hIdirchaidreamh um Chosaint Sonraí, i mí Iúil agus i mí Dheireadh Fómhair 2019. D'fhreastail líon iomlán de 47 mball foirne ábhartha ó gach rannóg de Chomhairle Chontae na Gaillimhe ar an gcúrsa oiliúna lae iomlán.
- Bhí Comhairle Chontae na Gaillimhe rannpháirteach in Iniúchadh Cosanta Sonraí ar CCTV a rinne na Coimisinéirí um Chosaint Sonraí. Tosaíodh Céim II ag deireadh na Samhna 2018 agus tugadh an t-iniúchadh chun críche i mí Dheireadh Fómhair 2019.
- Tugadh an Tuairisceán um Chlár Úsáideoirí UPSP (Uimhir Phearsanta Seirbhíse Poiblí) chun críche i mí Lúnasa 2019 agus cuireadh ar aghaidh chuig an Roinn Coimirce Sóisialaí é.
- Leanadh den obair chun Beartas Bainistíochta um Sárú ar Shonraí a chruthú.

Tograí do 2020:

- Cuirfear tuilleadh oiliúna ar RGCS, lena n-áirítear Sárú ar Shonraí agus Iarratais ar Rochtain ó Ábhair Sonraí ar fáil don fhoireann in 2020 agus áireofar air sin oiliúna ríomhfhoghlama.

- An tIniúchadh ar CCTV Audit ag na Coimisinéirí Cosanta Sonraí a thabhairt chun críche.
- Leanfar den obair ar fhardal Mapála Sonraí a fhorbairt i ngach rannóg.
- Leanfar den obair ar Ráitis Phríobháideachta a fhorbairt i ngach rannóg.
- Tabharfar comhairle ar chosaint sonraí do na Rannóga i gComhairle Chontae na Gaillimhe de réir mar is gá.

Tá Oifigeach Saoráil Faisnéise/Oifigeach Rochtain maidir le hEolas ar an Timpeallacht sannta do na Seirbhísí Corparáideacha agus is ionann é agus an pointe teagmhála do Lucht Déanta Cinntí agus Oifigeach Achomhairc do FOI agus AIE san eagraíocht agus an Ghníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil agus Oifig an Choimisinéara Faisnéise/Oifig an Choimisinéara Faisnéise Comhshaoil freisin. Déantar próiseáil agus rianú ar gach iarratas FOI agus AIE a fhaightear trína Seirbhísí Corparáideacha agus tá cothabháil á dhéanamh ar Loga maidir le Nochtadh ó thaobh iarratais FOI.

Gníomhaíochtaí Táscacha maidir le Saoráil Faisnéise in 2019:

Fuarthas 167 iarratas suas go dtí deireadh mhí Deireadh Fómhair 2019.Cinneadh mar seo a leanas:

- aontú an fhaisnéis a scaoileadh 75, aontú i bpáirt 42, diúltú 25, aistríodh nó tarraingíodh siar 4 iarratas, agus tá 21 cinn nach bhfuil cinneadh déanta ina leith go fóill.

Rochtain ar Fhaisnéis ar Ghníomhaíochtaí Comhshaoil in 2019:

Fuarthas 6 n-iarratas faoi dheireadh mhí Dheireadh Fómhair 2019. Eisíodh Cinntí mar a leanas:

- Deonaíodh 4 iarratas i bpáirt, diúltaíodh 1 iarratas, tá 1 iarratas ag feitheamh

Seirbhís don Chustaiméir

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Tá na seoltaí ríomhphoist customerservices@galwaycoco.ie agus gaeilge@cocogaillimh.ie ina phríomhfhoinse ag an Lucht Foirne agus ag an gCustaiméir maidir le teacht ar eolas. Iarrtar ar gach duine den fhoireann faisnéis a chur ar fáil maidir le tionscadail, feachtais, imeachtaí, oibreacha etc. ionas gur féidir leis an bhFoireann Seirbhísí don Chustaiméir a bheith ar an eolas faoi na himeachtaí a bhíonn ar siúl ar fud na Comhairle agus oiread eolais agus is féidir acu nuair a bhíonn

siad ag déileáil le lucht fiosrúcháin. Féadfaidh an pobal ríomhphost a sheoladh chuig na seoltaí sin le fiosrúcháin ghinearálta. Tabharfar aitheantas orthu sin agus tabharfar ar aghaidh chuig na rannóga ábhartha iad de réir mar is gá chun gníomhú ina leith agus chun freagra díreach a thabhairt orthu.

- Lean Grúpa na nOifigeach Seirbhísí don Chustaiméir (CSOG) de theacht le chéile i rith na bliana 2019. Tá ionadaithe foirne ó na príomhréimsí seirbhíse go léir ar an CSOG.
- Lean Seirbhísí don Chustaiméir den bhainistíocht agus den phróiseáil ar chásanna Deisigh Do Shráid agus den mhonatóireacht ar chásanna gan réiteach in éineacht leis na rannóga iomchuí. Clár náisiúnta is ea Deisigh Do Shráid agus is fóram ar líne é ar tríd is féidir saincheisteanna faoi ionaid ar leith a chur chuig an údarás áitiúil iomchuí.
- Leanadh i rith na bliana 2019 den chóras lárnach d'Fhógraí Poiblí trína gcuirtear feabhas ar ár nÍomhá Corparáideach sna Meáin Chlóite agus rinneadh sábháil airgid a ghnóthú dá bharr trí úsáid a bhaint as spás comhroinnte fógraíochta. Ba chabhair é freisin maidir coinníollacha faoin gCreat Náisiúnta Soláthair a shásamh. Sula bhfoilsítear fógraí poiblí sna nuachtáin éagsúla, déantar réamhchóipeanna díobh a chur ar taispeáint ar na Meáin Shóisialta agus a sheoladh chuig na Comhaltaí Tofa agus na sonraí comhfhreagrais iomchuí teagmhála á lua leo.
- Is é Seirbhísí don Chustaiméir an príomhphointe teagmhála thar ceann Chomhairle Chontae na Gaillimhe maidir leis an tairseach Rialtais nua do Chomhairliúcháin Phoiblí.
- Leanann Seirbhísí don Chustaiméir de chúnamh ag treoir a thabhairt don fhoireann maidir leis na nósanna imeachta agus teimpléid chun foirmeacha iarratais nua a athfhormáidiú agus chun foirmeacha reatha a uasdhátú nuair a iarrtar sin. Tá 231 fhoirm agus meamram ar an iomlán sa chóras códaithe/cláraithe, atá le fáil anois ar ár láithreán gréasáin.
- Tá cártaí córais rochtana dorais agus siogairlíní don charrchós á n-eisiúint agus á gcothabháil ag Seirbhísí don Chustaiméir thar ceann an Aonaid Foirgnimh agus Saoráidí.

Deasc Seirbhíse don Chustaiméir agus Lárionad Cumarsáide

- Leantar den Deasc Seirbhíse don Chustaiméir a oibriú agus de chóras éifeachtúil atreoraithe/láimhseála ceisteanna a chur ar fáil do chustaiméirí ar a theacht isteach in Áras an Chontae dóibh. Tá an tseirbhís teileafóin á hoibriú i gcónaí ó Lárionad Cumarsáide na Seirbhísí don Chustaiméir ar an gcéad urlár d'Áras an Chontae.
- Déantar daoine den fhoireann Seirbhísí Corparáide atá ag obair le Seirbhís don Chustaiméir a chur i leith chúnamh a thabhairt maidir le Beartas Fón Póca na heagraíochta agus maidir leis an ngnáthriarachán ar an gcuntas ó lá go lá.

Cumarsáid agus na Meáin Shóisialta

- Tháinig ardú eile ar an úsáid a baintear as na Meáin Shóisialta (Twitter agus Facebook) agus tá fás ag teacht air sin gach lá.
- Rinneadh na Meáin Shóisialta a thabhairt isteach le Fógraíocht agus le Feachtais Phoiblíochta eile de chuid na Comhairle agus tugadh aird faoi leith ar úsáid a bhaint as na Meáin Shóisialta nuair a tharla eachtraí géara drochaimsire i rith an gheimhridh. Tháinig méadú maidir leis an ábhar atá á phostáil thar ceann dhaoine den fhoireann agus béim ar Oibreacha Bóthair, ar Chur Isteach ar an tSeirbhís Uisce agus ar nithe eile a tharlaíonn ó lá go lá ar fud an Chontae. Bhí an fhoireann Seirbhísí don Chustaiméir rannpháirteach san fheachtas náisiúnta twitter 'Our Council Day' arna chomhordú ag an nGníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil (LGMA).

Tograí do 2020:

- Leanúint de chomhordú a dhéanamh ar chur i bhfeidhm an Phlean Gníomhaíochta maidir le Seirbhís don Chustaiméir de réir na spriocanna agus na n-aidhmeanna comhaontaithe a luaitear sa Straitéis maidir le Seirbhísí Ardchaighdeáin don Chustaiméir.
- Leanacht d'éascaíocht a dhéanamh maidir le cruinnithe Ghrúpa na nOifigeach Seirbhísí don Chustaiméir, ionas go ndéantar eolas a scaipeadh agus beartaíocht i gcomhar ar fud na mbrainsí ar fad.
- Déanfar taighde faoi Mhúnlaí Seirbhíse don Chustaiméir a chuirfear i bhfeidhm maidir leis na riachtanais áitiúla agus cuirfear próiseas tagarmharcála i bhfeidhm chun ár gcuid caighdeán a thabhairt níos faide chun cinn, nuair a bhíonn acmhainní ar fáil chuige sin.
- Leanfar de 'Deisigh Do Shráid' a chur i bhfeidhm d'fhonn na spriocanna atá comhaontaithe a thabhairt i gcrích.
- Leanfar de chóras lárnach taisce agus códaithe maidir le gach Foirm Iarratais de chuid na Comhairle Contae atá ar fáil ar an láithreán gréasáin.
- Leanfar de bhéim a chur ar fhorbairt a dhéanamh ar an úsáid a bhaineann an Chomhairle Contae as na Meáin Shóisialta mar fhoinse faisnéise agus mar bhealach éifeachtúil cumarsáide dár gcustaiméirí.

Oibriú Margaí & Corrthrádáil agus Iarratais maidir le Scannánaíocht sa Chontae

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Eisíodh Ceadúnais Chorrthrádála le haghaidh trádáil i roinnt bailte agus sráidbhailte ar fud an Chontae, lena n-áirítear: Baile Átha an Rí (4), Béal Átha na Sluaighe (10), an Clochán (5), an Gort (8), Baile Locha Riach (2), an Creagán (5), Dún Mór (1), Áth Cinn (1), Tuaim (9); is de réir na bhFodhlíthe Corrthrádála a eisítear iad.
- Leanúint den trádáil a chur chun cinn san áit a mbíonn ionad saor trí chaidreamh a dhéanamh le daoine atá ar liostaí feithimh agus leanadh den mhonatóireacht ar shonraí faoin gCorrthrádáil trí thuairiscí faoi Phleananna Oibre na Maor Pobail.
- Ina theannta sin, próiseáladh ceadúnais d'imeachtaí speisialta amhail Féile Bhéal Átha Ghártha agus Féile Dhún Mór, Seó Capaillíní an Chlocháin, Aonach an Tí Dhóite, Féile Mheánaoiseach Bhaile Locha Riach agus Aonach Capall Bhéal Átha na Sluaighe.
  Rinneadh próiseáil ar 6 cinn d'iarratais ó lucht scannánaíochta maidir le húsáid a bhaint as áitribh phoiblí le linn scannánaíochta.

Tograí do 2020:

- Leanúint de Cheadúnais Chorrthrádála a eisiúint agus smaoineamh ar athbhreithniú a thabhairt ar na Fodhlíthe reatha, nuair a bhíonn acmhainní foirne ann chuige sin.
- Mar chuid den obair thaca maidir le Comhpháirtíocht Scannánaíochta na Gaillimhe, leanúint de fhreastal ar chomhlachtaí Meán Cumarsáide agus ar chomhlachtaí Léiriúcháin ar mian leo scannánaíocht a dhéanamh sa chontae i ndáil le fiosrúcháin agus le cead a eisiúint.
- Comhordú agus oibriú na trádála le linn Aonach Capall Bhéal Átha na Sluaighe i mí Dheireadh Fómhair i gcomhar le hOifig Cheantar Bardasach Bhéal Átha na Sluaighe.
- Leanúint de Chruinnithe Choiste Comhordaithe Aonach agus Féile Bhéal Átha na Sluaighe a éascú agus feidhmiú mar Chathaoirleach orthu.

Gníomhaíocht maidir le hIniúchadh Inmheánach

Is obair dheimhniúcháin agus comhairle a dhéantar go hoibiachtúil atá i gceist leis an iniúchadh inmheánach a leagtar amach d'fhonn feabhas agus breis tairbhe a thabhairt i gcrích le hobair na heagraíochta agus Internal auditing is an independent, objective assurance and consulting activity designed to add value and improve the organisations operations. Cuidíonn sé le heagraíocht a cuid cuspóirí a bhaint amach trí chur chuige córasach disciplíneach a thabhairt isteach le meastóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht bainistíocht riosca agus ar an bpróiseas rialaithe agus rialachais.

Tá an tAonad Iniúchta Inmheánaigh freagrach as deimhniú a thabhairt do Phríomhfheidhmeannach na Comhairle maidir le dóthanacht agus éifeachtúlacht chórais inmheánacha na Comhairle i ndáil le rialú agus bainistiú rioscaí.

An plan Iniúchta Inmheánaigh, a leagtar amach i gcomhar leis an bhFoireann Feidhmiúcháin agus leis an gCoiste Iniúchóireachta agus ina raibh 10 réimse le hiniúchadh in 2019, atá taobh thiar de chlár oibre an Iniúchta Inmheánaigh.

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Tugadh na 6 iniúchadh seo a leanas chun críche i rith 2018 agus tá siad le cur i láthair an Choiste Iniúchóireachta
  - Cóid Táirgí a úsáid chun Seirbhísí Soláthair agus Spraeála agus Seirbhísí Soláthair 2018 a thaifeadadh
  - Fón Póca / Costais Phriontála / Nósanna Imeachta um Oscailt Poist
  - Tuairisciú chuig an NOAC maidir le comhlíonadh leis an gCód Caiteachais Phoiblí
  - Cur i bhfeidhm an Chláir um Chuimsiú Sóisialta agus Gníomhachtú Pobail 2018
  - Comhlíonadh Beartais a thástáil – Cártaí Ceannaigh Íseal-Luacha a úsáid agus idirbhearta amuigh – éilimh Taistil agus Cothabhála – Féichiúnaithe Seirbhíse Dóiteáin
  - 2018 Deontais Tithíochta

- Tá obair fós ar siúl ar na 4 iniúchadh seo a leanas.
  - Deontais Oidhreachta/Caomhnúcháin 2018
  - Nósanna imeachta agus rialuithe i bhfeidhm chun déileáil le hiarrataí sonraí
  - An Scéim um Fheabhsú Pobail
  - Maoirsiú ar Bhainistiú Riosca

Déantar athbhreithnithe tréimhsiúla ar an dul chun cinn maidir leis na moltaí a rinne Iniúchóirí an Rialtais Áitiúil i ndiaidh Thuarascáil an Iniúchóra Reachtúil 2017.

Déantar fáltais oifig an airgid, lóistíochtaí agus fáltais cealaithe a sheiceáil ar bhonn ráithiúil.

Déantar seiceáil thréimhsiúil i gceanncheathrú na hoifige Mótarchánach in Áras an Chontae agus sna fo-oifigí ar an gCeathrú Rua agus i mBéal Átha na Sluaighe.

Tograí don bhliain 2020

- An plean Iniúchta Inmheánaigh 2020 a dhréachtú lena cheadú
- Athbhreithniú ar mholtaí a luaitear i dtuarascálacha iniúchta na bliana 2019.
- Obair an Choiste Iniúchta / riar na gcruinnithe a éascú
- Bearta iniúchta a dhéanamh de réir Phlean Iniúchta 2020.
- Comhlíonadh na gcoinníollacha maidir le Deimhniú Cáilíochta faoin gCód i ndáil le Caiteachas Poiblí.
- Leanadh le hobair ar chomhlíonadh beartais agus le tástáil luach ar airgead.
- Seiceáil thráthrialta agus gach ráithe ar na sruthanna éagsúla ioncaim.
- Seiceáil thráthrialta sna fo-oifigí mótarchánach i mBéal Átha na Sluaighe agus ar an gCeathrú Rua.

Acmhainní Daonna

Gníomhaíochtaí Táscacha 2019

- ***Pleanáil maidir le hEarcaíocht agus Lucht Saothair:***

Mar seo a leanas a bhí líon Foirne Chomhairle Chontae na Gaillimhe amhail dheireadh Ráithe 3, 2019:

Catagóir	*Líon daoine*
Croífhoireann	*860*
Comhraiceoir Dóiteáin ar Áirithíocht	*107*
Baill Foirne nach bhfuil sa Rannóg Tithíochta, Pleanála agus RÁ	*78*

Bearta Earcaíochta, 2019:

Reáchtáil an Rannóg Acmhainní Daonna 48 gcomórtas earcaíochta sa tréimhse go dtí deireadh Ráithe 3, 2019 agus rinneadh 243 ceapachán dá bharr. Díríodh earcaíocht agus athlonnú foirne ar na réimsí tosaíochta Tithíocht, agus Forbairt Eacnamaíochta, Tuaithe agus Pobail.

Líon na gComórtas Earcaíochta a reáchtáladh go dtí an 31 Deireadh Fómhair, 2019	48
Líon na gCeapachán Foirne go dtí seo in 2019 (lena n-áirítear Ceapacháin agus Folúntais a Eascraíonn dá bharr a Líonadh)	243

- ***Oiliúint agus Forbairt Foirne:***

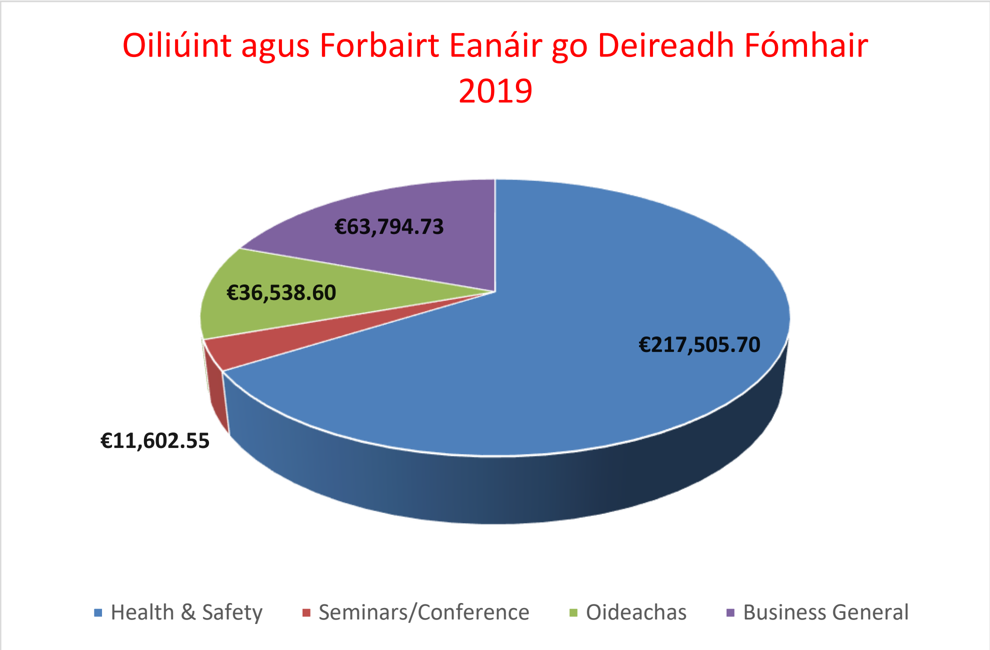

- Soláthraíonn an Rannóg Oiliúna agus Forbartha réimse leathan clár oiliúna chun cur ar chumas an fhoireann agus an lucht bainistíochta a gcuid dualgas a chur i gcrích ar bhealach muiníneach agus inniúil agus i dtimpeallacht shábháilte oibre. Téann infheistíocht foirne i gcúrsaí oiliúna chun sochair na heagraíochta trí uas-sciliú na bhfostaithe agus éascaíonn sé forbairt phearsanta leanúnach chomh maith. Soláthraíodh thart ar 2081 lá oiliúna ó mhí Eanáir go dtí mí na Samhna 2019.

- Bhí Sláinte & Sábháilteacht ina chuid shuntasach de Phlean Oiliúna 2019 agus eagraíodh na cúrsaí seo a leanas: Pas Sábháilte, Láimhsiú Sábháilte, Garchabhair ag an Obair, Athdheimhniúchán ar Gharchabhair ag an Obair, Oiliúint in úsáid Shábha Slabhracha, Oiliúint i Suíomhanna Teoranta, Oiliúint in Athoscailt Bóithre, Roithleáin Scríobacha, Oiliúint in Aslonnú Dóiteáin agus Oiliúint i Measúnú VDU.

➢ *Leas Foirne:*

Tá roinnt Scéimeanna a Thacaíonn le Teaghlaigh ag Comhairle Chontae na Gaillimhe. Mar seo a leanas a bhain an fhoireann leas astu go dtí deireadh Ráithe 3, 2019;

- An Scéim maidir le Saoire do Thuismitheoirí: Sa bhliain 2019, bhain naonúr den fhoireann leas as an scéim nua saoire do thuismitheoirí.
- An Scéim um Shaoire do Chúramóirí: Sa bhliain 2019, bhain cúigear den fhoireann leas as saoire thuismitheoireachta.
- Sosanna Gairme: Sa bhliain 2019, bhain seisear den fhoireann leas as sosanna gairme.
- An Scéim maidir le Comhroinnt Poist: Sa bhliain 2019, bhain 73 dhuine den fhoireann leas as socruithe comhroinnte poist.
- An Scéim maidir le Saoire do Thuismitheoirí: Sa bhliain 2019, bhain 70 dhuine den fhoireann leas as saoire thuismitheoireachta.
- An Scéim maidir le Bliain Oibre Níos Giorra: Sa bhliain 2019, bhain 42 duine den fhoireann leas as saoire gan phá faoin Scéim maidir le Bliain Oibre Níos Giorra.

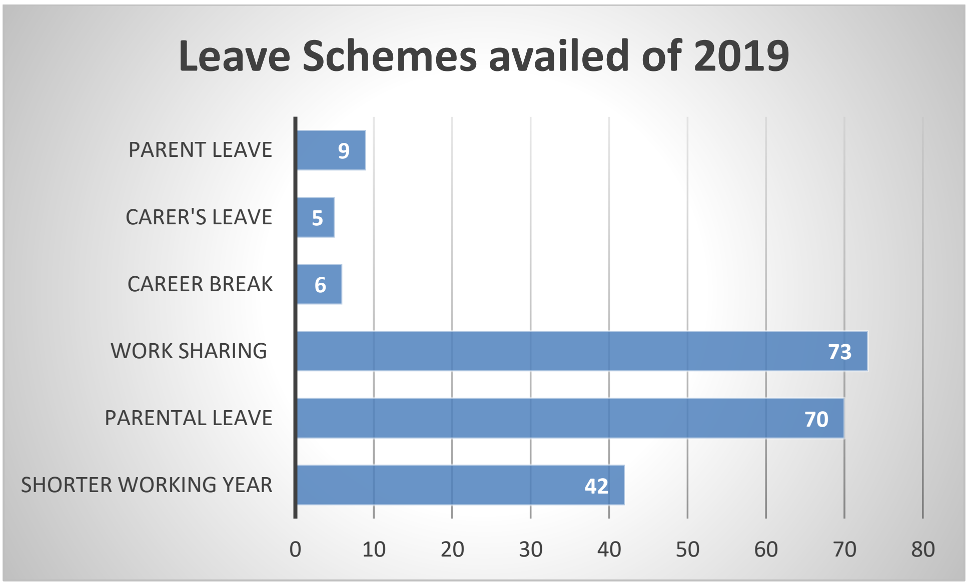

- ***Seirbhísí eile atá ar fáil don fhoireann:***
    - **Clár Cúnaimh d'Fhostaithe**: Is seirbhís chomhairle rúnda é an "Clár Cúnaimh d'Fhostaithe", nó an "EAP", agus tá sé ar fáil ag gach fostaí de chuid Chomhairle Chontae na Gaillimhe. Cuireann Health Assured Ltd an tseirbhís seo ar fáil thar ceann Chomhairle Chontae na Gaillimhe.
    - **An Scéim um Rothaíocht chun na hOibre**: Faoin scéim seo, féadfaidh fostóir rothar agus/nó trealamh gaolmhar sábháilteachta a chur ar fáil d'fhostaí suas go luach uasta €1000 gan an fostaí a bheith faoi dhliteanas maidir le cánachas comhchineáil. Go dtí seo sa bhliain 2019, tá próiseáil déanta ar 15 n-iarratas ó fhostaithe de chuid na Comhairle ar rannpháirtíocht sa Scéim um Rothaíocht chun na hOibre.
    - **Scéim an Phas Taistil**: Faoi láthair, tá leas á bhaint as Scéim Sábhála Cánach an Phas Taistil ag 8 dhuine den fhoireann.
    - **Measúnuithe VDU:** Rinneadh 78 scrúdú VDU amhail deireadh Ráithe3 de 2019, agus tá tuilleadh measúnaithe le déanamh amach go dtí mí na Nollag 2019.

- ***Líon na ndaoine atá le dul ar scor in 2020***
    - De réir taifid seirbhíse, tá 2 ball foirne lánaimseartha agus 1 phearsanra páirtaimseartha le dul ar scor in 2020. Chuaigh 17 mball foirne ar scor in 2019.

    I ndiaidh thabhairt isteach an Achta um Aoisliúntas na Seirbhíse Poiblí (Aois Scoir) 2018, tá ardú curtha ar an aois scoir éigeantaigh d'fhormhór na mball foirne a earcaíodh roimh an 1 Aibreán 2004, ó 65 bliana d'aois go 70 bliain.

    Is 70 bliain an aois scoir éigeantaigh do bhaill foirne a earcaíodh i ndiaidh an 1 Eanáir 2013 agus ar comhaltaí iad sa Scéim Pinsean Aonair.

    Níl sé éigeantach a thuilleadh do bhaill foirne a bhainfidh 65 bliana d'aois amach in 2020 dul ar scor.

Tograí do 2020:

- Daoine foirne a earcú agus a úsáid ar mhodh éifeachtúil gairmiúil agus de réir bheartas an Rialtais agus thosaíochtaí seirbhíse.
- Leanúint ar aghaidh laistigh de na hacmhainní atá ar fáil chun cláir oiliúna agus forbartha a sheachadadh. Díreoidh Plean Oiliúna 2020 ar sheachadadh riachtanas oiliúna agus deimhniúcháin sláinte & sábháilteachta éigeantach agus riachtanais aonair agus eagraíochta á gcur san áireamh.
- Beartais chuí acmhainní daonna a fhorbairt, a chur i bhfeidhm agus a chur in iúl i gcomhréir le reachtaíocht atá ann cheana féin agus reachtaíocht nua agus i gcomhréir leis an dea-chleachtas.

- Tacaíocht agus comhairle a thabhairt do Bhainisteoirí Líne maidir le beartais ionaid oibre a chur i bhfeidhm.
- Dínit san ionad oibre, éagsúlacht agus comhionannas d'fhostaithe na Comhairle ar fad a chur chun cinn.
- Leanúint de dhea-chaidrimh thionsclaíoch a chur chun cinn agus an cur chuige comhpháirtíochta maidir le comhréiteach ar fhadhbanna a láidriú, ar mhaithe le caidrimh fhostaí agus chustaiméara.

AN OIFIG FIONTAIR ÁITIÚIL (LEO)

Achtaíodh An Bille um Boird Fiontar Contae (Díscaoileadh), 2013, agus díscaoileadh na Boird Fiontar Contae an 14 Aibreán 2014. Cuireadh Oifigí Fiontair Áitiúil ina n-áit(LEOnna). Ar an 15 Aibreán 2014 chuir Oifig Fiontair Áitiúil na Gaillimhe tús lena cuid oibríochtaí laistigh de struchtúr Údarás Áitiúil Chontae na Gaillimhe (ina cháil mar Údarás ceannais do Chontae & do Chathair na Gaillimhe) faoi Chomhaontú Leibhéil Seirbhíse (féach an achoimre in Aguisín A) idir an tÚdarás Áitiúil agus Fiontraíocht Éireann.

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- First Stop Shop éifeachtach den chéad scoth a sholáthar do ghnóthaí i gCathair agus i gContae na Gaillimhe
- Cur leis an bhfeasacht ar sheirbhísí LEO atá ar fáil do ghnóthaí go háitiúil agus go náisiúnta agus cabhrú le caidrimh a fhorbairt idir gnóthaí agus na soláthróirí seirbhísí sin.
- Feasacht ar bhranda agus ar sheirbhísí LEO a chruthú.
- Soláthraíodh sraith tacaíochtaí agus seirbhísí méadaithe acmhainne a chuireann le breisluach gnóthaí agus a thugann tairbhí do ghnóthaí
- Tacú le cruthú fostaíochta sa chontae trí bhíthin infheistiú i ngnóthaí incháilithe.
- Tacaíocht a chur ar fáil do chliaint maidir leis an mBreatimeacht (oiliúint, meantóireacht ar laghdú costas, margaí nua a fhorbairt, etc.)
- Tacaíocht a thabhairt i ndáil le forbairt eacnamaíochta, ar tacaíocht í a bhí dírithe ar chruthú fostaíochta sa chontae agus sa réigiún.
- Caidreamh a dhéanamh le comhpháirtithe ar an leibhéal náisiúnta agus áitiúil chun cruthú fiontair a dhearadh agus a sholáthar agus chun tacú le tionscnaimh.

Tograí do 2020:

- Faisnéis an sholáthar – First Stop Shop agus imeachtaí for-rochtana (4)
- Tacaíocht do chliaint maidir le tionchar ón mBreatimeacht (oiliúint, meantóireacht, cláir laghdú costais, margaí nua a fhorbairt etc.)
- Comhairle Ghnó, Meantóireacht, Líonrú
- Forbairt bainistíochta, cláir forbartha earnála
- Oiliúint, ceardlanna
- Maoiniú (díreach – cáilitheacht theoranta, neamhdhíreach – trí Microfinance Ireland)
- Maoiniú Taighde agus Forbartha a sholáthar d'earnálacha ardacmhainne
- Rannpháirtíocht cliant in imeachtaí Náisiúnta (IBYE, Clár fiontair mac léinn, Dámhachtainí Náisiúnta Fiontar agus Taispeántas agus Treabhdóireacht Náisiúnta)
- An Mol Nuála Bia a sholáthar

Achoimre ar Spriocanna 2020:

Mír	Spriocanna 2019
Luach na nDeontas a Cheadófar	€550,000
Indéantacht	3
Príomeáil	10
Forbairt/Leathnú Gnó	13
Luach na nDeontas a Íocfar	€510,000
Indéantacht	€50,000
Príomeáil	€200,000
Leathnú Gnó	€260,000
An Líon Post a bhfuil baint acu leis an maoiniú – WTE[1]	120
Fostaíocht Iomlán i gCliaint LEO (Tús na bliana) – FT/OT/WTE	
An Líon Iomlán Post a Cruthaíodh/Cailleadh	195/100
Poist Lánaimseartha (FT) a Cruthaíodh/Cailleadh	130/75
Poist Eile (OT) a Cruthaíodh/Cailleadh	65/30
Coibhéisí Lánaimseartha (WTE) a Cruthaíodh/Cailleadh	+72
Fostaíocht Iomlán (Deireadh na bliana) – FT/OT/WTE	1273
Oiliúint	
An Líon Iomlán Cúrsaí a Reáchtáladh	55
An Líon Iomlán Rannpháirtithe	660
Meantóireacht	
An Líon Iomlán Tascanna Meantóireachta	550
An Líon Iomlán Clinicí Meantóireachta	74

An tAONAD PLEANÁLA, COMHSHAOIL agus SEIRBHÍSÍ ÉIGEANDÁLA

Pleanáil d'Fhorbairt Inbhuanaithe

Gníomhaíochtaí Táscacha 2019

- Fuarthas 1686 Iarratas Pleanála go dtí seo (30 Deireadh Fómhair 2019)
- Freastalaíodh ar 1 chomhairliúchán réamhiarratais leis An Bord Pleanála faoi na rialacháin nua d'fhorbairtí tithíochta breis agus 100 aonad, Oran Hill Órán Mór.
- Tionóladh 20 cruinniú réamh-phleanála d'fhorbairtí ollmhóra go dtí seo (30 Deireadh Fómhair 2019)
- Próiseáladh 68 n-iarratas ar Fhorbairtí Díolmhaithe go dtí seo (30 Deireadh Fómhair 2019)

- Ullmhaíodh tuarascáil ar Fhorbairt Bhonneagair Straitéisigh (SID) maidir le hIarratais ar Fheirm Ghaoithe le haghaidh cúig thuirbín feirme gaoithe dhéag. Cuireadh an tuarascáil sin i láthair ag an gcruinniú iomlánach Comhairle agus eisíodh tuarascáil chuig an mBord Pleanála.
- Ullmhaíodh aighneacht ar Athruithe Ábhartha ar an Straitéis Eacnamaíoch Spáis Réigiúnach agus ar an bPlean Straitéiseach um Cheantar Uirbeach.
- Ullmhaíodh an Measúnacht ar Nádúr an Tírdhreacha agus tugadh chun críche í.
- Freastalaíodh ar chruinnithe den Ghrúpa Stiúrtha maidir le Cuarbhóthar Chathair na Gaillimhe agus tugadh comhairle ina leith.
- Ullmhaíodh tairiscintí chun athbhreithniú ar Phlean Forbartha Chontae na Gaillimhe a ullmhú, chomh maith leis na Tuarascálacha Comhshaoil gaolmhara -SEA/AA/SFRA agus LARES.
- Ceapadh Sainchomhairleoirí Comhshaoil le haghaidh Tuarascálacha Comhshaoil Phlean Forbartha Chontae na Gaillimhe -SEA/AA/SFRA agus LARES.
- Obair ullmhúcháin agus thabhairt chun críche i ndáil leis an gCreatphlean Uirbeach do thailte ag an nGarrán, Órán Mór a ullmhú.
- Cuireadh tús leis an athbhreithniú ullmhúcháin ar Phlean Forbartha Chontae na Gaillimhe 2021 – 2027. Obair ullmhúcháin ar phleananna lonnaíochta (14 ar an iomlán)a chuimseofar sa Phlean Contae
- Ullmhaíodh tuairisceáin don Roinn Oideachais agus don Roinn Tithíochta agus Rialtais Áitiúil i ndáil le ceadanna tithíochta ar ann dóibh.
- Rannpháirtíocht i dtionscnamh Ríomhphleanáil Náisiúnta.
- Rannpháirtíocht sa tionscnamh Píolótach maidir le Gabháil Sonraí um Pleanáil Spáis leis an Rannóg Pleanála, Tithíocht agus Rialtais Áitiúil.
- Caidreamh le hoifigigh i ndáil le reachtaíocht reachtúil um cheadúnú imeachtaí maidir le Gaillimh 2020
- Comhairliúchán agus Rannpháirtíocht i ndáil le himeachtaí allamuigh ar an láithreán ar a raibh Aerfort na Gaillimhe tráth.

Tograí do 2020:

- Tús a chur le Dréachtphlean Forbartha Contae 2021-2027 agus le Straitéis In-athnuaite Údarás Áitiúil agus iad a ullmhú.
- Creat Dearaidh Uirbigh le haghaidh tailte straitéiseacha a sainaithníodh ag an nGarrán a ullmhú.
- Máistirphlean a ullmhú don láithreán ar a raibh Aerfort na Gaillimhe tráth.
- Tús le cur le Straitéis Mhiondíola i gcomhairle le Comhairle Chathrach na Gaillimhe.
- Clár do Láithreáin Fholamh le cur i bhfeidhm (a bheidh á éileamh ar bhonn reachtúil ó Eanáir 2017 faoin Acht um Athghiniúint Uirbeach agus Tithíochta 2015), le hathbhreithniú ar láithreáin i gceantair na bpleananna ceantair áitiúil a thabhairt san áireamh.
- Páirt a ghlacadh sa tionscnamh Píolótach maidir le Gabháil Sonraí um Pleanáil Spáis leis an Rannóg Pleanála, Tithíocht agus Rialtais Áitiúil. -
- Breithniú le déanamh air, faoi réir ag acmhainní agus foirne, ar ullmhú líon Pleananna Ceantair Áitiúil/Máistirpleananna neamhreachtúil.
- Athbhreithniú a dhéanamh ar an GTPS mar ullmhú don Dréacht-Phlean Forbartha Contae 2021-2027
- Aistriúchán na mbeartas nua go léir a eagrú agus a bhainistiú (athruithe ar an CDP, Pleananna Ceantair Áitiúil ábhartha) de réir na Scéime Teanga.
- Rannpháirtíocht i dtionscnamh Ríomhphleanáil Náisiúnta.
- Tuairisceáin a ullmhú don Roinn Oideachais agus don Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil, de réir mar is gá.
- Straitéis um Bonneagar Glas/Iniúchadh um Athrú Aeráide a ullmhú mar chuid de Phlean Forbartha Chontae na Gaillimhe 2021-2027
- Straitéisí Ríochta Poiblí a ullmhú do bhaile sainaitheanta i bPlean Ceantair Áitiúil, nuair a cheadaíonn acmhainní sin.
- Cabhair a thabhairt nuair is gá maidir le feidhmiú na Rannóige Bainistithe Forbartha ag amanna éagsúla i rith na bliana.
- Comhairliúchán agus Rannpháirtíocht maidir le himeachtaí allamuigh le haghaidh Gaillimh 2020.

Rialú Tógála

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Fuarthas 688 fógra tosach feidhme suas go dtí an 22 Deireadh Fómhair 2019, rud a léiríonn méadú 21.7% ar an am seo anuraidh

- Cuireadh 78 deimhniú comhlánaithe isteach agus bailíodh iad suas go dtí an 22 Deireadh Fómhair 2019.

- Rinne an tOifigeach Rialaithe Tógála 165 iniúchadh chun comhlíonadh na Rialachán Tógála a chinntiú suas go dtí an 22 Deireadh Fómhair 2019.

- Cuireadh tús le 802 fhoirgneamh amhail an 22 Deireadh Fómhair 2019.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh an tOifigeach Rialaithe Tógála ar aghaidh ag cur na rialachán tógála reachtúil i bhfeidhm agus déanfaidh sé an leibhéal íosta iniúchtaí ar a laghad is gá a dhéanamh ar fhorbairtí nua.

Bearta Forfheidhmithe

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Seirbheáladh 286 Fógra Rabhaidh/Litir suas go dtí an 30 Deireadh Fómhair 2019.
- Seirbheáladh 111 Fógra Forfheidhme suas go dtí an 30 Deireadh Fómhair 2019.
- Tarchuireadh 30 chomhad do chaingean dlí suas go dtí an 30 Deireadh Fómhair 2019.
- Osclaíodh 193 Comhad Nua suas go dtí an 30 Deireadh Fómhair 2019.
- Réitíodh/dúnadh thart ar 196 Comhad Forfheidhme amhail an 30 Deireadh Fómhair 2019.

Tograí do 2020:

- Tá sé beartaithe leanúint d'acmhainní a chur ar fáil don Fhoireann Forfheidhmithe lena chinntiú go gcuirfear na Rialacháin Phleanála i bhfeidhm in 2020 agus gníomh iardain forghníomhach a dhéanamh ar ghearáin agus atreoruithe maidir le forbairtí neamh-údaraithe.

- Tosaíocht a thabhairt d'eastáit tithíochta nach bhfuil críochnaithe ó thaobh gníomh forfheidhmithe, de réir mar is gá.

- Líon na nGearán a fuarthas de réir Mhí

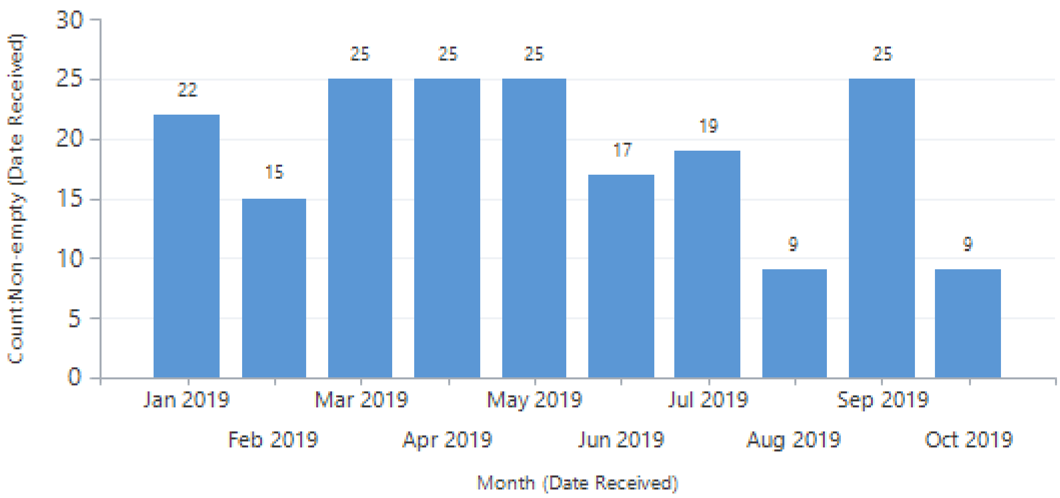

Oidhreacht

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- **Campaí Samhraidh 'Go Wild':** Forbraíodh dhá champa samhraidh bithéagsúlachta 2 lá do leanaí i gcomhar le Cairde Éanlaith Éireann, Grúpa Oidhreachta an Chreagáin agus Grúpa Bailte Slachtmhara Bhaile Liam. D'éirigh go maith leis na cúrsaí sin a soláthraíodh sa Chreagán agus i mBaile Liam i mí Lúnasa 2019.
- **Iniúchadh Oidhreachta Geolaíochta:** Tugadh faoi Chéim 3 d'Iniúchadh Oidhreachta Geolaíochta ar Chontae na Gaillimhe i gcomhpháirtíocht le Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann agus an Chomhairle Oidhreachta. Táthar ag súil leis an tuarascáil dheiridh faoi lár mhí na Samhna 2019. Freastalaíodh ar Chomhdháil Gheopháirce sa Teach Dóite.
- **Cruinniú @ Portumna:** Tionóladh an t-imeacht aon lae sin Dé Sathairn an 20 Iúil i bPort Omna. Comhairle Chontae na Gaillimhe, Uiscebhealaí Éireann, Oifig na nOibreacha Poiblí, Irish Workhouse Centre, CLG Phort Omna, agus Slatiascairí Phort Omna a d'fhorbair an cruinniú chun oidhreacht shaibhir Phort Omna agus Loch Deirgeirt a léiriú. D'fheastal os cionn 1000 duine ar an imeacht saor in aisce sin a fuair maoiniú ón gComhairle Oidhreachta, ó Chomhairle Chontae na Gaillimhe, ó Uiscebhealaí Éireann, ó Oifig na nOibreacha Poiblí agus ón Irish Workhouse Centre.
- **Croíthailte Ceilte:** Freastalaíodh ar chúrsa oiliúna turasóireachta a d'eagraigh Fáilte Éireann.
- **Tionscadail Oidhreachta Gastranamaíochta Réigiún na Gaillimhe, Iarthar na hÉireann 1919** - leanúint ar aghaidh ag obair le pobail áitiúla agus le heagraíochtaí ag bailiú faisnéise a bhaineann le hoidhreacht gastranamaíochta an chontae agus aschur scríofa, fuaime agus físe a tháirgeadh don láithreán gréasáin. Áirítear air sin ag obair leis le hOidhreacht Chill Íomair ar a leabhar nua gastranamaíochta.
- **Gradaim LAMA:** an gradam don tionscadal oidhreachta is fearr buaite ag Tionscadal Ballaí Baile Bhaile Átha an Rí sna gradaim LAMA.
- ***Alcock and Brown 100*:** reáchtáladh comhdháil ar éirigh go hiontach léi sa Chlochán Dé hAoine an 14 Meitheamh leis an gCoiste *Alcock and Brown 100*. Ag obair ar clár oideachais don scoil.
- **Scéim Deontais Oidhreachta mar chuid de Dheontais Phobail:** rinneadh measúnú ar dheontais, tugadh coinníollacha do na deontais sin agus le linn na deontais sin a íoc.
- **Oibreacha Caipitiúla maidir le Bailí Baile Bhaile Átha an Rí** – iarradh maoiniú ón gComhairle Oidhreachta agus faoi na cistí RRDF maidir le hoibreacha a dhéanamh ar

an nGeata ó Thuaidh. Fuarthas na ceadanna éagsúla a iarradh, lorgaíodh tairiscintí le haghaidh conraitheoir a fháil chun oibreacha a dhéanamh. Rinneadh na hoibreacha.

- **Lá Baile Múrtha Bhaile Átha an Rí** – reáchtáladh an lá mór spraoi do theaghlaigh Dé Domhnaigh an 19 Lúnasa. Cuireadh saibhreas na hoidhreachta tógtha, cultúir agus nádúrtha i mBaile Átha an Rí sna meánaoiseanna os comhair an phobail. D'fhreastail os cionn 3500 duine ar an imeacht seo.
- **Féile Meánaoise Bhaile Locha Riach** - Tionóladh an ócáid 3 lá seo i mBaile Locha Riach an 23 - 25 Lúnasa 2019 i gcomhar le Coiste Féile Meánaoise Bhaile Locha Riach. D'fhreastail os cionn 20,000 duine ar imeachtaí éagsúla oidhreachta thar an 3 lá lena n-áirítear Lá Baile Múrtha a reáchtáladh Dé Domhnaigh an 25 Lúnasa.
- **Éire Ildánach,** Cuid d'Fhoireann Éire Ildánach, ag obair ar Chlár Oideachais *Alcock and Brown*, Cúrsa *Reading the Landscape* agus 120 Bliain de Scannáin Rialtais Áitiúil agus imeachtaí.
- **Turas Bus Bia agus Oidhreachta (Turas Saor in Aisce ag déanamh ceiliúradh ar Sheachtain na hOidhreachta)**
  Reáchtáladh Turas Bus Bia agus Oidhreachta Chonamara Déardaoin an 22 Lúnasa. An Seandálaí Michael Gibbons agus Pádraig Ó Raighne, Saineolaí ar Thurais Bhia, a threoraigh an turas agus a thug cuairt ar *Inagh Valley Lodge*, Reilig Bhaile na Cille, Crois na Tulaí agus Caisleán Rinn Mhaoile.
- **Ionad Cuairteoirí Chath Eachroma**
  Ag obair le Rannóg na Seirbhísí Corparáideacha chun an t-ionad a uasghrádú agus acmhainní oideachais a fhorbairt.
- **Tionscadal Bithéagsúlachta.**
  Comhairle agus treoir a chur ar fáil maidir le nithe éagsúla a bhaineann le bithéagsúlacht lena n-áirítear crainn a chur, bheith ag déileáil le speiceas ionrach agus pleananna pailneora do Bhailte Slachtmhara agus Grúpaí Pobail agus Scoileanna ar fud na tíre. Cuireadh an Tionscadal Scoile *Boxes for Bees* ar bun agus tugadh cuairt ar roinnt scoileanna inar tugadh bosca agus síolta lena gcur. Rinneadh obair leis an Rannóg Comhshaoil maidir le bróisiúir a fhorbairt do limistéar Snámha Phort Omna. Rinneadh ionchur maidir le Conairí Oidhreachta Chill Chornáin a fhorbairt. Rinneadh obair le Bailte Slachtmhara na gCreag ar a nIniúchadh Oidhreachta agus Bithéagsúlachta. Cuireadh iarratas isteach ar mhaoiniú ón NPSW chun bileoga agus gearrscannáin a bhaineann le saincheisteanna bithéagsúlachta a dhéanamh.
- **An Grúpa Oibre maidir le Speiceas Ionrach**
  Ag obair ar straitéis maidir le speiceas ionrach le rannóga eile den Chomhairle – Rannóg na mBóithre, Maoir Phobail, Rannóg Comhshaoil, Oifig Uiscí Pobail agus IT.
- **Deich mBliana na gCuimhneachán**
  Tuilleadh forbartha agus uasghrádú le déanamh ar láithreán gréasáin do dheich mbliana na gcuimhneachán mar aon le tuilleadh eolas agus podchraoladh. Reáchtáladh dhá imeacht don Chéad Dáil Dé Luain an 21 Eanáir. Thug an Dochtúir Conor McNamara agus Siobhra Aiken léachtaí i Seomra na Comhairle agus in Óstán Bhaile Chláir níos déanaí an lá sin. Ag obair i gcomhar le GMIT ar thionscadal

oidhreachta digiteach maidir le suíomhanna ar leith in Éirinn a thaifead.Reáchtálfar an Chomhdháil *Loughrea Remember* dar teideal *Democracy and the People* an 7 Samhain 2019. Bhí an taispeántas Dáil 100 (Taispeántas de chuid an Oireachtais) in Áras an Chontae ó lár mhí Lúnasa go lár mhí Mheán Fómhair. Bhí seoladh mar chuid de sin a reáchtáladh an 9 Meán Fómhair in Áras an Chontae.

- **Gradam an Chathaoirligh**
  Áirítear ar na Gradaim sin Gradam don tionscadal oidhreachta is fearr agus Gradam don fhoilseachán oidhreachta is fearr.

- **Tionscadail Eisimirce agus Diaspóra**
  Tionscadal Scéim Eisimirce Tuke – Leanadh den obair le Coiste an Chlocháin 2012 agus le Grúpa Oidhreachta Uachtar Ard agus Ionad Cuimhneacháin na nImirceach i gCarna ar an tionscadal seo. Rinneadh ábhar ar líne a fhorbairt agus a dhéanamh a bhaineann le eisimirce agus diaspóra. Reáchtáladh comhdháil i gCarna an 4 agus an 5 Deireadh Fómhair. D'fhreastail os cionn 150 duine ar an iomlán.

- **ICAN – láithreán gréasáin Oidhreachta Pobail.**
  Lean an Oifig Oidhreachta leis an obair i gcomhpháirtíocht le Músaem Shaol na Tuaithe, Caisleán an Bharraigh agus le pobail éagsúla ar fud an chontae le tuilleadh forbartha a dhéanamh ar an láithreán gréasáin seo. Cuireadh oiliúint theicniúil agus oidhreachta ar fáil do ghrúpaí le linn na bliana. Thug baill ICAN a n-aghaidh ar an taispeántas dar teideal *Our Irish Women* a fhorbairt, a sheolfar go hoifigiúil Dé hAoine an 9 Samhain i Músaem Shaol na Tuaithe i gCaisleán an Bharraigh.

- **Féile na gCloch**
  D’fhreastail os cionn 100 duine ar Fhéile na gCloch ar Inis Oírr a bhí ar siúl Déardaoin an 13 Meán Fómhair go dtí Dé Domhnaigh an 15 Meán Fómhair. Bhí rogha ag na rannpháirtithe tabhairt faoi bhalla cloiche a thógáil, litreoireacht, snoíodóireacht, pábháil, sceitseáil agus taispeántas ar aol te chomh maith le bheith ag éisteacht le cainteanna éagsúla bainteacha.

- **Imeachtaí, Comhdhálacha agus Ceardlanna Pobail**
  Tugadh cúnamh, comhairle agus tacaíocht do roinnt grúpaí Bailte Slachtmhara, grúpaí Oidhreachta Pobail agus scoileanna in 2019 lena n-áirítear comhairle agus treoir maidir le foilseacháin oidhreachta, conairí oidhreachta a fhorbairt, seantaifid oidhreachta, Imeachtaí le haghaidh Sheachtain na hOidhreachta, oiliúint oidhreachta agus comhdhálacha agus seimineáir ábhartha maidir le hoidhreacht áitiúil, srl. Rinneadh obair i gcomhar le hArd Scoil Mhuire, Béal Átha na Sluaighe lena comóradh 100 bliain a fhorbairt. Ag obair i gcomhar le CDS Corr na Móna ar a thionscadal taighde ar bhailte fearainn. Ag tacú le Grúpa Chathair Loistreáin/Chnoc Meadha lena gcuid tionscnamh oidhreacht áitiúil a fhorbairt. Ag obair i gcomhar le Grúpa

Seandaoine Gníomhacha Bhaile Átha an Rí lena leabhar oidhreachta. Ag obair i gcomhar le *Forum Connemara*, GRD, Uachtar Ard, Dún Mór, an tIonad Cuimhneacháin Eisimircigh i gCarna ar thionscadail thaighde maidir le bailte fearainn. Ag tacú le Scoil na hAille Brice lena leabhar staire; Grúpa Dráma *Killaghton*, Corrib Beo,

- **Tionscadail Eisimirce agus Diaspóra**
  Tionscadal Scéim Eisimirce Tuke – Leanadh den obair le Coiste an Chlocháin 2012 agus le Grúpa Oidhreachta Uachtar Ard ar an tionscadal seo. Rinneadh ábhar ar líne a fhorbairt agus a dhéanamh a bhaineann le eisimirce agus diaspóra.

- ***Reiligí na Tíre a Mhapáil go Digiteach*** – Leanadh den obair le Forbairt Tuaithe na Gaillimhe ar inscríbhinní mapáilte agus cuimhneacháin a dhéanfar a thaifead agus a íoslódáil ar www.galway.ie. Ag obair ar Bhaile Mhic an Bhaird, Cill ar Ghualainn (Béal Átha Ghártha)

- Táthar ag leanúint leis an ***Tionscadal Scoileanna 'Beo'*** le INSIGHT, OÉ, Gaillimh agus le hIonad Oideachais na Gaillimhe.

- Rannpháirtíocht ar Choistí/fhoirne ar nós ***Coiste na Logainmneacha, Cuideachta Forbartha agus Oidhreachta Bhaile Locha Riach, Éire Ildánach.***

- Leathadh amach na Scéime Deontais Oidhreachta mar chuid de Dheontais Phobail.

- **Taighde ar Bhailte Fearainn**
  Ag obair le hOidhreacht Pobail na Gaillimhe, GRD, *Forum Connemara*, an tIonad Cuimhneacháin Eisimircigh i gCarna agus Corr na Móna chun taighde stairiúil ar bhailte fearainn a thaifead agus a dhoiciméadú.

- Cuirfear an **Fhéilire *Golden Mile*** ar fáil i mí Nollag na bliana 2019.

- Tionóladh cruinnithe agus tionscnaimh oidhreachta a chur chun cinn le **Fóram Oidhreachta & Bithéagsúlachta Chontae na Gaillimhe.**

- **Féile na gCloch** Reáchtáladh an t-imeacht seo in Inis Oírr idir an 19-22 Meán Fómhair a raibh Ceardlanna maidir le Tógáil Ballaí Cloiche, litreoireacht, snoíodóireacht, pábháil, obair le haol agus sceitseáil.
- **Iontaise Annamh a Nochtadh i dTuaim:** Bhí an t-imeacht seo ar siúl in oifig an cheantair i dTuaim an 30 Meán Fómhair agus d'fhreastail os cionn 100 duine air. Tá an iontaise ar taispeáint in oifig an cheantair.

Oidhreacht

Tograí do 2020:

- Tabhairt faoi Chéim 4 d'Iniúchadh Oidhreachta Geolaíochta ar Chontae na Gaillimhe i gcomhpháirtíocht le Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann agus an Chomhairle Oidhreachta.

- Tionscadail Oidhreachta Gastranamaíochta Réigiún na Gaillimhe, Iarthar na hÉireann 2020 - leanúint ar aghaidh ag obair le pobail áitiúla agus le heagraíochtaí ag bailiú faisnéise a bhaineann le hoidhreacht gastranamaíochta an chontae agus aschur scríofa, fuaime agus físe a tháirgeadh don láithreán gréasáin.

- Foilseachán a sheoladh agus taispeántas a dhéanamh a tharraingeoidh aird ar acmhainní saibhre Oidhreachta Eaglasta na tíre.

- Leanúint leis an obair ar an Straitéis maidir le Speicis Ionracha.

- Leanúint leis an tionscnamh *'Stories from the landscape'*.

- Oibreoidh an seandálaí pobail, le grúpaí éagsúla, scoileanna agus le daoine aonair sa chontae chun cur le feasacht, eolas agus meas ar oidhreacht seandálaíochta an chontae. Cuirfidh sé treoir agus cúnamh ar fáil freisin maidir le tabhairt faoi thionscadail atá bunaithe ar oidhreacht seandálaíocht chun sárchleachtas a chinntiú.

- Tionscadal Sráidbhailte/Bailte le forbairt i gcomhar leis an gComhairle Oidhreachta.

- Breithniú le déanamh ar chúrsa 6 seachtaine a reáchtáil a rachaidh chun leasa dóibh siúd atá ag tabhairt faoi thionscadail oidhreachta faoin gClár faoi Theicníochtaí Taifeadta Fuaime agus Agallóireachta.

- Tabhairt faoi Chéim 1 maidir le hiniúchadh a dhéanamh ar thobair bheannaithe sa tír.

- Tabhairt faoi Chéim 1 maidir le scéim plandaithe chuí a fhorbairt i gceantar uirbeach.
- Cúrsa *Reading the Landscape* Céim 2 – Chun leanúint leis an obair le grúpaí pobail a thaobh scileanna allamuigh a fhoghlaim agus na scileanna sin a úsáid chun an t-ábhar a uaslódáil ar an láithreán gréasáin nua pobail.

- Leanúint den Tionscadal Bithéagsúlachta agus de bheith ag obair i gcomhar le grúpaí pobail, Grúpaí Bailte Slachtmhara, Scoileanna, NUIG, GRD, srl.

- Lá Baile Múrtha Bhaile Átha an Rí – Lorgófar maoiniú ón gCiste do Bhallaí Múrtha na Comhairle Oidhreachta agus má éiríonn leis tionólfar Lá do Bhailte Múrtha i mí Lúnasa 2020.

- Tionscadal Oidhreachta do Bhailte Múrtha Bhaile Áth an Rí agus Bhaile Locha Riach – Maoiniú le lorg chun leanúint leis an tionscadal fiúntach seo.

- Oibreacha Caipitil Bhailte Múrtha Bhaile Áth an Rí – Lorgófar maoiniú le tabhairt faoi chlár eile oibreacha ar na Bailte agus leanfaidh obair eile as sin má éiríonn leis.

- Féile Meánaoise Bhaile Locha Riach - Féach le himeacht i gcomhar le Coiste Fhéile Meánaoise Bhaile Locha Riach a fhorbairt.

- Deich mBliana na gCuimhneachán – Tuilleadh forbartha agus uasghrádú le déanamh ar láithreán gréasáin do dheich mbliana na gcuimhneachán mar aon le tuilleadh eolas agus podchraoladh.Reáchtálfar Comhdháil LoughreaRemember i mí na Samhna 2020.

- Foilseachán a dhéanamh maidir le foinsí staidéir don tréimhse réabhlóideach do Chontae na Gaillimhe.

- Gradam an Chathaoirligh - Áirítear sa Ghradam seo, Gradam don tionscadal oidhreachta is fearr, an foilseachán oidhreachta is fearr agus an tionscadal scoile Gaeilge/oidhreachta is fearr.

- ICAN – láithreán gréasáin Oidhreachta Pobail.Leanfaidh an Oifig Oidhreachta leis an obair i gcomhpháirtíocht le Músaem Shaol na Tuaithe, Caisleán an Bharraigh agus le pobail éagsúla ar fud an chontae le tuilleadh forbartha a dhéanamh ar an láithreán gréasáin seo.

- Imeachtaí, Comhdhálacha agus Ceardlanna Pobail – Tabharfar cúnamh, comhairle agus tacaíocht freisin don iliomad imeachtaí Bailte agus Pobail sa bhliain 2020, lena n-áirítear, Féile na gCloch, Imeachtaí Sheachtain na hOidhreachta, oiliúint oidhreachta agus comhdhálacha agus seimineáir agus comhdhálacha ábhartha oidhreachta.

- Tionscadail Eisimirce agus Diaspóra: Tionscadal Scéim Eisimirce Tuke – Chun leanúint leis an obair le Coiste an Chlocháin 2012 agus le Grúpa Oidhreachta Uachtar Ard ar an tionscadal seo. Tuilleadh eolais ar líne a fhorbairt maidir le heisimirce agus an diaspóra. Comhdháil a eagrú a bhaineann leis an diaspóra agus eisimirce.

- Mapáil Dhigiteach Reiligí sa Chontae – Táthar le leanúint le mapáil a dhéanamh ar roinnt reiligí atá le mapáil agus déanfar inscríbhinní leachta cuimhneacháin a thaifeadadh agus a uaslódáil ar www.galway.ie

- Leanfar leis an Tionscadal Scoileanna 'Beo' le Insight, OÉ, Gaillimh agus le hIonad Oideachais na Gaillimhe.

- *Alcock and Brown 100* –Obair ar chlár oideachais do scoileanna.

- Rannpháirtíocht ar Choistí/fhoirne ar nós Coiste na Logainmneacha, Cuideachta Forbartha agus Oidhreachta Bhaile Locha Riach, Éire Ildánach agus Tionscadal Aran Life.

- Leathadh amach na Scéime Deontais Oidhreachta mar chuid de Dheontais Phobail.

- Comórtas agus Féilire an Mhíle Órga - reáchtálfar searmanas gradaim freisin le linn na bliana.

- Cruinnithe a eagrú agus tionscnaimh oidhreachta a chur chun cinn le Fóram Oidhreachta & Bithéagsúlachta Chontae na Gaillimhe.

- Campaí samhraidh oidhreachta do leanaí a fhorbairt agus a sheachadadh i gcodanna áirithe den chontae i gcomhpháirtíocht le Cairde Éanlaith Éireann agus le comhpháirtithe eile.

Caomhnú

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Aithníodh, rinneadh meastóireacht agus cuireadh comhairle ar fáil maidir le déanmhais, limistéir grúpaí déanmhas agus gnéithe eile lena mbaineann tábhacht ó thaobh na hoidhreachta ailtireachta. Cuireadh comhairle ar fáil d'úinéirí agus d'áititheoirí déanmhas stairiúil maidir le sárchleachtas agus le fáil a bheith ar chúnamh, lena n-áirítear cúnamh airgeadais do chaomhnú den chineál sin.

- Rinneadh measúnú ar Dhéanmhas atá ar Thaifead na nDéanmhas atá faoi Chosaint (RPS) le súil le Dearbhuithe a eisiúint maidir le hoibreacha óna dteastaíonn cead pleanála agus comhairle réamhphleanála.

- Tairgeadh comhairle d’úinéirí/d’áititheoirí struchtúr a tógadh go traidisiúnta, go háirithe maidir le bearta éifeachtúlachta fuinnimh.

- Tuairiscíodh agus tugadh comhairle maidir le hiarratais phleanála nuair a eascraíonn saincheisteanna oidhreachta ailtireachta i Limistéir Chaomhantais Ailtireachta (ACAanna) agus le Struchtúir Chosanta (foirgnimh aonair nó grúpaí foirgneamh) inar moladh forbairt.

- Rinneadh monatóireacht ar an riocht ina bhfuil déanmhais atá ar Thaifead na nDéanmhas atá faoi Chosaint, agus de réir mar a bhí gá, rinneadh moltaí maidir leis an ghá, go dtógfadh an t-údarás pleanála gníomh forfheidhmithe.

- Chuathas i gcomhairle leis an roinn, gníomhaireachtaí stáit, eagraíochtaí deonacha agus idirnáisiúnta ábhartha ar chúrsaí a bhaineann le caomhnú ailtireachta lena n-áirítear AACO, ICOMOS, Cumann Seoirseach na hÉireann, agus Cónaidhm Tionscail na Foirgníochta.
- Rinneadh idirchaidreamh le pobail áitiúil maidir le tionscnamh Bailte Slachtmhara agus pobail. Tionscadal píolótach *Paint the Town Headford* i gcomhpháirt le Gaillimh 2020.
- *Heart of Gort Festival* i mí na Bealtaine i gcomhpháirt le ICOMOS Ireland. Coiste baile agus sráidbhaile chun forbairt inbhuanaithe a chur chun cinn.

- Grúpa Sócmhainní Stairiúla – lean an grúpa oibre idirdhisciplíneach idir-rannach ar aghaidh lena chuid oibre chun Struchtúir Chosanta a chothabháil faoi chúram an

údaráis áitiúil. Rinne an Oifig Caomhantais Ailtireachta tuarascálacha proifisiúnta a mhaoiniú i gcomhair oibreacha Caomhantais ar Theach na Cúirte Phort Omna.

- Rannpháirtíocht san fhéile ailtireachta *Architecture at the Edge* leis an téama *Adapt Reuse*- Imeachtaí ar fud na tíre

- *The Walks, Loughrea* a Chur Chun Cinn; tionscadal Caomhantais le *Reimagine*, tionscnamh de chuid Fhoras Ailtireachta na hÉireann le maoiniú ó Éire Ildánach agus i gcomhpháirtíocht le Gaillimh 2020

- Riaradh an Scéim Infheistíocht um Oidhreacht Thógtha (BHIS) agus an Ciste um Struchtúir Stairiúla (HSF) atá ar fáil tríd an Roinn Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta do Struchtúir Stairiúla.

- Rinneadh ionchur maidir le Pleananna Ceantair Áitiúil, agus Plean Forbartha Contae de réir mar a éilítear.

- Próiseáladh moltaí próiseáilte lena n-áireamh agus a scriosadh ar Thaifead na Struchtúr Cosanta mar chuid d'athbhreithniú bliantúil ar Thaifead na Struchtúr Cosanta.

Tograí do 2020:

- Leanúint ag tabhairt faoi dhualgais reachtúla an Oifigigh Caomhnaithe Ailtireachta mar atá leagtha amach i gCiorclán 5/99 arna leasú.

- Breiseanna a mholadh don RPS agus taighde agus Limistéir Chaomhantais Ailtireachta a mholadh. Dul i dteagmháil le húinéirí agus le háitritheoirí.

- Deiseanna a chur chun cinn chun feasacht a ardú maidir le hoidhreacht ailtireachta agus an caomhantas a bhaineann leis sin agus é a athúsáid trí Éire Ildánach, Gaillimh 2020, Foras Ailtireachta na hÉireann.

- Na tionscnaimh agus an maoiniú arna gcur ar fáil ag an Roinn Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta a chur chun cinn.

- Leanúint ar aghaidh ag cur úsáid scileanna traidisiúnta agus tionscnaimh oiliúna chun cinn.

- Leanúint ar aghaidh ag cur leis an ngrúpa oibre Sócmhainní Stairiúla agus ag obair le pobail áitiúla chun an timpeallacht thógtha stairiúil a ionchorprú i saol pobail na mbailte agus na sráidbhailte.

- Achoimrí agus pleananna tionscadail costáilte a ullmhú le go mbeifear ábalta leas a bhaint as cistiú caipitil de réir mar a chuirfear iad sin ar fáil.

- Leas a bhaint as agus aon tionscnamh maoinithe atá ar fáil a chur chun cinn, lena n-áirítear maoiniú do Chiste na Scéime Infheistíochta san Oidhreacht Foirgnithe, Scéim na nDéanamhas atá i mBaol, agus Bailte agus Sráidbhailte Tuaithe, an Tionscnamh Bailte Stairiúla & Éire Ildánach.

- Comhairle a chur ar fáil don údarás áitiúil maidir le cúrsaí caomhnaithe ailtireachta - idirchaidreamh a dhéanamh le rannóg na mbóithre maidir le caomhnú a dhéanamh ar shaoirseacht chloiche súile droichid; idirchaidreamh le seirbhísí corparáideach maidir le sócmhainní stairiúla faoi úinéireacht an Údaráis Áitiúil; Idirchaidreamh leis an Rannóg Comhshaoil maidir le reiligí; Idirchaidreamh le hinnealtóirí na gceantar áitiúil maidir leis an réimse poiblí agus le saincheisteanna a eascraíonn.

Bainistíocht Mór-Éigeandála (MEM)

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Leantar den obair sa Choiste Forbartha Mór-Éigeandála (MEDC) a bhunaigh an Chomhairle mar chuid den Cheart Náisiúnta Nua don MOM agus leanann Eileen Ruane (Stiúrthóir Seirbhísí) de bheith ina cathaoireach air mar chuid de Lucht Stiúrthóireachta Pleanála, Comhshaoil & Seirbhísí Éigeandála na Comhairle.

- Rinneadh an Plean ME agus an Fo-phlean Drochaimsire a athbhreithniú agus leantar den obair atá á dhéanamh ag an gcoiste chun an Fo-phlean Freagartha ar Thuilte a athbhreithniú. Tá pleananna chun córas bainistithe glaonna maidir le drochaimsir a thabhairt isteach ag céim níos déanaí den fhorbairt.

- Leanann Grúpa Stiúrtha Réigiúnach MEM an Iarthair (RSG) faoi chathaoirleacht an HSE ag freastal ar a ról Bainistíocht Móréigeandála a chomhordú idir na hocht gníomhaireacht Príomhfhreagartha (PRAanna) -i.e. 3 Rannán Garda Áitiúil, 4 Údarás Áitiúil agus FSS Thiar - i gceantair Ghaillimh, Mhaigh Eo agus Ros Comáin.

- Leanann Grúpa Oibre MEM an Mheán-Iarthair (RWG) a bhfuil baint baill de Phríomhsheirbhísí Éigeandála (PESanna) sa réigiún iarthair, ie. Seirbhísí Dóiteáin Údarás Áitiúil, Rannáin Garda Áitiúil agus Seirbhís Náisiúnta Otharcharranna FFS, de bheith ag feidhmiú, faoi choimirce Ghrúpa Oibre MEM an Mheán-Iarthair (RWG) agus faoi chathaoirleacht FSS go dtí deireadh na bliana 2019.

- Leanadh den obair ar Phlean Comhardaithe Áitiúil maidir le hÉigeandálacha Móra lena n-áirítear Plean Réigiúnach na Meán agus an Plean Réigiúnach Aslonnaithe in 2019 bunaithe ar threoir Náisiúnta a bhí ar fáil.

- Is i gCeanncheathrú Chomhairle Chontae na Gaillimhe atá an tIonad Comhordaithe Áitiúil (LCC) lonnaithe i gcónaí do na trí Ghníomhaireacht Phríomhfhreagartha - Comhairle Chontae na Gaillimhe, FSS an Iarthair, Rannán Gharda Síochána na Gaillimhe - le haghaidh Móréigeandálaí i gceantar Chontae na Gaillimhe. Cuireadh feabhas ar shaoráidí bainistíochta eolais (IM) san LCC i Halla na Cathrach in 2018 agus leanann siad de bheith in úsáid agus leantar den obair maidir le saoráidí físchomhdhála a shuiteáil.

- Ceadaíodh maoiniú ón NDFEM in 2019 chun gineadóir cúltaca (breise) a cheannach agus a shuiteáil do Halla na Cathrach chun foinse cumhachta cúltaca a chur ar fáil don LCC, Rannóg IS agus réimsí criticiúla eile. Ceannófar an gineadóir faoi dheireadh na bliana agus cuirfear tús leis an obair lena chomhtháthú a éascú luath sa bhliain 2020.

- Ba chóir a thabhairt faoi deara go bhféadfadh an Chomhairle Cathrach Halla na Cathrach a úsáid mar an LCC d'imeachtaí drochaimsire.

- Bunaíodh grúpa comhtháthúcháin MEM na Cathrach/an Chontae idir na PRA-anna i gceantar Chathair agus Chontae na Gaillimhe faoi chathaoirleacht Stiúrthóra Seirbhísí ó Chomhairle Cathrach na Gaillimhe chun déileáil le saincheisteanna i gceantar na Cathrach/an Chontae agus, go háirithe, le himeachtaí a bhfreastalaíonn sluaite móra daoine orthu, agus leanann sé de bheith ag oibriú.

- Tá oiliúint réigiúnach ar fáil i gcónaí do dhaoine iomchuí den fhoireann sna hocht PRA atá ann i réigiún an iarthair.

- Chuir Comhairle Chontae na Gaillimhe dhá aonad soghluaiste stórála sealadaí corpán ar fáil don 7 nÚdarás Áitiúil i réigiún MEM an Iarthair agus an Iarthuaiscirt chun críche an acmhainn sna réigiúin sin faoi seach a mhéadú. Tá sin i dteannta an aonaid shealadaigh uasghrádaithe ina stóráiltear corpáin atá ar conradh agus a úsáidtear mar chuid de chleachtaí MEM sa réigiún thiar.

- Threoraigh an GFRS an t-athbhreithniú ar Phlean Éigeandála Seachtrach Chríochfort *Circle K* luath sa bhliain 2019 lena n-áirítear comhairliúchán poiblí.

- Reáchtáladh cleachtadh boird Mór-Éigeandála ag Críochfort *Circle K* i gCalafort na Gaillimhe an 17 Bealtaine 2019 chun an Plean Éigeandála Seachtrach athbhreithnithe a thástáil. Is suíomh uas-sraithe an críochfort faoi Rialacháin COMAH. Bhí baint ag 3 Údarás Inniúil Áitiúil (LCA-anna) – i.e. Comhairle Chontae na Gaillimhe (lena n-áirítear GFRS mar PES don Chomhairle Cathrach, Rannán Garda na Gaillimhe, FSS an Iarthair, agus *Circle K,* Oibritheoir an tSuíomh. Bhí an cleachtadh bunaithe ar thine ionsamhlaithe tanc le gal deataigh comhthoraidh seachtrach. Mar chuid den chleachtadh, baineadh leas as aonad comhordaithe inmheánach Chomhairle Contae na Gaillimhe ar an láthair agus rinneadh tástáil ar chóras bainistíochta maidir le heolas leictreonach freisin.

- Rinneadh athbhreithniú ar Phlean Freagartha idirghníomhaireachta na nOileán le linn na bliana 2019.

- Reáchtáladh cleachtadh Mór-Éigeandála, a raibh baint ag 3 Phríomhghníomhaireacht Freagartha, Garda Cósta na hÉireann agus *Aer Arann Islands* ag Aerfort Indreabháin, Conamara agus Aerfort Inis Mór an 12 Samhain 2019. Bhí sé mar aidhm ag an gcleachtadh Plean Freagartha athbhreithnithe agus nósanna imeachta Mór-Éigeandála na nOileán a thástáil.

- D'fhreastail pearsanra GFRS ar roinnt seimineár agus faisnéisiú maidir le drochaimsir. D'fhreastail baill MEDC ar Chomhdháil Náisiúnta an MEM i mBaile Átha Luain an 14 Samhain 2019.

- Chuir an GFRS tús le faisnéisiú MEM a thabhairt do Ghrúpaí Stiúrtha Sábháilteachta éagsúla na Comhairle in 2019 chun an fheasacht atá ann maidir leis an bpróiseas agus le dualgais gach stiúrthóireachta a fheabhsú.

- Bhí méadú ar úsáid TETRA in 2019 (an tSeirbhís Náisiúnta Dhigiteach) ar fud na Comhairle agus iompaíodh gach raidió i bhfeithiclí GRFS chuig TETRA mar chuid den chlár Náisiúnta NDFEM. Ciallaíonn sin go bhfuil níos mó acmhainneachta ar fáil maidir le cumarsáid éigeandála.

Tograí do 2020:

- Gheobhaidh daoine den fhoireann áitiúil agus den fhoireann réigiúnach tuilleadh oiliúna agus tástála maidir lena róil nua éagsúla mar atá leagtha amach i sa Phlean PRA maidir le Mór-Éigeandálaí a bhaineann leo.

- Leanfaidh an Coiste Forbartha Mór-Éigeandála (MEDC), arna bhunú ag an gComhairle mar chuid de Chreat Náisiúnta Nua don MEM, de theacht le chéile dhá uair sa mhí agus de bheith faoi chathaoirleacht Eileen Ruane (Stiúrthóir Seirbhísí). Cuirfear an bhéim ar an gcóras nua maidir le iarratais ar chúnamh le linn imeachtaí drochaimsire a mhapáil agus a bhainistiú agus cumarsáid foirne níos fearr a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear TETRA a chomhtháthú go hiomlán.

- Táthar ag súil go leanfaidh bailíochtú agus nuashonrú Phlean Mór-Éigeandála reatha na Comhairle Contae ar aghaidh in 2020.

- Leanfaidh pearsanra na Comhairle agus pearsanra GFRS de thacaíocht a thabhairt do Ghrúpaí Réigiúnacha Stiúrtha agus Meithle, MEDC áitiúil agus an Grúpa Comhtháthúcháin na Cathrach/an Chontae.

- Leanadh den obair ar Phlean Comhardaithe Áitiúil maidir le Mór-Éigeandálaí lena n-áirítear Plean Réigiúnach na Meán agus an Plean Réigiúnach Aslonnaithe.

- Tá cleachtadh Mór-Éigeandála chun Plean Freagartha na nOileán a thástáil sceidealaithe ag deireadh na bliana 2020. Chuige sin arís beidh 3 Údarás Inniúil Áitiúil(LCA) i.e. Comhairle Chontae na Gaillimhe (lena n-áirítear GFRS mar PES don Chomhairle Contae), Rannán Garda na Gaillimhe, FSS an Iarthair, Garda Cósta na hÉireann, RNLI agus *Aer Arann Islands.*

- Tá cleachtadh dhall MEM sceidealaithe don suíomh *Tynagh Energy* (suíomh leibhéil íochtair faoi rialacháin COMAH) faoi dheireadh na bliana 2020.

- Leanfar den obair maidir le gineadóir nua cúltaca a shuiteáil ag Halla na Cathrach agus saoráidí físchomhdhála a fhorbairt ag an LCC.

- Tá oiliúint bhreise d'fhoireann Chomhairle Chontae na Gaillimhe pleanáilte don bhliain 2020 lena n-áirítear úsáid na meán sóisialta.

Dóiteán a Chosc agus Cláir Oideachais

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Rinneadh Clár Sábháilteachta Dóiteáin na Scoileanna a chur i bhfeidhm arís i mbunscoileanna i Limistéir na Stáisiún Contae.

- Tá aláraim dheataigh neamhspleácha ina bhfuil cadhnraí fadsaoil á bhfáil ag Seirbhís Dóiteáin agus Tarrthála na Gaillimhe do 250 teaghlach agus leanfar de na haláraim sin a eisiúint chuig teaghlaigh i gCathair agus i gContae na Gaillimhe lena suiteáil ag grúpaí pobail de réir mar a rinneadh i mblianta roimhe seo. Cuireadh an tionscadal seo i gcrích le cúnamh ó na hAonaid Pobail agus Fiontraíochta i gComhairle Cathrach na Gaillimhe agus i gComhairle Chontae na Gaillimhe araon mar chuid de Chlár leanúnach na Stiúrthóireachta Náisiúnta um Dhóiteáin agus Bainistíocht Éigeandála (NDFEM).

- Cuireadh clár ar bun go háitiúil mar chuid den tseachtain Náisiúnta um Shábháilteacht Dóiteáin mar a rinneadh blianta eile lena n-áirítear na stáisiúin Dóiteáin ar fad a oscailt don phobal le linn na seachtaine sin le haghaidh léachtaí agus taispeántas.

- Rinneadh feachtais feasachta meán maidir le sábháilteacht dóiteáin in 2019 do Seachtain Náisiúnta um Shábháilteacht Dóiteáin, sábháilteacht falscaí, sábháilteacht Oíche Shamhna agus sábháilteacht Nollag. Rinne roinnt oifigeach agallaimh raidió agus teilifíse.

- Cuireadh tús leis an gClár do Dhaoine Soghonta in 2019 lena n-áirítear Leabhrán Seiceála maidir le Sábháilteacht Dóiteáin sa Bhaile a sheol Sean Canney, an tAire Stáit um Fhorbairt Pobail, Acmhainní Nádúrtha agus Forbairt Dhigiteach an 7 Deireadh Fómhair 2019 ag Stáisiún Dóiteáin Thuama.

- Rinneadh feachtas fógraíochta maidir le sábháilteacht dóiteáin in 2019 inar cuireadh teachtaireachtaí sábháilteachta dóiteáin '*Stop Fire*' agus '*Check Your Detector*' ar thaobhanna na ngléasanna dóiteáin i ngach stáisiún. Cuireadh comhartha trialach den chineál céanna ar dhoirse na bá gléasanna sa stáisiún dóiteáin i dTuaim.

Tograí do 2020:

- Leanfar den Chlár Scoileanna maidir le Sábháilteacht Dóiteáin in 2020 ina dtabharfaidh oifigigh dóiteáin cuairt ar Rang a 4 i mbunscoileanna i nGaillimh faoi réir acmhainní airgeadais a bheith ar fáil.

- Leanfar d’aláraim dheataigh chuimsitheacha a eisiúint in 2020 i gcathair agus i gcontae na Gaillimhe ó leithdháiltí a fuarthas in 2019 agus ceannófar aláraim bhreise i lár na bliana 2020.

- Reáchtálfar clár go áitiúil arís in 2020 mar chuid de Sheachtain Náisiúnta um Shábháilteacht Dóiteáin mar a reáchtáladh i mblianta roimhe seo lena n-áirítear gach Stáisiún Dóiteáin a oscailt don phobal. Tá súil againn roinnt seimineár agus taispeántas a chur ar bun i mbailte.

- Déanfar feachtais feasachta meán maidir le sábháilteacht dóiteáin in 2020 mar chuid de Sheachtain Náisiúnta um Shábháilteacht Dóiteáin, sábháilteacht falscaí, sábháilteacht Oíche Shamhna agus sábháilteacht Nollag. Táthar ag súil go méadóidh líon na n-oifigeach a dhéanfaidh agallaimh raidió agus teilifíse in 2020.

- Cuirfear an Clár do Dhaoine Soghonta i bhfeidhm i ngach stáisiún in 2020 lena n-áirítear sa Chathair agus cuirfear an Leabhrán Seiceála maidir le Sábháilteacht Dóiteáin sa Bhaile go mór chun cinn. Beidh baint ag an gclár leis an gclár maidir le pleanála réamh-eachtra.

- Cuirfear na teachtaireachtaí sábháilteachta dóiteáin ‘*Stop Fire’* agus ‘*Check Your Detector’* mar chuid den fheachtas fógraíochta maidir le sábháilteacht dóiteáin ar dhoirse na bá gléasanna i ngach stáisiún dóiteáin.

- Cuirfear tús leis an obair ar láithreán gréasáin nua an GFRS chun feasacht a ardú maidir le sábháilteacht dóiteáin.

Oibríochtaí Dóiteáin - Pobail a Choinneáil Sábháilte (KCS)

<u>CREAT MAIDIR LE SÁBHÁILTEACHT DÓITEÁIN IN ÉIRINN</u>

Tá an tSeirbhís Dóiteáin faoi réir na srianta airgeadais agus an ghrinnscrúdaithe céanna ar chaiteachas agus atá gach seirbhís de chuid an Údaráis Áitiúil. Beidh infheistíocht bhreise i Seirbhísí Dóiteáin thar an méid sin atá cláraithe cheana féin dúshlánach, mar gheall ar mhaolú ar airgeadas an phobail agus an rialtais áitiúil. Is é an dúshlán - mar a léirítear sa doiciméid - "Pobail a Choinneáil Sábháilte" - ná na hacmhainní atá ar fáil a bhainistiú chun an toradh is fearr a bhaint amach don phobal i dtéarmaí a sábháilteachta aonair, agus chun caillteanas agus cur isteach ar an tsochaí a laghdú.

Chun príomhfhorálacha KCS a chur i bhfeidhm go rathúil, beidh gá le tiomantas leanúnach ar thaobh na Seirbhíse Dóiteáin agus Fhoirne Bainistíochta na Cathrach agus an Chontae, agus iad ag obair i gcomhar le hIonadaithe Tofa na Cathrach agus an Chontae. I ndiaidh na tuarascála maidir le cuairteanna a thug Grúpa Bailíochtaithe Seachtrach NDFEM ar gach Seirbhís Dóiteáin in 2014 dar teideal *“Fire Services in Ireland – Local Delivery – National*

Consistency”, tá dara babhta cuairteanna sceidealaithe do dheireadh na bliana 2019 agus le linn na bliana 2020. Tá Dréachtphlean nua maidir le Soláthar Seirbhíse 2019 – 2024, Dréachtphlean nua maidir le hAlt 26 ullmhaithe ag Bainistíocht na Seirbhíse Dóiteáin agus curtha ar aghaidh chuig an Stiúrthóireacht Pleanála, Comhshaoil agus Seirbhísí Éigeandála. Táthar ag súil go gcuirfear na pleananna seo faoi bhráid Fhoireann Bainistíochta Feidhmiúcháin na Comhairle faoi dheireadh na bliana 2019, faoi bhráid Chomhairle Pleanála, Comhshaoil agus Seirbhísí Éigeandála an SPC agus faoi bhráid na Comhairle Iomlánaigh go luath sa bhliain 2020. Leantar den obair maidir le Pleananna nua maidir le Sábháilteacht Dóiteáin Reachtúil agus Pobail.

Oibríochtaí Dóiteáin - Pobail a Choinneáil Sábháilte (KCS)

Gníomhaíochtaí Táscacha 2019 (bunaithe ar shonraí 2018):

- Tá 11 Stáisiún Dóiteáin i gCathair agus i gContae na Gaillimhe (féach Fíor 1) atá suite i mBaile Átha an Rí, Béal Átha na Sluaighe, An Clochán, Cathair na Gaillimhe, An Gort, Baile Locha Riach, An Creagán, Port Omna, Tuaim, Inis Mór agus An Cheathrú Rua. Tá foireann áirithinte ann sna stáisiúin go léir seachas stáisiún Chathair na Gaillimhe ina bhfuil meascán de dhaoine lánaimseartha, a oibríonn de réir sealaíochta, agus de dhaoine áirithinte ar glaoch.

- Bíonn tuairim is 156 chomhraiceoir dóiteáin ar fostú ag an gComhairle nuair a bhíonn an líon iomlán foirne ann agus iad ar fostú go díreach i Seirbhís Dóiteáin na Gaillimhe, lena n-áirítear comhraiceoirí dóiteáin lánaimseartha agus áirithinte sa Chathair agus sa Chontae. Áirítear ar an bhfigiúr sin comhaontú a rinneadh in 2019 chun líon na gcomhraiceoirí dóiteáin ar áirithíocht a mhéadú trí bheirt chomhraiceoirí dóiteáin a chur sa Chathair.

- Ina theannta sin, tá 11 duine a fheidhmíonn mar oifigigh shinsearacha maoirseachta agus coiscthe dóiteáin, lena n-áirítear an Príomh-Oifigeach Dóiteáin (CFO), 4 fhostaí tacaíochta shibhialtacha, Meicneoir Briogáide agus Oifigeach Cosanta Sibhialta (CDO), ag obair sa gCeanncheathrú i Stáisiún Dóiteáin Chathair na Gaillimhe.

- I rith na bliana 2018, d’fhreastail an tseirbhís dóiteáin ar 1,755 teagmhas éigeandála san iomlán, is é sin, 1,059 dteagmhas ar fhreastail Briogáidí Contae orthu agus 696 theagmhas ar fhreastail Briogáid Chathair na Gaillimhe orthu ina limistéar dóiteáin i gCathair agus i gContae na Gaillimhe. Léirítear leis sin méadú 11% nuair a chuirtear i gcomparáid é le 2017. Bhí méadú 8% sa Chathair agus 13% sa Chontae. Léirítear i bhFigiúr 2 thíos leibhéal na nglaonna amach ó 2009. Is féidir a fheiceáil ó phointe in 2010, tháinig laghdú ar agus níor tháinig aon ardú ar ghlaonna amach ó 2013 go dtí 2017. Tháinig méadú suntasach ar ghlaonna amach in 2018 agus táthar ag súil go mbeidh méadú breise ann in 2019. Léirítear glaonna amach de réir stáisiún i bhFigiúr 2 thíos.

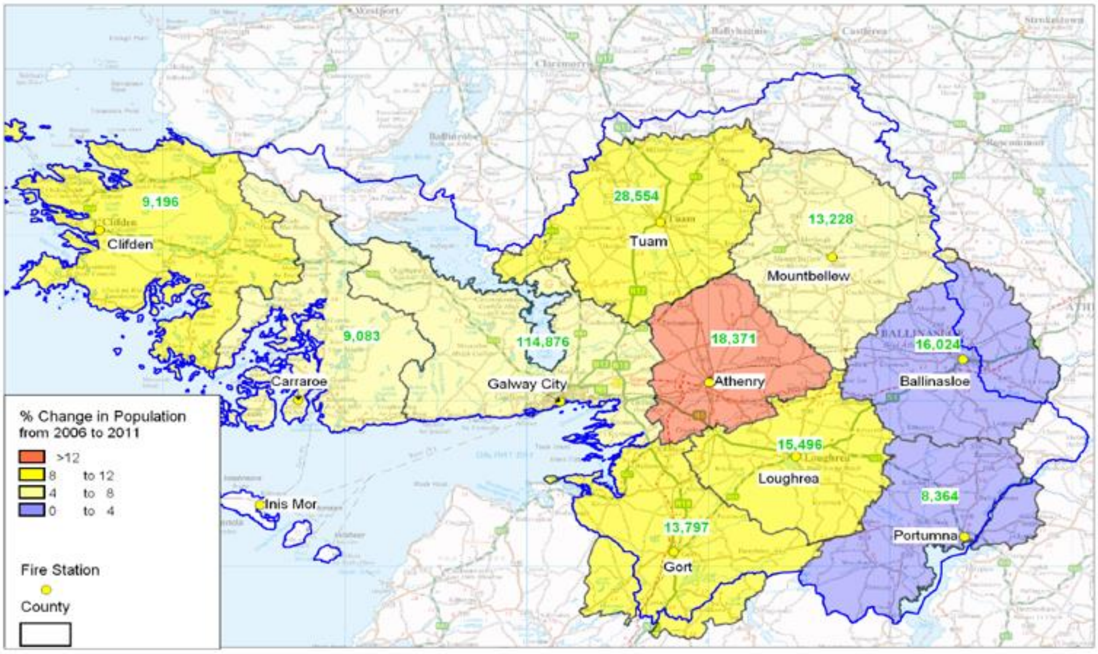

Figiúr 1 Limistéir Reatha Stáisiún Dóiteáin

- €47.68 in aghaidh an duine den daonra an costas a bhain leis an tSeirbhís Dóiteáin a chur ar fáil i gCathair agus i gContae na Gaillimhe in 2018. 2.33 nóiméad agus 5.38 nóiméad na meán-amanna freagartha faoi seach a taifeadadh d'fheithiclí chéad freastail a bhíonn sa chathair go lánaimseartha agus do stáisiúin ar áirithíocht sa chontae
- Léirítear amanna céatadáin freastail ar an láthair do dhóiteáin agus d'eachtraí eile do bhriogáidí Cathrach agus Contae i dTábla 1 thíos. Ar an dea-uair, ní raibh aon bhásanna mar gheall ar dhóiteáin in 2018 ach ar an drochuair maraíodh beirt in 2019 idir Eanáir agus deireadh mhí Dheireadh Fómhair.

- Fuair oifigigh dhóiteáin shinsearacha agus shóisearacha oiliúint freisin leis an Stiúrthóireachta Náisiúnta um Dóiteáin & Bainistíocht Éigeandála (NDFEM). Fuair oifigigh dhóiteáin shinsearacha agus shóisearacha oiliúint freisin leis an Stiúrthóireachta Náisiúnta um Dóiteáin & Bainistíocht Éigeandála (NDFEM). Rinneadh an oiliúint de réir an chláir oiliúna bhliantúil do 2019 de réir na bliana roimhe sin. Leanadh de chaighdeáin oiliúna a athrú chuig an gCreat QQI in 2019.

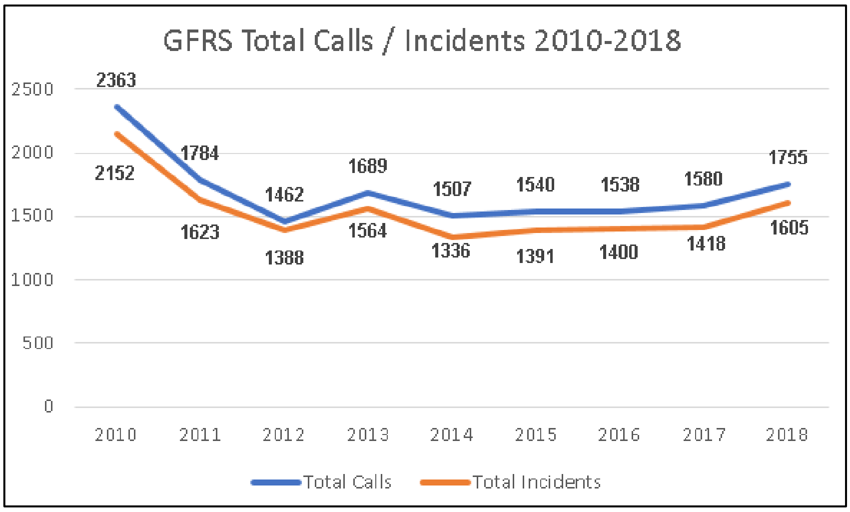

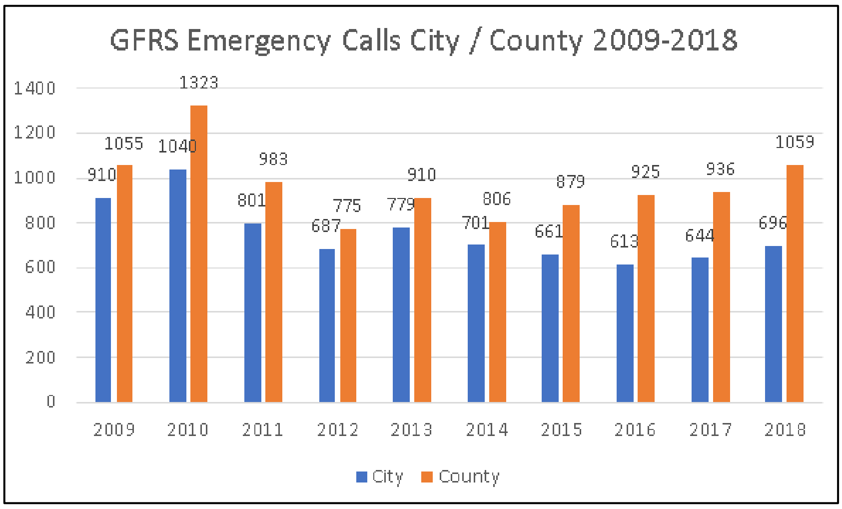

Figiúr 2 Stair Glaonna Amach 2009 - 2018

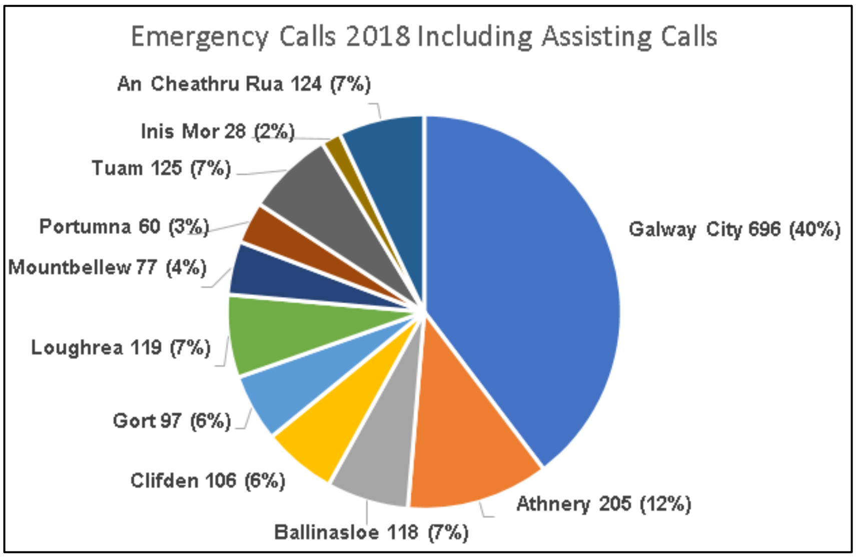

Fíor 3: Briseadh síos ar Ghlaonna Amach de réir an Stáisiúin in 2018

% Am Freastail	Dóiteáin %	Eachtraí Eile %
Níos lú ná 10 nóiméad	32.5	45.9
11 go 20 nóiméad	40.4	39.9
Níos mó ná 20 nóiméad	27.1	14.2

Tábla 1 Céatadán Amanna Freastail Chathair agus Contae na Gaillimhe

- Tá sé beartaithe ag an gComhairle leanúint de phleananna réamhdhóiteáin a ullmhú i leith rioscaí sa Chathair agus sa Chontae; is dualgas reachtúil é sin faoin Acht Seirbhísí Dóiteáin 1981 & 2003. Tá baint mhór ag an obair seo leis an gClár nua do Dhaoine Soghonta a thosaigh in 2019.

- Lean Grúpa Stiúrtha Sláinte agus Sábháilteacht na Seirbhíse Dóiteáin teacht le chéile in 2019 trí chruinnithe míosúla chun an Plean Bainistíochta Sláinte agus Sábháilteachta a bhainistiú agus a chur chun cinn ar fud na Seirbhíse Dóiteáin agus na Cosanta Sibhialta. An cuspóir a bhí leis, a chreidiúnú ISO 45001 a baineadh amach i nDeireadh Fómhair 2018 a choinneáil, a fuarthas i ndiaidh an creidiúnú OHSAS 18001 a bhaint amach roimhe sin i mí na Nollag 2017. Leanadh de chruinnithe an Ghrúpa Sábháilteachta Oibríochtúil ar bhonn míosúil in 2019.

Tograí do 2020:

<u>Cúrsaí Oibríochtúla</u>

- Ba cheart go ndéanfar athbhreithniú ar agus go nglacfar le Plean Athbhreithnithe Straitéiseach na Seirbhíse Dóiteáin (2019 – 2024) agus Plean Athbhreithnithe Dóiteáin agus Oibríochtaí (Alt 26) go luath sa bhliain 2020.

- Leanfaidh an NDFEM den obair a dhéanamh in 2020 chun ullmhú don phróiseas a bhaineann le Grúpa bailíochtaithe Seachtrach 2 le gur féidir cur i bhfeidhm an pholasaí náisiúnta maidir le "Pobail a Choinneáil Sábháilte" a mheas. Áireofar air sin pleananna breise a thabhairt chun críche lena n-áirítear Pleananna maidir le Sábháilteacht Dóiteáin Reachtúil agus Pobail.

- Féachfaidh an Chomhairle lena chinntiú go leanfaidh na daoine go léir d'fhoireann a cuid Seirbhísí Dóiteáin agus Éigeandála oiliúint a fháil ag an leibhéal áitiúil de réir mar a tharla i mblianta roimhe seo. Leanfar den oiliúint Oifigeach / Teagascóirí Dóiteáin leis an Stiúrthóireacht Náisiúnta Bainistíochta Dóiteáin agus Éigeandálaí. Cuirfear oiliúint i gcrích i gcomhréir leis an bPlean Bliantúil Oiliúna don bhliain 2020 faoi réir fhorálacha buiséadacha. Sa bhliain 2020, leanfaidh SOGanna Náisiúnta de bheith ina gcuid lárnach de na pleananna oiliúna ar fud na Cathrach agus an Chontae i gcás gach duine den phearsanra dóiteáin. Cuirfear an chéad sraith eile SOGanna i

bhfeidhm in 2020 agus tá Treoirlínte Oibríochta Caighdeánacha Náisiúnta ag leanúint de bheith ina mbonn taca do mheasúnuithe riosca cineálacha mar chuid dár gCóras Bainistíochta Sábháilteachta.

- Leanfaidh muid de chaighdeáin oiliúna a ascnamh chuig an gCreat QQI i gcomhpháirt leis an NDFEM.

- Tháinig méadú suntasach ar líon na ndaoine a ndeachaigh ar scor/a d'éirigh as ó Sheirbhís Dóiteáin ar áirithíocht agus lánaimseartha i nGaillimh in 2019 agus beidh tuilleadh folúntas ag teacht chun cinn le linn na bliana 2020. Leanfaidh ionduchtúchán na n-earcach ar áirithíocht trí LASNTG chuig an gcaighdeán QQI nua in 2020. Seolfar feachtas earcaíochta do chomhraiceoirí dóiteáin lánaimseartha ag deireadh na bliana 2019 agus táthar ag súil go mbeidh oiliúint earcach lánaimseartha ar siúl san RA in 2020. Beidh costais oiliúna níos airde i gceist in 2020 mar thoradh ar an oiliúint earcach mhéadaithe. Táthar ag súil freisin go mbainfear lánfhostaíocht maidir le hoifigigh shinsearacha go luath sa bhliain 2020.

- Leanfar de bhéim a chur ar phleananna réamh-eachtra in 2020 i gcomhpháirt leis an gClár do Dhaoine Soghonta a chuirfear i bhfeidhm i ngach stáisiún. Leanfaidh den bhéim a leathnú amach chuig foirgnimh ardstóracha agus meánstóracha agus foirgnimh ina bhfuil fadhbanna a bhaineanna leis an stair.

- Tá muid ag súil, le feabhsú inár mbonneagar, go mbeidh muid in ann leanúint d'fheabhas a chur lenár gcuid amanna agus freastail.

- Leanfar de thús áite a thabhairt do shábháilteacht le linn na bliana 2020 trínár gcruinnithe Grúpaí Stiúrtha Sábháilteachta agus Sábháilteachta Oibríochtúla a reáchtálfar ar bhonn míosúil. Déanfar iniúchadh ar GFRS arís gach sé mhí don chreidiúnú leanúnach ISO 45001.

<u>Ionad Cumarsáide Réigiúnach an Iarthair (WRCC)</u>

Tá baint ag Údaráis Dóiteáin Chonnacht agus Dhún na nGall leis an tionscadal Lárnach glao amach agus cumarsáide trí Ionad Réigiúnach Cumarsáide an Iarthair (WRCC) i gCaisleán an Bharraigh, a reáchtálann Comhairle Contae Mhaigh Eo mar Údarás Conarthach. Rannchuidíonn gach chomhpháirtí Údarás Áitiúil le costas na seirbhíse seo agus tiocfaidh méadú suntasach ar chostais in 2020 mar gheall ar an ascnamh chuig an Córas Náisiúnta um Raidiónna Digiteacha (TETRA). Tá athbhreithniú á dhéanamh ag an NDFEM ar an trí Ionad Cumarsáide Réigiúnach mar chuid den tionscadal nua CTRI.

Athscanaíodh GFRS, chomh maith le gach seirbhís Údaráis Áitiúil eile, chuig ardán seirbhíse Náisiúnta Raidió Digiteach nua a thugtar TETRA air. Cuireadh suiteáil an trealaimh slógaidh agus raidió nua i gcrích i Stáisiúin Dóiteáin agus sna fearais eile i lár na bliana 2019 mar chuid den tionscadal leanúnach CTRI.

Beidh impleachtaí móra ag an athrú chuig TETRA ar gach Seirbhís Dóiteáin Údaráis Áitiúil ó 2020 ar aghaidh mar gheall go mbeidh táille bliantúil le híoc ar gach gléas in úsáid, iníoctha le TETRA Ireland a bhfuil an tionscadal náisiúnta maidir le cumarsáid dhigiteach i gcomhair na Seirbhísí Éigeandála uile in Éirinn buaite acu. Fillfidh an costas ar gach Seirbhís Dóiteáin Údaráis Áitiúil in 2020 agus léireofar leis sin costas suntasach méadaithe thart ar €90,000 in aghaidh na bliana.

Tuigtear go ndéanfar múnla maoiniúcháin náisiúnta nua a bhunú de réir mar a dhéanann Camp an t-athrú ó mhúnla réigiúnach chuig múnla náisiúnta. D'fhéadfadh toradh chun sochair a bheith aige seo ar bhuiséad an Údaráis Áitiúil ón mbliain 2020 ar aghaidh.

Tionscadal Réigiúnach maidir le Bainistíocht ar an Strus a leanann Teagmhais Chriticiúla (CISM)

Comhairle Chontae na Gaillimhe an tÚdarás Conartha maidir leis an gcóras CISM a thabhairt i bhfeidhm i sé Údarás Dóiteáin Chúige Chonnacht agus Dhún na nGall. Tá socrú á dhéanamh i mbuiséad 2020 chun leanúint den tionscadal seo, agus Comhairle Chontae na Gaillimhe ag gníomhú mar údarás conarthach ina leith. Bronnadh conradh maidir leis an na blianta 2017-2020 i réigiún an Iarthair ar Inspire Wellbeing as Tuaisceart Éireann. Beidh comórtas tairisceana nua maidir leis na blianta 2020-2023 á reáchtáil i rith na bliana 2020.

Sábháilteacht Dóiteáin / Cosc Dóiteáin

Gníomhaíochtaí Táscacha 2019 (bunaithe ar shonraí 2018):

- I rith na bliana 2018, rinne an Rannóg Coiscthe Dóiteáin 241 beart cigireachta ar áitribh mar chuid den fheidhm maidir le dóiteán a chosc faoin Acht Seirbhísí Dóiteáin (FSA) 1981 & 2003, na hAchtanna Ceadúnúcháin, na hAchtanna Pleanála agus an tAcht um Shubstaintí Contúirteacha. Déantar scrúdú cigireachta freisin i ndáil le Deimhniú Sábháilteachta Dóiteáin (FSC) a eisiúint faoin Acht um Rialú Foirgníochta 1990 (arna leasú). Go dtí seo agus anall go dtí deireadh mhí Deireadh Fómhair 2019, tá 323 scrúdú cigireachta ar fad déanta ag an Rannóg Coiscthe Dóiteáin.

- I rith na bliana 2018, dhéileáil an Rannóg Coiscthe Dóiteáin le 294 iarratas ar cheadúnas poiblí. Go dtí seo agus anall go dtí deireadh mhí Deireadh Fómhair 2019, tá plé déanta ag an Rannóg Coiscthe Dóiteáin le 192 iarratas a tháinig ar cheadúnas de na cineálacha éagsúla.

- Dhéileáil an Rannóg Coiscthe Dóiteáin le 286 Iarratas ar Dheimhnithe Sábháilteachta Dóiteáin (FSC) le gach cineál - sa bhliain 2018 faoi na Rialacháin um Rialú Foirgníochta; bhain 164 iarratas díobh sin le limistéar an Chontae agus bhain 122 cheann díobh le limistéar na Comhairle Cathrach. Tá ardú 9% i gcomparáid leis an mbliain 2017 i gceist le líon iomlán na n-iarratas ar Dheimhniú Sábháilteachta Dóiteáin. Léirítear an obair maidir leis an Deimhniú Sábháilteachta Dóiteáin i rith na mblianta ó 2008 go 2018 i Léaráid 4 thíos. Is comhartha an t-ardú ar líon na n-iarratas ar Dheimhniú FSC a tháinig i rith na bliana 2018 go bhfuil borradh faoin obair thógála sa Chontae agus sa Chathair agus an leibhéal ag teannadh le leibhéal na mbuaicbhlianta chomh maith le forbairt níos fairsinge agus níos casta á beartú i ndáil le forbraíocht thráchtála.

- Go dtí seo agus anall go dtí deireadh mhí Deireadh Fómhair 2019, dhéileáil an Rannóg Coiscthe Dóiteáin leis an 233 iarratas ar Dheimhniú Sábháilteachta Dóiteáin de na cineálacha éagsúla a tháinig agus is dearfa dá réir sin gur leanúnach an t-ardú atá ar líon na n-iarratas. Bhí folúntas amháin maidir le hoifigeach coiscthe dóiteáin ar feadh cuid mhór den bhliain 2019 agus tá sin líonta faoi seo. Mar gheall ar an méadú atá ag teacht ar an ualach oibre, beidh gá go gairid le hoifigigh coiscthe dóiteáin breise ionas gur féidir an dualgas a leagtar orainn faoin reachtaíocht a chomhlíonadh.

- Rinne an Rannóg Coiscthe Dóiteáin próiseáil ar 103 iarratas ar Dheimhniú maidir le hÁisiúlacht do Dhaoine faoi Mhíchumas (DAC) i rith na bliana 2018, ardú 30% ar líon na bliana Th 2017. Léirítear an t-ualach oibre maidir leis an deimhniú DAC ón mbliain 2010 anall go dtí an bhliain 2018 i Léaráid 5 thíos. Go dtí seo agus anall go dtí deireadh mhí Deireadh Fómhair 2019, tá déileáil déanta ag an Rannóg Coiscthe Dóiteáin le 67 iarratas a tháinig ar Dheimhniú maidir le hÁisiúlacht do Dhaoine faoi Mhíchumas (DAC) faoi na Rialacháin maidir le Rialú Foirgníochta.

- Rinneadh 137 **iarratas ar chead pleanála maidir leis an gCathair agus leis an gContae** a chur faoi bhráid na Rannóige Coiscthe Dóiteáin **i rith na bliana 2018. Go dtí seo agus anall go dtí deireadh mhí Deireadh Fómhair 2019, cuireadh 11 cás faoi bhráid. Is mar gheall ar ghanntanas foirne i rith na bliana an laghdú atá i gceist leis an líon sin.**

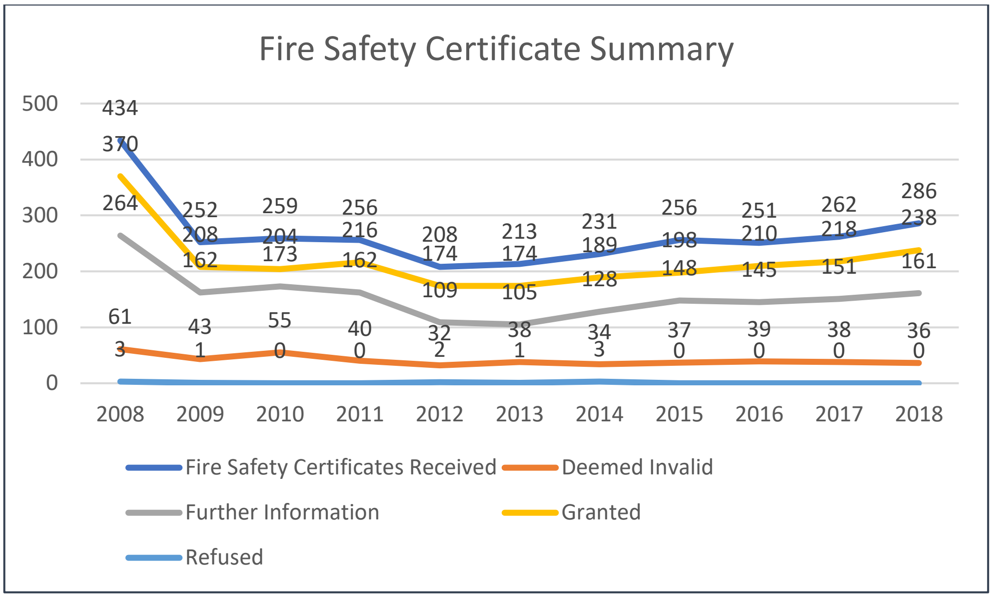

Léaráid 4 An Obair ar an Deimhniú Sábháilteachta Dóiteáin (FSC) 2008- 2018

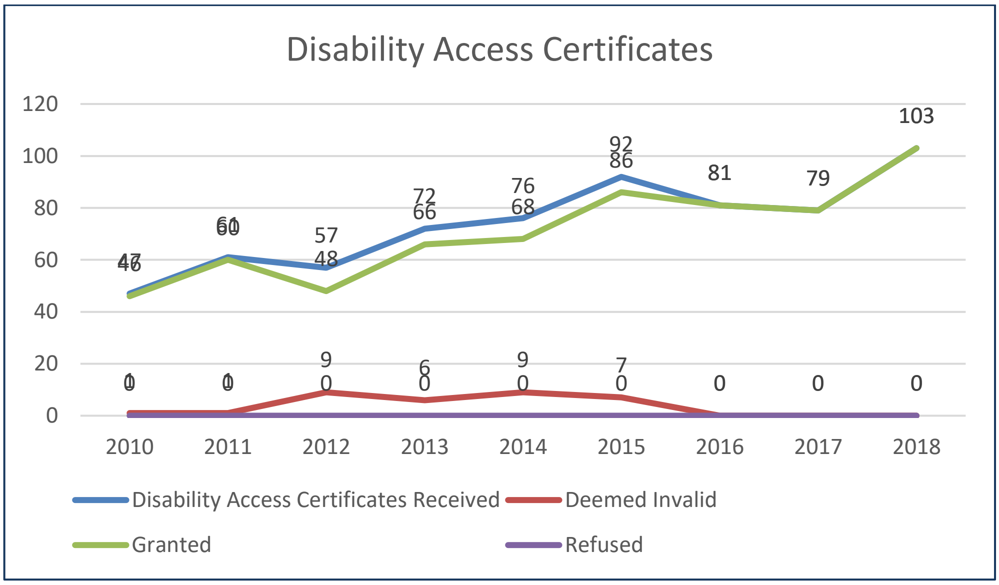

Léaráid 5 An Obair ar an Deimhniú maidir le hÁisiúlacht do Dhaoine faoi Mhíchumas 2010-2018

Tograí do 2020:

- Leanfaidh an Rannóg Coiscthe Dóiteáin den phróiseáil ar na hiarratais ar fad ar dheimhniú FSC thar ceann Chomhairle an Chontae agus Chomhairle na Cathrach agus ar na hiarratais ar dheimhniú DAC thar ceann na Comhairle Contae.

- Leanfaidh an Rannóg Coiscthe Dóiteáin den phróiseáil maidir le hiarratais ar cheadúnais agus iarratais ar chead pleanála.

- Leanfaidh an Rannóg Coiscthe Dóiteáin den chlár oibre maidir le scrúduithe cigireachta ar shiopaí miondíolacháin peitriliaim sa Chathair agus sa Chontae.

Leanfar freisin den phróiseáil ar iarratais maidir le ceadúnais DSA na siopaí miondíolacháin peitriliaim sa Chathair agus sa Chontae de réir mar a thagann siad. Ba chóir a thabhairt chun aire go gcuirfidh na rialacháin nua atá beartaithe maidir leis an réimse seo go mór leis an ualach oibre ar an Rannóg agus go mbeidh acmhainní breise de dhíth san am atá romhainn.

- Leanfaidh an Rannóg Coiscthe Dóiteáin den chlár oibre maidir le scrúduithe cigireachta i ndáil le sábháilteacht dóiteáin, le béim faoi leith ar árais altranais, ar áiseanna cúraim, ar bhrúnna agus ar óstáin ar fud na Cathrach agus an Chontae. Beidh béim á leagan freisin ar fhoirgnimh meánairde agus ardstórach agus ar fhoirgnimh a bhfuil deacrachtaí ag baint leo ón ré atá caite.

- Leanfaidh an Rannóg Coiscthe Dóiteáin de scrúduithe cigireachta a dhéanamh sa Chathair agus ar fud an Chontae mar gheall ar ghearáin a dhéantar agus iad á gur in ord tábhachta. Déanfar bearta forfheidhmiúcháin de réir mar is gá.

Cosaint Shibhialta na Gaillimhe

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Bhí bliain an-ghnóthach ag Cosaint Shibhialta na Gaillimhe trína 5 lárionad oiliúna i gCathair na Gaillimhe, in Órán Mór, i mBaile Locha Riach, i mBéal Átha na Sluaighe agus i gCluain Bheirn agus cuireadh gníomhaíochtaí dualgais agus oiliúint i gcrích, go háitiúil agus go lárnach, tríd an gColáiste Cosanta Sibhialta i Ros Cré.

- Tá clár oiliúna faoi Chéad-Fhreagairt ar Chásanna Cairdiacha, faoi Fhreagróir Garchabhrach agus faoi Chéad-Fhreagairt Éigeandála ar siúl i rith na bliana 2020.

- Athdheimhneofar gach Céad Freagróir ar Chásanna Cairdiacha agus gach Freagróir Garchabhrach in 2020.Beidh cur chuige níos éifeachtaí ann amach anseo mar gheall go mbedh gach duine le athdheimhniú ag an am céanna gach dara bliain.

- Chuir teagascóirí oiliúint i Scileanna Cuardaigh nua ar fáil do na Contaetha i rith na bliana 2019 chun cur leis an gcumas Bainistíochta i ndáil le Cuardach. Beidh deimhniú ina leith sin gnóthaithe ag triúr teagascóirí faoi mhí na Samhna 2019

- Cuireadh oiliúint ar 6 Bhainisteoir Eolais MEM in 2019. An Grúpa Réigiúnach MEM a rinne an cúrsa a eagrú ar mhaithe le hOiliúint Idirghníomhaireachtaí.

- Cuireadh Drón breise ar fáil i ndeireadh na bliana 2019. Tá gléasra teicneolaíochta den chineál is nua agus ceamaraí den chaighdeán is deireanaí feistithe ar an árthach

seo. Tá ceamara Íomhánna Teirmeacha le ceannach chomh maith arna mhaoiniú go hiomlán le deontas i gcabhair ó Bhrainse na Cosanta Sibhialta sa Roinn Cosanta.

- Chuir Brainse na Cosanta Sibhialta sa Roinn Cosanta feithicil breise de chineál 4x4 Ford Ranger ar fáil i leith na Gaillimhe le hairgead ó Chiste na gCuntas Díthmhaoin.

- Beidh gach aonad ag déileáil le hiarrataí ón bpobal ar chúnamh le linn imeachtaí pobail áitiúil, agus soláthróidh siad clúdach garchabhrach agus cúnamh eile a iarrfar.

- Cuireadh oiliúint ar aon Oifigeach Caidrimh Ainmnithe breise i rith na bliana 2018 maidir le Cosaint Leanaí. Tá cúrsa ríomhfhoghlama ar líne Tusla, 'Tús Áite do Leanaí', déanta ag na hoibrithe go léir.

Tograí do 2020:

- Beidh cúrsaí oiliúna in 2020 dírithe ar an acmhainn Bainistíochta Cuardaigh a fhorbairt agus ar oiliúint Mhear-Tharrthála Uisce agus beidh na baill páirteach in oiliúint athdheimhnithe agus i mbun oiliúint go luath in 2020 faoi clár Tarrtháil 3.

- Leathnófar an obair in Iarthar an Chontae sa gClochán in 2020 chun scóip na n-oibríochtaí a leathnú agus chun láithreacht Cosanta Sibhialta a sholáthar do cheantar Chonamara.

- A bheith páirteach i dtraenáil ath-dheimhniúcháin ag teacht le clár an Choláiste Cosanta Sibhialta le haghaidh 2020.

- Leanfaidh gach leibhéal cliniciúil de fhreagróirí ag forbairt a gcuid scileanna le linn na bliana oiliúna.

- Déanfadh Terrafirma oiliúint easbhóthair 4x4 a chur ar fáil do thiománaithe a d'fhonn réiteach don fhreagairt ar an ndroch aimsir. Dhá chúrsa eile le críochnú faoin 2 Feabhra 2020 chun cur leis an bhfoireann tiománaithe atá ar fáil.

- Rinne an Brainse Cosanta Sibhialta Terrafirme a ainmniú chun oiliúint maidir le tiomáint easbhóthair 4x4 a chur ar fáil don Chosaint Shibhialta go náisiúnta.

- Idirchaidreamh leanúnach leis na PRAanna chun Cosaint Shibhialta a fhorbairt agus a chur chun cinn mar eagraíocht tacaíochta.

- Bainfear leas as breis oiliúna maidir le Tacaíocht Comhchéime CISM faoi chlár oiliúna Bhrainse na Cosanta Sibhialta i rith na bliana 2020

- Leanfar de chúrsa ríomhfhoghlama ar líne Tusla, 'Tús Áite do Leanaí' a bheith á dhéanamh ag na baill uilig.

- Bíonn fáilte roimh bhaill nua ón bpobal i gcónaí agus déanfaidh ár lucht oiliúna oiliúint den chaighdeán is airde a thabhairt do gach ball.

- Cuidiú le gach LA i ndáil le clár na bliana 2020 de réir mar is féidir.

An Bonneagar Bainistithe Dramhaíola

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Lean Comhairle Chontae na Gaillimhe den líonadh talún ag Cill Chonaill a fheidhmiú chun glacadh le dramhaíl in 2019.

- Leanann Láithreáin Fóntas Poiblí ag feidhmiú faoi chonradh ag Béal Átha na Sluaighe, An Clochán agus Tuaim.

- Rinneadh Imscrúdú Suímh d'Aicme 3 ar sheanláithreacha líonadh talún ar an gClochán agus i dTulaigh Bhoithín, arna mhaoiniú go díreach ag an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (DCCAE).

- Lean Rehab Glasco de sheirbhís bailiúcháin a chur ar fáil maidir le gloine agus cannaí dí ó 93 ionad fágála ar fud an Chontae agus tá socrú páirtnéireachta ag an gComhairle le Athchúrsáil Árann, Cuideachta Gníomhaíochta Ainmnithe, maidir le scéim shlánchóirithe bainistíochta dramhaíola a oibriú ar Oileáin Árann. Ar Inis Bó Finne tá seirbhís líonta talún agus athchúrsála ann agus tá an tseirbhís sin á maoiniú go hiomlán ag Comhairle Chontae na Gaillimhe.

- Tá Líonra na nÚdarás Áitiúil um Chosc gníomhach i gcónaí. Sainaithníonn an Líonra gníomhaíochtaí atá ag teastáil ar mhaithe le cosc agus cur le cumas laistigh de na hearnálacha pobail, gnó agus poiblí a mhéid a bhaineann le éifeachtúlachtaí ó thaobh úsáid acmhainní de agus i measc na réimsí atá i gceist áirítear cosc dramhaíola, caomhnú fuinnimh, caomhnú uisce agus cur le cumas, oiliúint agus feasacht.

Tograí do 2020:

- Cuirfear deireadh leis an obair ar líonadh talún i gCill Chonaill i mí Eanáir 2020 agus leanfar den obair faoin bplean maidir le hathchóiriú an tsuímh an chuid eile den bhliain.

- An conradh maidir le saoráidí athchúrsála ar léas a oibriú ar fud an chontae a chur ar tairiscint in athuair agus smaoineamh ar chur le líon na saoráidí.

- Bailiú 1-2 soghluaiste dramhaíola guaisí & 4-5 WEEE a chur ar fáil ag ionaid spriocdhírithe.

- Na fodhlíthe maidir le hábhar dramhaíola a chur ar fáil a fhorfheidhmiú de réir mar a bhíonn acmhainní ar fáil chuige sin.

- Feasacht oideachais le leanúint ar aghaidh sa réimse chun dramhaíl a chosc agus maidir le dea-chleachtais timpeallachta

Faireachán Comhshaoil agus Bearta Forfheidhmiúcháin

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Leagfar amach mionsonraí faoi fhógraí forfheidhmiúcháin agus litreacha rabhaidh a tionscnaíodh faoin reachtaíocht comhshaoil i rith na bliana 2019 i dtuairisceáin RMCEI (Íoschritéir Mholta maidir le Cigireacht Comhshaoil) na bliana 2019 atá le heisiúint faoin 16 Feabhra 2020.

- Tabharfar mionchuntas i dtuairisceáin RMCEI 2019 ar na bearta cigireachta pleanáilte a rinneadh ar áiseanna rialáilte agus ar na bearta cigireachta neamhphleanáilte a rinneadh i ndáil le gearáin a tháinig agus teagmhais a tharla maidir le truailliú na timpeallachta. Déantar iniúchtaí i ndáil leis na nithe seo a leanas: gearáin, saoráidí dramhaíola ceadaithe, bailitheoirí ceadaithe, cairéil, garáistí, catagóirí éagsúla táirgeora dramhaíola, ceadúnais sceite, saoráidí sloda séarachais, feirmeacha, córais phríobháideacha cóireála dramhuisce, ceadúnais truaillithe aeir, saoráidí péinteanna deco agus láithreáin chláraithe tuaslagóirí.

- Rinne maoir agus oifigigh fhorfheidhmiúcháin Cigireachtaí Comhpháirteacha maidir le Freagracht Táirgeoirí, ag díriú ar dhiúscairt dramhaíola bia agus ar araidí donna tráchtála i gceirtleáin de >500.

- Rinneadh cigireachtaí comhpháirteacha le REPAK ar ghnólachtaí neamhchomhlíontacha, faoi chlár pacáistithe píolótach CUWERLA.

- Glanadh 7 'spota dubha' bruscair, cuireadh bacainní agus comharthaí in airde agus cuireadh CCTV isteach le maoiniú arna soláthar ag DCCAE faoin dTionscnamh Frithdhumpála 2019. Tugadh go leor dramhaíola chun bealaigh i rith an Tionscnaimh a fógraíodh go háitiúil ar mheáin shóisialta na Comhairle agus sna nuachtáin áitiúla.

- Eagraíodh 3 Bhailiúchán Earraí Toirtiúla chomh maith le feithiclí i ndeireadh a ré a bhailiú d'Oileáin Árann.

- Chuir Forfheidhmiúchán Comhshaoil Feachtas Feasachta dá chuid féin ar bun ar na meáin áitiúla maidir le dumpáil mhídhleathach agus na Fodhlíthe nua maidir le hÁbhar Dramhaíola a chur ar fáil.

- Rinneadh monatóireacht i ndáil le huisce óil, uisce snámha, aibhneacha, lochanna agus líonadh talún i gcomhréir le ceanglais reachtúla go díreach agus trí chonarthaí le

saotharlanna seachtracha araon. Rinneadh bearta leantacha i dtaca le neamhchomhlíonadh.

- I measc na ngníomhartha forfheidhmithe bhí 126 ceadúnas doirte a fhorfheidhmiú do chórais cóireála fuíolluisce phríobháideacha ar scála mór agus cigireacht ar 38 fheirm agus 101 córais cóireála fuíolluisce tí.

Faireachán Comhshaoil agus Bearta Forfheidhmiúcháin

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Eisíodh fógraí poiblí agus rinneadh monatóireacht cigireachta de réir mar is gá mar fhreagra ar neamhchomhlíonadh maidir le huisce óil agus uisce snámha. Rinneadh Sé Bhratach Ghorma agus Sé Phlaic Chósta Ghlais a bhronnadh ar limistéir shnámha i gContae na Gaillimhe.

- Rinneadh rialú ar ghníomhaíochtaí a d'fhéadfadh a bheith ina chúis le truailliú aeir cosúil le tirimghlanadh agus athchóiriú feithicle.

Tograí don bhliain 2020

- Déanfaidh an Chomhairle na hiniúchtaí réamhghníomhacha pleanáilte go léir ar shaoráidí údaraithe faoi na míreanna éagsúla den reachtaíocht chomhshaoil a leagan amach i bPlean RMCEI 2020, agus tá an plean sin le heisiúint faoin 16 Feabhra 2020. Tabharfaidh scála na gníomhaíochta forfheidhmiúcháin sa bhliain 2020 léiriú ar na hacmhainní a bheidh ar fáil d'iniúchtaí a dhéanamh, agus bainfear leas as na hacmhainní ar bhonn tosaíochta, agus an treoir a fhaightear ón Roinn, ón nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil agus ó WERLA á cur san áireamh.

- Leanfaidh an Chomhairle d'iniúchtaí agus d'fhaireachán a dhéanamh faoi reachtaíocht chomhshaoil de réir bheartas an rialtais agus threoracha na Gníomhaireachta um Chaomhnú Comhshaoil, agus déanfar bearta forfheidhmiúcháin a chur i ngníomh de réir mar is gá i gcásanna nach ndéantar an reachtaíocht chomhshaoil a chomhlíonadh.

- Beidh athbhreithniú leanúnach ar siúl maidir leis na bealaí is fearr chun déileáil le dumpáil mhídhleathach. Cuirfear na Fodhlíthe nua maidir le hÁbhar Dramhaíola a chur ar fáil i bhfeidhm agus eiseofar fógraí maidir le pionós socraithe de réir mar is gá.

- Oibreoidh an Chomhairle leis an bpobal agus le gníomhaireachtaí eile, lena n-áirítear Oifig WFD, chun caighdeán an uisce i gceantair tosaíochta aitheanta a fheabhsú, trí feasacht phoiblí agus trí chlár dian iniúchtaí ar fhoinsí a d'fhéadfadh a bheith truaillithe, lena n-áirítear córais chóireála fuíolluisce phríobháideacha ar scála mór, feirmeacha agus córais chóireála fuíolluisce tí.

Láithreáin Thréigthe agus Déanmhais Chontúirteacha

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Lean an Chomhairle dá cumhachtaí faoin Acht um Láithreáin Thréigthe 1990 a fheidhmiú mar iarracht oibriú le húinéirí foirgneamh agus talún de chineál atá ligthe i bhfaillí, ina bhfothraigh agus mímhaiseach beart feabhais a dhéanamh. Cé nach bhfuil aon láithreáin ar Chlár na Láithreán Tréigthe faoi láthair, leanadh de ghníomhaíocht forfheidhmiúcháin a chur i gcrích i gcás ina raibh gá leis sin.

Tograí do 2020:

- Leanfar d'athbhreithniú a dhéanamh ar láithreáin sa chontae de réir an bheartais maidir le Láithreáin Thréigthe agus de réir an bheartais maidir le Déanmhais Chontúirteacha.

Reiligí

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Faoi láthair, tá 233 reilig liostaithe i gclár reiligí na Comhairle. I gcomhar le cuid mhór coistí áitiúla reilige, déanann an Chomhairle oibreacha cothabhála agus feabhsúcháin de réir mar is féidir i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil.

- Leanadh leis an gclár maidir le síneadh a chur le reiligí i rith na bliana 2019 agus tús áite á thabhairt do leathnú na reiligí in Eanach Dhúin, in Quansboro, i mBaile Chláir, ar an Líonán, i gCill Íomair Uí Dhálaigh etc.

- Tugadh an obair leathnúcháin chun críche i mBéal an Daingin agus ar an Líonán agus sonraí réimse breise talún le húsáid in Eanach Dhúin. Tosaíodh ar an obair i gCill Íomair Uí Dhálaigh agus táthar ag tnúth lena tabhairt chun críche roimh dheireadh na bliana 2019.

- Tugadh tacaíocht i leith oibreacha feabhsuithei roinnt reiligí agus, mar thoradh ar an obair sin, méadaíodh an líon uaigheanna a bhíonn ar fáil.

- Cuirtear deontas bliantúil ar fáil do choistí a dhéanann cothabháil ar na reiligí ina gceantar. Bronnadh deontas 3 leibhéal ar Choistí sa bhliain 2019 - €600, €450 nó €300 agus tugadh deontais do níos mó ná 160 choiste sa bhliain 2019.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh an Chomhairle den obair le pobal na háite maidir le leathnú ar na reiligí i Brooklodge, i nDroichead an Chláirín, i gCríoch, in Quansboro, i mBaile Chláir, sa Mhainistir agus i gCill Bheanáin, agus le suíomh a aimsiú in Indreabhán.

Feasacht agus Oideachas faoin gComhshaol

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Tá an t-oifigeach Feasachta cúnta páirteach i gcur chun cinn feasachta faoin gcomhshaol trí theagmháil leanúnach leis na hearnálacha tís agus tráchtála.

- Tionóladh imeachtaí feasachta pobail agus leagadh béim ar bhainistiú dramhaíola, cosc dramhaíola, dramhbhia, múiríniú baile, dramhaíl ghuaiseach teaghlaigh, caomhnú fuinnimh agus caomhnú uisce.

- Bhí forbairt agus scaipeadh faisnéise ann ar bhonn leanúnach trí na meáin áitiúla, na meáin shóisialta, leabharlanna, scoileanna, grúpaí deonacha etc.

- Rinneadh forbairt leanúnach i gcomhar le grúpaí Bailte Slachtmhara

- Bhíothas páirteach ar bhonn leanúnach i gclár na Scoileanna Glasa agus bhí os cionn 90% de scoileanna an chontae bainteach leis an gclár sin

- Páirt a ghlacadh i dtionscnaimh phobal-bhunaithe frithbhuscair agus maoiniú a chur ar fáil do na tionscnaimh sin

- Seachadadh tionscnaimh WEEE agus Ghlantachán Náisiúnta Earraigh.

- Feachtas frithbhruscair thrí phobail, scoileanna etc.

- Caidreamh a chothú le hOifig Bainistíochta Dramhaíola Réigiúnach Chonnacht agus Chúige Uladh.

- Idirchaidreamh leis an Aonad Pobail agus Fiontraíochta, leis an Oifigeach Oidhreachta, leis an Oifigeach Éagsúlachta i ndáil le tionscadail éagsúla comhshaoil

- An Clár LAPN/Coiscte Dramhaíola a chur i bhfeidhm ar bhonn leanúnach.

Tograí do 2020:

- Leanfar ar aghaidh leis an bhfeachtas Feasachta,ina leagfar béim faoi leith ar na comhpháirtíochtaí le grúpaí pobail agus le grúpaí deonacha a fheabhsú tuilleadh agus ar leanúint d’eolas a scaipeadh ar na hearnálacha ar fad agus úsáid á baint as gach modh oiriúnach.

- An Clár Coiscthe Dramhaíola a chur i bhfeidhm ar bhonn leanúnach.

- Leanúint den obair i ndáil le feachtais náisiúnta, mar shampla Glantachán Earraigh Náisiúnta, Seachtain Náisiúnta na gCrann, feachtas an Tascfhórsa maidir le Bruscar Guma, Mí na hAthúsáide, etc.

- Feachtas Feasachta in aghaidh an Bhruscair trí ghrúpaí pobail, scoileanna etc. de réir an Phlean Bainistíochta maidir le cúrsaí Bruscair 2019-2022.

Fuinneamh & Aeráid

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Straitéis Oiriúnúcháin maidir le cúrsaí Aeráide a fhorbairt i gcomhréir leis an gCreat Náisiúnta agus sin a aontú ag na Comhaltaí Tofa i mí Meán Fómhair 2019.
- Sraith cainteanna a chur i láthair do chomhaltaí an Choiste Beartais Straitéiseach faoi chúrsaí Timpeallachta maidir le dualgais náisiúnta agus idirnáisiúnta i ndáil leis an athrú aeráide.
- Páirt a ghlacadh i scrúdú féidearthachta maidir le scéim d'Ionad Luchtaithe d'Fheithiclí Leictreacha ar Shlí an Atlantaigh Fhiáin a thabhairt isteach.
- Cúig Chóras Sábhála Fuinnimh san Áras Cónaithe a cheannach, maille leis an oiliúint a ghabhann leo; lena dtabhairt isteach faoi dheireadh na bliana 2019.
- Scéim Tacaíochta d'eagraíochtaí pobail atá ceangailte le Comharsanachtaí Fuinnimh Inmharthana SEAI atá dírithe go háirithe ar fhóirdheontas maidir le BER agus ar shraith de bhearta iniúchta maidir le cúrsaí fuinnimh i bhfoirgnimh eagraíochtaí pobail.
- Cuireadh Scéim Deontais maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh d'eagraíochtaí pobail i bhfeidhm. (scéim cúnta d'eagraíochtaí pobail/neamhbhrabúis chun bearta forfheabhsúcháin maidir le héifeachtúlacht fuinnimh a gcuid áiseanna a dhéanamh).
- Scéim tacaíochta do scoileanna, coistí chomórtas na mbailte slachtmhara agus grúpaí ealaíne chun tionscadail áitiúla maidir leis an aeráid a chur i gcrích ina gceantar féin.
- Cuireadh cistíocht ar fáil maidir le hionaid líonadh buidéil uisce in áiteanna éagsúla, taobh istigh agus amuigh faoin aer, d'fhonn an úsáid as buidéil plaistigh aon úsáide a mhaolú.

- Eolas do Bhaill Thofa maidir leis na deontais a chuireann an SEAI ar fáil (baile / gnó / pobal / Feithiclí Leictreacha) agus na critéir cháilíochta. Cuireadh leabhráin ar fáil freisin faoi Fhuinneamh Inmharthana i gComharsanachtaí.
- Ceanglais reachtúla a curtha ar fáil maidir le Teastais Fuinnimh a chur ar Taispeáint i bhfoirgnimh a bhfuil teacht ag an bpobal orthu.
- Comhlíonadh an dualgas faoin reachtaíocht maidir le monatóireacht agus tuairiscíocht ar ídiú fuinnimh. Deimhníodh go bhfuil Comhairle Chontae na Gaillimhe ag coinneáil an chúrsa maidir le spriocanna éifeachtúlacht fuinnimh 2020 a shásamh faoi mar a éilítear faoi na cuspóirí náisiúnta.
- Chuaigh i mbun líon Iniúchtaí Fuinnimh ar Fhoirgnimh chun tionscadail agus sonraíochtaí a chur ar fáil d'iarratais ar dheontais amach anseo.

- Cothaíodh caidreamh le Líonra Timpeallachta na Gaillimhe (GEN) agus freastalaíodh ar chruinniú amháin chun eolas a thabhairt faoin obair atá ar bun ag Comhairle Chontae na Gaillimhe maidir le cúrsaí Fuinnimh agus leis an Athrú Aeráide.

Tograí do 2020:

- Próiseas a leagan síos maidir le bearta a dtugtar fúthú faoin Straitéis Oiriúnúcháin maidir le Cúrsaí Aeráide a chur in ord tábhachta agus caidreamh leis an gCoiste Beartais Straitéiseach maidir leis an Athrú Aeráide agus le cúrsaí Bithéagsúlachta i ndáil le tosú ar bhearta d'fhonn an tionchar na haeráide a mhaolú a thabhairt i gcrích.
- Tús a chur leis an bpróiseas maidir le Straitéis Maolúcháin i dtaobh Chúrsaí Aeráide a fhorbairt agus díriú ar réimsí éagsúla, mar shampla, Caidreamh agus Cumarsáid, Iompar, Éifeachtúlacht Fuinnimh, Éifeachtúlacht Acmhainní agus Athchóiriú an Dúlra.
- Comhar páirtnéireachta a chothú agus a chur chun cinn le lucht fiontraíochta, eagraíochtaí pobail, eagraíochtaí deonacha, forais oideachais tríú leibhéal agus an lucht taighde d'fhonn tionscnaimh maolúcháin i ndáil le tionchar an athrú aeráide a thabhairt i gcrích.
- Clár caidrimh agus oiliúna maidir leis an athrú aeráide a thabhairt i gcrích le haird faoi leith ar rannpháirtíocht dhaoine óga trí Chomhairle na nÓg agus Clár na Scoileanna Glasa.
- Ciste Deiseanna Aeráide a chur ar fáil agus a oibriú ionas go mbíonn deis ag eagraíochtaí neamhbhrabúis cistí do thionscnaimh áitiúla maidir le cúrsaí aeráide a thapú.
- Cuidiú le hOifig Réigiúnach Imeallbhord an Atlantaigh Thuaidh maidir le cúrsaí Aeráide biúró fuinnimh don réigiún a chur ar bun lena mbainfidh acmhainn faoi leith i gComhairle Chontae na Gaillimhe.
- Leanúint den dualgas faoin reachtaíocht a shásamh maidir le teastais fuinnimh a chur ar taispeáint.
- Athbhreithniú a dhéanamh ar chúrsaí feidhmiúcháin maidir le spriocanna éifeachtúlacht fuinnimh 2020 agus tionscadail a thabhairt chun suntais a chuideoidh le breis éifeachtúlachta a thabhairt i gcrích i ndáil le spriocanna na bliana 2030.
- Leanúint de thionscnaimh a thabhairt i gcrích a chuireann feabhas ar an éifeachtúlacht fuinnimh ar fud réimse seirbhísí na Comhairle i ndáil le spriocanna náisiúnta 2020 agus 2030 (feabhas 50% maidir le héifeachtúlacht fuinnimh faoin mbliain 2030 i gcomparáid le bonnlíne 2009).
- Athbhreithniú a dhéanamh ar scéim SEAI na nÚdarás Áitiúil maidir le hionaid luchtála d'fheithiclí leictreacha a chur ar fáil agus suíomhanna oiriúnacha a aimsiú chomh maith le córas bainistíochta oiriúnach.
- An úsáid a d'fhéadfaí a bhaint as feithiclí leictreacha a thabhair chun suntais agus triail a bhaint as mar chuid den obair bainistíochta reatha ar fheithiclí na Comhairle.
- “Réimse Dícharbónúcháin” a shonrú sa Chontae i gcomhréir le Plean Gníomhaíochta an Rialtais faoi chúrsaí Aeráide agus acmhainní a chur ar fáil chun plean a chur le chéile d'fhonn an chuspóir sin a thabhairt i gcrích.
- Togra a fhorbairt maidir le húsáid a bhaint as córas na leabharlann chun eolas faoi chúrsaí fuinnimh agus aeráide a chur ar fáil don saoránach agus do ghrúpaí pobail.

Rialú agus Leas Ainmhithe

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Faoin Acht um Rialú Madraí, cuireann 2 mhaor madraí lánaimseartha seirbhís rialaithe madraí ar fáil sa chontae ag úsáid 2 áis póna madraí atá ar léas (ceann in iarthar an chontae agus ceann in oirthear an chontae). Oibrítear iad seo faoi mhaoirseacht tréidliachta agus oibríonn siad de réir mar atá leagtha amach i mBeartas Rialaithe Madraí na comhairle.

- Baineadh comhlíonadh níos airde i ndáil le ceadúnú madraí amach tríd acmhainní a dhíriú agus le cúnamh ó sheirbhís na maor pobail.

- Tugadh 23 ngníomh forfheidhmithe faoin Acht um Rialú Madraí (amhail an 31/10/2019).

- Chuir An Post an Bunachar Sonraí Nua maidir le Ceadúnais Madraí i bhfeidhm i mí Iúil 2018 agus tá sin ina chabhair maidir le feabhas ar an tseirbhís don chustaiméir agus le cúrsaí comhlíontais chomh maith le buntáiste a bheith ag na maoir madraí as i mbun a gcuid dualgas forfheidhmiúcháin.

- Cuireadh aonaid dáiliúcháin maidir le Máilíní Salachar Madraí ar fáil i gcuid de bhailte móra agus de shráidbhailte an chontae d'fhonn aghaidh a thabhairt go háirithe ar dheacrachtaí maidir le salachar madraí sna ceantair sin. Tá aonaid curtha ar fáil cheana féin in ionaid taitneamhachta, mar shampla páirceanna agus tránna.

- Lean an Chomhairle den Acht um Bunachais Pórúcháin Madraí 2010 a chur i bhfeidhm, ar Acht é lena gceanglaítear ar na háitribh ar fad a áirítear faoin sainmhíniú ar 'bunachas pórúcháin madraí' clárú agus na caighdeáin a chomhlíonadh.Faoi láthair, is 9 bpóraitheoir madraí atá cláraithe i gContae na Gaillimhe.

- Cuireadh oiliúint ar Mhaoir Madraí agus ar an bhfoireann Tréidliachta maidir le Cigireacht a dhéanamh ar Bhunachais Pórúcháin Madraí tar éis don Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail treoirlínte nua a eisiúint a tháinig i bhfeidhm i mí Eanáir 2019. Cuireadh oiliúint shonrach ar fáil ar an láthair freisin don Fhoireann Tithíochta maidir le déileáil le hoilbhéas i madraí.

- Cuireadh aighneacht faoi bhráid na Roinne Forbartha Tuaithe agus Pobail i ndáil le hathbhreithniú na Roinne sin ar bhearta maidir le Rialú Madraí in Éirinn.

- Lean an Chomhairle den stuaim maidir le húinéireacht madraí a chur chun cinn ar na meáin shóisialta agus trí Ócáid Micrishliseanna agus Scanála a reachtáladh ar feadh trí lá ag Aonach Caiple Bhéal Átha na Sluaighe. Chuir Dogs Trust ceardlanna maidir le hÚinéireacht Madraí Fhreagrach ar siúl i Leabharlanna agus i scoileanna náisiúnta ar fud na tíre.

- Rinne baill foirne de chuid na Comhairle cur i láthair ag Cúrsaí Réamhthionóntachta a d'eagraigh an Rannóg Tithíochta do Thionóntaí nua de chuid na Comhairle agus cuireadh in iúl dóibh a bhfuil de fhreagracht ar úinéirí madraí.

- Bhí an Chomhairle gníomhach go leanúnach i dtaobh áiseanna póna a chur ar fáil do chapaill, do chaoirigh agus do ghabhair.

- Rinneadh obair fheabhsúcháin ar Phóna Madraí Chomhairle Chontae na Gaillimhe i rith na bliana 2019 ar mhaithe le leas na madraí a thagann faoinár gcúram.

- Rinneadh cásanna leasa ainmhithe a bhain le madraí, eallach, caoirigh agus capaill a athbhreithniú agus cuireadh ar aghaidh na cásanna sin nuair ba ghá chuig na Gardaí, an Roinn Talmhaíochta agus na grúpaí leasa.

- Déanann seirbhís tréidliachta na Comhairle idirchaidreamh leis an Rannóg Tithíochta maidir le cur i bhfeidhm an Achta um Rialú Capall.

Tograí do 2020:

- Déanfar feabhsúcháin leanúnacha ar éifeachtúlacht na seirbhíse Rialaithe Madraí a chur i bhfeidhm i rith na bliana, le súil is feabhas a chur ar chomhlíonadh i ndáil le ceadúnú madraí de réir na n-acmhainní a bheidh ar fáil.Rachfar i mbun seiceálacha ceadúnaithe dírithe ar fud an chontae i gcomhar le Seirbhís na maor pobail.

- Leanfar leis na ceardlanna maidir le hÚinéireacht Madraí Fhreagrach i gcomhar le Dogs Trust Ireland agus cuirfear chun cinn iad sna Learbharlanna Contae agus i mBunscoileanna ar fud an chontae.

- Leanfaidh an Chomhairle de chuidiú le feachtais in aghaidh Shalachar Madraí agus de bhearta nua in aghaidh Salachar Madraí a thabhairt isteach ar fud an Chontae.

- Leanfaidh an Chomhairle de chásanna a thuairiscítear leo a sháraíonn leas ainmhithe a athbhreithniú, agus cuirfidh an Roinn Talmhaíochta, na Gardaí agus grúpaí leasa de réir mar a bheidh gá, laistigh de na hacmhainní a bheidh ar fáil.

- Déanfar na Bunachais Pórúcháin Madraí atá ar an gclár a iniúchadh agus déanfar bearta i leith na dtuairiscí go léir faoi bhunachais pórúcháin neamhchláraithe.De réir an dlí, tá sé de cheangal ar gach bunachas iarratas a dhéanamh ar chlárú.

- Leanfaidh an Chomhairle de na seirbhísí póna a chur ar fáil agus a fheabhsú ionas go gcinntítear leas an uile ainmhí a thagann faoinár gcúram.

Sábháilteacht Bia

Gníomhaíochtaí Táscacha i rith 2019:

- Tá conradh seirbhíse ag an gcomhairle leis an FSAI faoina ndéantar seamlais agus monarchana próiseála feola a bhfuil ceadú CE faighte acu atá lonnaithe i gcontae agus i gcathair na Gaillimhe a rialú tríd an tseirbhís tréidliachta.

- Faoin gconradh seirbhíse seo, éilítear go ndéantar gach ainmhí a scrúdú sula maraítear iad agus ina dhiaidh, go dtéitear i mbun sampláil ar iarmhair ainmhithe agus go ndéantar seiceálacha maidir le leas ainmhithe, déantar iniúchtaí mionsonraithe, agus cinntítear sláine agus inrianaitheacht an tslabhra bia ón bhfeirm go dtí an bord sna aon cheann déag de sheamlais áitiúla an chontae a bhfuil ceadú CE faighte acu. Déantar eallach, caoirigh, gabhair, muca agus éalaith a mharú agus déantar géim fiáin a phróiseáil.

- Éilítear faoin gconradh seirbhíse comh maith go ndéantar maoirsiú agus rialú ar na ceithre cinn déag de na monarchana próiseála feola sa chontae agus sa chathair a bhfuil ceadú CE faighte acu. Is éard atá i gceist leis sin ná samplaí de tháirgí feola a thástáil le haghaidh éilliú micribhitheolaíochta, breiseáin bhia, ailléirginí, iarmhair, faireachán galair, comhlíontacht maidir le lipéadú, inrianaitheacht agus calaois bhia.Tá sceideal rialta de chigireacdhtaí gan fógra agus iniúchtaí réamhphleanáilte sna háitribh, agus cuireann siad sin fostaíocht ar fáil do bhreis is 130 fostaí.

- Bhain trí áitreabh próiseála feola nua amach an caighdeán CE atá de dhíth le haghaidh ceadúnú in 2019.

- Rinneadh bearta forfheidhmiúcháin agus seirbheáladh tuairisceáin i ndáil le bearta coigeartúcháin maidir le háitreabh amháin.

- Chuir an chomhairle oiliúint leanúnach agus seirbhís chomhairliúcháin ar fáil na hOibreoirí Gnó Bia atá ann cheanna maidir le cur i bhfeidhm reachtaíocht bia CE, a bhíonn ag athrú de shíor, agus ar na dúshláin a bhaineann leis an mBreatimeacht chomh maith le cruinnithe, dul i mbun cuairteanna ar an láthair, agus comhairle a chur ar ghnólachtaí bia atá ag tosú amach ar fud na cathrach agus an chontae.

Tograí do 2020:

- Leanfaidh an Chomhairle den Chonradh Seirbhíse atá ann a chomhlíonadh le hÚdarás Sábháilteachta Bia na hÉireann laistigh de na hacmhainní a bheidh ar fáil, ag tabhairt faoi ghníomhaíochtaí mar a bhí beartaithe do 2020, chomh maith le haon áitribh nua eile a d'fhéadfadh a bheith ann lena gceadú. Meastar go dtiocfaidh conradh nua le hÚdarás Sábháilteachta Bia na hÉireann i bhfeidhm i rith na bliana 2020 i ndáil le reachtaíocht nua de chuid CE.

- Leanfaidh an Chomhairle den chaidreamh le FSAI d'fhonn a chinntiú go gcuirtear buiséad leordhóthaineach ar fáil chun a chinntiú gur féidir gach dualgas faoin reachtaíocht a chomhlíonadh i ndáil le riachtanais na sláinte poiblí agus díograis chuí.

- Leanfar den oiliúint rialta d'Oibritheoirí Gnólachtaí Bia agus do chigirí tréidliachta i rith na bliana 2020 le béim ar rialacháin nua CE a tugadh isteach. Cuirfear freisin leis an ról oiliúna agus comhairle ar ghnólachtaí ionas gur féidir leo na réimsí dúshláin a thagann leis an mBreatimeacht a shárú agus beidh gá le forfheabhsú maidir le cúrsaí deimhniúcháin i measc na ngnólachtaí atá ag plé le táirgí bia a thagann ón Ríocht Aontaithe nó a chuirtear go dtí an Ríocht Aontaithe.

- Leanúint le cláir samplála mar a bhí in 2019 faoi stiúir na Roinne Talmhaíochta, Bia agus Mara agus Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann.

- Rannpháirtíocht agus idirchaidreamh leanúnach le gníomhaireachtaí reachtúla DAFM, Teagasc, SFPA agus an HSE maidir le forbairt leanúnach ionad Nuálaíochta agus Cothaithe Bia il-lárnach Teagasc / GCC atá beartaithe do Bhaile Átha an Rí, agus é mar aidhm é a oscailt in 2020. Beidh 3 bhloc sa Mhol Bia, agus beidh sé comhdhéanta d'ionad foghlama agus aonad táirgthe cistine táirgthe am-roinnte, bloc de 8 n-aonad tosaithe agus bloc de 3 aonad fáis níos mó.

AN CLÁR CAIPITIL 3 BLIANA 2020 – 202

Seirbhís Dóiteáin & Tarrthála na Gaillimhe (GFRS)

- Is í Seirbhís Dóiteáin agus Tarrthála na Gaillimhe an Príomhsheirbhís Éigeandála (PES) ag Comhairle Cathrach agus Comhairle Chontae na Gaillimhe. Leagtar amach mar seo a leanas an clár Caipitil táscach maidir le GFRS i rith na mblianta 2020-2022.

- Tabhair do d'aire, le do thoil, go bhfuil gach tionscadail ar leith faoi réir maoiniú a fháil ón Roinn Tithíochta, Pleanála & Rialtais Áitiúil agus faoi réir ceadú sonrach a fháil do gach tionscadal ar leith.

Fearais Dóiteáin

- Tá an buiséad caipitiúil náisiúnta an-teoranta i dtaca le fearais/trealamh Seirbhíse Dóiteáin de. Tá iarratais éagsúla curtha faoi bhráid na Roinne Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil ag Comhairle Chontae na Gaillimhe maidir le cistí/cúnamh caipiitil i leith na nithe seo a leanas sa bhliain 2019 agus aontú faighte maidir le roinnt acu go dtí seo:
  - Trí cinn d'fhearais athláimhe d'Aicme B
  - Dhá fheithicil 4 x 4 maidir le bainistíocht tráchta i gcásanna éigeandála ar na mótarbhealaí
  - Taincéir uisce athláimhe
  - Trí cinn de thaincéirí uisce agus caidéil feistithe ar leantóirí mar chuid de Phlean Beartaíochta na nOileán

- Leithdháil an DHPCLG Fearas Aicme B nua ar Chomhairle Chontae na Gaillimhe mar chuid de phlean náisiúnta Soláthair ó 2018-2020. Déanfar an fearas Aicme B seo a sholáthar go lárnach mar chuid de phróiseas soláthair náisiúnta ag OGP. Sidheain Teo sa Spidéal, Contae na Gaillimhe an soláthraí a roghnaíodh agus cuireadh an fearas ar fáil i mí na Samhna 2019.

- Cuirfear cás chun cinn sa bhliain 2020 maidir le fearas nua d'Aicme B agus déanfar iarrachtaí fearais éagsúla athláimhe d'Aicme B a fháil. Cuideoidh sin le meánaois na bhfearas éagsúil, atá ard faoi láthair, a ísliú. Déanfar iarrachtaí freisin taincéir uisce athláimhe a sholáthar do Stáisiún Dóiteáin Thuama.

Stáisiúin Dóiteáin

Leagtar amach tionscadail nua maidir le stáisiúin dóiteáin i gClár Caipitil Náisiúnta 2016-2020 na Roinne.

Stáisiún Dóiteáin Thuama

- Tosaíodh i mbun oibre i Stáisiún Dóiteáin nua Thuama i ndeireadh mí Meán Fómhair 2018 agus d'oscail Seán Canney T.D., an tAire Stáit maidir le Forbairt Pobail, Acmhainní Nádúrtha agus Forbairt Dhigiteach an stáisiún go hoifigiúil an 15 Aibreán 2019. Carey Construction Ltd. a rinne an obair thógála ar an Stáisiún Dóiteáin ceithre bhá agus an tIonad Oiliúna.

Stáisiún Dóiteáin Bhaile Átha an Rí

- Tá suíomh maidir le Stáisiún Dóiteáin Bhaile Átha an Rí tugtha chun suntais i gceantar an bhaile agus táthar amach go maith san idirbheartaíocht maidir lena cheannach. Tháinig aontú i bprionsabal maidir le leanúint le céim na dearthóireachta agus le Foireann Dearthóireachta a cheapadh ón Roinn i ndeireadh mí Deireadh Fómhair 2019. Meastar go mbeifear i mbun feidhme sa stáisiún nua i dtús na bliana 2021.

Stáisiún Dóiteáin Bhaile Locha Riach

- Tá suíomhanna éagsúla a bheadh oiriúnach tugtha chun suntais agus idirbheartaíocht maidir le ceannach ar siúl. A luaithe a cheannaítear suíomh, faoi réir ag acmhainní airgid a bheith ar fáil ag Comhairle Chontae na Gaillimhe, cuirfear cás faoi bhráid na Roinne Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil i ndáil le cead leanúint ar aghaidh le céim na dearthóireachta agus le Foireann Dearthóireachta a cheapadh.

Stáisiún Dóiteáin Bhéal Átha na Sluaighe

- Cuireadh measúnacht caipitil leasaithe faoi bhráid na Roinne i mí na Samhna 2019 i ndáil le hathchóiriú ar Stáisiún Dóiteáin Bhéal Átha na Sluaighe ar an láthair reatha. A luaithe a thagann aontú i bprionsabal, leanfar ar aghaidh le céim na dearthóireachta agus le Foireann Dearthóireachta a cheapadh.

Stáisiún Dóiteáin Inis Mór

- Rinneadh obair i rith na bliana 2019 maidir le riachtanais Stáisiún Dóiteáin Inis Mór san am atá romhainn a shonrú. Cuirfear measúnacht chaipitil faoi bhráid na Roinne i dtús na bliana 2020 maidir le hobair athchóiriúcháin agus fairsingithe ar an stáisiún reatha.

Stáisiún Dóiteáin na Ceathrún Rua

- Thángthas ar shocrú sa bhliain 2019 le hÚdarás na Gaeltachta maidir le háras beag breise a thógáil ar léas ina gcoinneofar taincéir nua uisce na Briogáide. Tabharfar an obair

athchóirithe chun críche i dtús na bliana 2020.

Stáisiún Dóiteáin / Ceanncheathrú i gCathair na Gaillimhe

- Rinneadh Coiste Chomhairlí Cathrach agus Contae na Gaillimhe maidir le Stáisiún Dóiteáin / Ceanncheathrú nua i gCathair na Gaillimhe a ationól sa bhliain 2019. Rinneadh dul chun cinn maidir le suíomhanna oiriúnacha a aimsiú agus toghadh an chéad rogha eatarthu. Tá obair ar siúl le Comhairle Cathrach na Gaillimhe i ndáil leis an suíomh sin a cheannach.

- I bhfianaise mórscála an togra agus costas measta idir €7-9 milliún (ag brath ar an gcóras seirbhíse a roghnaítear (mar a leagtar amach i dtuarascáil GFRS na bliana 2017) is den mhórthábhacht go gcuirtear measúnacht caipitil faoi bhráid na Roinne a luaithe is féidir lena thabhairt san áireamh faoi Chlár Caipitil Náisiúnta 2020 – 2024. Tuigeann an dá Chomhairle an phráinn atá leis an togra seo.

Ceardlann Meicneoireachta na Briogáide

- Tá flít tuairim is seasca (60) feithicil á n-oibriú ag GFRS. Níl aon Cheardlann Meicneoireachta faoi leith ag an mBriogáid faoi láthair, rud a bhfuil riachtanas leis faoi Chóras Bainistíochta Sábháilteachta na Comhairle. Cuirfear cás faoi bhráid na Roinne i dtús na bliana 2020 maidir le ceardlann nua speisialta chuige sin a thógáil.

Tionscadail Chaipitiúla Bheaga Eile

- Aláraim dheataigh a fháil don bhliain 2020, mar chuid de Scéim Náisiúnta na nAláram Deataigh Pobail, de réir mar a rinneadh i mblianta roimhe seo. Cuireadh aighneacht chuig an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil maidir le thart ar 500 aláram deataigh a fháil sa bhliain 2020 agus maidir le leanúint de dháileadh a dhéanamh sa bhliain 2020 chuig teaghlaigh leochaileacha trí Scéimeanna Chontae agus Chathair na Gaillimhe i ndáil le hAláraim Dheataigh Pobail.
- Leanfar i rith na bliana 2020 den obair leanúnach maidir le trealamh nua. Tarlóidh go háirithe roinnt den trealamh RTC agus BA a theacht go deireadh a ré feidhme. Tá costas measta €100,000 ag gabháil le trealamh nua ina ionad sin. Cuirfear cás faoi bhráid na Roinne maidir le sciar den airgead sin a fháil ar ais.
- D'eagraigh GFRS próiseas tairisceana i rith na bliana 2019 maidir le trealamh cosanta pearsanta lucht comhraic dóiteáin a athsholáthar. D'fhéadfadh caiteachas €100,000 a bheith i gceist leis sin sa bhliain 2020.

SEIRBHÍSÍ CORPARÁIDEACHA

Forbairt Áineasa agus Taitneamhachtaí

Díreoidh infheistíochtaí caipitiúla thar na trí bliana atá romhainn ar thionscadail ar tugadh gealltanais roimhe seo dóibh a chríochnú faoin gCreat Áineasa agus Taitneamhachta agus faoin bPolasaí Clós Súgartha.

Tá an Straitéis ag brath ar fhoinsí seachtracha cómhaoiniúcháin agus ar obair i gcomhar le grúpaí pobail d'fhonn foirgnimh agus sócmhainní stairiúla atá faoi úinéireacht ag corparáidí a athghiniúint.

An Tionscadal atá Beartaithe	Buiséad	Foinsí Maoiniúcháin
Tionscadail maidir le hÁiteanna Súgartha (Teoranta do ghealltanais atá tugtha cheana féin)	€40,000	Scéim Ranníocaíochta Forbartha, teoranta do ghealltanais atá tugtha cheana féin faoin mBeartas maidir le hÁiteanna Súgartha.
Bealaí Siúil agus Áineas Sámh	€37,000	Teoranta do thiomantas atá ann faoi láthair faoin gCreat Áineasa agus Taitneamhachta a chomhlíonadh, lena n-áirítear oibreacha maidir le Cruthú Tionscadal Limistéir Áineasa Sámh i Sliabh Eachtaí, ar bhruach Loch Deirgeirt i gcomhpháirtíocht le BSL agus Uiscebhealaí Éireann.
Forbairt Thaitneamhacht Pháirc na mBó, Droichead an Chláirín	€95,000	Scéim Ranníocaíochta Forbartha – Áineas agus TaitneamhachtFaoi réir acmhainní, tá sé beartaithe tailte do Shiúlóid agus Rothaíocht éighníomhach a fhorbairt le carrchlós cuí agus bealaí rochtana.
Áineas agus Taitneamhacht	€200,000	Cistiú Meaitseála chun leas a bhaint as sruthanna cistithe náisiúnta a bhaineann le áineas agus taitneamhachtaí, lena n-áirítear Caipiteal Spóirt, CLAR agus Athnuachan Bailte & Sráidbhaile.
Sócmhainní Stairiúla agus Athghiniúint Déanmhas ar mhaithe le Tairbhe don Phobal, mar chuid de chur i bhfeidhm na Straitéise maidir le Sócmhainní	€130,000	Faoi réir Chúnamh Deontais Sheachtraigh chun aghaidh a thabhairt ar Dhéanmhas i mBaol agus iad siúd a d'fhéadfaí a athghiniúint ar mhaithe le tairbhe an Phobail agus na hEacnamaíochta, agus tabharfar tosaíocht d'oibreacha riachtanacha le Halla Bhaile Thuama agus Séipéal Naomh Muire i

Stairiúla		mBaile Átha an Rí.

Forbairt Lárionad Seirbhíse – Rochtain do Chustaiméirí agus Infheistíochtaí Éifeachtúlachta Fuinnimh

De bhreis ar Chlár Cothabhála Ioncaim agus Sláinte agus Sábháilteachta, tá gá le hinfheistíocht chaipitiúil chun bainistíocht a dhéanamh ar an líonra réigiúnach agus ar an gceanncheathrú le go gcothófar na sócmhainní sin agus lena chinntiú go ndéanfar athrú, le himeacht aimsire, chuig punann maoine atá níos éifeachtúla ó thaobh fuinnimh de.

Oifig Réigiúnach Thuama	€25,000	Athrú Coire agus Oibreacha Foghabhálacha chun leas a bhaint as Infheistíocht i nGás Nádúrtha
Oifig Réigiúnach Bhaile Locha Riach	€20,000	Infheistíochtaí maidir le Sábháilteacht
	€95,000	
Oifig Cheantair an Chlocháin		Oibreacha Sábháilteachta Dóiteáin chun staighre, pasáiste a bhfuil rátáil dóiteáin 1 uair acu a chur isteach, doirse dóiteáin 1 uair a fheistiú.
	€22,000	Comhairleoirí maidir leis an obair forfheabhsúcháin a cheapadh.
Forfheabhsú Oifig Bhaile Átha an Rí		
	€23,000	
		Obair forfheabhsúcháin ar na soilse ar mhaithe le hÉifeachtúlacht Fuinnimh
Obair maidir le héifeachtúlacht fuinnimh ar Leabharlann an Taoibh Thiar		
	€22,000	
Seanscoil Ghleann na Madadh (Leabharlann beartaithe)		Comhairleoirí maidir leis an obair forfheabhsúcháin a cheapadh
	€35,000	
Leabharlann an Spidéil (díon nua riachtanach)		Díon nua.
	€40,000	

Tancanna ola ag Áras an Chontae a thabhairt chun bealaigh An doras rothlach agus an doras áise chun deiridh a athrú	€150,000	Díchoimisiúnú na dtancanna ola ag Áras an Chontae agus a dtabhairt chun bealaigh chomh maith le gineadóir cúltaca leictreachais a choimisiúnú. An doras rothlach agus an doras áise chun deiridh ar Áras an Chontae a athrú.
Áras an Chontae	€500,000	Clár trí bliana a bhaineann le córais agus rialaithe bainistíochta tógála lena n-áirítear teas, rochtain agus seirbhísí don chustaiméir. Comhairleoirí a cheapadh chun athbhreithniú iomlán a dhéanamh maidir le hÁras an Chontae. Tá níos mó ná 5500 méadar cearnach i gceist leis ag an bhFoirgneamh agus tá sé 20 bliain d'aois. Teastaíonn infheistíocht agus uasghrádú riachtanach uaidh mar phríomhshócmhainn agus Ceanncheathrú don Údarás Áitiúil. An téastar atá ar an mbealach isteach chun tosaigh a athdhearadh le go mbeifear ábalta teacht ar réiteach dearaidh a bheidh in ann an fhadhb atá le séideán thríd an aitriam a bhainistiú agus a mbeidh rochtain ag gach duine ar an bhfoirgneamh. Spás cóiríochta oifige breise, seomraí cruinnithe cliant a bheidh curtha in oiriúint agus spás comhadúcháin slán a chur ar fáil,

Tithíocht

Beidh soláthar tithíochta faoi Atógáil Éireann 2016 - 2021 mar phríomhthosaíocht don Chomhairle agus díreofar ar thithe ardchaighdeáin a sholáthar agus pobail inbhuanaithe a thógáil. Tá an Chomhairle tiomanta gach sruth cistithe caipitil atá ar fáil a úsáid chun soláthar tithíochta a uasmhéadú, lena n-áirítear tógáil, éadálacha, forbairtí eochróra, Cuid V agus Ceannaigh agus Athnuaigh. Tabharfaidh an Chomhairle tacaíocht ghníomhach freisin do Chomhlachtaí Tithíochta Faomhaithe chun leas a bhaint as an Scéim Cúnaimh Chaipitiúil chun tithíocht a sholáthar. Féachfaidh an Chomhairle chomh maith le cur leis an gcúlsoláthar talún i rith na mblianta seo chugainn d'fhonn leanúint d'aonaid tithíochta a thógáil san am atá romhainn.

Cur síos	**2020**	**2021**	**2022**
Príomhthógáil (an Clár maidir le Cóiríocht don Lucht Siúil san áireamh)	€81M	€79M	€63M
Clár Fála (Cuid V san áireamh)	€7M	€5M	€4M
Scéim Cúnaimh Chaipitiúil	€10M	€3M	€1.5M

Leanfaidh an Chomhairle de bheith ag obair go gníomhach i gcomhar leis an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil maidir le moltaí breise do thionscadail tógála a bheidh le soláthar faoi Atógáil Éireann. Beidh clár suntasach tógála á thabhairt i gcrích sa bhliain 2020 agus tá a lorg sin ar an bpróifíl caiteachais. Tiocfaidh athrú béime i rith na bliana 2020, níos lú béime ar cheannach agus níos mó ar obair thógála mar gheall ar chlár oibre na Comhairle maidir le tógáil tithíochta, cé go meastar go leanfar de cheannachán faoi Chuid V, de réir na leibhéil atá ar bun faoi láthair ar a laghad. Mar thoradh ar ghníomhaíocht mhéadaithe san earnáil tógála tá méadú tagtha ar chaidreamh an Aonaid Tithíochta le forbróirí i ndáil le Cuid V. Meastar go bhfágfaidh cead pleanála a thabhairt maidir le Forbraíocht Straitéiseach Tithíochta sa chontae go mbeidh líon níos mó aonad faoi Chuid V ar fáil ná mar a bhíodh go dtí seo.

Tá scéimeanna caipitil eile á gcur ar aghaidh ag an Aonad Tithíochta trí chéimeanna na dearthóireachta agus na pleanála a mbeadh i ndán leo go gcuirfí aonaid tithíochta ar fáil i rith na bliana 2020 agus na bliana 2021.

Beidh tionchar ag oiread na talún a bhíonn ar fáil maidir le tionscadail féintógála na Comhairle ar an gclár tógála díreach ón mbliain 2021 ar aghaidh. Féachfaidh an tAonad

Tithíochta leis an ráta críochnaithe maidir leis an obair thógála a choinneáil mar atá nó a bhrostú i ndáil leis an mbliain 2021 agus ina dhiaidh sin. Fágfaidh clár tréan tógála gur lú an gá a bheidh le ceannach ach amháin trí chóras Chuid V.

D'iarr an Chomhairle cistí breise ag tráthanna éagsúla i rith na bliana 2019 chun obair fheabhsúcháin breise ar chóiríocht an lucht siúil a thabhairt chun críche agus fuarthas sin. Leanfaidh an tAonad Tithíochta de bhéim a leagan ar obair fheabhsúcháin ar chóiríocht an lucht siúil a thabhairt i gcrích, Grúpscéim Tithíochta Chreachmhaoile san áireamh – a bhfuil tús le cur leis i ndeireadh na bliana 2019. Leanfaidh an tAonad de thograí cistíochta a chur faoi bhráid i rith na bliana 2020 maidir le hobair fheabhsúcháin ar chóiríocht an lucht siúil a thabhairt chun críche.

<u>Iasachtaí chun Teach a Cheannach:</u>

Eiseofar iasachtaí do cheannaitheoirí cáilithe, suas go dtí an teorainn atá ceadaithe ag an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil, faoi na scéimeanna iasachta éagsúla atá á n-oibriú ag an gComhairle. Faightear an maoiniú trí iasachtaíocht agus déantar an fiachas a sheirbhísiú trí na haisíocaíochtaí a fhaightear ó na hiasachtaithe.

<u>Infheistíocht Chaipitiúil i Stoc Tithíochta Údaráis Áitiúil</u>

An Clár Athfheistithe Éifeachtúlachta Fuinnimh & Cothabhála Coisctheach	€4M	€6M	€5M
Clár na Láithreán Tréigthe –	€1M	€2M	€1.5M

Tá clár infheistíochta caipitiúil suntasach ag teastáil le haghaidh stoc tithíochta údaráis áitiúil atá ann cheana féin chun comhlíonadh na gcaighdeán íosta a bhaint amach, cómhaoiniú a dhéanamh ar oibreacha éifeachtúlachta fuinnimh agus aonaid tithíochta thréighte a thabhairt ar ais, chun fardal stoc a dhéanamh agus clár cothabhála coisctheach a sholáthar. Tá soláthar déanta maidir le hoibreacha faoin gClár Athfheistithe Éifeachtúlachta Fuinnimh (EERP) agus tá siad sin le déanamh ar an stoc tithíochta nach bhfuil áitithe faoi láthair. Tá tábhacht faoi leith leos sin i gcomhthéacs tuiscint níos fearr ar an athrú aeráide agus fonn a bheith ag brath níos lú ar bhreoslaí iontaise. Féachfaimid le leathnú a dhéanamh ar an gclár chun athfheistiú níos fairsinge a dhéanamh ar ár stoc amach anseo, faoi réir cómhaoinithe.

Tá cistí á gcur ar fáil le háis iasachta don Chlár Cothabhála Pleanáilte maidir leis an stoc reatha ionas go sásaítear gach a n-éilítear faoin reachtaíocht, íoschaighdeáin san áireamh. Tá an tsuirbhéireacht ar stoc Tithíochta na Comhairle beagnach críochnaithe. Tá conradh píolótach ar siúl i gCeantar Bardais Chonamara maidir le hobair ar an gcóras leictreachais agus ar an gcóras soirn/teasa a dhéanamh. Beidh sin á dhéanamh i ndáil le gach aonad tithíochta sóisialta a dteastaíonn obair orthu ón mbliain 2020 ar aghaidh.

Ina theannta sin, déanfar moltaí tionscadail maidir le hatógáil/athchóiriú stoc tithíochta tréigthe a chur chun cinn faoi réir ceadú agus maoiniú ón Roinn Tithíochta, Pleanála agus

Rialtais Áitiúil. Bronnadh conradh i mí na Samhna 2019 maidir le hobair dearthóireachta agus pleanála i ndáil le naoi gcinn d'aonaid thréigthe a chur ar ais i mbun úsáide faoi chlár caipitil na Comhairle. Leanfar den obair sin i rith na bliana 2020 agus meastar go mbeidh aonaid á gcur ar fáil sa bhliain 2021.

Tabhair ar aird le do thoil go bhfuil gach togra tionscadail faoi réir maoiniú a fháil ón Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil agus faoi réir ceaduithe céime agus reachtúla ar leith de réir tionscadail agus go bhfuil siad ag brath ar chómhaoiniú a fháil nuair is gá.

Bonneagar agus Iompar

Tá mionsonraí thíos ar thionscadail chaipitil a bhaineann le Bóithre, Céanna agus Calafoirt, Scéimeanna Maolú Tuile, Gléasra a fháil agus Taisteal Níos Cliste (Glasbhealach).

Tagann críochnú na dtionscadal atá luaite thíos faoi réir ceaduithe cuí a fháil ón roinn, an maoiniú riachtanach a bheith ar fáil agus na forálacha rialála agus reachtaíochta cuí go léir a chomhlíonadh.

BÓITHRE NAISIÚNTA

De bhreis ar oibreacha ar Mhórbhealaí Idiruirbeacha, Leanfar de chlár iomlán Mionoibreacha Feabhsúcháin agus Pábhála, Beart Sábháilteachta agus Oibreacha Feabhsúcháin Droichid a chur i gcrích ar an nGréasán Príomhbhóithre agus Bóithre Tánaisteacha Náisiúnta. Tá an Clár seo ag brath ar leithroinntí bliantúla ó Bhonneagar Iompair Éireann agus, dá réir sin, déanfar clár na n-oibreacha a chur faoi bhráid na Comhairle ar bhonn bliantúil i gcomhthéacs an Chláir Bhliantúil Bóithre.

Tionscadal:	Stádas:
Cuarbhóthar N6 Chathair na Gaillimhe	Rinne an Bord Pleanála (ABP) Iarratas maidir le Breis Eolais Information (RFI) i mí Aibreán 2019. Cuireadh freagra ar an RFI an 30 Lúnasa 2019. Déanfaidh ABP an Freagra RFI sin a mheas. Bhí an freagra ar taispeáint maidir le scrúdú breise agus aighneachtaí breise ón 20 Meán Fómhair go dtí an 25 Deireadh Fómhair 2019. Meastar go bhféadfadh Éisteacht ó Bhéal (OH) a bheith ar siúl i rith R1 2020, ar feadh 4 - 6 seachtaine.
N59 An Teach Dóite go hUachtar Ard	Tá cead pleanála tugtha maidir leis an bpíosa bóthair idir an Teach Dóite agus Uachtar Ard agus rachfar chun cinn

	leis in dhá chéim. Céim 1 - Crosbhóthar an Mháma go Bun an Choill - roghnaíodh conraitheoir i rith R4 2019 tar éis próiseas tairisceana maidir leis an réimse 5km seo. Tá Céim 2, Bun an Choill go dtí An Clár Mór ina ábhar plé agus cumarsáide go fóill leis an NPWS. Tá ráiteas faoi mhodhanna oibre aontaithe leis an NPWS maidir le réamhchonradh fálta idir Bun an Choill agus an Clár Mór. Próiseas tairisceana le tabhairt chun críche agus conraitheoir le ceapadh R4 2019
N59 Cuarbhóthar Mhaigh Cuilinn	Cáipéisíocht Conartha á hullmhú ag comhairleoirí. Tá talamh á fháil faoi láthair. Tá sé i gceist an píosa seo a chur amach ar tairiscint in 2020
N63 Cnoc an Eanaigh go Mainistir Chnoc Muaidhe	Bearta mioncheartúcháin á réiteach i rith na bliana 2019 Leanfar den obair maidir le socruithe talún i rith na bliana 2020
N67 Cinn Mhara go Baile an Doirín	Céim 2 – An próiseas tairisceana críochnaithe, bronnadh conradh R3 2019, agus tosaíodh ar an obair R4, 2019 Céim na tógála - 18 mí, ar lean i rith 2020
N63 Lios an Choirthe go Mainistir - Ailíniú	Ceapadh Comhairleoirí 2019. An rogha bealaigh a thagann chun tosaigh le cur chun cinn i rith na bliana 2020
N18/N17 An Gort go pointe Ó Thuaidh de Thuaim	Trácht ar an mbóthar ón mbliain 2017 i leith Socrú na talún á chríochnú go fóill
N84 Sruthair go hÁth Cinn	Céim Dearthóireachta an Tionscadail á thabhairt chun críche 2019
Cuarbhóthar Bhaile Átha an Rí	Tá maoiniú á lorg chun tús a chur le hoibreacha tógála in athuair.

Tá an dul chun cinn a dhéanfar ar na tionscadail thuas ag brath ar mhaoiniúchán a bheith ar fáil agus, de réir mar is gá, ar acmhainní inmheánacha riachtanacha chun na tionscadail a chur ar aghaidh a bheith ar fáil.

GLÉASRA A FHÁIL/A ATHNUACHAN & CLÁIR COTHABHÁLA GEIMHRIDH:

Tionscadal:	**Stádas:**
Athbhreithniú ar Oibriú an Fhlít Feithiclí agus an Chlós Innealra	Tá gá le hinfheistíocht shuntasach maidir le feithiclí nua in áit flít feithiclí atá ag éirí sean agus ní mór athbhreithniú cuimsitheach a dhéanamh chun an modh oibre is fearr a leagan amach.

SCEIMEANNA FAOISIMH/MAOLÚ TUILE:

Leanfaidh an Chomhairle de bheith ag obair le hOifig na nOibreacha Poiblí tríd an gComhghrúpa Oibre agus leis an nGrúpa Stiúrtha agus le páirtithe leasmhara eile chun scéimeanna faoisimh/maolú tuile cuí a chur chun cinn de réir na bhforálacha reachtúla agus rialála cuí agus laistigh de theorainneacha na n-acmhainní atá ar fáil.

Tionscadal:	**Stádas:**
Scéim Faoisimh Tuile Dhún Coillín/An Agaird	Tabharfar faoin obair ar Dhroichead Dhún Coillín agus ar Dhroicead Coisithe Chreachmhaoile in 2019. Tá an scéim curtha i bhfearas. Tabharfar an obair ar chainéil na hAgairde chun críche faoi R2 2020.
Scéim Faoisimh Tuile Bhaile an Doirín/Chill Tiarnáin – Cothabháil agus Athshlánú	Tugadh an obair ar an scéim seo chun críche i rith na bliana 2019 agus tá obair bheag áise d'úinéirí talún le críochnú i rith na bliana 2020.
Scéim Faoisimh Tuile na Gaillimhe Theas (Isealchríocha an Ghoirt)	Measúnacht innealtóireachta agus timpeallachta i ndáil leis an scéim le críochnú faoi dheireadh na bliana 2019. Cuirfear an Tuarascáil Féidearthachta maidir le scéim Dheisceart na Gaillimhe/Thailte Ísle an Ghoirt ar fáil faoi R2 2020 d'fhonn leanúint ar aghaidh leis an Taispeántas Poiblí ina dhiaidh sin faoi réir ag scéim atá inghlactha ó thaobh cúrsaí timpeallachta agus cóiriúil ó thaobh costais a leagan amach.

Scéim Faoiseamh ó Thuilte Bhéal Átha na Sluaighe	Ceapadh Comhairleoirí Innealtóireachta (ARUP) i mí Deireadh Fómhair 2019 agus ceapfar na Comhairleoirí Timpeallachta roimh dheireadh na bliana. Meastar go mbeidh 15 mí, ó thosaítear i R1 2020, i gceist le forbairt agus dearadh na Scéime.
Scéim Faoiseamh ó Thuilte an Chlocháin	Súil le Comhairleoirí Innealtóireachta agus Timpeallachta a fhostú R2 2020. Meastar go mbeifear ag leanúint ar aghaidh le forbairt agus dearadh na Scéime i rith na bliana 2020 agus tá súil Tairiscintí a lorg faoi dheireadh na bliana.

CLÁR NA gCÉIBHEANNA AGUS NA gCUANTA STRAITÉISEACHA

Tá maoiniú le haghaidh oibreacha ar chéanna straitéiseacha ar na hoileáin á chur ar fáil tríd an Roinn Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta.

Tionscadal:	Stádas:
Feabhsuithe le Cé Inis Oírr – tonnchosc a thógáil agus síneadh a chur leis an gcé, dreideáil a dhéanamh agus beartlann bhreise a chur ar fáil	Tá comhairleoir ceaptha chun dul chun cinn a dhéanamh maidir leis an scéim agus tá na suirbhéireachtaí éagsúla a bhí de dhíth tugtha chun críche, lena n-áirítear na suirbhéireachtaí bataiméadracha agus topagrafacha. Rinneadh Cáipéisí Conartha agus cáipéisíocht Ordú Ceannaigh Éigeantach a chur chun cinn i rith na bliana 2019. Tá athmheastachán i leith an togra curtha faoi bhráid na Roinne agus súil le hathbhreithniú agus freagra ina leith. Costas athmheasta iomlán €16M. Go dtí go dtarlaíonn cistí a cheadú, déanfar an éadáil talún i leith na scéime i gcomhréir leis an gclár oibre agus cuirfear tús leis an bPróiseas Tairisceana.
Feabhsuithe le Cé Chaladh Mór, Inis Meáin	Tá athbhreithniú déanta ar an scrúdú féidearthachta, tugadh deacrachtaí maidir leis an mbealach isteach sa chuan chun suntais trí phróiseas comhairliúcháin a rinneadh le hoibritheoirí Bád Farantóireachta agus Bán Lastais. D'fhonn soláthar do na deacrachtaí sin, tá Coláiste Náisiúnta Muirí na hÉireann fostaithe ag Comhairle Chontae na Gaillimhe chun macasamhail na saoráide a chruthú a bheidh ina bhunábhar maidir leis an gcás gnó don Chaladh Mór Céim 3. An cás gnó maidir le Céim 3 le cur faoi bhráid na Roinne

	Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta lena cheadú.

CLÁR NA gCUANTA IASCAIREACHTA AGUS AN INFREASTRUCHTÚIR LE CÓSTA

Tionscadal:	Stádas:
An Crompán, Carna **An Droim, Leitir Móir** **An Aird Thoir, Carna**	Faoi réir ag aontú ón Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, tá i gceist obair feabhsúcháin a dhéanamh lena mbainfidh sleamhnáin nua sa Chrompán, sa Droim agus san Aird Thoir. Tá Scagthástáil AA déanta maidir leis an gCrompán agus leis an Droim ag JBA Consulting le súil is go gceadófar cistíocht i rith R2 2020. Tá na láithreacha seo suite i Limistéar faoi Chaomhnú Speisialta (SAC). Beidh an obair bheartaithe sa Chrompán ag brath ar aontú le húinéirí shuíomh atá ag síneadh leis an láthair a bhféadfadh cead isteach air a bheith de dhíth agus an obair thógála ar siúl.

TAISTEAL NÍOS CLISTE:

Tionscadal:	Stádas:
Glasbhealach Chonamara	An Clochán - Uachtar Ard – cead pleanála iomlán, 3km ón gClochán agus 6km i mBaile na hInse críochnaithe. Tugadh an obair ar réimse 3350m ón nGlasbhealach láithreach i dtreo an bhealaigh as Baile na hInse don Chlochán chun críche i rith R4 2019 le cistíocht faoi iarratas na bliana 2018 maidir leis an Scéim d'Infreastruchtúr Caitheamh Aimsire faoin Aer (ORIS). Tá iarratas eile curtha isteach faoi scéim ORIS 2019 maidir le hobair a dhéanamh ar réimse breise den Bhealach Glas Aimsíodh ciste €2.6m sa bhliain 2019 le dul chun cinn a dhéanamh maidir leis an mBealach Glas ón gClochán go dtí an Sraith Salach.

	Uachtar Ard – Gaillimh - céim na pleanála. Tá agranamaithe fostaithe ag CCG chun dul i mbun caidrimh le húinéirí talún agus an tionchar a bheidh ag an nGlasbhealach ar ghabháltais a dheimhniú. Tiocfaidh an próiseas pleanála maidir leis an gcuid seo den scéim faoi anáil thoradh na hoibre sin.

TÁBLAÍ REACHTÚLA (A go dtí F)